

ਸਭ ਹੋਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ ਬਿਨਾ ਅਗਿਆ ਕੋਈ ਨਾ ਛਾਪੇ

ਅਸਲੀ ਤੇ **ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ** ਨਵਾਂ ਕਿੱਸਾ

— ਕ੍ਰਿਤ ਕਵੀ —

ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ—

ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸੰਘ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ *ਮਲਿਕਾ*

*

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ

ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ ਸਿਮਰ ਕੇ ਨਾਮੇ ਸਕਲ ਕਲੇਸ ॥
 ਤਨਕ ਮਨੋਰਥ ਕਾਰਨੇ ਅਰਜ ਕਰੇ ਦਰਦੇਸ ॥੧॥ ਦੋਹਰਾ
 ॥ ਕਿੱਸਾ ਕਹੂੰ ਅਬ ਹੀਰਕਾ ਜੇ ਗੁਜਰੇ ਥਾਓਲ ॥ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਦੋਸਤਾ ਕਹਾ ਮੈਂ ਦੇ ਨਾਲ ॥ ੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਹਾਨ ਮੇਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਰਿਸ਼ਕ
 ਜੇ ਤਮਾਮ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੋ ॥ ਮੋਰਤੇ ਚਕੋਰ ਚੋਰ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨੌਰ
 ਸਭ ਸਾਧਸੰਤ ਧਿਆਉਂਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੇ ਬੇਅੰਤ ਕੋ ॥ ਪਾਉਂਦਾ
 ਮੁਰਾਦ ਸੋਈ ਜੋਈ ਚਿੰਤ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਐਸਾ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਸੋ
 ਪੁਚਾਂਵਦਾ ਅਨੰਤ ਕੋ ॥ ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਕਾ ਬਨਾਉਂ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਜੱਗ ਮੇਂ ਸੁਣਾਉਂ ਸਿਮਰ ਸੱਚੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ॥ ੩ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੀਆਂ ਫ਼ਜ਼ਲਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦਿਖਾਯਾ ਇਲਮ ਫ਼ਾਰਸੀ
 ਦਾ ਵਾਰੇਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੋਰ ਤੌਰ ਬਨਤ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ॥ ਰੋਸ਼ਨ ਨੇ
 ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿਖਾਈ ਬੋੜੀ ਕਾਰਵਿਰ ਬਣਿਯਾਲ ਨੇ ਰਮਤ ਕਾਰ
 ਖੂਬ ਰਮਕਾਯਾ ਹੈ ॥ ਅਵਲ ਬਨਾਈ ਹੀਰ ਜੱਗ ਮੀਥੇ
 ਮੁਕਬਲ ਨੇ ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਭੋਗ ਭਲੀ ਭੀ ਤਸੇਭੀ ਪਯਾ ਹੈ ॥ ਬੋਲੀ
 ਖਾਸਮਾਲ ਵੇਦੀ ਪਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਇਲਮ ਬੇਇਲਮ ਨੂੰ
 ਖੂਬ ਰਮਕਾਯਾ ਹੈ ॥

ਚਾਹ

ਹਰਾਰੇ ਵਿਚ ਖੋਜੂ
 ਨਾਲ ਦੋਸਤਾ ॥

(੨)

ਰੋਧਰੀ ਦਿਲਾਇਤਾਵਾ ਮੰਨਿਆ ਪੰਚਾਇਤਾ ਮੇਂ ਕੇੜ ਮੇਤ ਮਾਮ
 ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਨਿੱਤ ਦੱਸਦਾ ॥ ਫੇਰਾਂ ਪੁੱਤ ਰੋਧਰੀ ਨੂੰ ਲਾਡਲਾ
 ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਮੁਖ ਜਦੋਂ ਦੇਖਦਾ ਤਾਂ ਮਮਦੁਖ ਨੱਸਦਾ ॥ ਸੁੰਦਰ
 ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਦੇਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਖੀਏ ਜੇ ਮੁਖਤਾਪ ਰਾਨ
 ਜਾਏ ਖੋਸਦਾ ॥ ੪ ॥ ਭਥਿੱਤ ॥ ਲਾਡਲਾ ਅਨੋਖਾ ਘਰ
 ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਜੀਮਿਆ ਸੀ ਸੋਈ ਮੀਏ ਰਾਬਣੇ ਨੂੰ ਲਾਡ ਨਾਲ
 ਪਾਲਿਆ ॥ ਮਾਭਾ ਮਿਹਰ ਬਾਨ ਲੱਖ ਵਾਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਵੇ
 ਕੋਈ ਓ ਉਤਾਰ ਕਦੇ ਜਿਮੀ ਨ ਬਹਾਲਿਆ ॥ ਭਾਈ ਅਤੇ
 ਬਾਪ ਆਪ ਲੇਂਦਾ ਸੀ ਪਰੇਮ ਨਾਲ ਪੁੱਜਕੇ ਪਿਆਰਾ ਨਹੀਂ
 ਬਗਲੇਂ ਨਿਕਾਲਿਆ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਬਣੇ ਬਰੀਰ ਕੋਈ ਰੋਜ ਮੇਂ ਸੰਭਾਲਿਆ
 ॥ ੬ ॥ ਭਥਿੱਤ ॥ ਅੰਵਲ ਬਰਸ ਰਾਬਾ ਗੋਦੀ ਓ ਨ ਲਾਹਿਆ
 ਸੀ ਦੁਸਰੇ ਬਰਸ ਸੀ ਜਮੀਨ ਉਂਡੇ ਖੇਲਦਾ ॥ ਤੀਸਰੇ ਬਰਸ
 ਵਿਚ ਬਲੀਆਂ ਦੇ ਫਿਰੇ ਭੰਨਾ ਰੋਧਾਜਾਂ ਬਰਸ ਹੋਥ ਖੁਦਮਾ
 ਉਛੇਲਦਾ ॥ ਪੰਜਵੇਂ ਬਰਸ ਹੁਸਰੋਸਕੇ ਨਿਕਸ ਜਾਵੇ ਛੇਵਾਂ ਜਾਂ
 ਬਰਸ ਤਾਂ ਆਖੇ ਚੰਡ ਪੈਲਦਾ ॥ ਸੱਤਵੇਂ ਬਰਸ ਚੀਰਾ ਬੰਨ੍ਹਕੇ
 ਬਲੀਰ ਬਰੇ ਲਾਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੁਬਕ ਰੁਖੇਲਦਾ ॥ ੭ ॥
 ਭਥਿੱਤ ॥ ਅੱਠਵੇਂ ਬਰਸ ਦੇ ਸਾਗਿਆ ਜਿਥੇ ਵੇਰੇ ਨੂੰ ਭੈਣ
 ਕੇ ਸਿਰਾਏ ਲੱਭ
 ਉਠੇ ਸੀਲਖੇ
 ਰਾਬਣੇ ਨਾਲ
 ॥ ਸੈਫ ਸੇ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ
 ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਨਿਬਾ
 'ਰਾਬ'

(੩)

ਬਰਸਲੰਗਾ ਮੋਰਤਾਨੂੰ ਪੈਰਨੇ ॥ ਗਯਾਰਵੇ ਬਰਸ ਸਾਥ ਅੰਗ
ਭੰਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਾਹੁ ਵੇਂ ਬਰਸ ਜਾ ਜਗਾ ਧਾਇ ਬਰਸੇਰਨੇ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਧਾਰਾ ਬਣਾ ਜਵਾਨ ਲੰਗਾ ਚੰਗਾ ਪੀਠ ਖਾਣ ਧਾਇ
ਬਾਛਤੇ ਬਰਾਨ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਮਾਨ ਦੇ ॥ ਏਖ ਮਾਧੇ ਹੋਲ
ਰਾਜੀ ਜਿਉ ਤਬੇਲੇ ਪਲੇਤਾਜੀ ਜਿਵੇ ਬਾਲ ਕੇਨੂੰ ਬਾਬੀ ਤਿਵੇ
ਰਾਇ ਦੇਨੂੰ ਜਾਣਵੇ ॥ ਰਾਬਾ ਅਲਬੇਲਾ ਚੁੜੀ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਸੁਹੇਲੀ
ਕੋਈ ਛੇਡ ਦਾਨਾ ਮੇਲਾ ਵਿਚ ਰੋਬਨ ਜਹਾਨ ਦੇ ॥ ਵਿੰਗਲੀਆ
ਦੇ ਜਾਵੇ ਸੋਹਣੀ ਧੰਸਰੀ ਬਜਾਵੇ ਬਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਵੇ ਅਨ
ਮੂਰਖ ਸੁਜਾਨ ਦੇ ॥ ੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਾਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਰਾਬਾ ਬੈਠਦਾ
ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਦਿਲੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਨਾ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ॥
ਰਾਬੇ ਦਾ ਅਦਾਬ ਲੋਕ ਰੱਖ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਿਚ ਭਾਬੀਆ ਤੇ ਭਾਈ
ਕੋਈ ਬੋਲ ਨ ਉਬਲਦਾ ॥ ਖੇਡ ਦੇ ਵੰਡੇ ਦੇਨੂੰ ਹਟਾਓ ਨਹੀਂ
ਮੂਲ ਧਾਰੇ ਲੱਖ ਬਦਨਾਮੀ ਬਾਪ ਆਪ ਸਿਰ ਬੋਲਦਾ ॥ ਜਾਲ
ਤੋਂ ਪਿਆਚਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੋਜੂਤਾ ਭੀ ਕਰੇਲਾ ਵਸਾਹ ਧਰੁ ਈ
ਪਲਕਾਤਿ ਪੋਲਦਾ ॥ ੧੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖਲ ਦੇ ਵਿੰਡੇ ਭੀ ਨਾ
ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਿਹਾਲ ਹੋਵੇ ਚੰਦੇ ਭਰੇ ਅੱਖੀ ਤੇ ਦਿਲਾਂ ਦਿ
ਆਹੀ ਮਾਰਕੇ ॥ ਯਸਫ਼ ਦੇ ਕਾਰਨੇ ਜਲੇ ਖਾ ਲਾਭੁ ਮਾਰਦੀ ਸੀ
ਤਿਵੇ ਮੋਜੂ ਦੇ ਪਰੀਸੀ ਰੋਵੇਲਾ ਪਕਾਰਕੇ ॥ ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਏ
ਪਾਣੀ ਕੰਠ ਨਾ ਵੀ ਖਾਵੇ ॥ ਜਸਦਾ ਹਰੀ ਆਰੀਓਂ ਤੇ
ਬਿਸਾਰਕੇ ॥ ਰਹੇ
ਜਾਨ ਦੁਖ ਮੁਖ

ਤਸਦਾ

ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਪੁਰਖ ਤੇ

ਭਾਖਾ ੧੧੧ ॥

(8)

ਕਾਕੀ ਮਿਥਾਯਾ ਕਾਕੀ ਦੇ ਖਿੱਤਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਸੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ
 ਸਾਧਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਉਥੇ ਸੀ ਦਸਾਂ ਰਾਂਝੇ ਸਹਾਰੇ ਮੈਂ ਹੁੰਦੀ ਧਰੀ
 ਲੀਜੀ ਪਤ ਪੈਦਾ ਅਧਿਕ ਪੱਖੀ ਤਾਰਿ ਹ ਬਾਹਰ ਕੀ ਬੀ ਵਦਾ ॥
 ਚੰਡੀ ਮੀਂਹੁ ਠੀਕ ਸ੍ਰੀ ਤਰੁੰਦ ਨਿਉਂ ਪਪੀਹਿਆ ਨੂੰ ਅਮਲੀਆ
 ਨੂੰ ਭੀ ਸਿਰਸ ਨੇ ਕਿਸਤ ਅਛੀ ਮਦਾ ॥ ਤਿਵੇ ਮੈਂ ਹੁੰਦੀ ਧਰੀ ਨੂੰ
 ਪਿਆਸਾ ਚੁੰਦਾ ਨਿਯੰਤਾ ਦੇਖ ਮੁਖ ਚਾਂਝੇ ਦਾ ਤੁਰਤ ਖਾਣੀ
 ਪੀਂਦਾ ॥ ੯੨ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਰੰਝ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਾਲ ਮੈਂ ਹੁੰਦੀ ਬੱਸ
 ਲਾਲ ਚੁੰਦਾ ਰੰਝੇ ਦਾ ਬਚਨ ਕੋਈ ਪੁੰਨੇ ਨਾ ਬਜਾਵਦਾ ॥ ਭਾਈ
 ਕਲਨ ਕਾ ਕਲਾ ਵਿਚ ਪੁੰਨੇ ਦੇ ਰੰਝੇ ਨੂੰ ਬੱਸ ਕਰ ਬੀਰਾ ਦੇ ਹੋ
 ਰਾਫਲੇ ਸਿਰਸਾ ਦਾ ॥ ਅੰਤ ਦੇਖੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਜੀਂਦਾ ਨਾ
 ਰਹਿੰਦਾ ਕਿਸੀ ਜਿੰਦਾ ॥ ਜਗਨ ਕੁੰਤ੍ਰੇ ਏਹ ਕੰਮ ਹੈ ਕਲਾ ਰਦਾ ॥
 ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਉਥੇ ਮਨੁੰਦੀ ਕੀ ਦੇ ਕਲਾ ਨਿਯੰਤਾ ਬਾਪਦਾ ਵਿਛੋੜਾ
 ਸਿਰਸੀ ਕੀ ਕਲਾ ਅਰਿਦਾ ॥ ੯੩ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਰੰਝਾ ਕਹੇ
 ਰੰਝਾ ਰੰਝੇ ਰੰਝਾ ॥ ਰੰਝਾ ਮੈਂ ਕੋਈ ਕੋਈ ਰੰਝਾ ਜੀਵੇ ਤਾਂ
 ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ॥ ਰੰਝਾ ਰੰਝਾ ਰੰਝਾ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ
 ਰੰਝੇ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੇ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਬ
 ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੇ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ
 ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੇ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ
 ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੇ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ ਰੰਝੀ

ਪੰਥੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ
ਸਾਹਿਤੀ ਵਿਚਾਰ

ਸ਼ੇਰ ਦੁਆਰੀਆ
ਲਾਵੇਂਗਲ ਹੋਈ

(੫)

ਨ ਕਰੇਖਿਆਲਸਾਕ ਅੰਗਭੈਲ ਭਾਈ ਹੋਏ ਅਧਿਐ ਸਾਖਸੇ ॥
ਕੋਈ ਸੁਣੇ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਵਿਚਕਾਰ ਜੇਦੇ ਸੋਲ ਸਾਖੀ ਓਇਓ
ਨਚਲ ਕਹੇ ਆਏ ਦਿਨ ਪਾਪਸੇ ॥ ੧੫ ॥ ਕੋਲ ਬੋਲੇ ਭਾਈ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਜਗਉਂਤੇ ਬਿਨ ਕਰਤਾਰ ਹੋਰ ਬਾਕ ਆਈ ਸਾਖਸੇ ॥
੧੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੋਰਦਾ ਚੰਬੇਦਾ ਹੁਣ ਕੀਰ੍ਹੇ ਗੁਜਰਾਨ
ਹੋਵੇ ਕਰੇ ਤਦਬੀਰ ਕੋਈ ਪੇਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ॥ ਹੋਇਓ
ਨਿਤਾਨੇ ਕਿਤੇ ਦੇਬੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਸਾਈਏ ਮੰਗ ਖਾਈਏ ਭੀਮ
ਗੰਢਫੰਡੀਏ ਮਜਾਜਈ ॥ ਕਦੇਕੁਝ ਆਖਦਾ ਬਿਦੇਸ ਬਿਥੇ
ਕੱਟ ਆਈਏ ਪਕੜ ਬੰਦੂਕ ਤਿਆਰੀ ਨੌਕਰੀਏ ਸਾਜਦੀ ॥
ਲੱਖ ਲੱਖ ਉੱਠਨ ਦਲੀਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨੇ ਲੁ ਉਪਾਉ
ਤਕਦੀਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ॥ ੧੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੈਠ ਕੇਨ ਸੀਕ
ਭਾਈ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੰਦੇ ਬਾਪਦਾ ਵਿਸੇਸ ਸਾਖੇ ਬੋਲਿਐ
ਨਜਾਵਦਾ ॥ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਤੇਰੇ ਬਾਹਰ ਲੁਟ ਬਿਨੇ ਭਾਤ ਹੋਰ
ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕੋਈ ਖਲਵਾਉ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਕੇ ਪਲੰਘ ਚਿੰਗ
ਮਾਨ ਨਾਲ ਭਾਈ ਅਧਿਐ ਆਪਣੀ ਐਹਨ ਜੇਰਦਾ ਰੇਰੇ ਸਭ
ਭਾਉਂਦਾ ॥ ਛੱਡ ਕੇਹ ਉਚਾਸੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਾਖਸ਼ੀ
ਖੇਡ ਸਾਡੇ ਆਸਰ ਹੀ ਸਿਤਮਰ ਰਾਇੰਦਾ ॥ ੧੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਦਿੱਖਾ ਭਾਈਆ ਨੇ ਦਿਲ ਸੁਖ ਤੇ ਦੁਖ ਸਾਖਾਈ ਕਰਤੀ
ਭਾਈਆ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਗ ਜੇਰੇ ਰੱਸਦਾ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਪਰਚਾਏ ਤੇ ਦਲ
ਤਾਈਂ ਜੋਸਲਖੁ

ਦਿਲ ਤੇ ਚੀਝ ਤੇ ਦਲ ਸਿਰੇ
ਗੁਰੇ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਸਿਰੇ

(੬)

ਬੋਲੇ ਸਬੰਧੇ ਫੇਰ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਨੰਸਦਾ ॥ ਘੁਰਘੁਰ ਖਾਵੇ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਚਿਨੇਰਾ ਡੀਭਾ ਬੀਆ ਭਗਵਾ ਦੇ ਕਲੇ ਜੇਤੀਰ
ਧੰਸਦਾ ॥ ੧੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਬੀਆ ਪੁਕਾਰਨ ਰੰਬੇ ਦੇ ਨੂੰ
ਕਰੇਸ ਨਾਲ ਖਾਵਦਾ ਹਰਾਮ ਤੂ ਤਾ ਚੇਟਕਾ ਹੈ ਕੰਮਦਾ ॥
ਘੋਜ ਕੱਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਚਲ ਹੋਯਾ ਮੀਆ ਰਾਬਾ ਅਸਾਂ ਕੀ
ਬਠਾਉਣਾ ਹੈ ਵੇਰ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ॥ ਖਟਕੇ ਖਵਾਲਵੇ ਬਹਾਲ
ਪੀਥੇ ਸਾਡੇ ਠਾਈਂ ਬਰਾਨ ਵਿਸਾਹ ਏਸ ਲਾਲ ਜੇਹੇ ਦੇ ਮਦਾ ॥
ਭਾਬੀਆ ਤਿਰਾਨੇ ਨਿੱਤ ਦੇਣ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ ਭਾਏ ਨਿਜ
ਵੇ ਹਸਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜੰਮਦਾ ॥ ੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਿਨਾ ਕੰਮ
ਕਾਰ ਕੋਈ ਧਾਰ ਨ ਬਠਾਉਣਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਮਾਧੇ
ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ॥ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਨ ਬਠਾਵੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ
ਠਾਈਂ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਦੇਰ ਮਾਰਨ ਪੁਕਾਰਦੇ ॥ ਬਿਨਾ ਕੰਮ
ਕਾਰ ਕੋਈ ਬਾਰ ਨ ਖਲੋਨ ਦਿੰਦਾ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਸਿਠ
ਹੁੰਦੀ ਆਨਾ ਡਾਰਦੇ ॥ ਤੇਨੂੰ ਕੋਲ ਪਲਿਘ ਬਠਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਰਾਬਾ ਅਖੇ ਭਾਈ ਭਾਬੀ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰਦੇ ॥ ੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਭਾਈਆ ਨੂੰ ਅਖੇ ਚਾਬਾਏ ਠਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਵੇਦੇ ਨ ਗੁਜਾਰਾ
ਕਰੇ ਲਾਲ ਜੇ ਬਹਾਨਿਆ ॥ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੋਵੇ ਤਾ ਕਟਾਵੇ
ਨਿੱਕਰ ਨੀਤੀ ਕਾਈ ਫੈਲ ਕੋਲ ਬੰਦੇ ਅੰਜ ਦੇ ਜਮਾਨਿਆ ॥
ਭਾਬੀਆ ਭਗਉਣਾ ਚੰਬਦੇ ਨ ਰਾਜੂ ਨਾਯ ਦੁਰਭੋ ਖੁਲਾਰੇ
ਭਾਬੀਆ ਜੇਹੇ ਬਹਾਨਿਆ ॥ ੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਭਾਬੀਆ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ ਭਾਈ

(੨)

॥੨੧॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੱਦਕੇ ਪੰਚਾਇਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡਦੇ ਜਮੀਨ
ਘਰ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਭਰਾਉ ਵਿਚ ਕਾਜੀਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੇ ॥ ਰਾਂਝੇ
ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜਮੀਨ ਚੰਗੀਸਾਂਡ ਲੀਡੀ ਕਾਜੀਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਨੂੰ
ਵੱਢੀਆ ਖੁਆਲ ਕੇ ॥ ਵੱਖੋਵੱਖ ਕੀਤੀਵਿਚ ਰੱਖਕੇ ਜਰੀਬ
ਧਾਰੋਰਹੇਨਾ ਫਸਾਦ ਕਯਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਜੇ ਨਿਕਾਲਕੇ ॥ ਅੱਕ
ਢੱਕਕਾਹੀ ਜਿੱਥੇਜਿੱਥੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਂਬੇਨੂੰ ਜਮੀਨ ਸੋਈ
ਦਿੱਤੀ ਭਾਈਆ ਭਾਲਕੇ ॥੨੨॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੱਸਕੇ
ਵੰਡਾਯਾ ਘਰਬਾਰ ਮੀਏ ਰਾਂਝੇਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁਗਾਨ ਵਿਚ
ਬੈਠਾ ਬੁਹਾ ਮੱਲਕੇ ॥ ਭਾਹੁਕੇ ਪਲੀਘਰੰਗ ਮਾਣਦਾ ਬਹਾਰ
ਨਾਲਮੇਰ ਰੀਰ ਜਾਗਕਿਤੇ ਜਾਦਾ ਨਹੀਂ ਢੱਲਕੇ ॥ ਅੱਜਦੇ
ਦਿਹਾੜੇਨੂੰ ਹੈ ਲੱਖ ਸੁਕਰਾਨਾ ਧਾਰੇ ਹੋਯਾ ਸਾਂ ਖਰਾਬ ਨਾਲ
ਭਾਬੀਆਂਦੇ ਰਲਕੇ ॥ ਹੋਇਕੇ ਨਿਆਰਾਰਾਂਬੈਠਾ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਸੁਬੇਦਾਰ ਵਾਂਗ ਰੋਕ ਆਪਣੇ ਭਅੱਲਕੇ ॥੨੩॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੁੱਛਕੇ ਮਹੁਰਤ ਹਨਾੜੀ ਜੇੜੀ ਰਾਂਝੇਨੇ ਰੱਬ ਨੂੰ
ਚਿਤਾਰ ਵਿਚ ਸਾਵਲ ਬਹਾਰਦੇ ॥ ਕੋਮਲ ਸਰੀਰਕਦੇਆਰ
ਨਾ ਸਹਾਰਦਾ ਸੀ ਹੋਯਾ ਰੱਤੇ ਰੱਤ ਵਿਚ ਪਾੜੀ ਪੰਜਚਾਰਦੇ ॥
ਰੱਤਕੇ ਹਨਾੜੀਉੱਠ ਬੈਠਾ ਫੁੱਲ ਬੇਰੀਆਂਦੇ ਰੱਕੇ ਪਰਫਾਰਾਂ
ਦੁਖੀ ਹੋਯਾ ਨਾਲ ਕਾਰਦੇ ॥ ਤਦੁਕੇ ਰੁਖੰਦਾ ਰਾਂਝਾ ਰੁੱਖ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਬੁੱਲੀ ਹਰਨਾਭੀਸਾ ਮਲੋਲੀ ਸਿਰਕੇਰਾਹੇ
੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਈਆ ਰਾਂਝੇ ਰੱਤ ਰੱਤ ਲਿੰਗ ਭਾਈਆ
ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਦੇਵਰ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੋਇਆ ॥

(੯)

ਦੇਸੀਯ ਲਾਸਿਲੁਮ ਹੋਯਾ ਭਾਖੀਅਲੁ ਦੇਖਣ ਚੁਫੇਰੇ। ਵੇਵੇ
 ਮੁਖਿਅਚੋੜਕੇ ਪੰਚਾਨੁ ਪਲੇਸਨ ਹਵਾਸਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਈਆ
 ਬੈਠੀਆਹੋਚਾਠਜੋਭਮਾਮ ਤਲਤੇੜਕੇ॥ ਮੁੜਦੀਆਨੁ ਆਯਾ
 ਠੇਥਿਆਨ ਭੁਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਭਾਖੀਆ ਜਗਾਯਾਗੁਠਾ ਪੈਰਦਾ
 ਝੋਲੇਬੰਦੇ॥ ੨੫॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਖੀਆਪੁਕਾਰਨਪਰੇਮ
 ਨਾਲਚਾਬਲੇਲੁ ਉੱਠਮੀਆਰਾਬਿਆਤੁਸੁਰਤਨੁਸਿਭਾਲਵੇ॥
 ਰੱਬਦੀ ਸੁਗੰਦਜੇ ਤੂੰ ਉੱਠਕੇ ਨਾ ਬੈਠੇ ਮੀਆ ਖਾਣਾ ਤੇਰੇ
 ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਈਆ ਪੁਰ ਬਾਲਵੇ ॥ ਬੈਠੀਆ ਚੁਫੇਰੇ ਤੇਰੇ
 ਮਿਲਤਾ ਕਚਨ ਸਭ ਖਾਕੇ ਇਹਖਾਲਾ ਤੂੰਤਾਂਸਾਝੇ ਚੱਲਨਾਲ
 ਵੇ॥ ਅਸੀਕੋਲ ਹੋਈਆਗੁਲਾਮ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਘਰਬਾਰ
 ਤੇਚਾ ਤੇਤੂੰ ਸਾਡਾ ਧਨ ਮਾਲਵੇ॥ ੨੬॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਥ
 ਭਾਵੇਸੋੜੇਤੇ ਨਜੋੜੇਸਈਓਮੇਰੇਅੱਗੇ ਘਰੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਵਦਾ
 ਤਸਾਢੇਕਦੇ ਲਾਲਣੀ॥ ਕੇਹੜੇਮੇਂ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲਜਾਉਂਦਿਰ
 ਕੋੜਸੇਵੇ ਖਾਣੀਹੁਨ ਪਾਦੀਆਹੋਬਾਲਕੇ ਮਸਾਲਣੀ॥ ਥਾਪੁ
 ਦੇਬੀਚਨਇਕ ਸਾਲਨਾ ਨਿਬਾਹੀ ਮੇਰੀਭੁਸੀਹੋ ਕਸਾਇਓ
 ਤੇਭਾਈਓ ਰੋਡਾਲ ਨੀ॥ ਮਾਪਿਆ ਨੇ ਲਾਡ ਸੀਲਡਾਯਾ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਭਾਈਆਦੇ ਅੱਗੇ ਹਲਵਾਹੁਲਾ ਮੁਹਾਲਣੀ
 ॥ ੨੭॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਵੱਡੀ ਭਾਖੀ ਬੋਲਦੀ ਤੂੰ ਖਾਲਾ ਖਾਏ
 ਰਾਬਲਵੇਸਾਸਤੇ ਉਸਲਵੇ ਕਬੂਲ ਅਚਾ ਮੇਰੀਆਸਾਰ
 ਮਾਧਿਓਲੀਆਧੀਆਨੂੰ ਉਸਾਵਿਓ ਰੋਵੀਆ ਚੁਫੇਰੇ
 ਰੋਵੀਆਵਿਓ ਰੋਵੀਆਧੀਆਲਿਖਾਈਆਇਓ ਰੋਵੀਆ

*

(੮)

ਭਾਵੇਂ ਸੁੱਤਾ ਰਹੀਂ ਖਾਵਣੇ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਲਗਾਈ ਕਿਉਂ ਤੇ
 ਦੇਰੀਆ ॥ ਬੇਰੀਆਨੂੰ ਛੱਡ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੱਲ ਪਰਭਾਈ
 ਤੇਰੇ ਗੋਲੇ ਅਸੀਂ ਤੇਰੀਆਂ ਦੇ ਬੇਰੀਆ ॥ ੨੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਬੇਰੀਆ ਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪਰਾਨ ਮੇਰੇ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਭਾਈਆ
 ਤੋਂ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਬੇਰੀਆ ਚੰਗੇਰੀਆ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੇਠ ਆਨਕੇ
 ਅਰਾਮ ਪਾਸਾ ਭਾਈਚਿਨੀ ਧੁੱਪ ਦੇ ਅਕਾਏ ਨੂੰ ਵੰਡਾਈਆ
 ਪੀੜ ਮੇਰੀਆ ॥ ਘਰਾਤੋਂ ਕਵਾਇਆ ਤਾਹਨੇ ਮਾਰਕੇ ਅਸਾਡੇ
 ਤਾਈਂ ਹੋਏ ਜਾਂ ਅਲੱਗ ਆਲਦਿੰਦੀਆਂ ਦਲੇਰੀਆ ॥ ਮੇਰੀ ਤਾਂ
 ਓਮੈਦ ਕੋਨ ਰਖੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਏਸ ਜੇਓ ਜਾਜ਼ਬਿਚ ਹੁੰਦੀਆ
 ਨਾ ਬੇਰੀਆ ॥ ੨੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਮ ਖਾਹੁ ਗੱਥਿਆ
 ਦੁਪਹਿਰਾ ਆਈਆ ਸੀਸਉਤੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਖਲੀਆ
 ਹਜ਼ੂਰ ਵੇ ॥ ਵੱਟਕੇ ਖਮੋਬੀਤੁ ਲਪੇਟ ਪਿਆ ਮੁਖ ਬੀਜਾ ਦੱਸ
 ਤੂੰ ਗੁਨਾਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਸੂਰ ਵੇ ॥ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਗੁਲਾਮ ਰਾਹੇ
 ਬੇਚਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਅਜੇਕਰੇ ਉਂਗਰੂ ਰਵੇ
 ॥ ਹੋਇਕੇ ਅਕੱਠੇ ਪਰੀਂ ਵੱਸੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰੋਸੇ ਵਾਲੀ ਭੱਲੇ
 ਸਾਡਾ ਕਲਜਾ ਮਨੁਰ ਵੇ ॥ ੩੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ
 ਭਾਈਆ ਉਠਾਯਾ ਮੀਏ ਗੱਥੇ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਲੇਣ ਤੇ
 ਵੇਵੇ ਭੁੱਬਾਂ ਮਾਰਕੇ ॥ ਹਲ ਦਾ ਜੰਜਾਲ ਹੈ ਮੁਹਾਲ ਸਾਨੂੰ ਭਾਈ
 ਨੀ ਬੁਲਦਾ ਜੇ ਭੂਠ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲੈ ਵਗਾਰਕੇ ॥ ਏਮੇਰੇ ਕੁਝ
 ਭੈਰ ਭਾਈਆ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਾ ਤਖਤ ਹਫਾਰ ਤੇਰੇ ਵੱਡੇ ਅਸਾ
 ਧਾਰਕੇ ॥ ਚਾਣੇ ਪਾਣੀ ਕੀੜਾ ਹਾਂ ਉਲਝ ਕਰਕਾ ਨੀ ॥

ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਧਾਸ ਰਾਝਾ ਬੋਲਦਾ ਮੁਕਾਰਕੇ ॥੩੧॥ ਕਬਿੱਤ
 ਜੋ ਬੋਲਕੇ ਦਿਖੇ ਦੇ ਤਾਮ ਖਾਣਦੀ ਤਿਯਾਰੀ ਕੀਤੀ ਭਾਈਆ
 ਬਿਛਾਸਾ ਹੇਠ ਆਸਨ ਰੁਮਾਲ ਦਾ ॥ ਝੁਲ ਕੇ ਖਵਾਇਆ
 ਖਾਨਾ ਗਏ ਤਾਈਂ ਭਾਈਆਨੇ ਕੀਤੀ ਅਰਜੇਈਵੇਤੂੰ ਹੋਰਕੀ
 ਕੀ ਭਾਲਦਾ ॥ ਛੱਡਕੇ ਹਵੇਲੀਆਂ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਉਜਾੜਾ ਵਿੱਚ
 ਦੱਸਖਾ ਹਵਾਲਤੈਨੂੰ ਕੌਣ ਹੈ ਨਿਕਾਲਦਾ ॥ ਛੱਡਦੇ ਹਦਲੀਲਾ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਾਵਨੇ ਦੀ ਦਾਦਕਾਰੰਗੀਲਾ ਖੇੜਾ ਕਜੇ ਨਹੀਂ ਦੇ
 ਸੀਭਲਦਾ ॥੩੨॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੋਕ ਬੰਨ੍ਹ ਬੰਗਦੀ ਤਿਯਾਰੀ
 ਕੀਤੀ ਰਾਬਨੇ ਨੇ ਭਾਈਆ ਬਬੇਰਾ ਮੇੜ ਰਹੀ ਆਜੇਰ ਲਾਇਕੇ
 ॥ ਰਾਝਾ ਉਠ ਧਾਯਾ ਨ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਭਾਈਆ ਦਾ ਹਾਲੀ
 ਆਲੀਕੋਲੋਂ ਰਾਹ ਬੰਗਦਾ ਮੁਛਾਇਕੇ ॥ ਭਾਈਆਨੇ ਜਾਇਕੇ
 ਮਨੇਗਾ ਦਿੱਤਾ ਭਾਈਆਨੂੰ ਰਾਝਾ ਉਠ ਧਾਲਾ ਸਾਬੋ ਪਲੜਾ
 ਫੁਰਾਇਕੇ ॥ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਰ ਭਾਈਚੱਲੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਅਸੀਂ ਭੀਰ ਆਪਨੇਨੂੰ ਮੇੜਾ ਗੋਮਲਾਇਕੇ ॥੩੩॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਰਾਹ ਵਿਚ ਰਾਝਾ ਅਦਕਾ ਯਾ ਜਾ ਕੇ ਭਾਈਆਨੇ ਕਿਸਕਾਰਵਾਸਤੇ
 ਚਮਾਰਿਓ ਉਠ ਚਲਿ ਆ ॥ ਸਾਡਾ ਕੀ ਹਵਾਲਤੁਨੂੰ ਚਲਿ ਆ
 ਕਿਉਂ ਦੇਸਾ ਭਾਈ ਹੋਯਾ ਕੀ ਗੁਨਾਹ ਤੇਰਾ ਬੋਲ ਨਾਉ ਚਲਿ ਆ ॥
 ਭੀਰਾਖੁ ਪਰਾਬ ਖੇਟੀ ਸੰਗਤ ਬਹਾਲ ਕੇਤੇ ਸਾਡੇ ਭਾਈ ਨਿਸ
 ਭਲ ਮੋਟਿਆਂ ਦੇ ਚਲਿ ਆ ॥ ਮੁੜ ਘਰ ਆਪਨੇਨੂੰ ਚਲ ਫਰ
 ਆਲੀਕੀ ਯਾ ਹੋਯਾ ਕੇ ਯੋਧਾ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਕੀ ਰਚਿ ਕਮਲਿ ਆ ॥੩੪॥
 ਅਸੀਂ ਬੰਨ੍ਹਾ ਜਾਨੇ ਪਾਗੀ ਆਪਨੀ ਅਸਾਡਾ ਰੋਹ ਸੁਰਿ ਭਾਈ

(੧੧)

ਰਾਂਝਾ ਕਰੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੰਝੂ ਭਰ ਰੋਇਕੇ ॥ ਢਾਢਾ ਆਈ
 ਰੱਲਿਆ ਵਿਛੋੜ ਭੋੜ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਦੇਸ ਨਾ ਭੁਸਾਨੂੰ ਰਾਂਝਾ
 ਆਖਦਾ ਖਲੋਇਕੇ ॥ ਕੱਟਨਾ ਮੁਹਾਲ ਨਾਲ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਹੋਸਾ
 ਸਾਨੂੰ ਬਾਪ ਦੇ ਬਗੈਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਯਾ ਦੁਖੀ ਹੋਇਕੇ ॥ ਮੇਰੀ ਨ
 ਉਮੈਦ ਰੱਖੇ ਮੂਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੱਲ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲ ਦਿਓ ਫੇਰ
 ਪਤਖੋਇਕੇ ॥ ੩੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਬਗੈਰ ਕੋਈ
 ਪੈਰ ਨ ਧਰਨ ਦੇਵੇ ਭਾਈ ਉੱਠ ਜਾਨ ਭੱਜ ਪੈਂਦੀਆਂ ਜੇ
 ਬਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ਭਾਈਆਂ ਬਗੈਰ ਲੋਕ ਸੰਬ ਵਿੱਚ ਦੇਨ ਗਾਲੀ
 ਭਾਈ ਹੁੰਦੇ ਪਾਸ ਲੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਨਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ਭਾਈ ਉੱਠ
 ਜਾਣ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਹੋਵੇ ਭਾਈ ਹੁੰਦੇ ਪਾਸ ਲੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ
 ਸਲਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਨ ਪਰੇਸ ਨਾਲ
 ਚੱਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਉੱਠ ਕੇ ਪਿਛਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਰੇ ਦੇ ਕੁਰਲਾ ਦੇ ਭਾਈ ਮੇੜ ਦਿੱਤੇ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਆਪ ਉੱਠ ਧਾੜਾ
 ਝੰਗ ਰੱਖ ਵਿਚ ਨੀਤ ਦੇ ॥ ਰਾਤ ਰੋਹੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ
 ਨਾਸੀ ਕਾਈ ਰਾਂਝੇ ਕੋ ਦੜੀ ਵਿਛਾਈ ਵਾਂਗ ਫਕਰਾਂ ਦੀ ਰੀਝ ਦੇ ॥
 ਰੇਵੇ ਕੁਰਲਾ ਦੇ ਨੈਨੀ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵੇ ਭੁੱਖ ਵੱਢ ਵੱਢ ਆਵੇ
 ਦੁਖੀ ਹੋਸਾ ਨਾਲ ਸੁੰਤ ਦੇ ॥ ਉੱਠ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਭੋਰੇ ਲਾਏ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਕਾਜੀ ਦੇ ਨਜ਼ੀਕ ਵਿੱਚ ਰੋਸਨ ਮਸੀਤ ਦੇ ॥ ੩੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੀਤਾ ਕਾਜੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਸਾਨੂੰ ਦੇਹੋ ਆਪਣਾ
 ਅਸੀਂ ਆਏ ਬੇਅਰਾਮ ਤੇ ਰੇ ਕੋਲ ਮੀਆਂ ਬੋਕਰੇ ॥ ਅੱਗੇ ਆਏ ਨਾ
 ਮੁਹਾਲ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਾ ਨਾਲ ਭਾਈ ਲੰਦੀ ਹੋ ਨਿਕਲੇ ॥

ਲਗਾਣਾ ਕੁਝ ਭਰੇ ॥ ਮੁਲਾਮ ਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਦਾਇਰੇ ਮਤਾਜ
 ਹੋਏ ਰੱਬ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਮਸੀਤ ਆਯਾ ਤੱਕ ਕੇ ॥ ਏਥੇ ਨਾਹੀ
 ਕਾਜੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗੁਰਿਆਰਾ ਹੋਇ ਕੇ ਨਰਾਜੀ ਕਹੇ ਕਾਜੀ
 ਅੱਥੋਂ ਅੱਕ ਕੇ ॥ ੩੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਕੋਲ
 ਕਮਜ਼ਾਦ ਏਥੇ ਆਨ ਢੁੱਠਾ ਛੱਡ ਕੇ ਮਸੀਤ ਕਿਤੇ ਜਗਹ ਛਾਲ
 ਹੋਰ ਜੀ ॥ ਤੇਰਾ ਤੋਰ ਹੋਵੇ ਬਾ ਮਲੂਮ ਵਾਉ ਗੁਰਿਆਰੇ ਅਸੀ
 ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਤੂੰ ਸਾਧ ਹੈਂ ਕੇ ਚੋਰ ਜੀ ॥ ਜਾਣੀਏਂ ਨਾ ਬੁਝੀਏ
 ਬੁਲਾਇ ਕਿਥੇ ਆਨ ਬੈਠੀ ਮੱਲੇ ਮਲੀ ਏਸਨੇ ਮਥਾਧਾ ਭਾਰਾ
 ਚੋਰ ਜੀ ॥ ਛੱਡ ਤੁਖਿਆਲ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੇਰਾ
 ਮਿਰਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਸਦਤਾ ਦਾ ਚੋਰ ਜੀ ॥ ੩੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਕਾਜੀ ਤਾਈਂ ਬੋਲਦਾ ਰੰਝੇਟਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਮਾਰ
 ਏਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਜੋ ਮੁਲਾਹਿਓ ॥ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਏਨ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਕੇ
 ਚਹਾਨ ਆਯਾ ਵੱਡੇ ਬੇਈਮਾਨ ਆਪ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ॥
 ਸੰਗ੍ਰਾਈ ਸੰਘਾਲ ਫਾਹੀ ਅੱਡ ਕੇ ਚੰਡਾਲ ਬੈਠੇ ਪਾਪ ਦੀ ਮਸੀਤ
 ਉਕਰਾਨ ਜਾਲ ਭਾਇਆ ॥ ਆਪਨੇ ਕਧਾ ਕਹੇ ਕੇ ਬੈਠੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਚੋਰ ਧਾਰ ਠੰਗ ਹੋ ਪਛਾਣਿਆ ॥ ੪੦ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਕੋਲ ਕਮਜ਼ਾਦ ਕੁੱਤਾ ਆਲ ਬੈਠਾ
 ਬੋਲਦਾ ਕਸਬਾ ਤੂੰ ਜਬਾਨ ਸਾਥ ਲੰਭਿਆ ॥ ਰੱਬ ਦੀ ਜੁਬਾਨ
 ਹੋਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਹੇ ਜਾਲ ਕਿਸੇ ਉਸਤਾਦ ਨਹੀਂ ਮੁਲ ਤੇਨੂੰ
 ਚੰਡਿਆ ॥ ਪਟੇ ਵਲ ਖਾਹੇ ਕਧਾਈਆਂ ਮੁਛਾ ਰੁੰਦੀਆਂ ਟੇ
 ਲਾਹੁਰੀ ਦਾ ਰੋਸ ਰੋਗ ਸਭ ਮੁਸਦੀਆ ॥ ਦੇਖ ਮੇਰੇ ਪਾਸ

(੧੩)

ਸਰਕਾਰ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੂੰ ਹੁਣੇ ਸਾਥੇ
ਦੰਡਿਆ ॥੪੧॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੜ੍ਹੇ ਨ ਨਮਾਜ਼ ਕੋਈ ਕੰਮਨ
ਚੰਗੇਰਾਤੇਰਾਅੱਖੀਏਲਿਹਾਜ਼ਰਤੀਮੁਲਨਾਸਮਾਉਂਦਾ ॥ ਦੀਨ
ਤੇਈਮਾਨਦੀ ਨ ਸਿੱਖੀ ਕੋਈ ਗੱਲਭਾਈ ਐਵੇ ਆਵਾਗੋਦ
ਰਿਹਾਜਿੰਦਗੀਗਵਾਉਂਦਾ ॥ ਵੈਥਲੀ ਵਜਾਵੇਤੇਹਰਾਮ ਖਵੇ
ਇਨੇ ਰਾਡਕਾਫ਼ਰਾਂਦਾਕਾਰਸੋਤੂੰ ਗਾਵਵਾਵਜਾਵਦਾ ॥ ਪਾਪ
ਦੀਮਸੀਤਤੂਤਾਵੱਸੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਅਜੇਬੇਈਮਾਨਮੁਸ-
ਲਮਾਨਤੂੰ ਸਦਾਉਂਦਾ ॥੪੨॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਜਾਣ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਬ ਕੱਠੇਹੋਕੇ ਬੋਲਨਹੀਂ ਸੁਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਰਤ
ਕੁਰਾਨਦੇ ॥ ਪੁਛਦਾ ਹਵਾਲ ਰੱਬ ਸੱਚਾਆਪ ਕਾਫ਼ਰਾਂਦਾ ਰੋਜੇ
ਜਿਸਰੱਬੇਨਹੀਂ ਤੀਹੋਰਮਜ਼ਾਨਦੇ ॥ ਥਾਉਂ ਨ ਠਿਕਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਬੰਦਿਆਨੂੰਮੁਲਹੋਵੇ ਪੜ੍ਹੀਨਨਮਾਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲਹੀਈਮਾਨ
ਦੇ ॥ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੋਈਤੂੰ ਭਾ ਜਾਨ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਕਰੋਨ
ਅਦੁਲ ਬੋਲ ਰੱਬਦੀ ਸ਼ਬਾਨਦੇ ॥੪੩॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਸ
ਦੀ ਨਮਾਜ਼ਤੇ ਕੁਰਾਨਕੋਲ ਚੀਜਹੁੰਦਾ ਦੱਸਮੀਆਂ ਕਾਜੀਆ
ਕੀ ਰੋਜੇ ਰਮਜ਼ਾਨਦੇ ॥ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਤੇ ਮਸੀਤ ਦੀ ਨ ਰੀਤ ਖਾਸੀ
ਜਾਣਦੇਹਾਂ ਸੁਨਤਾਤੇ ਜਾਇਜ਼ਾਨੂੰਮੁੱਢੇ ਨ ਪਛਾਣਦੇ ॥ ਈਸਾ
ਅਕਰੀਦ ਸ਼ਬਰਾਤ ਕੋਲ ਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਤੇ ਤਹਰਾਤ
ਸ਼ਰਜ਼ਮੁਸਲਮਾਨਦੇ ॥ ਦੱਸਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚਾਕੁਰਹੋ ਕੋਈ
ਭਾਈ ਬੈਠਕੇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਰੱਬਦੇ ਦੀਵਾਨਦੇ ॥੪੪॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਤੇ ਨਮਾਜ਼ਨੂੰ ਅਸਾਖੀਭੁੰਨੇ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਤੇ

(੧੪)

ਸੰਸਾਰੁ ਬੋਲੈ ਸੋਚੁ ਦੇ ਅਹਿਵਾਲਿਆ ॥ ਸੰਮਸ ਤਬ ਹੋਸਤੀ
ਉਡੀਰੀ ਬੋਲ ਪੁੱਠੀ ਧਾਰੇ ਸਬਦਾ ਜੇ ਬੋਈਆਸੀ ਬਿਨਾਹੀ
ਸਸਪਲਿਆ ॥ ਮਾਰਕੇ ਮੁਕਾਵਨ ਉਡਾਵਨ ਸਰੀਰ ਤੇਰਾ ਬੋਲੈ
ਠਸਥਾਨੈ ਕਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਦਮਾਲਿਆ ॥ ਹੋਵੇ ਜੇ ਮਲੁਮ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਮੰਮਨਾ ਨ ਕੋਨ ਫੇਰ ਛੱਡੇ ਤੇਰੇ ਜੇਹਿਆ ਰਜਾਲਿਆ
॥੪੫॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਬਾ ਕਹੇ ਕਾਜੀਆ ਨਮਾਜਨੇ ਕੀ
ਸਾਰਨਾ ਸੀ ਸਹਾ ਦਿਨੇਰਾ ਤਰਹੇ ਨਾਲ ਮਗਰੂਰ ਦੇ ॥ ਬੋਲਦਾ
ਹੈ ਬੁਠ ਤੇ ਹਰਾਮ ਨਿਤ ਖਾਵਨਾਹੈ ਲੈਂਦਾਹੈ ਬਿਆਜ ਜੇ
ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਸੁਰ ਦੇ ॥ ਵੱਡੀ ਰੋਜ ਖਾਵੇ ਤੇ ਨੁਲ੍ਹਾਵੇ ਸਦਾ
ਮੁਰਦਿਆ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਵਾਵੇ ਸੋਢ ਚੋਰ ਧਾਰ ਦੁਰਦੇ ॥ ਹੋਕ
ਈ ਨਮਾਜ ਜੇਗੁਜਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ ਮਨਜੂਰ ਵਿਚ
ਰੱਖਦੇ ਹਸੂਰਦੇ ॥ ੪੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਠੰਗ ਚਿਰਾਕਾ ਫਰ
ਬਨਾਏ ਪਰਦੇਸੀਆ ਨੂੰ ਬਡਾ ਬੇਈਮਾਨ ਕੰਮ ਕਰੇ ਆਪ
ਸਾਫਰ ॥ ਠੰਗ ਹੈ ਬਨਾਰ ਸੀ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਆਣ ਬੈਠਾ ਧਾਫਰੀ
ਲੁਕੇਰਾ ਲੁਟ ਲੈਂਦਾ ਮਾਲ ਵਾਫਰਾ ॥ ਚੋਰ ਧਾਰ ਸਾਧ ਕੀ
ਖਿਡਾਠ ਨਹੀ ਜਾਣਦਾਹੈ ਲਾਨ ਭਾਇਨਾਲ ਰੰਗਹੋਸਾ ਜਰਦ
ਸਾਫਰੀ ॥ ਛੇੜਦਾ ਪਿਛਾਨੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਸਕਾਨੂੰ ਕਾਜੀ
ਸਿੰਘੀ ਮਾਠ ਰਾਹ ਸਾਦਿਆ ਮਸਾਫਰਾ ॥੪੭॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਕਿਸੇ ਕੋ ਪੈਡਾ ਮੇਤ ਮੰਨ ਸਗਰੁ ਰਵਾਹੈ ਬਿਨਾ ਮਾਰਕਾਈ
ਸੁਭਾਇ ਨਹੀਂ ਗੋਲਿਆ ॥ ਚੰਦਕੇ ਲਗਾਰ ਧਾਰ ਮਸਾ
ਫਰੀ ॥ ਚੰਦਕੇ ਲਗਾਰ ਧਾਰ ਮਸਾਫਰੀ ॥

(੧੫)

ਵਜ਼ਦਿਆ ਮਸੀਤ ਰੀਤ ਬੰਨ੍ਹੀ ਤੇ ਲੜਾਈ ਵਾਲੀ ਕੀਲੀ ਤੇ
 ਵਧੀਕੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤੇਨੂੰ ਬੋਲਾ ॥ ਹੋਗਾ ਸਦੇਰਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾਲੜਦਜਾਨੂੰ ਕਾਸ਼ੀਕਹੇ ਪਿੰਡਾ ਸਾਡਾ ਵੱਡ ਤੂੰ ਯਰੋਲਿਆ
 ॥੪੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਿੜੀ ਚੁਲਾਣੀ ਤੇ ਮਧਾਣੀ ਪਈ ਦੁਧ
 ਵਿੱਚ ਕੱਤਲ ਸਵਾਲੀਆਂ ਚਰਖੇ ਲਾਲ ਰੰਗਦੇ ॥ ਹੋਯਾ ਜਾ
 ਸਦੇਰਾ ਛੇਰਾ ਕੂਚਕੀਤਾ ਰਾਬਣੇ ਨ ਪੁਛਕੇ ਮੁਸਾਫਰਾਨੂੰ ਰਾਹ
 ਪਿਆ ਬੰਗਦੇ ॥ ਜਾਦੇਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਪੀਰਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਯਾ
 ਦੇਖ ਕੇ ਤੇ ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਲਗਾਯਾ ਨਾਲ ਅੰਗਦੇ ॥ ਗੋਦੜੀ ਬਿਛਾਈ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਬਣੇ ਨੇ ਪੀਰ ਬਠਲਾਏ ਨਾਲ ਦਿਲਵੀ
 ਉਮੰਗਦੇ ॥ ੪੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਇਕੇ ਨਿਮਾਣਾ ਅਰਜੇਈ
 ਕੀਤੀ ਰਾਬਣੇ ਨੇ ਧੰਨ ਕਰਤਾਰ ਤੂੰ ਬਰਸੇ ਆਮਖਾਸਤੇ ॥ ਤੇਰਾ
 ਮੇਂਗਲਾ ਮਹਾਂਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਗੀ ਆਦੇਭੇਜ ਬੂਰੀ ਮੱਥ ਅੰਗ
 ਆਈ ਜਾਨ ਸਾਸਤੇ ॥ ਕੰਢੀ ਤਿੰਨ ਗੋੜ ਪਛ ਦੰਗਲੀ ਮਜੀਲ
 ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਅਰਜਾਈ ਦੇਖ ਸੱਤਵੇਂ ਅਕਾਸਤੇ ॥ ਪਰ ਪੁਰ
 ਚਿੱਪੀਆਂ ਫੜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਬਣਾ ਖਲੋਲਾ ਪੀਰਾਂ
 ਕਾਮਲਾ ਦੇਵਾਸਤੇ ॥ ੫੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਵੰਬਲੀ ਮਲੂਮ ਕੀਤੀ
 ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਰੰਬੇ ਦੇ ਪਾਸ ਧਨਕ ਸੁਨਾਈ ਸਾਨੂੰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਰੰਗਦੇ
 ਹੋਇਕੇ ਨਿਹਾਲ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਰਸਾਏ ਭਾਈ ਸਿਸੇ ਗੱਲ ਕੋਲੋਂ
 ਬੱਚਾ ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਸੰਗਦੇ ॥ ਵੰਬਲੀ ਵਜਾਈ ਬਾਈ ਆਪਣੇ
 ਸਿੰਘਾਲੀ ਪੀਰਾਂ ਭੁਲਾ ਕੇ ਪਿਆਲੇ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿਲੇ ਰੰਗਦੇ ॥
 ਮੰਗਲੇ ਮੁਗਦ ਸਾਧ ਭੁੱਟੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲਹੀ ਆਪਣੇ

(੧੬)

ਇਫਲਾਇਰੇਮਲੰਗਦੇ ॥ ੫੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਨਕਾ
ਇਸਾਹ ਮਾਰੂ ਜੰਗਲਾ ਹਿੰਡੋਲਬੋਲੇ ਕੂਜਰੀ ਬਿਹਾਗ ਰਾਗ
ਬੰਖਸੁਲਾਂਵਦਾ॥ ਮੇਘਭੈਰੋਭੈਰਵੀ ਬਿਲਾਵਲ ਬਸੰਤ ਗਾਵੇ
ਅੰਗਕਲਿਆਣਭੇਵਵੱਖੋਵੱਖੀਪਾਉਂਦਾ॥ ਜੋਗ ਦੇ ਸਪਰਜ ਨੂੰ
ਅਲਾਵੇ ਨਾਲਦੇਹਿਆਂਦੇਗੋੜੀਏਧਨਾਸਰੀਦੀਬੰਸਰੀ ਬਜਾ-
ਉਂਦਾ॥ ਆਸਾਤੇਪਹਾੜਰਾਮਕਲੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਪੀਰਾ ਦੇ
ਧਰੁਰ ਮਾਲਕੋਸਖੜਾ ਗਾਉਂਦਾ॥ ੫੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੁਰਖੀ
ਪਹਾੜੀ ਪੀਲੇ ਗਾਵੇ ਨਾਲ ਹੋਲੀਆਦੇ ਬੰਗਲੀ ਏਗਲੀ
ਨਾਲਮਿਥਾਲਦੱਪੇ ਲਾਉਂਦਾ॥ ਧੁਰਬਤਾਂਕਬਿੱਤਾਂਸਿਰੀਰਾਗ
ਵਿੱਚਜੋੜਦਾਹੈਸੋਹਣੀਦਾ ਸੱਦ ਨੱਦ ਰਾਗ ਜੋ ਰਲਾਉਂਦਾ॥
ਕੋਸੀਆ ਕਮਾਥ ਦੇਢੀ ਆਸਾਵਰੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਗਾਗਾ ਗਤ
ਨਾਲਰਾਗਗੋਂਡਫ ਬਛਾਉਂਦਾ॥ ਜੈਤਸਰੀਨਾਲ ਬਰਵਾ ਗਾਵੇ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਛੱਤੀਆਂਸਮੇਤਛੀਏਰਾਗਨਾ ਭੁਲਾਉਂਦਾ ॥
੫੩॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੈਣੀਹੈਬੜਾਈਪੀਰਾਕਾਮਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ
ਆਉਬੱਚਾਰਾਂਬਿਆ ਜੋਕੋਈਚੀਜ਼ਟੰਗਣੀ ॥ ਬੰਸਰੀ ਬਜਾਏ
ਜੋ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਮੰਗਲੈ ਮੁਰਾਦ ਜੋ ਆਸਾਡੇ
ਖਾਛੇ ਮੰਗਣੀ ॥ ਕਰੇ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਦਰਵੇਸ਼
ਝਾਈ ਏਹੋ ਹੈ ਮੁਮੋਲਿਆਨੂੰ ਭੁਗ ਚੀਨਾਕੰਗਣੀ॥ ਮੇਵੇਤਨ
ਮਾਝਪਾਕਲਾਓ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸਾਮਣੇਬਣਾਓ ਮੇਰੇ ਹੀਰ
ਨੂੰ ਮਲੰਗਣੀ ॥ ੫੪॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੀਤੀ ਅਰਜੋਈ
ਪੀੜਾਛੱਸਛੱਕੇਦੇਹੋ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਬਾਲਕਾ ਅਕਾਉਂਦਾ ॥

*

(੧੭)

ਬੇੜਾ ਬੰਨੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸਫੇ ਕੁਦੇ ਗਰੀਬ ਵਾਲਾ ਤੱਕ ਆਸਾ ਆਸਰਾ
 ਤੁਸਾਡੇ ਸੱਚੇ ਨਾਉਂਦਾ ॥ ਬੇਨਤੀ ਕਬੂਲ ਹੋਈ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਜਨਾਬ
 ਵਿੱਚ ਹੀਰ ਦਿੱਤੀ ਰੱਬ ਨੇ ਅਵਾਜ਼ਾ ਏਹੋ ਆਉਂਦਾ ॥ ਸ਼ੁਕਰ
 ਮਨਾਸਾ ਪੀਰਾ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ ਫਲ ਆਸਾ ਜੇ ਅਸਾਡੇ
 ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ॥ ੫੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਥਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਰਾਬੇ ਨੂੰ
 ਬਠਾਲ ਪੀਰਾ ਗੋਡੇ ਪਾਸ ਆਸ ਹੀ ਤੁਸਾਡੀ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਨੇ
 ਪੁਜਾਈ ਹੈ ॥ ਜਿੱਥੇ ਪਵੇ ਪੀੜ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੀਂ ਰਿਦੇ ਵਿੱਚ
 ਫਿਕਰ ਅੰਦੇਸਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਤੈਨੂੰ ਕਾਈ ਹੈ ॥ ਰੱਬ ਨੂੰ ਚਿਠਾਰੀ
 ਨਾ ਭੁਲਾਈ ਇੱਕ ਬਿੰਦੁ ਮੀਆ ਜਿਸ ਕਰਤਾਬ ਤੇਰੀ ਬਲਤ
 ਬਲਾਈ ਹੈ ॥ ਹੀਰ ਤੇਰੀ ਚੇਰੀ ਅਸਾਕੀਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਆਪ ਸੱਚੇ ਸਾਈਂ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਲਗਾਈ ਹੈ ॥ ੫੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਪੀਰਾ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰ ਉੱਠ ਕੇ ਸਿਧਾ ਯਾਰਾਬਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ
 ਜਾ ਖਲੋਤਾ ਉਦ ਤੱਕ ਕੇ ॥ ਰਾਬੇ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਮੈਨੂੰ ਭੀ
 ਬਿਠਾਉ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚ ਮੁੜ ਬੇੜੇ ਨੂੰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਧੱਕ ਕੇ ॥ ਬਿਨਾ
 ਮਸ਼ਦੂਰੀ ਨਾਲੀ ਘਾਈ ਏ ਪਾਰ ਕਿਸੇ ਤਾਈਂ ਲੁਭਨ ਮਲਾਹ ਅੱਕੇ
 ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅੱਕ ਕੇ ॥ ਪੈਸਾ ਦੇਵੇਂ ਟੋਕ ਸਾਡੇ ਭਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਆਮਦਾ ਮਲਾਹ ਤਾਂ ਲਜਾਈਏ ਗੋਦੀ ਚੱਕ ਕੇ ॥ ੫੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਕਾਰਜ ਵਿਹਾਰ ਸਭ ਟੁਟ ਜਾਂਦੇ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਆਦਮੀ
 ਨ ਬੈਠੇ ਵਿਚਨ ਰਾਂਦੇ ॥ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਆਦਮੀ ਬਿਹੀਨ ਖੁਸ਼ ਹੋਵਦਾ
 ਹੈ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਆਦਮੀ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਖਰਾਂਦੇ ॥ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ
 ਆਦਮੀ ਨਾ ਮਾਨੀਏ ਬਿਗਾਨੇ ਬੇਸ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਦੁਹੱਲ ਪਾਂਦੇ

(੧੮)

ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ॥ ਮੇਰੇ ਬਿਨਾ ਅਰੁ ਮੇਰੇ ਪੈਸਾ ਭਰਵਾ ਨ ਮਿਥਾ
 ॥ ੫੮ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥ ਕੱਖ
 ॥ ਭਾਨੇ ਤੇਰੇ ਬਨਾਯਾ ਹੁਲਾ ਰਾਸੁ ਦੇਨੇ ਬੈਠ ਕੇਤੇ ਉਤੇ ਖਾਜੇ
 ॥ ਮਖੀਰਨੁ ਚਿਤਾਵਦਾ ॥ ਲੁਭਨ ਭੁਭੇਲੇ ਵੀਆ ਰੰਨਾ ਨੂੰ ਮਲੁਮ
 ॥ ਯੋਧਾ ਭੁਭੇਲਾ ॥ ਸਾਵਰਾ ਕਿਉ ਖੁਲਵੇਗੁ ਬਾਰਦਾ ॥ ਸਭ ਲੁਜ
 ॥ ਇਆਸਾ ਰਾਵੀ ਜੇਹਲਮ ਅਟਕਤ ਕੁਝ ਘੋਰੇ ਹੈ ਬਨਾਉਂ ਦੇ ਨ
 ॥ ਜੋ ਬੋਲੀ ਦਮ ਮਾਰਦਾ ॥ ਲਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਾਂ ਬੇੜਾ ਤੇਰੇ ਨੇੜੇ
 ॥ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਾ ਬੈਠ ਜਾਵੀ ਵਿਚਿ ਜੇ ਇਰਾਦਾ ਤੇਰਾ ਪੂਰਦਾ
 ॥ ੫੯ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥ ਕੰਢੇ ਨਾਲ ਖੋਕ ਕੇ ਲਗਾਯਾ ਬੇੜਾ
 ॥ ਮਯੋਰਾਨੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਬੇਲਾ ਵਿਚਿ ਸੰਸਾਰੀ ਵਜਾਉਂਦਾ ॥ ਪੱਟਾ
 ॥ ੬੦ ॥ ਵਿਚਿ ਪੱਟਾ ਰੋਹਾ ਰੋਲਾ ਕੇ ਨਸਲ ਬੈਠਾ ਲੁਭਨ ਮਲਾਹ ਦੀ
 ॥ ਨੇਬਰੇ ਸੋਈ ਆਵਦਾ ॥ ਏਹੁ ਰਾ ਬੁਝੇ ਪੱਟਾ ਕੋਈ ਚਿਹਾ
 ॥ ਭਕੀਰ ਆਯਾ ਬੇੜੇ ਨ ਬੁਝਾਯਾ ਵੇਲੇ ਓਸ ਪੁੱਛੇ ਭਾਵਦਾ ॥ ਥੁੰਗੀ
 ॥ ਮੇਰੀ ਪੱਟ ਨਾਲ ਜਾਈ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਾ ਲੁਭਨ ਮਲਾਹ ਮੀਏ
 ॥ ਰਾਬਨੂੰ ਸੁਣਾਵਦਾ ॥ ੬੦ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥ ਦੇਵੇ ਨ ਲਜਾਈ
 ॥ ਸਾਈਂ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਰੀਦ ਤੈਨੂੰ ਨੇਕੇ ਆਕੇ ਬੇੜੇ ਦੇ ਸੀ ਲੁਭਨ
 ॥ ਮੁਕਾਰਦਾ ॥ ਪੱਕ ਬੇੜੇ ਉਨੇ ਲਗਾਈ ਨਾਲ ਪਾਵੀਆਂ ਦੇ
 ॥ ਭੁਭੇਲੇ ਮੇਰੀ ਰੱਖ ਮੀਏ ਰਾਬਨੂੰ ਉਕਾਰਦਾ ॥ ਮਾਰਾ ਕੇ ਭੀਤਾ
 ॥ ਬਿਬਨਾਨ ਮੀਏ ਰਾਬਨੇ ਨ ਬੈਠ ਕੇ ਕਿਨ ਕੇ ਸਾਰੇ ਅਸਤਰ
 ॥ ਨ ਮੀਏ ਗਾਰਦਾ ॥ ਸੋਈ ਵਿਚਿ ਪਲੀ ਮਾਰਦਾ ਚਿਹਾ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਾ
 ॥ ੬੧ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥ ਭੀਤਾ ਮਾਰੇ ਭੀਤੀ ਸਭ ਕਰਦਾ ॥ ੬੧ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥

(੧੬੫)

ਪਲਪਰੀਗੀਲਾ ਹੈ ਬਿਛਾਰੀ ਹੀਰ ਨੌਥੜੀ ਨੂੰ ਰੁਝਕ ਸਿਆਲ
ਦੀ ਜੋ ਬੇਦੜੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ॥ ਤਿਨ ਸੈ ਸਹੇਲੀਆ ਨਿਨਾਲ
ਆਵੇਨੁ ਵਨੈਨੁ ਸੁੰਦਰਸਰੀਰ ਹੀਰ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਆਰੀ ਹੈ ॥
ਮੁਖੜਾ ਮਹਤਾਬ ਤਾਬ ਬਲੇ ਨਾ ਮਨੁਖ ਕੋਈ ਚੰਬਾ ਪਸ
ਕੇਵਲ ਗਲਾਬ ਥੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ॥ ਪੰਜ ਅਸਵਾਰੀ ਨਾਲ ਚਲੇ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਨਿੱਤ ਹੀਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
ਪੈ ॥ ੬੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਬਾ ਆਖੇ ਲੁਭਨ ਨਾ ਲੱਜ ਹੀਰ
ਕੋੜਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਨ ਸਿਆਲਾ ਜੇਹੜਾ ਬਲਕੇ ਹਟਾਉਂਦਾ ॥
ਬਲੇ ਕੋਲ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸਿਆਲਾ ਵਿਚ ਅੱਜ ਭਾਈ ਨੇਕ ਤੁਸਵੀਰ
ਸੰਸਾਰ ਸਾਰਾ ਗਾਉਂਦਾ ॥ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਆਵੇ ਗਾਵੇ ਦਿਲ ਦੇ
ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਖੰਭ ਕੋਈ ਮੂੰਹੋਂ ਨਾ ਬਲਾਉਂਦਾ ॥
ਜੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਹੈ ਜਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਪ ਸਰਦਾਰ ਲੈਂਦਾ
ਮਾਮਲਾ ਬਨਾਉਂਦਾ ॥ ੬੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਬਾ ਕਹੇ ਲੁਭਨਾ
ਨਜੀਕ ਮੇਰੇ ਬੈਠਕੇ ਤੇ ਦੱਸ ਤਵ ਬੀਰ ਹੀਰ ਬਿਆਹੀ ਕਿ
ਕਵਾਰੀ ਹੈ ॥ ਨਿਆਲੀ ਕਿਜਵਾਨ ਦੱਸ ਹਾਠ ਪਰਵਾਨ ਸਾਨੂੰ
ਉਂਚੀ ਨੀਵੀ ਪੁਰੀ ਆਕਿ ਪਤਲੀ ਜਾਭਾਰੀ ਹੈ ॥ ਹਥ ਦੀ ਦਾਤਾਰ
ਅਕੇਸੁ ਸੁਣੀ ਹੈ ਕਹਿਵਾਰੀ ਬਲਦੀ ਹੈ ਸੱਚ ਕਿ ਜਬਾਨੋਂ ਕਦੀ ਤੇ
ਹਾਰੀ ਹੈ ॥ ਕਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਗੋਰੀ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਜਿਸਨੇ ਵਲੀਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ॥ ੬੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥
ਕੁਲ ਜੇਹੇ ਮੁਖ ਦੀ ਮਨੁਖ ਸਭ ਸੁਖ ਚਾਹੇ ਦੱਖ ਭੱਖ ਦਰ ਹੋ
ਦੇਖ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਕੇ ॥ ਲਿਖੀ ਚੀਨ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਕੰਧ ਮੇਰੇ ਦੇ ਮੁਸਕਾਰੇ

ਠੇਕੇ ਮਲਸਰੀਰ ਹੀਰ ਚੰਨ ਦੀ ਕੀ ਭਾਰ ਕੇ ॥ ਸਾਵਰਾ ਸਾ ਰੰਗ
 ਅੰਗ ਮੁਤਲਾ ਪਤੰਗ ਜੇਹਾ ਪੰਢੀਆਂ ਬੁਧਿਗਤੰਗ ਮਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰ
 ਕੋ ॥ ਅੰਡੀ ਤੋਂ ਫਰੋਕ ਤਕ ਤਕ ਏਹ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਦੇਖਾ ਹੀਰ ਨਾਰ ਕੇ ॥ ੬੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੋਭਾ ਸੁਣੀ
 ਸਾਰੀ ਤਾਂ ਕਟਾਰੀ ਲੱਗੀ ਰਾਇਲੇ ਨੂੰ ਆਕੜ ਤਮਾਮ ਨੱਸ
 ਚੱਲੀ ਦੇਈ ਪੈਲਦੀ ॥ ਇਕ ਨਦੀ ਦਾ ਕਨਾਰਾ ਦੂਜੇ ਪਲੇਘ
 ਪਿਆਰਾ ਲੱਗੇ ਤੀਸਰੀ ਬਹਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਠੰਢੀ ਪੈਲ ਦੀ ॥
 ਬੰਦਕੁ ਅਰਾਮ ਏਥੇ ਕੱਦੀਏ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਹੀਰ ਹੈ ਸ਼ੈਕੀਨ
 ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆਵਾਗੋਲਦੀ ॥ ਲੁੱਡਨ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਪਛੇਂਦਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਮੇਰੀ ਹੈ ਸਲਾਹ ਏਸ ਸੇਜ ਉੱਤੇ ਸੋਲ ਦੀ ॥ ੬੬ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੁੱਡਨ ਪੁਕਾਰੇ ਹੀਰ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨੋ ਮਾਰੇ ਕਰੁ ਕੈਨ
 ਛੁਟਕਾਰੇ ਕੋਉ ਭਰੁਨ ਕਵਾਹੀਆ ॥ ਹੀਰ ਹੈ ਮੁਤਾਨੀ ਮਾਰ
 ਕੋਰ ਕੋਉ ਗਾਰੁ ਖੱਲ ਆਪ ਨੱਠ ਜਾਵੇ ਪਾਵੇ ਸਾਡੇ ਗੱਲ ਫਾਹੀਆ
 ॥ ਬਾਪ ਪਾਸ ਜਾਵੇ ਮੈਨੂੰ ਕੈਦ ਹੀ ਕਰਾਵੇ ਕੈਨ ਬੱਧਿਆ ਛੁਡਾਵੇ
 ਘਰੀਂ ਹੋਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆ ॥ ਹੀਲ ਕੇ ਪਰਾਣ ਜੇ ਛੁਡਾਵੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਲਾ ਕੀ ਇਨਾਮ ਤੁਸਾਂ ਪੀਧਿਆ ਰਾਹੀਆ
 ॥ ੬੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੁੱਡਨ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਫੜਾਈ ਫਾਪ
 ਰਾਇਲੇ ਨੇ ਕੈਨ ਗੱਲਾਂ ਜਾਕੇ ਪਾਸ ਹੀਰ ਦੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ॥
 ਵਾਸਤੇ ਰੁਸੁਲ ਦੇ ਕਬੂਲ ਮੀਆਂ ਬੋਲ ਸਾਡਾ ਕਰੀ ਨ
 ਅਲੁਲ ਬਸੇ ਕੈਨ ਰੱਲ ਆਉਂਦਾ ॥ ਨੀਂਦ ਦੇ ਬਕੇਵੇ ਨੇ ਮੈਂ
 ਮਰਦ ਮਨੁਰ ਕੀਤਾ ਤਾਰੀ ਮੀਆਂ ਲੁੱਡਨ ਮੈਂ ਵਾਸਤੇ ਹਾਂ

(੨੧)

ਪਾਉਂਦਾ ॥ ਬਟਕੁ ਅਰਾਮਜਾਉਂ ਕੰਟਕ ਗਵਾਨਿ ਸਿੰਘ ਪੁੰਡਾ ॥
 ਨ ਕੋਉ ਕੋਠ ਆਸਾ ਕੇਹੜੇ ਗਾਉਂਦਾ ॥ ੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਕਿਸੇ ਆਨ ਆਖਿਆ ਲਤਾੜੀ ਤੇਰੀ ਸੇਜ ਹੀਰੇ ਸੁਤਾ ਕੋਈ
 ਆਣਉਂਤੇ ਮੂਰਖ ਮਨੁ ਖਨੀ ॥ ਜੀਉਂਦਾ ਕਿ ਮੋਸਾ ਮੈਨੂੰ ਏਤਨੀ
 ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਤਾਣਕੇ ਦੁਪੌਦਾ ਤੇ ਲਪੇਟਿਆ ਹੈ ਮੁੱਖ ਨੀ ॥
 ਅਕੇ ਕੋਈ ਲੁੱਡ ਨ ਬਮੇਲਦਾ ਹੈ ਅੰਘਸਾਕ ਅਕੇ ਕਿਸੇ ਰਾਹੀਦੇ
 ਕਦੇ ਜੇ ਪੀੜ ਦੁਖਨੀ ॥ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਪੁੱਛ ਕੌਨ ਹੁੰਦਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਸੇਜ ਉਂਤੇ ਸੁਤੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਰੁੱਖਨੀ ॥ ੬੯ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਸੁਣਦਿਆ ਹੀ ਸਾਰ ਅੰਗਿਆਰ ਵਾਂਗੂ ਭੁਖ ਗਈਆ ਦਿਲੋਂ
 ਹੋਈ ਬਾਰ ਅੱਖੀਂ ਹੋ ਗਈਆ ਜਿਉਂ ਡਾਇਲਾ ॥ ਚੰਦਨ ਦੇ ਮਾਨੇ
 ਨਾਲ ਹੀਰ ਦੇ ਡਿਆਰ ਹੋਈਆ ਰੰਗੀ ਗੋਲੀ ਗੂਜਰੀ ਅਨੋਖੀ
 ਚਾਰੇਨਾਇਲਾ ॥ ਠਾਕੁਰੀ ਬਨਿ ਆਲੀ ਤੇ ਤਖਾਲੀ ਕਾਨੂੰ ਸ਼ਾਬ
 ਹੋਈ ਹੋਰ ਨਾਲ ਚੱਲੀਆ ਸੀ ਰਾਇਲਾ ਭਗਾਇਲਾ ॥ ਸੁਖੀ
 ਕੁਛੀ ਤੇਲੀਆ ਦੀ ਸੱਦੇ ਵਾਹੇ ਭੂਮਨੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਪੁਰੇਦ ਵੇਰ
 ਆਈਆ ਗੁਸਾਇਲਾ ॥ ਰੋੜੀ ਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਹੋਮਤਾ ਬੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਅੱਸੋ ਬੱਸੋ ਬੇਟੀਆ ਜੋ ਰੋਵੇ ਹਲਵਾਇਲਾ ॥ ੭੦ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਬਾਹਮਣੀ ਲਰੈਣੀ ਮਾਰੇ ਸੈਨਤਾ ਸੁਨਿਆਰੀ ਆਨੂੰ ਚੱਲੇ ਸਾਈਲਾ
 ਰੱਖੀਓ ਜਦੋਂ ਵੀ ਹੀਰ ਸੱਦਦੀ ॥ ਸੰਮੇ ਚਮਿਆਰੀ ਤੇ ਕੁਛੀ
 ਚੁਹੜੀ ਸ਼ਾਬ ਹੋਈ ਉਂਤੇ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਨ ਕਿਸੇ ਤਾਈਂ ਬੁਝਾਈ ॥
 ॥ ਫੱਫੇ ਪੁਮਿਆਰੀ ਲਾਲ ਉਂਠੇ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਦਿਲੋਂ ਲੀ ॥
 ਸਹੇਲੀ ਰੋਵਾ ਤੇ ਸੰਗ ਲੱਦਲੀ ॥ ਚਾਨੀ ਕੁਛਾਈ ਚੀਜ਼ੀ ॥

(੨੨੧)

ਭਾਲੀਭਗਵਾਨੀਸਿੰਘਾਚਲੀਸੁਭਿਆਣੀਖੇਮਕੋਰਭਾਰੇਬੰਦੀ
 ਦੀ॥੭੧॥ਕਥਿੱਤ॥ਰਾਮਦੇਈਭਾਬੜੀਅਨੇਖੀਰੱਖੀ
 ਮਾਥਿਯਾਲੇਸਈਆਨੇਬੁਲੀਈਸੁੱਤੀਜੇਸ'ਉੱਤ'ਜਾਇਕੇ॥
 ਕੋੜੀਮੁਨਿਅੰਗੀਵੱਸਪਈਸੋਸਸੋਹਰਿਆਦੇਤੁਸੀਐਗੇ
 ਚਲੇਘਾਈਚੋਦੀਆਪਕਾਇਕੇ॥ਦਾਖਾਵਨਜਾਰੀਹੋਥਜੋੜੇ
 ਖੜੀਸੀਦੀਆਨੂੰਰਾਮਦੀਸੁਰੀਦਮੇਨੂੰਚਲਣਾਜਗਾਇਕੇ॥
 ਕੰਮੋਸਸਮੀਬਨਪੁਕਾਰੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਮੇਨੂੰਛੱਡਗਈਘਾ
 ਤਾਅੱਡੀਮਖੇਰੁ॥ਖਾਇਕੇ॥੭੨॥ਕਥਿੱਤ॥ਬੇਗਮ
 ਲੁਹਾਰੀਕਚੇਬੁਧਾਖਤਰਾਣੀਤਾਈਉੱਠਕੇਸੰਦੇਉਵੇਹੜੇ
 ਗੁਜਰਾਂਦੇਜਾਵਣਾ॥ਸੰਦਕੇਮਕਾਬਰਾਨੂੰਕਾਕੇਵਲਦੌੜ
 ਜਾਈਫੇਰਤੁਸਾਚਲਮਿਲਮੇਰੇਪਾਸਆਵਣਾ॥ਹੋਇਕੇ
 ਅਕੱਠੀਅਕਿਲਾਲਾਵਲਚੱਲਣਾਜੇਚੱਲਥੇਜਰੂਰਮਹਾਕੋਰਨੂੰ
 ਬੁਲਾਵਣਾ॥ਚੋਲੀਬੁਰਬਾਨਨੀਬਤਾਵੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਸਾਡੇਅਗਵਾਕਤੁਸਾਬਿਲਕੁਲਆਵਣਾ॥੭੩॥ਕਥਿੱਤ॥
 ਸੋਭੀਭਗਉੜੀਨਾਲਨਟਲੀਆਦੇਖੇਡਦੀਸੀਆਖਿਆ
 ਰਚਲਕੋਰਘੋਰੀਸਨੀਭਾਤਨੀ॥ਜੰਨਤਪਠਦੀਮਗਲਾਣੀ
 ਮਲਾਖੀਭਸੋਹੇਡੇਗਰਾਂਦੀਨਾਨਕੀਜੇਬੜੀਸੀਅਛਾਤਨੀ॥
 ਰਾਮੋਬੜੀਦਰਸੀਆਦੀਬੇਠੀਸੀਮੁਸੱਵਰਾਂਦੇਸਦਾਸੁਖਦੇਈ
 ਨਾਉਯੋਭੇਦਿਨੇਰਾਤਨੀ॥ਹੈਬਾਧਖੀਚਾਲਨੀਬਤਾਵੇ
 ਭਗਉਣੀਸਿੰਘਸਾਡੇਵਲਾਘਉਲਾਤੁਸੀਏਨੁਕੇਜਮਰਨੀ॥
 ੭੪॥ਕਥਿੱਤ॥ਸਾਡੇਚਲੀਘਾਘੀਘੀਘੀਘੀਘੀਘੀਘੀਘੀ

ਤਾਂ ਮੁੰਨੀ ਮੇਰਾ ਭਾਗਤ ਨੂੰ ਫੌਜਤਾ ਬਰੁਕ ਨੀ ॥ ਮੇਰਾ ਪਰ
 ਫੌਜੀ ਦੇ ਬਾਦਾਂ ਬੇਠਲਾ ਗਲ ਏਠ ਬੀਜੇ ਅਵੇ ਬਾਹੋ ਬਾਟ
 ਬੜੀ ਦੁਕਨੀ ॥ ਬਾਰਜਾ ਦੀ ਮੋਜੀ ਬੜੀ ਮੁਢਲਾ ਨਿਹਾਲੀ ਬਾਸੇ
 ਪੇਰਨੀ ਪਿਆਰੀ ਕਿਸੇ ਵਸਦੀ ਬਜ਼ੁਬਾਨੀ ॥ ਲੋਕ ਜਿਵੇਂ ਜਾਨ ਦੇ
 ਨੀ ਤੈਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ॥ ਤਿਵੇ ਪਰਮੇਸਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮਸਾਹੁਰ
 ਨੀ ॥ ੨੫ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਕਲਮੇ ਸਰਮੇ ਜੀਉਨੀ ਖੁੰਡਾਲੀ
 ਪਾਸ ਬੈਠੀਆਂ ਸੀ ਮੁਖਾਂ ਜੀਵੀ ਜੋੜੀ ਬੰਨ੍ਹ ਪਾਸੇ ਅਬੀਆ
 ਚੱਲ ਕੇ ॥ ਆਪ ਦੀ ਸਲਾਹੁ ਸੋਚੋ ਚੱਲਨਾ ॥ ਕਿਨਾ ਬਥੇ ਲੇ ਚੀਰਤਾ
 ਜਵੇ ਦੀ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਗਲ ਭਲ ਕੇ ॥ ਆਪ ਦੀ ਸਲਾਹੁ ਦੋਸੇ ਚੱਲਨਾ
 ਹੈ ਕਿਸ ਦੇ ਲੇ ਪੁਛ ਲੇ ਸਤ ਸੀਰੂਪ ॥ ਬਾਂਦੀ ਤਈਂ ਮੋਲ ਕੇ ॥
 ਰੁਪਾ ਬਾਂਦੀ ਕਲੀ ਕਪੜੇ ਨੂੰ ਬੇਜਵੀ ਹੈ ਚੀਰ ਪਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਤੁਮੀ ਮੱਥੇ ਚੱਲੇ ਚੱਲ ਕੇ ॥ ੨੬ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਰਾਜਾ ਪੈਧੀ
 ਖੀਵਲੀ ਪੁਰਾਬ ਸਾਰੇ ਜਗ ਵਿਚੋਂ ਸੁਣਵਿ ਅੰਗੀ ਗੁੱਲ ਪਲਾ ਦੇਨ
 ਲਹਿੰਦੀ ਰਵੀ ॥ ਕੋਈ ਕਹੇ ਆਪ ਦੀ ਗਾਇਬ ਨੀ ਨਲ ਨਤਾਈ
 ਨਾਲੇ ਬਖਤਾ ਵਰਨੂੰ ਗੱਲ ਗਾਨੁ ਨਾਉਂਦੀ ॥ ਰਾਖੀ ਰਜ ਮੁਤਲੀ
 ਬਤਾਵੇ ਜੱਸਾ ਮਾਛ ਨੀ ਨੂੰ ਕੇ ਸਕ ਭਭੇਰਨੀ ਸੁਮੋਲਾ ਲਿਵਰੇ
 ਆਉਂਦੀ ॥ ਰਲ ਮਿਲਈ ਰੁਪਾ ਬਾਣੀ ਅੰਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅੰਗੇ
 ਚੀਰ ਬੈਠੀ ਸਤ ਬਨ ਗਾਂ ਬੁਝਾਵਦੀ ॥ ੨੭ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਸੁਧੀ
 ਰੁਝ ਗਈ ਇੰਦੀ ਮੁਢਲਾ ਪਰੇ ॥ ਨਾਲ ਮਿਉਂਦੀ ਫੇਰੇ ਹੀਰੇ ਜਾਸੀ
 ਤਾਂ ਕਿਸ ਦੇ ਲੇ ਅਬੀ ਦੇ ॥ ਕੋਈ ਫੰਨੇ ਤਾਨ ਕੀ ਆਉਂਦੀ ਫੇਰੇ ਬੈਠ
 ਤਾਨੀਆਂ ਕਿਉਂ ਤਿ ਸੱਸੀ ਦੇ ਬੀਰੇ ॥ ਜਾਸੀ ਫੰਨੇ ਤਾਨ ਕੀ ਆਉਂਦੀ ॥

ਪਰੋਏਫੋਤੇਸਾਭੋਕਹੇ ਨਾਇਕਾ ਲਲਾਰਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂਨੀ ਸਈਏ
 ਹੀਰੇਸਾਭਾਕਾਰਜਬਣਾਈਏ॥ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਦੇਈ ਭਾਟੜੀ ਬਤਾਵੇ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਹੋਵੇਜੇ ਕਮਤਾ ਘਰਾਦੇਵਲ ਜਾਈਏ॥੭੯
 ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੱਸਕੇ ਜਦੋਵੀ ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣੇਫਿਕਰਨਾਲਤੁਸਾਨੇਹੀਆਉਣਾ॥ਉੱਠਕੇਸਵੇਰੇਤੁਸੀ
 ਮੇਰੇਪਾਸਖਾਸਿ ਆਵੋਪੁਣੀਆਂ ਚਰਖੜੇਨੂੰ ਹੱਥ ਨ ਲਗਾਉਣਾ
 ॥ ਰਲਮਿਲਸਾਰੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਗਲ ਖਾਧੀ ਵੀਰ ਦੀ
 ਸੁਰੀਦ ਤੰਦਕਿਸੇਨੇ ਜੇ ਪਾਉਣਾ ॥ ਹੀਰਪਾਸੋਂ ਪੁੱਛਦੇਸਲਾਹ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਉੱਠਗਈਆਂਸਭਘਟਾਹੋਲਜਿਉਂਸਾਉਣਾ
 ॥੮੦॥ਕਬਿੱਤ॥ ਹੀਰਜਾਜਗਈਸੁੱਤੀ ਰੰਗਲੇਪਲੰਘਉੱਤੇ
 ਮਾਰਦੀ ਮਰੋੜੇਕੱਚੀ ਨੀਂਦਨਜਗਾਉਨੀ ॥ ਹੁਣੇ ਆਈਚੈਨ
 ਚੈਨ ਜਾਗਕੇ ਵਿਹਾਨੀ ਮੇਰੀ ਵਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਅਟਕ ਪਲ
 ਜਾਉ ਨੀ ॥ ਚੰਦ ਵਾਲੇ ਬਾਨਨੇ ਮਲੂਮ ਪਰਛਾਤ ਹੋਵੇ ਰਾਤ
 ਘੜੀ ਚਾਰ ਤੁਸੀ ਜ਼ਰਾ ਸਸਤਾਉਨੀ ॥ਹੀਰਨੇ ਸੁਣਾਇਆਹੈ
 ਜਵਾਬ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਡੋਉਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਆਸਨ
 ਲਗਾਉ ਨੀ ॥ ੮੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਨਕੇ ਮੁਕਾਮ ਮੁੜ
 ਕੀਤੀਹੋਸਹੇਲੀਆਂਨੇ ਬਾਦੀ ਤਾਈਂ ਸੱਦੇ ਹੀਰ ਮੰਗੇ ਖਾਣੀ
 ਨਾਉਣਨੂੰ॥ ਗੋਹਣਿਆਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਤੇ ਸੰਦੂਕ ਚੰਗੇ ਬਸਤ੍ਰੀ
 ਸਿਵਾਪਾਸਰਖਵਾਏ ਹੀਰ ਅੰਗਦੇ ਲਗਾਉਣਨੂੰ ॥ ਤੇਲਘਾਟਾ
 ਠਾਕਰਾ ਟਾਟਿਆਰ ਬਾਦੀ ਰਖਿਆ ਸੀਹੀਰਦੇ ਸਰੀਰ ਸਾਥ
 ॥ ਭੋਲਾਮਲਾਉਣਨੂੰ॥ ਮੁਸਕ ਵਾਲਾ ਚੁੱਬਾ ਚਾਮੰਗਾਖਿਆ

•

(੨੫)

ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਅਤਵਲੇਲ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਲਗਾਉਣੁ
 ੮੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸ਼ੀਸ਼ੀਆ ਅਨੇਕ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ
 ਸਿਧੂਕੜੀ ਦੇ ਮੋਢੀਆ ਗੁਲਾਬਤੇ ਫੁਲੇਲ ਹੈ ਰੰਬੇਲੀ ਦੇ॥
 ਖਸ ਕੇਵੜਾ ਰਮੇਲਮੇਲਰੱਖਿਆਪ੍ਰੀਤਨਾਲ ਹੀਰਦਿੰਦੀ ਤੁਸੇ
 ਥੰਲ ਸਗਲ ਸਹੇਲੀ ਦੇ ॥ ਮਿੱਸੀ ਮੁਖ ਲਾਇਕੇ ਬਨਾਇਕੇ
 ਸਿੰਗਾਰ ਸਾਰਾ ਮਹਿੰਦੀਮੰਗਵਾਇਲਾਈ ਹੀਰਨੇਹਬੇਲੀਦੇ॥
 ਹਰਲੀਆਂਦੀਭਾਰਪੈਂਦੇ ਸ਼ੇਰ ਘੁਮਕਾਰ ਧੁੱਸ ਮੱਚੀਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਅੰਦਰ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ॥ ੮੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਟਿੱਕਾਬਿੰਦੀ
 ਲਾਇਕੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਨੱਢੜੀ ਨੇ ਨਿਕਲੇ ਜਵਾਨਜਿਵੇਂ
 ਕਾਬਲੇ ਕੰਧਾਰਦੇ ॥ ਸਾਵਣੇਦਾ ਮੀਂਹਜਿਵੇਂ ਜੋੜਕਾਲੀਘੜਾ
 ਆਵੇ ਚੀਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਕਟਾਰੇ ਨੈਨ ਸਾਰਦੇ॥ ਫਮਾਫਮ
 ਲੱਥੀਆਂ ਅਕਾਸ਼ੋਂ ਜਿਵੇਂ ਹੂਰਾਂ ਹੋਨ ਮੱਚਗਈ ਧੁੱਮਵਿਚਬੰਗ
 ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਦੇ ॥ ਨੱਢੀਆਂਦੀ ਫੌਜਹੈਦੁਆਲੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ
 ਕੀਤੀ ਹੈ ਬਚਾਲੇ ਹੀਰਵਾਗ ਸਰਦਾਰਦੇ॥ ੮੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਚੱਲੀਆਂ ਬਨਾਉਂ ਵਲ ਰਲਕੇ ਸਗਲ ਸਹੀਆਂ ਬਚੀਆਂ
 ਮਰੇਜੇ ਤਨ ਫੌਜੇ ਜੋੜੇਗੀਤਨੀ॥ ਟੱਪਣ ਧਰਤਗੰਧਾਪਾਵਲ
 ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਲ ਘੱਤ ਕਿੰਘੀ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਪਿਆਰੇ ਜਿਵੇਂ ਮੀਝਨੀ॥
 ਕੰਈ ਭੱਜ ਨਿਕਲੇ ਅਗਰੇ ਛੱਡਸਾਰੀਆਂਨੂੰ ਕੋਈਆਂਦੇਪਿੱਛੇ
 ਆਵੇ ਪੈਰਾਂਦੀਘਸੀਟਨੀ ॥ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਜੁਨਾਹੀ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਦੇਖਿਆ ਜਰੂਰ ਕੋਈ ਢੱਠਾਕਪਲੀਤਨੀ॥
 ੮੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਫੌਜ ਵੱਲ ਦੇਖਕੇ ਰੂਪ ਕੀਤਾ ਨੱਢੜੀਦੇ

(੨੬)

ਲੁਭਨ ਮਲਾਹਨੂੰ ਕੁਕੇਈ ਮਾਰੇਮਾਰਕੇ ॥ ਕੋਠ ਮੇਰੀ ਸੇਜ
ਉੱਭ ਆਵਮੀ ਗਵਾਰ ਸੁੱਤਾ ਮਾਰੋ ਨੀ ਸਹੇਲੀਉਪਲੰਘਸੇ
ਉਤਾਰਕੇ ॥ ਨਾਮ ਕੀਤਾ ਸੇਜਦਾ ਲਤਾੜਕੇ ਪਲੰਘ ਤਾਈਂ
ਲੁਭਨ ਮਲਾਹਨੂੰ ਪੁਛੇਈਹੋਪੁਕਾਰਕੇ ॥ ਆਵਾਗੰਨਸੇਜਮੇਰੀ
ਜਾਣੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਕੋਠਕੋਈ ਹੁੰਦੀਹੀਰਦੇਖਾਨਾਂਵਿਚਾਰ
ਕੇ ॥ ੮੫ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਮਾਰ ਨਾ ਬਿਦੋਸਿਆਨੂੰ ਦੇਸ ਨਾ
ਗੁਨਾਹ ਕੋਈ ਹੋਈ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਨਾਲ ਫਿਮਕਾਂਦੇ ਤੰਗਨੀ ॥
ਬਿਲਦਾ ਹੈ ਲੁਭਨ ਬਿਗਾੜਿਆਕੀਕੀਮ ਤੇਰਾ ਕੱਢਕੇ ਗੁਨਾਹ
ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਤੁ ਨਿਸੰਗਨੀ ॥ ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਤੈਂਤਾ ਮੇਰਾ ਅੰਗ
ਅੰਗ ਤੇਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਰਾਹੀਦੇ ਸਵਾਲਿਆਨਘਟਿਆ ਪਲੰਘਨੀ
॥ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਖੱਟ ਨੇਕੀ ਜੋਗ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਉੱਡ ਜਾਉ
ਜਾਨਕਦੇ ਵਾਂਗਹੀ ਪਤੰਗ ਨੀ ॥ ੮੬ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਨਾਮ
ਦੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਲੋਕ ਦਾਨ ਦੇਨ ਨਾਮ ਦੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ
ਲਗਾਵੇ ਕੂਹਾ ਬਾਵਰੀ ॥ ਨਾਮ ਦੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ ਉਜਾੜ ਮਾਰੀ
ਰੁੱਖ ਬੇਵੇ ਆਨਕੇ ਮੁਸਾਫਰ ਅਨੇਕ ਮਾਨੇ ਫਾਵਰੀ ॥ ਧਨ
ਮਿਲਾਦੋਲਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਨ ਵਸਾਹ ਰੱਖੇ ਧਨ ਮਾਲ ਦੋਲਤਾਂ
ਬੰਨ੍ਹੇਬਾਲਾ ਕਾਉਰੀ ॥ ਸੀਸਨੂੰ ਕਟਾਇ ਦਈਏ ਤੁਰਦਾ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਦੇਸ ਜੇ ਜਹਾਨਵਿਚ ਰਹੇ ਨੇਕੀ ਨਾਉਰੀ
॥ ੮੭ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਫਿਮਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲਸਾਰਾ ਰੰਮ ਹੀ ਉਧੇੜ
ਦਿੱਤਾਹੁਦੇ ਨ ਹਟਾਈ ਲੋਦੀ ਮਾਨ ਮਗਰਰਵੀ ॥ ਆਖਣੀ
ਸੋਲੀਆਨੂੰ ਬੋਲਕੇ ਕੂਸ ਨਾਲ ਬੰਦੀ ਬੰਦੀ ਫਿਰਲੇ ਬੁਝਿਲ

ਕੁਤੇ ਸੁਰਦੀ ॥ ਪੱਟ ਸੁੱਟੇ ਬੇਦੀਆਂ ਬਚਰ ਸੁੱਟੇ ਵਾਲੇ ਬਲ
 ਫੜਦੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਾਹੀਂ ਹੈ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਰਦੀ ॥ ਕੁਰਦੀ
 ਸਲੇਟੀ ਗੱਸੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰਕੇ ਉਡਾਉ ਖਲਕਾਂ ਦੇ
 ਬੇਬਹੁਰਦੀ ॥ ੮੮ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਲੁੱਡਨ ਬਮੇਲੇ ਦੇ ਉਦਾਲੇ
 ਸਭ ਆਨ ਹੋਈਆਂ ਝੁੰਮੀਆਂ ਚੁਫੇਰੇ ਜਿਵੇਂ ਛੋਜ ਸਰਕਾਰਦੀ ॥
 ਕੋਈ ਲੱਡਮਾਰੇ ਕੋਈ ਕੋਰੜਾ ਉਕਾਰੇ ਯਾਰੇ ਕੋਈ ਫੜ ਪੈਲ
 ਨੂੰ ਸਮੀਨ ਨਾਲ ਮਾਰਦਾ ॥ ਲਹਮੁਕੀ ਲਗੀ ਪੈਲ ਆਨਕੇ
 ਫੁਡਾਵੇ ਕੋਨ ਹੀਰਮਦ ਮਾਤੀ ਨਵੀਂ ਖੁਨ ਹੋ ਗੁਜ਼ਾਰਦੀ ॥ ਲੁੱਡਨ
 ਪੁਕਾਰੇ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਨ ਹਟਾਵੇ ਹੋਈ
 ਗੱਲ ਹੈ ਨਿਘਾਰਦੀ ॥ ੮੯ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਵਾਸਤਾ ਮੁਦਾਇ
 ਦਾ ਸੀ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਕੇ ਲੇਖ ਮੇਰੇ ਚੰਦਰੇ ਮੈਂ ਦਿੱਤਾ
 ਨਜਵਾਬਨੀ ॥ ਦੇਖਕੇ ਅੰਬੀਰ ਮੈਂ ਸੁਵਾਲਿਆ ਪੁਲੰਘ ਉੱਤੇ
 ਸਾਨੀਜਿ ਹਦਾ ਦੁਸਰਾਨ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬਨੀ ॥ ਆਨਕੇ ਮੁਸਾਫ਼
 ਅਰਾਮ ਪਾਯਾ ਸੇਜ ਉੱਤੇ ਰਬਦੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਹੋਇਆ ਸੀ
 ਸਵਾਬਨੀ ॥ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਵਰੇ ਨੂੰ ਅੱਖੀਂ
 ਰਸਭਿੰਨੀਆਂ ਤੇ ਮੁਖੜਾ ਮਹਤਾਬਨੀ ॥ ੯੦ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥
 ਹੋਯਾ ਲੁੱਡਨ ਖਲਾਸ ਫੇਰ ਆਈ ਆਰਾਏ ਪਾਸ ਕੋੜਾ ਬੋਲਦੀ
 ਖੁਲਾਸ ਦੇ ਤੂੰ ਕੋਨ ਦੱਠਾ ਆਨਕੇ ॥ ਰਹੀਆਂ ਬੁਲਾਇ ਤੇ
 ਜਗਾਇ ਕਿਨ੍ਹਾ ਵੇਲਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਾਗ ਤੂੰ ਦੁਖਦਾ
 ਸੁੱਤਾ ਤਾਣਕੇ ॥ ਸੇਜ ਰੀਗਲੀ ਅਪਾਰ ਮੈਂ ਬਫਾਈ ਨਾਲ ਬੇਬੀਆਂ
 ਦੇ ਸੁੱਤਾ ਤੂੰ ਬੇਖੜ ਮੇਰੀ ਸੁਈ ਸੇਜ ਜਾਨਕੀ ਕੋਨ ਹੈ ਨਵਾਬ

(੨੬)

ਸਭਾ ਲਿਖਿਆ ਖੋਲ੍ਹੀ ਹੈ ਮਾਏ ਨੀ ਸਲੋਲੀਓ ਘਲੀਘਲੇ
ਉਤਾਰੇ ॥ ੬੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਭੰਨਕੇ ਉਗਾਢੀ ਜਾਂਸ
ਉੱਲਿਆ ਉਗਾਢੀ ਲੈਕੇ ਭੁਲ ਗਈ ਘੀਰ ਧਾਰੇ ਦੇ ਮੁਕਲਾਵ
ਨੀ ॥ ਜਾਰੇ ਘਰ ਅਪਨੇ ਮਹੇਲੀਓ ਮੁਸਹਾਲੀ ਨਾਲ ਲੁੱਟਿਆ
ਵਤਨ ਮੇਰਾ ਚਾਕੂ ਕੇ ਕੁਟਕ ਨੀ ॥ ਰਹਿ ਮੁੱਲੇ ਹੀਰ ਖਿਚ
ਸਬਤ ਪਰਾਨ ਲਏ ਹੋਥਾ ਮੈਰਾ ਵਿਚ ਨਿੱਤ ਧੰਦੀ ਹੈ ਸਟਕ
ਨੀ ॥ ਬਘਰੀ ਦਿਵਾਨੀ ਹੀਰ ਹੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਥੇਲੇ ਨੂੰ ਜੁਧਾਨੇ ਰੰਗ ਹੋਇਆ ਫਟਕ ਨੀ ॥ ੬੨ ॥ ਕਬਿਤ
॥ ਏਸਾ ਸੋਹੇ ਆਦਮੀ ਜੋ ਮਾਰਨ ਮੁਸਾਫਰਾ ਨੂੰ ਕਰੁ
ਫੇਰ ਜੰਗ ਉੱਤੇ ਕੌਨ ਮੇਰਾ ਬਾਨੀਆ ॥ ਤਿਨ ਸੇਤੇ ਮੱਠ ਸਹੀਆ
ਆਈਆ ਸਾਭੇ ਮਾਰਨੇ ਨੂੰ ਦਸਾ ਵਿਚ ਸੋਕ ਕੇ ਪਰੇਖ ਚੀਆ
ਕਈਆ ॥ ਡੇਰੇ ਸੇਰੇ ਸੱਜਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਕੀ ਏਪਰੀਤ ਛਾਈ ਨਿੱਤ
ਨਿੱਤ ਉਦੀਆ ਨਾ ਹੁਸਨ ਜਵਾਨੀਆ ॥ ਕੋਈ ਫੇਰ ਜਾਨਹੈ
ਜਗਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬਲ ਜਗ ਰਹਿੰਦੀਆ
ਨਿਸ਼ਾਨੀਆ ॥ ੬੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਉੱਠਕੇ ਮਲੋਤਾ ਰਾਜ
ਉਗਲੇ ਪਾਉਂਦਾ ਉੱਤੇ ਚੀਰਤਾਈ ਬੋਲਦਾ ਲੈਸੇ ਜਨੂੰ ਸੰਗਲ
ਨੀਆ ਆਦਮੀ ਕੇਹਾ ਸੋਰਹੈ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦਾ ਸੋਜ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ
ਕਦੇ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲਵਾ ਕਰਾ ਲਨੇ ॥ ਛੱਡਕੇ ਹਜ਼ਾਰ ਛਾਈ ਲਾਗ
ਮੇਰਾ ਹੋਇਆ ਉਪਨੇ ਵੇਰਿਓ ਸੇਰਾ ਦੇ ਮਿਥਾਵੇ ਸੁਆਲ ਲੀਆ
ਏਕੇ ਚੀਰੇ ਹੋਏ ਸੇਰੇ ਲਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੁੱਟਨ ਮਲੋਤ
ਰਾਜੀ ਕਰਾ ਲਾ ਸਕਾ ਲੀ ॥ ੬੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚਾਰੀ

(੨੬)

ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਨ ਹੀਰਤੇਰੇ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਵਿੰਬੇ ਯਾਇੰਕ
ਮੈਂ ਘੋਲ ਘੱਡੀ ਸਾਰੀ ਵੇ ॥ ਮੱਲੋਮੱਲੀ ਵੇਸ ਉ ਲਗੀਉਂਦਾ
ਏ ਸੁਰੇਤਾਲੀ ਕੁਫਲਾਹੀ ਬੋਲੀਮੈਂ ਗਰੀਬਲੀ ਬਰਾਤੀਵੇਂ।
ਕਿਥੋਂ ਚਲ ਆਇਆ ਪਿੱਛੇ ਕੇਹਾਹੈ ਮੁਕਾਮ ਡੇਰਾ ਅੱਗੇ ਚੋਰੇ
ਜਾ ਕੁਦੀਤੁਕੀਤੀਹੈ ਤਿਆਰੀਵੇ। ਸੀ ਵਕਾ ਨਿਹੇਰਾ ਮਿਉਂ ਉ
ਏ ਦਾਫਕਰਾਨਸਿੰਘਾਕੱਢੀਨਹੀਂ ਕਾਲਸੱਟਫੁਲਦੀ ਨਮਾਈ
ਵੇ ॥ ੬੫ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਬਾਉਂਤੇ ਮੁਕਾਮ ਕੇਹਾ ਬੋਲਨ
ਮੁਆਲਰਾਂ ਨੇ ਆਏ ਹਾਂ ਫਕੀਰਤੇਰੇ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਸਿਧਾ ਕੁਲਾ।
ਗਰੇ ਰੋਸੇਏਸ ਸਿਸਰਉਂਤੇ ਬਾਉਂ ਏਨੀ ਮਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬੋਲਨ
ਕਬੀਲਾ ਫੱਡਜਾਵਨ॥ ਮੰਚੁਰਵੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਫੱਡਕੇ ਕਿਲਾਰੇਲੋਗੇ
ਅੱਗੇ ਡੀਬਬੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫੱਡਮਰ ਜਾਵਨ॥ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਖਾਕਹੈ ਮੁਕਾਮ ਮੇਰਾ ਜਿਸ ਖਾਕਖਾਕ ਵਿਚ ਆਖਰ ਸਮਾਵਨ॥
੬੬ ॥ ਕਥਿੱਤ॥ ਜਦੋਂ ਤੀ ਕਨੱਕ ਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜਾਨ ਜਾਨਤਾਏ
ਤੀ ਕਆਲ ਨਾਜਨਾ ਵਰਥਨਾ ਵੇਦੇ॥ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਾਰ ਏਸ ਗਾਰ
ਵਿਚ ਕੱਟਦੇਹੈ ਆਬਨ ਦੇਵੇਲੇਆ ਆਗਮ ਵਿਚ ਪਾਵੇਦੇ॥
ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਖਾਕਹੈ ਮੁਕਾਮ ਸੈਂ ਮਨੁਖ ਕੀਤਾ ਆਖਰੇ ਪੰਖੇਰੁ
ਦੋਸਕਿਥੋਹੈ ਲਮਾਂ ਵੇਦੇ॥ ਸੁਣੀਓ ਗੁਰਗਨ ਸਿੰਘਾ ਪਈ ਲਮ ਕਲ
ਤੇਰੇ ਪੁੱਛੇਏ ਬਗੈਰ ਪੈਰ ਅੱਗੇ ਨ ਧਲਾਂ ਵੇਦੇ॥ ੬੭ ॥ ਕਥਿੱਤ॥
ਦੋਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਾਂ ਰੰਝੇਰਾ ਮੇਰੀ ਜਾਤ ਗੋਰੇ ਤਾਖਤ ਆਸਾਨ ਸੋਏ
ਨੇਕਾ ਸਮਾਨੁ ਪੁਲੀਆ ਵੀਹਿ ਦਸਾਂ ਆਪਲੇ ਗਾਉਂ ਮਾਏ ਤਿਰਾ ਪਾਸੀ
ਤੁਲਾਠਿਆਨ ਫੰਡਾ ਤੇਰੇ ਪੰਹਰੇ ਫਲੀ ਧੁਖ ਨੀ ਵਿਚ ਪਾਏ

ਭੇਟੇ ਘੋਸੀ ਮੈਂ ਹੀਰੇ ਤਸਵੀਰ ਤੇਰੀ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਲੱਗੀ ਮੈਨੂੰ
 ਲੀਓ ਚਿਤ ਖੁਬਨੀ॥ ਦੁਖ ਘਟੇ ਜਾਲੇ ਪੈਗਏ ਫਾਲੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਭਰਮੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤਾਹੋਗ ਆ ਕਰੁਪਨੀ॥ ੯
 ਕਥਿੱਤ॥ ਹੋਥ ਬੰਨ੍ਹ ਬੇਨਤੀ ਗੁਜਾਰੇ ਹੀਰ ਰਾਬੇ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ
 ਗੁੱਲ ਵਲੋਂ ਤੁੰਡਾਂ ਹੋਈ ਨ ਉਦਾਸ ਵੇ॥ ਰੱਬ ਦੇ ਸਬਬ ਨਾਲ
 ਹੋਥ ਆਪਾ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਮ ਖਾਸ
 ਵੇ॥ ਬਟਕ ਅਰਾਮ ਜੇ ਗੁਜਾਰੇ ਤੂੰ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ ਹਾਲ ਮੈਂ
 ਸੁਨਾਵਾਂ ਸਾਕੇ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਪਾਸ ਵੇ॥ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਮੁੰਢਾ ਦਾ ਸੰਜੋਗ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਾਪੇ ਮੰਨ ਲੈਣ ਤਾਂ ਵਿਹਾਰ ਆਵੇ ਰਾਸ ਵੇ॥ ੯੯॥
 ॥ ਕਥਿੱਤ॥ ਠੱਗ ਕੇ ਨ ਮਾਰੀਂ ਹੀਰੇ ਅਸਾਂ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ
 ਸੱਚੇ ਵਾਲੇ ਕਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਲ ਤੇ ਕਰਾਰਨੀ॥ ਦੇਣਾ ਜੇ ਜਵਾਬ
 ਰਾਸਤਾ ਬਦਲ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਹੁਣੇ ਜਾਈਏ ਘਰਾਨੂੰ ਰਤਾਰ ਕੇ
 ਗੁਜਾਰਨੀ॥ ਅੱਜ ਕਲ ਸੂਰਤ ਅਮੋਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਨਿੱਤ
 ਫਿੱਤਰਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁਸਨ ਦਾ ਬਜਾਰਨੀ॥ ਜੇਹੜੀ ਮਾਪੇ ਆਖਣ
 ਸੁਣਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੱਚੇ ਮੱਚ ਦੱਸੀ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਭਾਰ
 ਨੀ॥ ੧੦੦॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਕਸਮ ਕਰਾਨ ਦੀ ਜੇ ਤੇਰੇ
 ਫਾਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੇਰਾ ਦੁਖ ਭੁੱਖ ਜਾਲੇ ਮੈਂ ਰਹੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵੇ॥
 ਜੇਕਰਾ ਦਾ ਰੁਪ ਕਰੂੰ ਮਲੁਗੀ ਬਿਭੁਤ ਅੰਗਰਹੂੰ ਓਥੇ ਬੈਠੀ
 ਜਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ ਬਹਾਲ ਵੇ॥ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਠੈਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੇਰੇ ਜਾਨ
 ਮੀਆਂ ਤੇਰੇ ਬਾਝੋਂ ਕਰਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਵਸਲ ਹੋਰ ਨਾਲ ਦੇ ਮਾਥਾ ਬਾਝੋਂ
 ਕੀਰੀ ਦੇ ਕੀਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਵੇਚੁਲੇ ਬਜਾਰ ਸਾਡੀ ਕੋਟ

(੩੧)

ਸੀ ਮਜਾਲ ਵੇ ॥ ੧੦੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤੀਵੀਆਂ ਤੁਝਾਨਲਾ
ਸ਼ੈਤਾਨਲਾ ਹਰਾਮਖੋਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੀਏ ਮਿਰਜੇਨੂੰ ਵਢਾਯਹੋਠ
ਰੁੱਖਦੇ ॥ ਰਾਵਲ ਉਭਾਇਕੇ ਛਨਾਹ ਕੀਤਾ ਲੰਕਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਛੇ
ਰਾਜੇਭੋਜਨੂੰ ਲਗਾ ਮਦਿੱਤੀ ਮੁੱਖਦੇ ॥ ਰਾਜਾ ਸਲਵਾਨ ਹੈਵੇਰਲ
ਕੀਤਾ ਤੀਵੀਆਂ ਨੇ ਛੱਡਨ ਨ ਮੂਲ ਪੇਸ਼ਪੈਨ ਜੇ ਮਨੁੱਖਦੇ ॥
ਤੀਵੀਆਂ ਛਸਾਦਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੀਵੀਆਂ ਨਾ
ਹੋਨ ਜੋਗ ਵੱਸੇ ਨਾਲ ਮੁੱਖਦੇ ॥ ੧੦੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੀਆਂ
ਤੀਵੀਆਂ ਨਹੋਨ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ ਮੁਕਜਾਵੇ ਨਾਰੀਆਂ ਨਹੋਨ
ਕਿੱਥੇ ਵਧੇ ਸੰਸਾਰਵੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ ਬਗੈਰ ਸਭ ਕਾਰਜਖਰਾਬ
ਹੋਨ ਨਾਰੀਆਂ ਨਹੋਨ ਤਾਂ ਖਰਾਬ ਘਰ ਬਾਰਵੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ
ਬਗੈਰ ਅੰਗ ਸਾਕ ਸਭ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਨਾਰੀਆਂ ਨ ਹੋਨ ਕਿੱਥੇ
ਵਧੇ ਪਰਵਾਰਵੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ ਬਗੈਰ ਲੋਕ ਰੰਭੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਨਾਰੀਆਂ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ ਨਰਾਂਦਾ ਸਿੰਘਾਰਵੇ ॥ ੧੦੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਮੋਮਨ ਮੁਨੀਸ਼ਰ ਤਪੀਸ਼ਰ ਇਮਾਮਜਾਦੇ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਤੀ
ਤਪੀਹਠੀ ਅਵਤਾਰਵੇ ॥ ਪੁਰੇਸੁਰੇ ਔਲੀਏਸਹੀਦ ਸਿੰਘਵਲੀ
ਗੋਸ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਨ ਬਲੀਕਾਰਵੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ
ਦੇ ਬੈਰੋਂ ਸਾਧ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੋਨ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰੋਂ ਪੈਦਾ
ਹੋਨ ਕਲਾਧਾਰਵੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਦ੍ਰ ਨਾ ਤੁ ਮੂਲ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਨਾਰੀਆਂ ਨ ਹੋਨ ਹੋਨ ਪੈਰੋਂ ਨਾ ਪਸਾਰਵੇ ॥ ੧੦੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਧੂਸਫ ਦੇ ਕਾਰਨੋਂ ਜਲੇਖਾਂ ਨਾਰੇ ਸਿਰਦੀ ਖੀ
ਸੋਚਦੀ ਸੀਨਿਤ ਉੱਠਨਦੀ ਆਨੂੰ ਚੀਰਦੀ ॥ ਅੰਮੀਨੋ ਕਰਦੀ

ਭਲਾ ਭਲਾ ਦਾ ਜਿਹਨ ਸਾਗ ਮੇਰ ਕਈ ਪਿਆਈ ਨ ਥਿਆਈ
 ਬੁੱਢਲੀ ਚਈ ॥ ਸਜਨ ਦੇ ਕਾਚਨੇ ਸੀ ਲੇਲਾ ਨੇ ਪਰੀਤ ਪਾਲੀ
 ਫੁੱਲ ਸਾਗੀ ਕਹਾਈ ਤੇ ਫੁੱਲ ਦਰੇ ਮੁਲੀ ਰਈ ॥ ਚੇਰ ਚਈ ਚਿਨ ਭੀਨ
 ਸਿੰਧੇ ਹੋ ਦਸ ਦਸ ਥੀ ਵੇਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਦੀ ਨ ਪੀਰ
 ਈ ॥ ੧੦੫ ॥ ਕਥਿਤਾ ॥ ਪਾਇਕੇ ਸੁਰੀਦ ਹੀਰ ਆਈ ਪਾਸ
 ਚੁਰਕੇ ਦੇ ਬਾਬਲਾ ਮੇਂ ਮਾਹੀ ਵੇਲਿਆ ਦਾ ਵੇਲ ਦਾਲਕੇ ॥ ਕਹੇ
 ਭਾਇਆ ਵੇ ਤੇ ਪਾਸ ਚਿਸ ਨ ਚੁਰੇ ਨੂੰ ਸਾਥ ਥੇ ਰਹਿਨਾ ਆਈ
 ਨਦੀ ਤੇ ਬਹਾਲਕੇ ॥ ਐਰ ਗੈਰ ਆਦਮੀ ਮਲੂਮ ਨ ਹੀ ਚੋ ਵਦਾ
 ਥੇ ਬਾਬਲਾ ਮੇਂ ਚਿਸ ਪਾਸੋਂ ਆਈ ਦੇਖ ਭਾਲਕੇ ॥ ਆਦਮੀ
 ਈ ਮਾਲਦਾਰ ਦਿੰਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੱਥੀ ਆਦਾ ਵੰਗ ਨਿਤ
 ਚੁਰਕੇ ਕੀ ਭਾਲਕੇ ॥ ੧੦੬ ॥ ਕਥਿਤਾ ॥ ਚੁਰਕ ਪੁਕਾਰੇ ਕੋਨ
 ਸੇਵੇ ਦੀ ਜੁਗਤ ਤੇਰੀ ਬੰਦੀ ਦੇ ਬਿਸੇਕ ਰੱਖ ਤੇਰੇ ਜੇ ਪਸੰਦ ਨੀ ॥
 ਜੇਕਰ ਤੁਰੀ ਰਈ ਸਲਾਹ ਕੋਹੀ ਪੁਛਨੀ ਹੈ ਮਾਲ ਜੇਹਾ ਚਾਹੇ
 ਅਸੀਂ ਬਝੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਨੀ ॥ ਹੀਰ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸੀ ਅਨੇਕ ਤੋਰ
 ਚੁਰਕੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਕਰੋ ਬੰਦ ਨੀ ॥ ਸੱਚ
 ਕੀ ਬਿਸੇਕ ॥ ਲੱਖ ਮਾਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੁਰਕ ਸੁਨਾ ਦੇਖਾ ਦੇਵੇ
 ਈ ਸੁਰੀਦ ਨੀ ॥ ੧੦੭ ॥ ਕਥਿਤਾ ॥ ਬਾਪ ਪਸੇ ਪੁਛਕੇ ਸਿਧਾਈ
 ਹੀਰ ਚਾਹੇ ਕਲ ਚਲਾਈ ॥ ਉਠਕੇ ਹੋ ਬਾਬਲਾ ਬੁਲਾਵਦਾ ॥
 ਸਿਧਾਈ ਲੋਖੀ ਜੇਹੀ ਬਾਪ ਤੇ ਤੇਰੇ ਗੱਲ ਮੰਗੇ ਕਰੀ ਖੋਈ
 ਸਿੰਘ ਤੇਰੇ ਪੁਰਾਣੀ ॥ ਮੱਥੀ ਅੰਗ ਸਿਧਾਈ ਕਰਾਈ ਵਿਚ
 ਸਿਧਾਈ ਦੇ ਬਲੀ ਰਹੀ ਈ ਮਾਨਸ ਵਿਚੀ ਆਦਮੀ

*

(੨੩)

ਮੁਲਖਜਗੀਰ ਸਭ ਤੇਰੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਹੀਰਦੇ ਸਮੇਤਤੈਨੂੰ
ਕੋਈ ਨ ਹਟਾਂਵਦਾ॥ ੧੦੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੰਨ੍ਹਕੇਦਮੁਲਾ
ਰਾਬਾਚੁਚਕੇਦੇਪਾਸ ਆਇਆ ਅਦਬ ਅਦਾਬ ਨਾਲਬੰਦਗੀ
ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ॥ ਹੱਥਪੈਰ ਕੇਮਲ ਮਲੂਮ ਹੋਏ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸ
ਸਾਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਟਾ ਕੇਹੜੀ ਸਰਕਾਰਦਾ॥ ਕਿਥੋਂ ਚਲ ਆਯਾ
ਤੇਰਾਕੇਹੜਾਹੈਵਤਠਮੀਆਅੱਗੇਕੇਹੜੇਥਾਉਂਦੀਦਲੀਲਮਨ
ਧਾਰਦਾ॥ ਬੇਲਤੇਰਾ ਕੀਤਾਮੈਂ ਕਬੂਲ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਹੀਰੇ
ਨਹੀਂ ਮਾਹੀ ਤੇਰਾ ਮੱਥੀਆਂਦੇ ਕਾਰਦਾ॥ ੧੦੯॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਰਾਬਾਕਹੇ ਤਖਤਹਜ਼ਾਰਾ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡਸੀਗਾ ਚੌਧਰੀਦਾ ਬੋਟਾ
ਘਰਮੁੱਢੇ ਚੁਧਰਾਈਆ॥ ਮਾਪੇਮੇਏ ਮੇਰੇਦਮਾਂ ਹਰ ਦਿਤੀ
ਉਸੇਵੇਲੇ ਲੁਤੀਆਂ ਲਗਾਕੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸਕੇ ਛਾਈਆਂ॥
ਹੋਇਆਜਾਉਦਾਸਤਾਮੈਂਉਠਕੇਵਹੀਰ ਪਾਇਆਕੀਤੀਆਂ
ਅਚਾਨਕ ਬਨਾਉਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ॥ ਹੀਰਨੇ ਬੁਲਾਕੇ ਮੈਨੂੰ
ਕਹਿਆ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਮਾਹੀਸਾਡਾ ਵੰਗਚਾਰ ਮੱਥੀਆਂ ਤੇ
ਗਾਈਆਂ॥ ੧੧੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਕਹੇ ਬਾਬੁਲਾ
ਜਵਾਬਕਾਹਨੂੰਦੇਵਨਾਹੈ ਘਰਾਵਿਰੋਆਯਾਅੱਗੇ ਮੱਥੀਆਂਹੀ
ਚਾਰਦਾ॥ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਹੱਕੇ ਮਾਲ ਆਪਨਾਪਛਾਨ ਕੇਰੇ ਸੁੱਦੀ
ਕਿਸੇ ਮੁੰਬਨੂੰ ਕਦੇਤਠਹੀਂ ਮਾਰਦਾ॥ ਮੇਰਮਾਹੀ ਨਾਲ ਮੁਲ
ਚਾਰੇ ਵਿਚ ਬੇਲਿਆਂਦੇ ਨਿਗਹਬਾਨ ਰਹੇ ਰੋਸ ਬਿਰੁ ਮਿਕ
ਧਾਰਦਾ॥ ਹਿਤ ਚਿਤ ਨਾਲ ਮਾਲ ਸਾਂਝੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਆਪਣਾ ਹੀ ਜਾਵੇ ਬੰਮ ਕੁਰੇ ਨ ਬਿਰੁਰਖੁ॥ ੧੧੧॥

(੨੪)

ਭਾਂਬਰ ॥ ਚੁਬਕ ਪਕਾਰੇ ਹੀਰੇ ਜਾਇ ਕੇ ਦਿਖਾਇ ਬੇਲਾ
 ਸਿੰਘੁ ਬੀਗਾਈ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ॥ ਰਹੇ ਵਿਚ
 ਸੁਗਏ ਵਿਸਾਰ ਕੇਨ ਬਹੇਨ ਢਾ ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਹੋਈਆ ਮਸੀਬਤਾਂ
 ਜੋ ਭਾਰੀਆ ॥ ਠੰਗ ਚੇਰ ਧਾਰ ਨੂੰ ਬਠਾਵੇ ਨਹੀਂ ਮੂਲ ਕੋਲ
 ਨਿਗਾਹ ਵਿਚ ਰਖੇਵਾਂਗ ਮੀਰ ਹੀ ਸਿਕਾਰੀਆ ॥ ਚੁਬਕ ਬਤਾਵੇ
 ਹੀਰ ਬਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਲਾ ਡਲਾ ਰਿਬੇਟਾ ਮਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇ
 ਚਾਰੀਆ ॥ ੧੧੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਬਣੇ ਦੇ ਸਾਥ ਹੋਕੇ
 ਹੀਰ ਚਲੀ ਬੋਲ ਵੇਲ ਮੱਥੀਆ ਦਾ ਖੋਧਾ ਐਗੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੇਰ
 ਕੋ ॥ ਚੁਰਮੇਵਾ ਛੰਨਾ ਹੀਰ ਕੁਟਿਆ ਪਰੇਮ ਨਾਲ ਖੰਡ ਪਿਓ
 ਵੇਖਰਾ ਲਿਆਈ ਉਤੇ ਫੁਰਕੇ ॥ ਦਧਵਹੀ ਮਹੀ ਦਾ ਉਛਾਈ
 ਇਨੇਰਾਤ ਮੀਆ ਭਾਰ ਬਾਰ ਬੇਲੇ ਹੀਰ ਰਾਬਣੇ ਦੋਰ ਕੇ
 ॥ ਰਹੀ ਮਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹਮੇਸ਼ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬੈਠੀ ਨਾ
 ਆਲਕ ਵੇਕ ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਫੇੜ ਕੇ ॥ ੧੧੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਅਜੇ ਹੀਰੇ ਵੇਲਾ ਹੋ ਜਵਾਬ ਮੇਨੂੰ ਦੇਵਲੇਦਾ ਫੇਰ ਕਦੇ ਕਰੇ
 ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੇ ਬਖਸ਼ਾਨੀ ॥ ਰਹਾ ਨਾਰੇ ਮਾਰਦਾ ਪਛਾਲੀ ਏਨ੍ਹਾ
 ਪਿਛਲੀਆ ਦੇ ਕੋਲ ਨੂੰ ਬਿਆਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤੇਨੂੰ ਖੜਾ ਨੀ ॥
 ਇਸ ਬਖਸ਼ਮੁਦ ਵਿਚ ਲੇਖ ਪਸੰਨ ਪੋਰ ਪੈ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਰਸਲ ਦੇ
 ਏਨੇ ਲਾਈ ਬੋਲਾਨੀ ॥ ਬਾਬ ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਤੇ ਤੇਮੇਰੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਸੋ ਸੋਗ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਹੀਰ ਨਹੀਂ ਤੇਰਾ ਨੀ ॥ ੧੧੪ ॥
 ਮੀਰ ਹੀਰੇ ਭਾਈ ਦਲਾਵਲਾ ਜਗਾ ਕਲੀ ਹੋ ਸੋਰ ਬਾਲੀ ਨਾਗ
 ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੀਰ ਉਤੇ ਹਿਕ ਦਲ ਦਾਵੇਨਾ ॥ ਫੁੱਲੇ ਬਦਨਾਮੀ ਜੋਗ

ਸੰਗੇਨਾਉਲਾਭਿਆਤੇ ਹੋਵੇ ਜੇਨਿਲੁਜ ਸੇ ਪਰੀਤਨੂੰ ਕਮਾਵੇ
 ਨੀ ॥ ਜਾਨਦਾ ਨ ਆਦਰ ਜਹਾਨ ਤੇ ਅਲੱਗਹੋਲਾ ਬੰਦਸੀਸ
 ਆਪ ਹੱਥ ਦੁਜੇਦੇ ਫੜਾਵੇ ਨੀ ॥ ਹੋਵੇ ਨਾ ਪਰੀਤਗੀਤ ਪੂਰੀ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਆਪਨਾ ਸਰੀਰਹੀਰੇ ਆਪਜੇਬਝਾਵੇਨੀ ॥
 ੧੧੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਬਾਰ ਮੈਂ ਸੁਗੰਦ ਖਾਂਦੀ
 ਤੇਰੇਅੱਗੇਅਜੇਮੀਆਰਾਇਆਨ ਆਵਦਾ ਈਮਾਨਵੇ ॥ ਕਾਬੇ
 ਵੱਲ ਹੱਥ ਕੀਤਾਬੈਠਕੇਮਸੀਤ ਵਿਚ ਸਾਬਤੀਦੇਨਾਲ ਸਿਰ
 ਚੱਕਿਆ ਕੁਰਾਨਵੇ।ਸਾਬਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇਤਾ ਸਮੁੰਦ ਮਾਰੇ ਜੱਗ
 ਤਾਈਂ ਸਾਬਤੀ ਦੇਨਾਲ ਬੱਧਾ ਜਿਮੀਅਸਮਾਨ ਵੇ॥ਮਾਈ
 ਬਾਪਤੇਰੇਹੈਗੁਲਾਮ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਹੋਵੀਂਨ ਉਦਾਸਮੇਰੀ
 ਜਾਨ ਵੇਲਾ ਮਾਨ ਵੇ॥ ੧੧੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੋਲੇ ਵਿੱਚ
 ਪੀਰਾਨੇਇਦਾਰ ਦਿੱਤਾਰਾਬਦੇਨੂੰਹੀਰਨੇਸਲਾਮਕੀਤਾਨਾਲ
 ਹੀ ਅਦਾਬ ਦੇ ॥ ਪੀਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਕੇਬੈਠੇ ਪਾਸਨੋਂਦੜੀਦੇ
 ਚੇਤਦੇਮਹੀਨੇਫੁੱਲਖਿੜਨਜਿਉਗੁਲਾਬਦੇ॥ ਦੇਹਾਨੂੰ ਬੁਠਾਲ
 ਪੀਰਆਖਦੇ ਪਰੇਮਨਾਲ ਰਹਿਨਾ ਮਸ਼ਗੂਲ ਵਿੱਚਸਾਈਂਦੀ
 ਜੁਨਾਬਦੇ॥ਕੀਤਾਹੈਸੁਹਾਗਤੇਰਾਪੀਰਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਉੜਕ
 ਨਿਬਾਹੀਂ ਜੱਟਾ ਜਾਈਂ ਨ ਸਵਾਬ ਦੇ ॥ ੧੧੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਪੜ੍ਹਨਾਨਕਾਹਪੀਰਾਬੈਠਕੇ ਉਜਾੜਵਿਚ ਸਾਈਂਤਾਈਂਰੱਖਣਾ
 ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੁਸਾਯਾਦਰਿਓ॥ਪੰਜਾਪੀਰਾਬਾਪਨਾ ਲੁਗਾਈਤਰਨ
 ਰਾਂਬਣੇ ਦੇ ਆਪਸੱਚੇਸਾਈਂਦਿੱਤੀਤੁਸਾਨੂੰਮੁਕਾਦਰਿਓ॥ਸੱਚੇ
 ਕੰਮ ਹੋਣਗੇ ਰੰਬੇਰਿਆ ਭਖਾਮ ਤੇਰੇ ਬੋਲਸਾਯਾਨੀਤੀ

(੨੬)

ਜਿਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਇ ॥ ਪਦੁਕੇ ਨਿਕਾਹ ਪੀਰਦਲੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿਖਰਿ ਬੈਠੇ ਅਸੀਸਕੀਤੀ ਰਹੀ ਤੁਝ ਬਾਦੋਇ ॥ ੧੧੮
 ਹਿਠੁ ਬਿਭੁ ॥ ਹੀਰ ਬਲ ਦਸਕ ਪਛਾੜੀ ਮਸ਼ੀਘਰਾਵਲ ਤੇਰੇ
 ਆਬ ਰੁਮੀਆ ਮੇ ਰਹੂਗੀ ਉਦਾਸਵੇ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਬਰੈਣਨੂੰ ਨ
 ਚਿਨਾ ਵੇ ਮਰੇਡਾਈ ਤੇਰਾ ਸਾਨੂੰ ਆਸਰਾ ਤੇਰੇ ਧਰਮ ਸਵੇ ॥
 ਤੇਰੇ ਬਾਬਰੀਉ ਦੀ ਮੇ ਰਹੂਕੀ ਕੁੰਜਗਉ ਤੇਰੇ ਵਦਾਜੇਦੂਰ ਮੇਰੇ
 ਦੁਵੇਦਹਰਾਸਵੇ ॥ ਰੱਖੀ ਨਾ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਮੂਲਰਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਬਲਨੂੰ ਸੇਮੇ ਨਾ ਖਲੋਉ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਵੇ ॥ ੧੧੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਚੀਤੇ ਬਾਘ ਆਜ਼ ਸ਼ੇਰ ਬਕਦੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਬਾਦਰਲੀ ਗੁਰਸੂਰ
 ਬੈਠੇ ਸੋਝੇ ਨਦੇ ॥ ਗਿੰਦੜ ਸਹੇ ਦੇ ਬਾਘ ਸਿੰਗੇ ਰਿਫ ਚੋਹੀ ਆ
 ਵਲੋ ਬੜਬਘੇਲੇ ਭੁਲੇ ਮਾਸ ਮਿਟੀ ਖਾਨਦੇ ॥ ਹਾਥੀ ਹਿਰਨ ਦੇ
 ਰੋਥ ਪਾੜੇ ਪਾਵੇ ਜਲੀਆ ਨੂੰ ਬਿਲੇ ਕਕਵੇਲ ਬਿਜੂ ਭੂਤਨ
 ਮਸਾਨਦੇ ॥ ਬੇਹਰ ਕਰੇਡਾ ਬਲਾ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜਿੰਨ
 ਤੇ ਚੜੇਲਾ ਵਿਚ ਨੱਚਨ ਮੇਦਾਨਦੇ ॥ ੧੨੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਥਾੜ ਬੈਠੀ ਤਰਮਸੀ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰੇ ਤੋਤਰਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਚਕੋਰ
 ਹੋਰ ਉਲੂ ਚਮ ਪਾਵਦੇ ॥ ਘੁੰਗੀ ਆਗੂਟਾਰਾ ਬੇਸ਼ ਮਾਰਾ ਵਿਚ
 ਬੋਲਰਹੀ ਆਬਾਜ਼ ਕਹੀ ਦੇ ਸਕੇ ਪਿਛਾੜੀ ਲੱਗੇ ਕਾਉਂਦੇ ॥ ਭੁੰਜ
 ਮੁਰਸ਼ੀ ਬੀਏਲ ਪੈਕਸੀ ਹਰਾਮ ਪੈਰ ਪੇਰ ਤੇ ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਅਨੇਕ
 ਤੁਰਤੁ ਉਦਾ ਕੋ ਚਰੀਕ ਬੂਤਰ ਬਦੇ ਚੇਭ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਲਾਲਾ
 ਤੇਰੇ ਚਰੀਕ ਰੋਰੇ ਹੋਰ ਬੂਤਰ ਉਦੇ ॥ ੧੨੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਲੰਖ
 ਚਰੀਕ ਸਾਧੂ ਸੁਰਤ ਚਰੀਕ ਸਿਖੇ ਰੋਰੇ ਮਰਹੀ ਬ ਬਰਕ

(੪੭)

ਸਰਕਨ ਹੀ ਭਾਲਦਾ ॥ ਭੁਖਾਨਾ ਅਧਿਕ ਸੰਜੋ ਭੋਜਨੀ ਏ ॥ ਚੰਦ
 ਏਦਾ ਕਿੱਕਰ ਕਰੇਦਾ ॥ ਹੋਰ ਕੰਡਾ ਬੇਰੀ ਭਾਲਦਾ ॥ ਸਲ ਰੁਰ
 ਵਾੜ ਵੱਡ ਸਰਕੜਾ ॥ ਚਲੇਹਾ ॥ ਸਿੱਥੇ ਕੁਝ ਨ ਸੁਮਾਰ ॥ ਚੰਬੇਰ ਸਭੇ
 ਪਰਾਲਦਾ ॥ ਨਾਗ ਤੇ ਅਨੂਹੇ ਬਿਛੁਰੇ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚਿਨ੍ਹ
 ਨਾਲ ਰਾਤ ਰਾਬਾ ॥ ਹੋਹੀ ਵਿਚ ਜਾਲਦਾ ॥ ੧੨੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਸੰਦਕੇ ਸਹੇਲੀਆ ਲਿਆਵੇ ॥ ਹੀਰ ਰਾਬੇ ਵਲ ਮੱਥੀ ਅਖੰਡ ਛੋਡਕੇ
 ਬਨਾਵੇ ਖੇਲ ਰਾਸਦੀ ॥ ਗੋਪੀਆ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਉ ਘੁਨੇਈਆ
 ਰੰਗ ਮਾਨਦਾਸੀ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਰੋਸਨੀ ਸੀਹਾਸਦੇ ਬਿਲਾਸਦੀ ॥
 ਹੀਰ ਤੇ ਰੰਬੇਦਾ ॥ ਮੋਜ ਮਾਨਦੇ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਰਖਦੇ ਨ ਸੋਈ ਕੁਝ
 ਜਿਮੀ ਤੇ ਅਕਾਸਦੀ ॥ ਲੁੱਟਦੇ ਬਹਾਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ॥ ਚੰਗ
 ਵਿਚ ਹਜ਼ੂਰ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਕੁਛ ਹੋਰ ਘਰ ਬਾਰਦੀ ॥ ੧੨੩ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਨਿੱਤ ਜਾਵੇ ਚੂਰੀ ਛੁੱਟਕੇ ਲਿਆਵੇ ਚਾਬਾ
 ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਖਾਵੇ ਨਾਲ ਮੋਜਦੀ ਬਹਾਰਦੇ ॥ ਦੋਵੇ ਸੁੰਦਰ ਅਪਾਰ
 ਹੀਰ ਰਾਬਾ ॥ ਸਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰੂਪ ਦਾ ਸੁਮਾਰ ॥ ਯਾਰ ਬੈਠੇ ਸਾਥ
 ਯਾਰ ਦੇ ॥ ਸਾਵਰੇ ਫੁਬੀਲੇ ਬੋਲ ਬੋਲਦੇ ਰਸੀਲੇ ॥ ਬੜੇ ਰੰਗਲੇ
 ਰੰਗੀਲੇ ਬੈਠੇ ਨਾਲ ਚੁਲ ਸਾਰਦੇ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ ਹੋਠ
 ਖਿੰਦਨਾ ਨਿਆਰੇ ਨੱਢੀ ॥ ਅਪਮੱਥੀ ਚਾਰੇ ਲਲਕਾਰੇ ਵਿਚ ਬਾਰ
 ਦੇ ॥ ੧੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਜੱਥੀ ਚਾਰਦਾ ਹਮੇਸ਼
 ਰਾਬਾ ॥ ਹੀਰ ਸਹੀਆ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਨੁਕਦੇ ਨੁਕਦੇ ॥ ਕੋਈ
 ਚੁੱਬੀ ਮਾਰਕੇ ਪਤਾਲ ਨਾਲ ਬੈਠਦੀ ਸੁੰਕਾਈ ॥ ਵਿਚ ਬੈਠੀ
 ਦੇ ਚਾਉ ਦੀ ਬਗਾਉ ਦੇ ॥ ਕੋਈ ਖੁੱਠੀ ਚੂਰੀ ਜਾਂਦੇ ਨਾ ॥

(੪੮)

ਲੰਘਵੀਸੀਕੋਈਕੁੰਦਕੁੰਦਕੇ ਸੀ ਹੀਰਨੂੰਵਿਖਾਉਂਦੀ ॥ ਰਾਂਝੇ
ਦੇ ਚੁਫੇਰੇਹੀਰ ਕੁੰਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੇਰਦੇਸਮਾਨ ਆਵੇ
ਪਾਇਲਾਂਹੀ ਪਾਵਦੀ॥੧੨੫॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰਦੀ ਵਿਚਾਰ
ਪਿੰਡਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਈ ਖੇਡਦੀ ਰੰਝੇਟੇ ਨਾਲ ਬੱਲ ਵਿੱਚ
ਹੋਲੀਆਂ॥ ਚੁਚਮਾਲਿਜਾਵੇ ਕੁੰਦਵਾਸਤੇਰੰਝੇਟੇਦੇਦਿਨੇਰਾਤ
ਰੱਖੇ ਨੱਚੀਮਾਪਿਆਤੇਚੋਰੀਆਂ॥ ਹੋਵੇਜੇ ਮਲੂਮਕਦੇ ਦੂਚਕ
ਸਿਆਲਤਾਈਹੱਡਗੋਛੇਭੀਨਕੇਬਨਾਵੇ ਧੋਰੀਧੋਰੀਆਂ॥ ਚਾਕ
ਪਾਸ ਜਾਵੇਹੀਰਕੱਲੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਮਾਲਕਾਂਦੇਪਾਸਜਿਵੇ
ਹੱਸਹੱਸ ਗੋਰੀਆਂ॥੧੨੬॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੈਦੋ ਚਾਚਾਹੀਰਦਾ
ਛਕੀਰਸੀ ਮਰੇਛਵਾਲਾ ਚੁਚਕੇਦੇਪਾਸਜਾਖਲੋਤਾਪਾਸਾਵੱਟਕੇ
॥ ਬਡੇ ਪਰਵਾਰੀਆਂਨੂੰਨੀਂਦਕੇਹੀਸੁੱਝਦੀਹੈ ਕਰਕੇ ਖਿਆਲ
ਦੇਖਅੱਖੀਆਂਪਲੱਟਕੇ॥ ਬੇਲੇਵਿਚਜਾਵੇਹੀਰਰੋਜਪਾਸਰਾਂਬ-
ਲੇਦੇ ਧੌਲਕਿਉਂਨੀਸੁੱਟਦਾਅਲੱਗਦੂਰਕੱਟਕੇ॥ ਸੁਰਤਸੰਭਾਲ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਅੱਜਕੱਲ ਨਹੀਂਤਾਂਲੈਜਾਉਚਾਕ ਨੱਚੜੀਨੂੰ
ਪੱਟਕੇ॥੧੨੭॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਚੁਚਕਕੋਧਨਾਲਕੈਦੋਤਾਈਂਬੋਲਦਾ
ਹੋਪਾਪੀਆਤੁਛਾਨਕੇਭੱਤੇਲਿਆਤੁਛਾਨਦਾ॥ ਹੀਰਘਰਖੇਡਦੀ
ਸਹੇਲੀਆਂਦੇਪਾਸਬੈਠੀਕੀਕੁੰਦੇਇਤਬਾਰਕਰਾਤੇਰੀਮੈਂ ਰੁਬਾਨ
ਦਾ॥ ਮੱਲੋਮੱਲੀਆਣਕੇਜਗਾਵੇਕਲਾਸੁੱਤੀਆਂਨੂੰ ਵੱਡਾਭੈੜਾ
ਚੰਦਰਾ ਤੂੰ ਲੁੱਚਹੈਂ ਜਹਾਨਦਾ॥ ਹੋਇਕੇਖਾਮੋਸ਼ ਜਾਕੇ ਬੈਠ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚੁਚਕਪੁਕਾਰੇਰਾਹਛੱਡਦੇਸੈਤਾਨਦਾ॥੧੨੮
॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਕੈਦੋ ਪਿੱਠ ਬਾੜਕੇ ਪਛਾੜੀ ਮੁੱਢ ਆਨ ਬੈਠਾ

(੩੯)

ਦੂਬਕ ਪਤੀਜੇਸੇਈ ਕਰੇ ਗੱਲ ਹਾਲਦੀ ॥ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ ਕੁੱਟਕੇ
ਲੈਚੱਲੀਹੀਰਦੁਰਮੇਨੂੰ ਬੁੱਕਲਦੇਵਿਚਦੇਕੇਓਢਨੀਰਮਾਲਦੀ ॥
ਕੈਦੋਨੇਮਲੂਮਕੀਤਾਹੀਰਚੱਲੀ ਬੱਲਵਲ ਲੱਗਿਆ ਪਿਛਾੜੀ
ਲੰਛਾ ਹੀਰ ਜੋ ਸਿਆਲ ਦੀ ॥ ਚਾਕ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ ਖਲੋਤੀ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਕੁਛ ਨਾ ਮਲੂਮ ਹੋਰ ਕੈਦੋਵਾਲੇ ਹਾਲਦੀ ॥
੧੨੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਸਿਧਾਈ ਹੀਰ
ਬਲ ਵੱਲ ਕੈਦੋਨੇ ਸਲਾਮਕੀਤਾ ਰਾਂਝੇਪਾਸ ਆਨਕੇ ॥ ਵਾਸਤੇ
ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਸੁਆਲ ਮੇਰਾ ਮੰਨ ਮੀਆਂ ਪੰਜ ਰੋਜ਼ ਹੋਏ ਭੁੱਖ
ਸੱਟਿਆ ਰੰਦਾਨਕੇ ॥ ਦਯਾਆਈਰਾਂਝੇਨੂੰ ਉਲਟਦਿੱਤੀਚੁਰੀ
ਸਭ ਕਾਸਾ ਭਰਪੂਰਕੀਤਾ ਭੁੱਖਾ ਸਾਧ ਜਾਣਕੇ ॥ ਭੁੱਲਗਿਆ
ਜੋਗੀਭੇਖ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਲੱਖਵਾਰਲੰਛਾਅੱਗੇਦੇਖਿਆ
ਟੰਦਾਨਕੇ ॥ ੧੦੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੁਰੀ ਲੈਕੇ ਰਾਂਝੇ 'ਤੇ
ਸਿਧਾਯਾ ਲੰਛਾਪਿੰਡ ਵਲ ਹੀਰ ਪੁੱਛੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਸੀਕੋਨ ਤੇਰੇ
ਕੋਲ ਵੇ ॥ ਕੈਦੋ ਲੰਛਾ ਜੇਹਾ ਮੈਨੂੰ ਦੁਰਤੇ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇ ਲਖ
ਬਾਰ ਦੇਖਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਨ ਮੂਲਵੇ ॥ ਨਿੰਦਿਆਦੀਖੱਈ
ਬੈਠਾ ਖਾਂਦਾਹੈਗਾਦਤਲੰਛਾਅੱਜਮੇਰਾਚੱਜਦੱਸੇਬਾਪਨੂੰ ਫਰੈਲ
ਵੇ ॥ ਬੁਰੀਕੀਤੀਪੱਜਕੇਤੇ ਅੰਤਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਜਾਇਕੇਵਜਾਵੇ
ਲੰਛਾ ਸੱਥ ਵਿਚ ਢੇਲ ਵੇ ੧੩੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਬ ਦਾ
ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਨ ਹੀਰੇ ਜਾਨ ਕੇ ਫ਼ਕੀਰ ਮੈਂ
ਉਲਟ ਦਿੱਤੀ ਚੁਰੀਨੀ ॥ ਲੰਛਾਜੇਹਾ ਸਾਧ ਤੇ ਕਠੜੀਉਂਤੇ
ਚੱਲਦਾ ਸੀ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਓਸਦੇਪੁਰਾਨੀਜੇਹੀਭੁਰੀਨੀ ॥ ਚਿੱਪੀ

(੪੦)

ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖੁ ਹਰਿਹਰ ਜਾਨਦਾ ਜੇ ਹੀਰ ਕੈ ਦੇ
ਲਿਖਾ ਹੈ ਫਤਹੀਨੀ ॥ ਬਖਸ਼ ਗੁਨਾਹ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ
ਤਾਈ ਰਾਇਕਹ ਹੀਰੇ ਤੇਰਾ ਹੋਇਆ ਮਿੱਕ ਸੂਰੀਨੀ ॥ ੧੩੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਹ ਵਿਚ ਘੋਰ ਕੇਖ ਲੋਡੀ ਕੈ ਦੋਲੇ ਭੇਤਾਈ ਬੋਲਦੀ
ਪਖੰਡੀਆ ਪਖੰਡ ਕਿਉ ਪਸਾਰਿਆ ॥ ਆਪਨੇ ਹਯਾਉ ਨਾਲ
ਚੁਰੀ ਦੇਹ ਸਾਡੇ ਤਾਈ ਅਸੀ ਮੀਆ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆਨ
ਮਾਰਿਆ ॥ ਬਾਪ ਕੋਲ ਜਾਇਕੇ ਦਿਖਾਵੇ ਚਿੰਪੀ ਸੱਥ ਵਿਚ
ਧੀਆਂ ਭੈਲਾਨਾਲ ਤੇ ਕਸਤਾਵੇਰ ਧਾਰਿਆ ॥ ਫਡਸਾਡਾ ਪਿਛਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਜੀ ਹੋਕੇ ਕੈ ਦੇ ਚਾਚੇ ਲੰਝੇ ਨੂੰ ਹੈ ਹੀਰ ਨੇ
ਪੁਕਾਰਿਆ ॥ ੧੩੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੈ ਦੇ ਕਹੇ ਚੁਰੀ ਮੈਂ
ਲਿਆਂ ਦੀ ਕੇਜ਼ੇ ਵੇਲੇ ਹੀਰੇ ਐਵੇ ਬੇਨਹੱਕ ਚੱਕ ਤੁਹਮਤਾ
ਲਗਾਉਂਦੀ ॥ ਪਟੜੇ ਦੇ ਵਾਗ ਕੈ ਦੇ ਮਾਰਿਆ ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਛਾਤੀ
ਉੱਤ੍ਰੇ ਇਠ ਧੁੱਪੇ ਮਾਰਕੇ ਮਨਾਉਂਦੀ ॥ ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁਢਾ ਪੰਟਕੇ
ਬਨਾਯਾ ਲੰਝਾ ਘੋਨ ਮੇਨ ਹਟੀਨ ਹਟਾਈ ਨੱਚੀ ਕੀਤੀ ਮਨ
ਭਾਉਂਦੀ ॥ ਖੱਸ ਲੀਤੀ ਚੁਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੈ ਦੇ ਪਾਸੇ
ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਪੁਰਵੇਲ ਹੋਕੇ ਆਉਂਦੀ ॥ ੧੩੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਥੇਰੇ ਥੇਰੇ ਮੇਲਕੇ ਦਿਖਾਵੇ ਕੈ ਦੇ ਸੱਥ ਵਿਚ ਚੁਰਕ
ਸਿੰਘਾਲ ਨਾਲ ਗੁਰੱਤਾ ਦੇ ਭੁਖਲਾ ॥ ਕੈ ਦੇ ਦੇ ਹਥਾਲ ਤਾਈ
ਦੇਖਾਨਿ ਲੱਜ ਹੋਸਾ ਕਸਾ ਭਰ ਅਖੀਆ ਜੋ ਮਾਰਿਆ ਹਰਖ
ਦੇਖਾਨਿ ਲੱਜ ਹੋਸਾ ਕਸਾ ਭਰ ਅਖੀਆ ਜੋ ਮਾਰਿਆ ਹਰਖ
ਦੇਖਾਨਿ ਲੱਜ ਹੋਸਾ ਕਸਾ ਭਰ ਅਖੀਆ ਜੋ ਮਾਰਿਆ ਹਰਖ
ਦੇਖਾਨਿ ਲੱਜ ਹੋਸਾ ਕਸਾ ਭਰ ਅਖੀਆ ਜੋ ਮਾਰਿਆ ਹਰਖ

ਵਿਚੋਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੁਰਕ ਸਿ ਆਲਰ ਹੋਲ ਹੁਸਤਾਨੇ ਭੁਭੁ ॥
 ੧੩੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਘਰੀ ਆਕੇ ਦੁਰਕ ਸੁਨਾਇਆ ਹਾਲੀ
 ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਹੀਰ ਬਦਨਾਮ ਹੋਈ ਜਾਨ ਗੱਲ ਪੁੱਛਦੀ ॥ ਆਕੇ
 ਗੱਲ ਪੁੱਛਕੇ ਲੰਘਾਉਨੀਸੀ ਓਸਵੇਲੇਨਹੀ ਪੁੱਟੀ ਡੇਨੀਸੀ
 ਮੰਗਾਇਦੁਧ ਅੱਕਦੀ ॥ ਆਕੇ ਵਿਚਦਬਦੀ ਜਮੀਨਦੇ ਉਡਾਰ
 ਥੋਲੇਨਹੀ ਮੂਨ ਸੂਰ ਵਾਂਗ ਸੁਲੀ ਉੱਤੇ ਭੁੱਕਦੀ ॥ ਕੋਝਦੀ ਸਾ
 ਜੀਉ ਦੀਜੇਕਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜਾਦੀਨ ਲਿਹਾਜ਼ ਜੋਗੇ ਮੁਲ
 ਪੱਗ ਨੱਕਦੀ ॥ ੧੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੇਲੇ ਵਿਚੋਂ ਆਈ ਧੀਰ
 ਚਾਕਨੂੰ ਖੰਵਾਲ ਚੂਰੀ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਦੁਰ
 ਨੀ ॥ ਘਰ ਬਾਰ ਵੱਡਕੇ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਨੱਚੀਏ ਤੇ ਚਾਕ ਨਾਲ
 ਜਾਇਕੇ ਲਗਾਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੀ ॥ ਨੇਰ ਪਾਏ ਪੋਵਦੀ ਮਲੁਮ
 ਸਾਰੇ ਜੋਗ ਵਿਚ ਚਾਕ ਪਾਸ ਬੈਠਕੇ ਤੂੰ ਹੋਈ ਕਮਜ਼ਾਤ ਨੀ ॥
 ਦੋਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੰਮ ਕੀਕੁ ਆਰੀ ਆਦਾ ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਗਾਤਾ
 ਉਠ ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੀ ॥ ੧੩੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੰਡੀ ਮੁਸ-
 ਟੰਡੀ ਹੋਈ ਉਧਲ ਹਰਾਮ ਖੋਰ ਮਾਲ ਜਾਦੀ ਕੰਜਰੀ ਤੂੰ ਸੁਣੀ
 ਬਦਕਾਰ ਨੀ ॥ ਹੋਵੇਗਾ ਮਲੁਮ ਤੇਰੇ ਫੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਜਾਦੀ ਖਾਰ
 ਤਲਵਾਰ ਸੀਸ ਕਰੇ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਨੀ ॥ ਧੀਆ ਵੇਡਾ ਭਾਲੀ
 ਤੇ ਗਵਾਈ ਅੱਜਲੋਂ ਸਹੀਰੇ ਮਾਧੀ ਨਾ ਲਿਆਵੇ ਪੈ ਲਿਆਵੇ
 ਤੇਰਾ ਸਾਰ ਨੀ ॥ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਵਾਜਦੀ ਮੁਸਾਵੀ ਆ
 ਦੇ ਡੇਰੀ ਆਪੁ ਮਾਨੁ ਨਾਨੇ ਸਾਡੇ ਪਾਛ ਬਾਰ ਨੀ ॥ ੧੩੮ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਗੱਲ ਯੁਝ ਜਾ ਤੇ ਤੂੰ ਨਾ ਅੰਨ ਮਾਦੀ ਹੋਇਆਂ ਤੇਰੇ ਚਾਕ

ਆਇਕੋਇਕੋਈਗੱਲ ਪਾਲੀਆ ॥ ਬੇਲੇਵਿਚ ਸਾਇਕੇ ਬਗਾ-
 ਜਿਥੇ ਨਾ ਕੰਮ ਏਰਾ ਦੇ ਦੀ ਹੈ ਗਈਬਨੀ ਨੂੰ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ
 ਗਈਆਖਾਖਵਲ ਦੇਖਕੇ ਉਲਾਭੁਦੇਵ ਮੇਰੇਤਾਈ ਐਵੇ
 ਆਵਾਗੋਣਤਬਕਾਨ ਤਾਜੇ ਲਾਲੀਆ ॥ ਸਾੜਦੀ ਹੈ ਪਿੱਠ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਆਸਕਾਦੀ ਯੰਰਕਹੇ ਮਾਈ ਗੱਲਾਂ ਆਖਕੇ
 ਰੋਜਲੀਆ ॥ ੧੩੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਾਕ ਨਾਲ ਦੇਸਤੀ
 ਲਕੜੀਹੀਏ ਪਾਕਹੋਕੇਸਾਕਅੰਗਵਿਚ ਆਨੁਕੀਤਾਹੀਲਿਲਜ
 ਨੀ ॥ ਬੋਲਿਆਮੇਸਾਉਦੀਖਵਾਉਦੀਬਈਨਿੱਤਚੋਰੀਘਰੇ
 ਉਠਜਾਵਦੀਸੀਖੇਭਨੇਦੇਖਜਨੀ ॥ ਕਹਿਯਮੰਨਮਾਪਿਆਦਾ
 ਭੋਭਕੇਤਕ ਸ਼ਰੀਨੁਕੀਤੀਸਰਵਾਚੀਤੇਚੇ ਬਾਪਤੀਕ ਅੱਜਨੀ ॥
 ਕਹੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਖੇਡਤੁ ਸਹੇਲੀਆ ਮੇ ਹੋਇ ਅਲਬੇਲੀ
 ਭੋਹਵਲੀਆਮੇ ਅੱਜਨੀ ॥ ੧੪੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਪਿਆ ਦਾ
 ਕਹਿਯਮਨੁਕੀਤਾ ਸੱਭ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਐਸੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਤੂੰ
 ਮਇਨਰਦਾਈਲੀ ॥ ਗਈਐਦੇਖਕੇਬੇਬਕ ਨੱਕ ਵੱਚਸੁਰੀ
 ਟੁੱਟੀਆਉਕਹੇਸਨੂੰ ਭੁਭਮਤਾਲਾਈਨੀ ॥ ਮਾਪਿਆ ਦਾ
 ਲਾਭ ਜੋ ਸਮਾਲਲਾਉਰੇਵੇਦੀਸੀਦੁਖੀਹੋਈਏਸਤੋਂ ਤੂੰ ਮਾਪੀ
 ਨਾ ਭਵਈ ਲੀਆ ਮੇਰੀਓਰੇਵੇਦੇਵੀਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ
 ਦਿਉਂਦੀਖੁਦਾਇਨੇ ਕੰਨ ਬਾਹੀਸਰਗ ਭਾਈਨਾ ॥ ੧੪੧ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਤੁਝਨੀਸੇ ਗੱਲ ਗੋਰੇ ਰੋਵਈ ਮਦੁਮ ਮੇਨੂੰ
 ਦੁਖਲਾਵੈਸਤੁਹਰਾ ਸਿਧਾਦੁਲੀਆ ਮੇ ਸਿਖੀਆ ਭਈਮ
 ਸਾਹਿਬਦੀਸਿਖੀਓਰੇਤਨੂੰਹੀਮੁਖੇ ਸੁਦਕਾਇਘਦੇਖ

ਰੂਰੀਆ॥ ਲੋਕਸਾਰੇਆਖਰੇਖਰਾਬ ਹੋਈਰੀਰਲੀਰਲੀ
 ਸਬਾਨਨੂੰਮੈਂ ਕੀਰੁਕਰਾ ਕੁੜੀਆ॥ ਇਕਅੱਧਾ ਕੁਠਹੋਵੇਦੇਸ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਸਾਰੀਆਪੀਚਾਇਤਾਵਲਾਇਤਾਨਾਕੁੜੀਆ
 ॥ ੧੪੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਖਦੀਹਾ ਬਾਰਬਾਰਸਮਝਲੇ
 ਤੁਝੋਂਹੀਹੀਰੇਕਿਥੋਂ ਪਹਿਨੇ ਨੱਥਕੁੜਾਥੋਠ ਕੁੰਕਰੀਏ॥
 ਮਲੰਗਾਪਿਛੇਲੱਗਕੇ ਮਲੰਗਣੀਹੋਵਿਰੇਕੀਤੇ ਦੇਸਪਰਦੇਸ
 ਵਿਚਖਾਰਹੋਕੇ ਬੱਝੀਏ॥ ਧਾਰਤੇ ਸਿੰਗਾਕਿਥੋਂਪਾਏਗੀ
 ਗਰੀਬਾਪਾਸੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਨਸੀਬਾਨੂੰਜੇਹਾਲਾਵੇਖਲੱਜੀਏ॥
 ਚੰਦਰੇਨਸੀਬਪੁਰੇਚੋਨਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਛੱਡਕੇਅਮੀਰਾਨੂੰ
 ਛਕੀਰਾਪਿਛੇਭੱਜੀਏ॥ ੧੪੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤਾਜੀਆ
 ਤੇ ਨਰਾਨੂੰ ਨਾਜ਼ਰਦੀਹੋਲੋਕਆਏਖਰਾਨੂੰਨਾਸੋਰਸੀਹੋ
 ਪਾਖਰਰਵੇਲਨੀ॥ ਧਾਰਤੇਸਿੰਗਾਰਨਾਲਪਚੀਨਹੀਰੋਵਦੀ
 ਹੈਹੱਥੀਸਮੁਝਾਈਏਲੱਖਕੁਝਲੇਕੁਝਲਲੀ॥ ਅੱਕਾਨੂੰਜੇ
 ਚੰਦਨਗੁਲਾਬਨਾਲਰੰਗਦੇਈਏਹੋਵੇਨਨਿਸਿੰਗਕਦੀ
 ਮੁਸਕਰਵੇਲਨੀ॥ ਕਹੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਜ਼ਰਦੀਨਲੋਕਸਾਏ
 ਰਾਬੇਜੇਹੋਧਾਰਨਾਲਹੋਵੇਜਿਸਦਾਮੇਲਨੀ॥ ੧੪੪ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਦੇਵੀਦੈਂਭਰਾਵੇਚਾਬੇਹੱਸਕੇਛਕੀਰੀਲਾਲ
 ਜਾਲਸੁੰਦੀਨੱਥਕੁੜਾਥੋੜਿਆਦੇਘਰਾਦਾ॥ ਕੁੜਾਕੁੜੀਆ
 ਕੁੜੀਆਹੋਛਾਵਾਰੋਥੀਖੁਸ਼ੀਨਾਲਨੱਥਕੁੜਾਥੋੜਿਆਧਾਰ
 ਵਿਆਖਾਰੀਦਾ॥ ਰਾਬੇਵਾਲੀਕੁੜੀਤੇਸਬੁਕੀਕੀਰੀਕੀਰਨੇ
 ਹੀਦੁਰਕੀਲਾਲਸੁੰਦੀਭਿਲਾਭੇਭਰਾਵੇ॥ ਕਬਿੱਤ

ਜੀਹਦਾ

ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਰਾ ਸੇ ਨਿਕਾਹ ਜਾਕੇ
 ਸੇਏ ਸੇਧਿਆ ਪਰਾਦਾ ॥ ੧੪੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਲੀਕ ਤੇ
 ਲਾਗਈ ਨੀ ਸ਼ਰੀਕ ਮੇਹਣੇ ਦੇ ਵਧੇਹੈ ਤਾਨਿਆ ਦੇਨਾਲ
 ਸਭਾ ਚਿਠਿਆ ਹੋ ਪਾਜ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਕਾਜ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਬਣੇ
 ਬੇਦੀ ਸੱਭ ਘਾਟਨੇ ਦੁਲਠਿ ਘਾਟੇ ਘਾਨ ਮੈ ਰਖਾਇ ਛੱਡੇ ਦਾਜ
 ਨੀ ॥ ਜੀਮਕੇ ਅਸਾਡੀ ਮਿੱਟੀ ਪੱਟਦਿੱਤੀ ਚੰਦਰੀਨੇ ਚੂਚਕ
 ਸਿਆਲ ਮੁਢੇ ਲਾਜ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਨੀ ॥ ਰੱਖ ਲੈ ਛਲੋਟੀ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਪਿਆ ਦੀ ਹੋਇਕੇ ਸਿਆਲੀ ਤਦ ਬੀਰਨੇਕ
 ਸਾਜਨੀ ॥ ੧੪੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਲੀਕ ਠੀਕ ਲੱਗੇ ਮਾਏ
 ਰਾਬਾ ਮੇਰੇ ਡਾਲ ਹੋਵੇ ਅਕੇਹੀਰ ਹੋਵੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਬਮਨੇ ਦੀਨੀ ॥
 ਤਾਂਡੀ ਲੀਕ ਲੱਗੇ ਮਾਏ ਦੱਖਣੇ ਜੇ ਆਵੇ ਰਾਬਾ ਕਾ ਬਲੋ ਲੈ ਜਾਵੇ
 ਠੰਢੀਰ ਪਠਨੇ ਦੀਨੀ ॥ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਤਾਈ ਜੱਗ ਸਾਰਾ
 ਜਾਦਦਾ ਹੋਇਕੇ ਵੇਰ ਹੋਈ ਧੀਰ ਮਾਏ ਮੈ ਸਲੇ ਦੀਨੀ ॥ ਜਾਤੋ
 ਲਾ ਕੁਸਾਤ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਬਾ ਜੇ ਹੋ ਚਾਕ ਮਾਏ
 ਹੀਰ ਘੀ ਸੁਣ ਲੈ ਲੀ ॥ ੧੪੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚੂਚਕ ਦੇ
 ਪੱਸ ਵੇਰ ਧਾਏ ਕੀਤੀ ਮਲਕੀ ਨੇ ਹਾਰਦੀ ਲਾ ਅਸੀ ਰੋਲੇ
 ਅਰਦੀ ਭਜੰਗਨੂੰ ॥ ਭੈਰਵੇ ਮਰੇੜ ਲਖਵਿੱਤੀਆਂ ਸੁਨਾਇ
 ਬਾਈ ਚੁਭਦੀ ਲਾ ਚਲੀਰ ਰਾਬੇ ਵਾਲੇ ਸੰਗ ਨੂੰ ॥ ਐਸੀ
 ਭੈਰਵੀਰ ਬਾਬਾ ਤੇਰੇ ਹੀਰ ਹੋਈ ਜੀਮਕੇ ਲਗਾਧਾਧਾਗ
 ਨਹੀ ਚਿਠੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ॥ ਸੁਭਦੀ ਲਾ ਗਉਘ ਤਾਈ ਛੱਡ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਬਾ ਹੋ ਬੇਦੀਆਂ ਤੇ ਸੁਰੀਆ ਦੇ ਵੰਗ

ਨੂੰ ॥੧੪੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੁਬਕ ਸਿਆਲ ਨੇ ਹਵਾਲ
ਸੁਨਾ ਹੀਰ ਵਾਲਾ ਫੁਕ ਹੋਇਆ ਲਾਲ ਨਾਲ ਗੁੱਸਾ ਨਾ
ਸਮਾਉਂਦਾ ॥ ਸੱਦਕੇ ਮੁਲਾਣੇ ਨੂੰ ਬਹਾਉਂਦਾ ਸਿਰ੍ਹਾਣੇ ਵਲ
ਆਦਮੀਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਤੇ ਹੀਰਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਖਲੋਤੀ
ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਆਣ ਦੁਬਕੇ ਦੇ ਧੀਆ ਭੈਣਾ ਵਾਲੀ ਬਾਤ ਖੋਲ੍ਹਕੇ
ਸੁਣਾਉਂਦਾ ॥ ਰਾਂਬੇ ਦੇ ਵੇਰਾਗ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਹੋਰ ਖਾਣ ਪਹਿਨਣੇ ਨਾ ਖੇਡਣੇ ਹਟਾਉਂਦਾ ॥੧੪੯॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਡਲੀ ਅਨੋਖੀ ਰੱਖੀ ਅੱਜ ਤੀਕ ਮਾਪਿਆ ਨੇ
ਕੱਤਨੇ ਨ ਤੁਮਣੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ॥ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੂੰ
ਜੇਮੀ ਨੀ ਨਿਕੀਮੀ ਰੱਖੀ ਕੰਮ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਤੀ ਨੂੰ ਪਲੰਘ ਉਤੇ
ਕਿਸੇਨਾ ਜਗਾਇਆ ਹੈ ॥ ਚਾਕਰ ਸਮਾਨ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮਾਜਰਾਨ
ਜਾਣੇ ਖਾਤਰਾ ਬਰੇਰ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਬੁਲਾਯਾ ਹੈ ॥ ਪਿੱਛੇ
ਜੇਹੜੀ ਕੀਤੀ ਸੋਈ ਬੀਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਜੋ ਕਮਾਵੇ
ਹੀਰੇ ਜਾਵੇ ਕੀਤਾ ਘਾਯਾ ਹੈ ॥੧੫੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੋਲਕੇ ਜਵਾਬ
ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਹੈ ਬਾਪਤਾ ਈ ਚਿਤ੍ਰੇ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਮਾਸ ਬਿਨਾ ਹੋ ਉਦਾਸ
ਵੇ ॥ ਅਮਲੀਆ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਫੁਦਦਾ ਤਹਿ ਕੀਕਮੀਆ ਜਦੋਂ
ਤੀਕ ਹਿੱਕ ਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸਾਸਦੇ ॥ ਹੋਰ ਚੌਲਾ ਸਬ ਮਨ ਸੁਰ
ਹੈ ਸ਼ਰੂਰ ਸਾਨੂੰ ਮਾਹੀ ਨੂੰ ਲਾ ਫੋਡਾ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ ਤੇਰੇ ਪਾਸਦੇ ॥
ਜੀਵਨਾ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਭੁਲਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਚੁਲੀ
ਦੇਸਤੀ ਲਿਆਵੇ ਚੱਬ ਰਾਸਦੇ ॥੧੫੧॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੁਰੀਆ
ਨੂੰ ਤੁੱਕੇ ਤੇ ਕਰੀਰੀਆ ਨੂੰ ਸੋਚੇ ਹੋਨ ਅੱਖ ਵੱਲ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਪਾਸਦੇ

ਲਗਨੁ ਨਹੀਂ ॥ ਲਗੇ ਮਿਭਲਾ ਪਰਚ ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਚਗਤਾਨ
 ਏਲਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕੰਢੇ ਜੁਆ ਰੰਗਾ ਹਾਛਕੁਰਾਨਵੇ ॥ ਬੱਕਰੀ ਤੇ
 ਫੇਰਦਾ ਅਯਾਲੀ ਬਘਿਆੜ ਹੋਵੇ ਸ਼ੇਰਬਾਜ਼ ਹੀਆ ਜੇ ਫੁਸ
 ਪਾਸ ਖਾਣਵੇ ॥ ਜਿਮੀਅਸਮਾਨ ਪੁੱਠੇ ਹੋਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਤਾ
 ਹੀ ਹੀਰ ਰਾਬੇ ਕੋਲੋਂ ਮੋਜੇਨਾ ਈਮਾਨਵੇ ॥੧੫੨॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥
 ਖੜਕੇ ਬਹਾਸਾ ਹੀਰ ਚੁਬਕ ਸਿਆਲ ਤਾਈ ਮੋਏ ਹੋਏ ਮੱਖ
 ਚੰਗੀਆ ਵਿਸ ਮੁਲਦਾ ॥ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਖਾਵਦਾ ਬਚੀ ਚੀਆਂ
 ਨੂੰ ਦਿਲਵਿਚ ਸੀਰਦਾ ਸਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਲੋਕਾ ਤੋਂ ਨ ਬੋਲਦਾ
 ॥ ਰਾਬ ਚਿਨੇ ਫਿਕਰ ਅੰਦੇਸ਼ ਲਗਾ ਚੁਰਕੇ ਨੂੰ ਹੀਰ ਦੇ ਵਿਆਹ
 ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੋਈ ਦੇਲਦਾ ॥ ਵਥਤ ਵਿਹਾਣੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਆਹੀ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਫਿਰੇ ਫੇਰ ਪਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਮੱਖਣ ਵਿਰੋਲਦਾ
 ॥੧੫੩॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਆਬਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਬੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ
 ਰਾਬਾ ਆਯਾ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੇੜ ਫੇਰ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ॥
 ਸੇਖਰੇ ਸਿਆਲ ਫੁਕ ਲਾਲ ਹੋਯਾ ਰਾਬੇ ਉਤੇ ਮੱਥੇ ਉਤੇ ਵੱਟ
 ਕੇ ਮੁਲਕ ਅਖੀਂ ਕਾਢਦਾ ॥ ਛੱਡਕੇ ਤੇ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਹ ਪਾਰ
 ਆਪਣੇ ਹੁੰਦੇ ਤੇਰਾ ਸਾਨੂੰ ਖਜ ਮੰਦਾ ਦਿੱਸ ਆਵਦਾ ॥
 ਸੁੰਦਰ ਅਸੀਲ ਭੀਲ ਦੇਖੁ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਪਰਾਸ
 ਤੈਨੂੰ ਮਾਹੀ ਨਲਕਾ ਉਂਦਾ ॥੧੫੪॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਮਾਲਕਾ ਦੇ
 ਲਾਗੇ ਹੋਰੁ ਬੁਝਨ ਪੈ ਜਾਨੁ ਰਾਬਾ ਮੁੰਡੀ ਚੁਰਾਖੇ ਉਦਾਸ ਹੋ
 ਕੇ ਲੁਛਾ ॥ ਮਾਘੀ ਜੀ ਰਾਬਾ ਹੀ ਦੀ ਸੁਣੇਲ ਮਥੀ ਚੀਰ ਕੰਨ
 ਸਿਰੁ ਮੁੰਡੇ ਰਾਬੀ ਚੁੰਡ ਕੰਨੋਂ ਚਿੱਟੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਭਾਈ ਬੰਨਾ ਕੰਨ

ਰਾਂਬੇਨੇ ਗੁਜ਼ਾਰੀਰੇਨ ਰੋਹੀ ਵਿੱਚ ਵੀਡਿਆਂਦਸੱਬਰਫਕੀਚਾ
 ਵਾਂਗਮੱਲਿਆ ॥ ਤਾਕਤਨ ਹਿੱਲਣੇਦੀਅਕੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਹੀਰਦਿਆ ਤੁਫੰਗਾਨਾਲ ਅੰਗ ਅੰਗ ਸੱਲਿਆ ॥ ੧੫੫ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਉਠਕੇ ਸਵੇਰੇ ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਹੈ ਮਾਪਿਆ ਨੂੰ
 ਤੁਸਾਂ ਪਿੱਛੇ ਓਸਨੂੰਨ ਮਿਲੇ ਰੁਜਗਾਰਨੀ ॥ ਪੱਥਰਦੇ ਵਿਚ
 ਜੇਕ੍ਹਾ ਰੋਜੀਦੇਵੇਕੀਜ਼ਿਆਨੂੰ ਸੋਈਕਰਤਾਰ ਲੇਵੇ ਰਾਂਬਣੇਦੀ
 ਸਾਰਨੀ ॥ ਮੰਗੂ ਤੇਰੇਘਰਦੇਨੂੰ ਹੋਏਹੈ ਬਰਸਬਾਰਾਘਵੇਨ
 ਤਰਾਸਬਜਾਵੇ ਸਬਰ ਮਾਰਨੀ ॥ ਦੁਖੀਨੂੰਦੁਖਾਏਸੁਖਨਹੀਂ
 ਭਗੁਾਨਸਿੰਘਾਵਸਦਾਨਜੱਗਸੋਈਨਲਹੀਬਹਾਰਨੀ ॥ ੧੫੬ ॥
 ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਬਤੀਦੀ ਖੁੰਡੀ ਨਾਲ ਚਾਰਦਾਸੀਮੱਥੀਆਨੂੰ
 ਓਸਦੇਬਗੈਰਬੇਰਘੇਰਅਰਜਾਦੀਆ ॥ ਚਾਲਤਲਵਾਰਮਾਰ
 ਰਾਏ ਸਭਮੱਥੀਆਨੂੰਹੁਦੀਆਖਾਰ ਹਰਵੇਲੇਨਹੀਂਜਾਂਦੀਆ ॥
 ਰਾਂਬੇ ਬਿਨਾਮੱਥੀਆਖਾਬਹੋਨ ਪਿੰਡਵਿਚ ਦਾਲਾਪਲੀਅੰਨ
 ਪਾਸਮੁਲਣਹੀਂਖਾਂਦੀਆ ॥ ਰੁਚਕਸਿਆਲਨੂੰਖਰਾਬੀਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਮੱਥੀਆਹੈਬਿਨਾਪਲੀਪਰੀਕੁਰਲਾਂਦੀਆ ॥ ੧੫੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੁਚਕ ਸਿਆਲਨੂੰ ਖਰਾਬੀ ਬਣੀ ਬਹੁਤ ਭਾਈ
 ਮੱਥੀਆਜੁਹਾਪਲਦੇਖਵੇਖ ਖੁਫੇਲਾਉਂਦਾ ॥ ਮਾਧੀਦੇਲਾਜਤਿਲ
 ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ॥ ਰੁਚਕੇਨੇ ਸੱਦ ਮਾਸਮਘੇਰਦੀਲੀ ਪੁੱਲ
 ਬਿਡਲਾਉਂਦਾ ॥ ਭਿਅਹਤਕਮੱਥੀਆਫਰਾਬੀਓਲਦੀਫਿਰ
 ਤਾਨਹਾਂਦੇਨਾਲਸਾਭਾਪਸਨਹੀਂਜਾਉਂਦਾ ॥ ਫਿਰਤੀਰੀਤੀਤੀ
 ਖੰਡ ਫੇਲੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਖੁ ਭਗਵਾਨਦੇਨੂੰਤੁਧੁਰੀ

(੪੯)

ਸੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ੧੫੮॥ ਬਥਿੱਤ ॥ ਮੰਨ ਕਹਿਆ ਚੁਰਕੇ ਦਾ
ਮਲਕੀਤ ਆਰੋਈ ਬਾਤ ਬਤਲਾਉਂਦਾ ਮਾਹੀਸੀਦਾ ਡੇਰਾ
ਨੀ ॥ ਕੱਲਦਾ ਜੇ ਗਿਆਸਾਨੂੰ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਦਾ ਹੈ ਢੁਭ
ਭਾਲ ਥੱਕੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਦਾ ਚੁਫੇਰਾਨੀ ॥ ਓਸਦੇ ਬਗੈਰ ਹੈ
ਉਦਾਸ ਹੀਰਾਜੀਧਾਰੇ ਚੰਦਵਜ਼ੇਬਦਲੀਚਕੋਰਾਨੂੰ ਅੰਧੇਰਾ
ਨੀ ॥ ਅਸਾਨਾਂ ਹਾਲ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਦਾ ਹਿਗਿਆ
ਅੰਜਸਾਡੇ ਅਰਸਦਾ ਬਨੇਰਾਨੀ ॥ ੧੫੯ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਵੇਜ਼ੁ
ਵਿਚ ਆਨਕੇ ਆਵਾਜ ਕੀਤੀ ਮਲਕੀਨੇ ਦੋਸੇਨੀ ਗਵਾਦਣੇ
ਦਿੰਦੇ ਕਿਥੇ ਹੁੰਦਾ ॥ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਜਬਾਨੇ ਕਿਸੇ
ਸੁਭਰੇ ਨੂੰ ਕੱਲ ਰੁੱਸ ਆਯਾਨਾਲ ਚੁਰਕੇ ਦੇ ਮੁੰਡਾ ॥ ਰਤਰ
ਸੁਜਾਨ ਬੁਧਵਾਨ ਹੈ ਬਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਤੇਜ਼ ਸੁਹੀਲੁੰਬੀਨੀ ਢੁਲੇਲ
ਬੰਨਾ ਜੁਭਾ ॥ ਮਾਹੀਦੀ ਨਿਬਲੀ ਤੈਨੂੰ ਦੋਸਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਛੱਲਿਆ ਦਾਰ ਬੋਈਆ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕੰਨ ਬੰਦਾ ॥ ੧੬੦ ॥
ਕਥਿੱਤ ॥ ਮਲਕੀ ਦੇ ਬੋਲਦੀ ਬੁਲੇਲ ਪਈ ਗਾਬਨੇਨੂੰ ਉਠ
ਕੇ ਅਸੀਤ ਵਿਚੋਂ ਆਵਦਾ ਹੈ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ॥ ਉਮ ਕੇ ਰੰਬੇਟੇ ਨੂੰ
ਅਮਾਈ ਪਿਆਰ ਨਾਲ਼ ਰੁਸੀ ਬੋਰਾ ਖੱਟਲਾ ਭੇ ਅਸੀ ਬੈਠੇ
ਖੁਸ਼ਲਾ ॥ ਮਾਮਿਆਏ ਪੁਤਰਾਦਾਰੋਰ ਕੇਹਾ ਬੋਲਦੇਦਾ ਆਖ
ਏਤ੍ਰ ਲੱਖ ਲਿੰਗੁ ਘੁੰਮਲਾਇਆ ਉਲਾ ॥ ਮਾਲਤੇਜਗੀਰ ਸਾਭ
ਰੰਗ ਵਿੱਤੀ ਪਿਛਾਭੀ ਕਰਾ ॥ ਯਹੀਰਾ ਵਨਾਲਾ ਏਕਾ
ਦੁਸਰੇ ਆਉਠ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ
ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ ਏਕਾ

*

(੪੬)

ਹੈਮੋਜਨਾਲ ਦੁਸਰੀ ਹੀਰੀ ਨਿਤ ਅਪਨੀ ਜਮਾਵਣਾ ਤਿਥੇ ਭੀ
ਮੱਥੀ ਆਵੈ ਗਨ ਹੋਈਆਂ ਬੀਬਾਸ ਭੁੱਲ ਕੇ ਤੋਧਰ ਬੀਰ ਸਾਧਾ
ਤੁਸਾਂ ਬਣਾ ॥ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੁੱਸ ਬੈਠੀ ਹੀਰ ਕਲੁ ਚੱਲ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਮਨਾਵਣਾ ॥ ੧੬੨ ॥ ਮਾਹੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇ
ਕੇਲ ਜਾਂਦਾ ਮਾਈ ਹੀਰ ਦੀ ਨੇ ਉਸਤਦ ਬੀਰ ਫੇਰ ਮੱਥੀਆਂ ਸੰਭ-
ਲੀਆਂ ॥ ਉਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਖੰਧ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਬਲ ਵਲ ਹੀਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀ
ਆਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਿਖਾ ਲੀਆਂ ॥ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਯਾ ਰਾਬ ਦੇ ਦਾ
ਵਾਲ ਵਾਲ ਉੱਡੀਆਂ ਸੁਫੇ ਦੀਆਂ ਵਰਤ ਗਈਆਂ ਲਾਲੀਆਂ ॥
ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਜੋਗਾ ਹੋਇਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਾਵੀਂ ਕਦੀ ਧੀਰ
ਹੀਰੇ ਨਿਤ ਦਿਆਂ ਸਵਾਲੀਆਂ ॥ ੧੬੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਹੀ ਭੀ
ਸਦਾ ਸਾਦਾ ਗਲਾਇਆ ਕੁਲ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਹੀਰੇ
ਚਹਾਂ ਮੈਂ ਸਬੁਤ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਮੱਥੀਆਂ ਮੈਂ ਚਾਰੀਆਂ ਉਜਾੜਾਂ
ਵਿਚ ਬਾੜਾਂ ਨਾਲ ਉਡ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਕਲ ਬੁਤ ਨੀ ॥ ਉਤੇ ਰੁੜੀਆਂ
ਦੇਵਾ ਸਾਜ਼ ਰਾ ਰਹਿਆ ਨਾ ਹੁਲਾਸਾ ਇਕ ਰੁਲ ਪਿੰਡਿਓ ਘੋਟਿਆਂ
ਦੇਵਾ ਗਜਿੰਨ ਭੁੱਤ ਨੀ ॥ ਹੋਯਾ ਹਾ ਨਿਲੰਜ ਅੰਜ ਮੱਥ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਲੋਕਾਂ ਮੈਂ ਕਹਾਯਾ ਰਾਬਾ ਉਤ ਨੀ ਦਾ ਉਤ ਨੀ ॥ ੧੬੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਏਹੀਆਂ ਜੇਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਹੋਕ ਨਾ ਤੂੰ ਸਾਧ
ਸਾਧੀ ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਪਰੀਤ ਨੂੰ ਖੁਦਾਇ ਮੱਥਾ ਚਾਦੇ ॥ ਆਵੇਲੇ
ਯੁਗਮ ਤੇਰੇ ਦੇਖਿਆ ਦੇ ਬਾਬ ਅੰਧਿਆਂ ਮੱਲੋਂ ਮੱਲੀ ਜਾਇ ॥
ਫੇਰ ਤੇ ਪਿਛਾ ਦੇਵੇ ॥ ਦੁਸਰੇ ਦਾ ਦੁਸਰੀ ਹੀਰ ਵੇਦਾ ਮੁਖ ਸੁਣੀ
ਆਪਣੇ ਕਲੇਜੇ ਖੀੜ ਲੱਗੇ ॥ ਪਛਾਣੇ ॥ ਆਪਣੇ ਕਲੇਜੇ

(੫੦)

ਅੰਗਰੇਜ਼ੇ ਭਾਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੀ ਵਦੀਜਹਾਨ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ
 ਭਾਗਦੇ ॥ ੧੬੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਹਰਾ ਆਰ ਰਾਇਲੇ ਪੁਸ਼ਾਰ
 ਕੀਤੀ ਹੀਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇਸ ਆਪਣਾ ਮੇਂ ਚਲਿਆ ਯਜਮਨੀ ॥
 ਹੋਇ ਸਫਾਇ ਉਚਰਾਇ ਦੇਇਸਾ ਭੇਤਾਈ ਅੰਗ ਸਿੰਘ ਆਰ
 ਸੁਲ ਭੇਦੇ ਗੁਜਰੇਨੀ ॥ ਆਨਕੇ ਸਿਆਲਾ ਵਿਚ ਗਾਲਿਆ
 ਸ਼ਾਹੀਰ ਸ਼ਾਰਾ ਕੱਖ ਕੋਲੋਂ ਹੋਲੇ ਅਸੀ ਪੱਥਰਾ ਤੋਂ ਭਾਸੇ ਲੀ ॥
 ਇਸ਼ਕ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਧੱਕਾ ਦੇਕੇ ਮੇਰੇ ਤਾਈ ਬੈਠੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਹੋਇ ਕੇ ਕਿਛਾਰੇ ਨੀ ॥ ੧੬੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ
 ਕੀ ਗਾਲਿਆ ਜਮਨਾ ਪਰਗ ਸਾਏ ਅੰਕੇ ਵਲ ਜਾਏ ਜੇਹੜੇ
 ਹਿੰਮਤਰ ਸੁਲਤਾਨੀ ॥ ਕਾਲੀ ਸਲਵਰ ਲੋਕ ਤੀਰਥਾਨੂੰ ਜਾਵੇ
 ਹੀ ਹੀਰ ਅੰਗ ਮਾਣੀ ਹੋਸ਼ ਰਾਬੇਦਾ ਕਬੂਲਦੀ ॥ ਚਾਕਾ ਹੋਵੇ
 ਆਰਥੇ ਉਰਾਰ ਮੇਰਾ ਭੇਰਾ ਹੋਵੇ ਠੱਲ ਪਵਾ ਵਿਚ ਥਾਜ ਆਵੇ
 ਕਬੂਲਦੀ ॥ ਰਾਬੇ ਦੇ ਦੀਲਾਰਨੂੰ ਮੈਂ ਬੈਠੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਠੇਕੇ
 ਸਾਰ ਆਰਥੇ ਉਤੇ ਆਤਰ ਮਸੂਲਦੀ ॥ ੧੬੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਰਾਮਰ ਭਲਵਾਰ ਕਰਾਬੀਨ ਤੇ ਤਮੀਰਾ ਲੋਕੇ ਮਾਰਨੇਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ
 ਜੋਸਲੈ ਸਾ ਦੇ ਕਰਕਾਈ ॥ ਸਾਜੂਇਤੀ ਜੋਰਾ ਜੋਰੀ ਹੋਥ ਹਥਿਆਰ
 ਹੋਕੇ ਇਤਿਆਂ ਹੁਲਾਇਕ ਮਲਨ ਆਟਕਦੀ ॥ ਨਖਰੇ ਦੀ
 ਹੋਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ੀਤਲਾ ਸਰੂਚ ਪਾਕੇ ਆਸ਼ਕਾ ਦੇ ਮਥਾ ਨੇਲੂ ਦੇ ਬਲ
 ਸੁਝਾਵਦੀ ॥ ਸਾਥੇ ਹੋਸ਼ ਆਗ ਦੇ ਭਿੰਨ ਭਾਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਛਲੀ
 ਹੋਲੀ ਸਾਥੀ ਸਾਥੀ ਹੋਵਦੀ ॥ ੧੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਲ
 ਉਥਾ ਸਾਥੇ ਹੋਸ਼ ਆਗ ਦੇ ਭਿੰਨ ਭਾਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਛਲੀ

(੫੨)

ਸਿੰਘਾਹਲੋਂ ਰੰਨਾ ਨੀ ॥ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਭਾਈ ਲੋਂ ॥ ਇਹ
ਮੈਨੂੰ ਮੋੜ ਰਹੇ ਇਲੈ ਦਰਿਆ ਵੀ ਫਿਰ ਕੋਠ ਮਾਇਬੰਨ ਨੀ ॥
ਵਿਚ ਸੁਢਨੇ ਦੇ ਦੇ ਖੀਹੀ ਰੇਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੀ ਲਗਾਤ ਨ ਲੀਰ ਕੀ
ਸਿਆਲਾ ਵਲ ਭੀ ਨਾਨੀ ॥ ਏਹੋ ਜੇਧਾ ਹਸਮੇਰਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵਾਨ
ਨਿਘਾਉ ਸਵੇਲੇ ਕਹਯਾ ਭਾਈ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਾ ਨੀ ॥ ੧੬੬
॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਲ ਦੇ ਜੇ ਮਾਹੀ ਭੀ ਫਿਰਾਹੀ ਲੋਂ ਦੇ ਬੁਝਵੇ ਤੋਂ
ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਮੱਥੀ ਨਿੱਤ ਗਰਾਂਬਿਨਾ ਧਾਰਨੀ ॥ ਕੋਈ ਮਾਹੀ
ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਮੰਗ ਦੇ ਰੁਪਈ ਦੇ ਚੈਕ ਕੋਈ ਮਾਹੀ ਅੰਗੇ ਦਾ ਬਰੋ ਦਾ
ਇਕਰਾਰ ਨੀ ॥ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹਸੂਲ ਹੀ ਬਸੂਲ ਬੋਵੇ
ਮੈਂ ਬਿਚਾਰਾ ਮਾਹੀ ਕਰਾਂ ਸੀਂ ਦਰੀ ਬਗਾਰਨੀ ॥ ਦੰਮਾ ਦੀਨਾ
ਚਾਹ ਪਰਵਾਹ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੁੰਦਰ ਨਿੱਤ ਬਾਹਿਰੇ ਰਾਸ ਜਰਾ
ਦੀਦਾਰ ਨੀ ॥ ੧੭੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ
ਤੈਨੂੰ ਆਵਦਾ ਧਕੀਨ ਮੀਆਂ ਹਾਸਰ ਨਿਮਾਣੀ ਹੀਰ ਸੋਈ ਤੂੰ
ਕਰਾਈਂ ਦੇ ॥ ਕਿ ਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੀ ਕੱਚੀ ਨ ਪਰੀਭ ਸਾਚੀ
ਪੱਤ ਕੇ ਚੁਠਾਲੀ ਸੁਨਿਆ ਰੇਵਾ ਗੁੰਤਾਈਂ ਦੇ ॥ ਫੁਰੀ ਹੋਥ ਤੇਰੇ
ਹੀਰ ਬੱਕਰੀ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਖਾੜਕੇ ਕਲੇਸਾ ਭਾਵੇ ਭੁਭੇ
ਅਸਮਾਈ ਦੇ ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਦੀਨ ਹੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਉਥੇ ਲੀਵੇ ਹੋਰ ਭਾਵੇ ਕਿਤੇ ਉਂਦਿਆਈ ਦੇ ॥ ੧੭੩ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਕਾਜੀਨੂੰ ਬੁਲਾਕੇ ਅਹਿਰਾਤ ਕਹਿਆ ਮਲਕੀਤੀ
ਪੱਛਣੀ ਹੈ ਰੁੱਤ ਨੱਥੀ ਦੇਰੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੀ ॥ ਇਹ ਸਿੰਘ
ਗੱਲ ਦੀ ਸੁਨਾਈ ਹੈ ਲੱਖ ਲੋਕ ਮਾਹੀ ਦੇਰੀ ਬਾਹਰ

(੫੨)

ਦੁਲੀ ਬੀਸਵਈ ਜੀ ॥ ਹਰਭ ਸਿਖੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋ ਮਾਇਨੇ
ਸੁਨਾਏ ਸਾਨੂੰ ਕੋਸਮਿ ਦੇਵਿ ਚ ਹੀਰ ਨੰਦੀਦੀ ਦੁਹਾਈ ਜੀ ॥
ਜੀਅਲਗਾਸਾਨੂੰ ਚਗਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਗਸਾਡੇ ਚੰਦਰੇ
ਤੇ ਭੈਣੀ ਹੀ ਕਮਾਈ ਜੀ ॥ ੧੭੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕਾਜੀ
ਕੇਰੇ ਲੱਛੀਏ ਬੁਝੰਤ ਮੱਤ ਸਿਖ ਬੈਠੀ ਮੁਕਦੀਨ ਮੂਲ ਜੇਹੜੀ
ਕਚਿਨ ਉਸਤਾਦਨੀ ॥ ਮਾਪਿਆ ਦਾ ਬੋਲ ਜੋ ਕਬੂਲ ਸੀਸ
ਚੰਮਲੀ ਦੇਵਿ ਬਦਰਗਾਹ ਸੋਈ ਪਾਵ ਦੇ ਮੁਰਾਦਨੀ ॥ ਨੇਕ ਹੁੰਦੀ
ਯੀਦੇ ਅੱਜ ਕੇ ਹੀ ਬਦਕਾਰ ਹੋਈ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ ਜੁਬਾਨ ਭੈੜੀ ਹੋਈ
ਫੁਆਲਾਦਨੀ ॥ ਬਰਾ ਦੇਹ ਜੂਰ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਚੰਦ ਜੇਹੀ ਜਾਨ ਐਵੇ ਜਾਵੇ ਬਰਬਾਦਨੀ ॥ ੧੭੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥
ਏਹੋ ਜੇਹੀ ਆਗਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸਿਖਾਈ ਮੀਆ ਦੇਵੇ ਵਰ
ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਏ ਧੀਆ ਕਾਰਨੇ ॥ ਪੰਜਾ ਪੀਰਾ ਬੈਠਕੇ ਨਿਕਾਹ
ਮੇਰਾ ਅਪਕੀਤਾ ਮਾਹੀ ਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਸੀ ਸੱਚੀ ਸਰਕਾਰਨੇ ॥
ਬਰਾ ਦੇ ਭਗਵੇ ਜੇ ਸੁਣਾਵੇ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇ ਤਾਈ ਮੰਨਨੇ ਨ ਮੂਲ
ਮਿਚੀ ਪੈਰ ਚੀ ਪਿਛਾਰ ਨੇ ॥ ਰਾਬਾ ਸਾਨੂੰ ਚੱਬ ਹੈ ਰਸੂਲ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੱਖ ਵਾਰ ਰਿਸ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਦੀ ਵਾਰਨੇ ॥ ੧੭੪
॥ ਕਬਿਤ ॥ ਭਾਬ ਦੇਵਾ ਮੁਖ ਸਾਨੂੰ ਮੱਕੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੀਆ
ਲੋਲਾ ਅਸਾ ਪਾਇ ਆਗਲ ਅਲਬੀਦੇ ਵੰਗਦਾ ॥ ਰਾਬਾ ਸਾਨੂੰ
ਲਗਦਾ ਮਹੀ ਪਿਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸੱਗ ਵਿਚੇ ਹਿੰਦੂਆ ਨੂੰ ਜਿਵੇ
ਕਿਸਾਨ ਨੀਰ ਬੰਗਦਾ ॥ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਲਕੋਰ ਮੇਰੇ ਜਿਵੇ ਪਾਲ
ਕਿਸੇ ਟਾਲੀ ਹੀ ਲਗਾ ਸਰੇ ਮਨੀ ਨਾ ਜਾਦੇ ਸਿਰੇ ਖੁਫੀ ਗਦਾ ॥

(੪੪)

ਇਸਕਨਮਾਜ਼ਜਿਨ੍ਹਾਕੀਤੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਬਰੂਦਾਹਿਸਾਸ
 ਫੇਰਕੋਨਕੋਈ ਮੰਗਦਾ ॥ ੧੭੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ
 ਕਹੇਨੱਚੀਏ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਕੋੜਮਾ ਤੇ ਬਰੂਤਾਈ ਢੱਡਕੋਤੁ
 ਹੋਈ ਬਦਰਾਹਨੀ ॥ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਬੜਾ ਢੇਲੀ ਖੇੜਿਆਈ
 ਭਲਾ ਹੀਰੇ ਤੇਰੀ ਕੀਨੇ ਪੁਛਨੀ ਸਲਾਹ ਨੀ ॥ ਧੀਆ ਭੈਲੀ
 ਵਾਲੀ ਤੇ ਬਿਗਾੜ ਦਈ ਹੈ ਰੀਤ ਹੀਰੇ ਅੱਗੇ ਫੇਰ ਹੋਰਕੋਲ
 ਲਊਗਾ ਨਿਕਾਹ ਨੀ ॥ ਹੱਸਕੇ ਨਿਕਾਹਜੇਹੜੇਲੈਲ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਵਿਚ ਸੱਚੀ ਦਰਗਾਹ ਨੀ ॥ ੧੭੬ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਬਾ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬਨੇ ਮਿਲਾਇਆ ਘਰੀ ਬੈਠਿਆ
 ਨੂੰ ਸੋਈ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜ ਪੀਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈਬਖ਼ਸ਼ਵੇ ॥ ਇਕਵਾਰ ਤੋੜ
 ਕੇ ਨਿਕਾਹ ਕੋਨ ਸਾਜਦਾ ਹੈ ਕੱਢਕੇ ਕਿਤਾਬਤੁ ਸਿਤਾਬ ਮੈਨੂੰ
 ਦੇਸਵੇ ॥ ਬਾਰਾਅਨਵਾਉਤੇਕੁਰਾਨਜੇਹੜੀ ਆਖਦਾਹੈ ਸੋਈ
 ਅਸਾ ਦੇਹਾ ਵੱਲੋ ਜਾਨਾਨਹੀ ਨੱਸ ਵੇ ॥ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਜੀਵਾ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਬਣੇਦੀਖੇੜਿਆਦੇਸੀਸਸੱਤਾਚੁਲ੍ਹੀਦੀ
 ਫੱਸਵੇ ॥ ੧੭੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਚੁਚਕਾ ਖਚਾਬ
 ਹੋਈ ਹੀਰ ਨੱਚੀਤਾਏਚਾਏਕਿਸੇਤਾਈ ਮੂਲਨਹੀ ਜਾਣਦੀ ॥
 ਬਿਆਹਮੁਕਲਾਵਾਦੇਕੇ ਫਾਹਵੱਢ ਨੱਚੜੀਦਾ ਨਿਕਲੇਸਾਦ
 ਗੱਲ ਦੱਸਾ ਮੈਂ ਇਮਾਨਦੀ ॥ ਦਿਠੀਅ ਨਸੀਹਤਾਨ ਮਿਨਦੀ
 ਪਰੀਤ ਨਾਲ ਸੁਣੇ ਲਹੀ ਕੋਨ ਗੱਲ ਹਜ਼ਰਤ ਬੁਝਾਨਦੀ ॥
 ਬੱਥਦੇ ਵਿਆਹਕਿਤਰਾਹ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਹੋਈ ਮੁਰਿਮੁਰ
 ਖੀਦੀ ਰੱਬਦੇ ਜਹਾਨਦੀ ॥ ੧੭੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥

ਸਾਧੋਈ ਆਸਾਨਾ ਸੀਲੀ ਧੀਰ ਫਿਲ ਕੰਦੇ ਖਾਖੀ ਲੰਬਾ ਹੈ
 ਸੁਭਿ ਆਚ ਉਬਲਦੀ॥ ਸਿਸ ਰੋਗ ਆਨਕੇ ਦਿਖਾਲੀ ਦੂਰੀ
 ਸੋਧ ਫਿਲਿ ਆਪਿ ਆਨੁ ਸੋਈ ਰੱਲ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਫੁਲਦੀ॥
 ਸੰਗੀ ਬੋਈ ਯੀਰ ਭੰਤ ਭੁਜਕੇ ਫਲਕ ਭਾਂਗੁ ਬੁਲਗਈ ਲਵਕ
 ਜਦੋਂ ਧਾਖੀ ਵਾਂਗੁ ਬੁਲਦੀ॥ ਦੱਸ ਤੁਹਵੀਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਸਭਿਤਾਈ ਸੰਖੀ ਨਾਲੋ ਈਤੈ ਨੁਕਲਮ ਰਸੁਲਦੀ॥ ੧੭੯॥
 ਕਬਿੱਤ॥ ਘੋਟ ਸਿੰਦੇ ਦਾਹੀ ਤੇ ਘਸੀਟੇ ਵਿਚ ਖਾਈ ਆਦੇ
 ਪੱਤ ਕੇਤੇ ਬੋਈ ਆ ਬਚੁਕੇ ਵਲੋ ਵਾਲਨੀ॥ ਲੱਭਾ ਨਾਲ ਮਾਰ
 ਕੇ ਠਿਕਾਲੇ ਲੰਬੇ ਕੋਤਕੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਆ ਜੇ ਸਹੀ ਆ ਤੇ ਬਨਾਓ
 ਬੁਰਯਾਲ ਨੀ॥ ਭਾਸਤ ਨ ਮੁਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨਕੇ ਬੁਲਾਵੇ
 ਬੋਈ ਮੇਰੇ ਆਉਣਾ ਸਾਮੁਣੇ ਹੈ ਕਿਸਦੀ ਮਜਾਲ ਨੀ॥ ਦੱਲੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਰੀਏ ਬਦੁਦਤਾਈ ਬਾਲ ਸਿੰਦੇ ਬੋ ਪੜੀ
 ਲਯਾਇ ਕੇ ਮਸਾਲ ਨੀ॥ ੧੮੦॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ
 ਪਰੇਦ ਆਨ ਕੰਦੇ ਉਦਾਲੇ ਹੋਈ ਆ ਬੁਖੀ ਆ ਰੁਫੇ ਰੋਫੇ
 ਵਾਂਗੁ ਲਲਕਾਰੇ॥ ਬੋਈ ਲੱਭ ਮਾਰੇ ਕੋਈ ਖੁਨਹੀ ਗੁਜਾਰੇ
 ਸਾਧੋਈ ਆਦੇ ਦੁਰੋ ਮਾਫੇ ਕੋਰਲਾ ਉਭਾਰੇ॥ ਚੋਰ ਵਾਂਗੁ
 ਰੋਏ ਲੁਕਾਇ ਆ ਬੁਭਾਨ ਭੁਖੀ ਆਏ ਹੋਧ ਪੈਰ ਬੰਨੇ ਬੰਨੇ ਸੋਏ
 ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ॥ ਬੁਖੀ ਰਿਲੀ ਸਭ ਭੰਗਾਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਲੰਬਾ ਵਾਂਗੁ
 ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ ਸੀ ਸੋਭ ਮਾਧਿ ਆ ਬਿਤਾਰੇ॥ ੧੮੧॥ ਕਬਿੱਤ
 ਭਿੰਨੀ ਮਾਧਿ ਆਧਿ ਰਸਾਇਣੇ ਭਿੰਨੀ ਭਿੰਨੀ ਰਸਨ ਵੀ ਆ ਜੇ
 ਭਿੰਨੀ ਰਸੇ ਰਸੀ ਪਾਧੇ ਰਸੇ॥ ਭਿੰਨੀ ਆਧੀ ਮਾਧਿ ਰਸੀ

(੫੫)

ਰੁਮਾਲ ਸੇਲੀ ਹੋਰ ਕੁਓਂ ਖੁੱਕਰ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਰਵੇ॥ ਸੱਸ
ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਮੈਂ ਬੁਠਨ ਹੀ ਖੋਲਦਾ॥ ੧੫॥ ਦੇ ਨਾਖਤੀਜ ਅਪ
ਦੇ ਖੋ ਪਾਸ ਚੱਲਕੇ॥ ਮਾਰਕੇ ਮੁਕਾਇਆ ਮਿੱਤ੍ਰ ਜਨੇ॥ ਕਰਵਾਨੇ
ਸਿੰਘਾ ਤਿੰਨ ਸੈਂਹੇ ਲੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀਰ ਜਲਕੇ॥ ੧੬॥
ਕਬਿੱਤ॥ ਚੁਰਕ ਬਲਕੇ ਭਾਈ ਕਾਲਕੇ ਰਸਮ ਭਾਈ॥ ਆਵੇ
ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਤਦੋਂ ਮਾਰਕੇ ਉਭਾਈਏ॥ ਜੇਹਾ ਅਸਥਾ ਸੁਤੇਰਾ
ਕੀਤਾ ਦੋਖ ਰਾਬ ਭਾਈ॥ ਸੋਈ ਅਸਥਾ ਬਦਸਾਸੀ ਮੰਗਵਾਈਏ
ਭੇਜਦਿੱਤੇ ਚੁਰਕੇ ਨੇ ਆਈ ਅਨੇਕ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਬੁੱਧੀ
ਕੈਦੇਲੀ ਕੋਟੀ ਬਲਾਈਏ॥ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਦੇਵਾਰੇ ਉਲਾਂਭਾ ਰਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਬੈਠਕੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀਰ ਤਾਈ॥ ਸਮਝਾਈਏ॥ ੧੭॥
ਕਬਿੱਤ॥ ਪਾਰੀ॥ ਆਈ ਹੀਰ ਤਾਂ ਉਲਾਂਭਾ ਦਿੱਤਾ ਮਲਕੀਨੇ
ਧੀਏ ਨਿੱਜ ਜੀਮ ਦੀ ਤੁਸਾਛੇ ਪਰ ਬਾਰਨੀ॥ ਕਲ੍ਹਰੀ ਮਚਾਈ
ਪੁੰਮ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਕੈਦੇਲੀ ਕੋਟੀ ਸੋਨਾ ਲਭੈ ਨਾ ਕੋਰਾ ਸਭ ਪਰ ਰਾਚਨੀ
॥ ਵੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਜਾਨ ਕੈਦੇ ਨਾਲ ਸੱਪਿਆ॥ ਜਦੋਂ ਚੁਰਕ
ਸਿਆਲ ਦੇ ਉਜਾਨੇ ਦੇਨੂੰ ਮਾਰਨੀ॥ ਭੋਬੀ ਉਜਰੇਂਟਰ ਹਰਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਨੀਵੀਂ ਹੋਕੇ ਬੈਠਕੇ ਅਕੇਲੀ ਕਦੀ ਸਮਝ ਲਿਖਾਰਨੀ
॥ ੧੮॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਵੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਆਪ ਹੀਰ ਨੂੰ
ਧੁਕਾਰਦਾ ਰੋਕੇ ਹੀ॥ ਮਿੱਟੀ ਪੁੱਥੀ ਸਾਡੀ ਰਿਸਦੇ ਸਿਆਰਦੀ॥
ਰਹੇ ਸਮਝਾਇ ਲਹਾਰਾਈ ਨਦੇ॥ ਕਿਛੇ ਕੋਲੋਂ ਪੈਰੀ ਪੈਦੇ ਹੋਏ
ਤੇਰੇ ਕੋਰਮੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੀ॥ ਤੀਖਣੀ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਸਾਡਾ ਹਰਾਨ
ਮਲਕੀ ਨੇ ਵੱਸਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਦੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਨੀ॥ ੧੯॥

(੫੬)

ਨਾ ਮੂਲ ਇਕ ਰਹੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਮਿੰਨਤਾ ਕਰੇਂਦੇ ਅਸੀ
ਮੂਲੇ ਮੁਢੇਂਹਾਰੇ ਨੀ॥੧੮੫॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਦੇਖੇਸਾਰੇ ਕੋੜਮੇ
ਨਿਲੱਜ ਕੀਤਾ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਖੋਟੀ ਤਕਦੀਰ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰੀ
ਨੱਢੀ ਹੀਰਦੀ॥ ਇਕ ਰੋਸ਼ਬੇਲੇ ਵਿੱਚਗਈਸੀਰੰਬੇਦੇ ਪਾਸ
ਫੇਰ ਬੈਠ ਜਾਣੇਦੀ ਸੁਗੰਦਖਾਧੀਪੀਰਦੀ॥ਪੁੱਛੇਜਾਸਹੇਲੀਆ
ਨੂੰ ਰੱਖਕੇ ਕੁਰਾਨ ਸਿਰਕੈਦੇਦੇਸਰੀਰ ਸੱਟ ਲਾਈਜੇ ਕਸੀਰ
ਦੀ॥ ਬਾਪ ਆਪ ਗੁੱਸੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਪਏ ਨਾ
ਮਿਆਨ ਤੇਗ ਸੁਲਤਾਨ ਵੀਰ ਦੀ॥ ੧੮੬॥ ਕਬਿੱਤ॥
ਨਦੀਉਂਤੇ ਆਨਕੇਮਕਾਨਕੀਤਾਬੁੰਗੀਪਾਸਕੈਦੇਆਨ ਪੁੱਛਦਾ
ਸੀ ਨੱਢੀਆਦੀਸਾਰਵੇ॥ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮਖੌਲ ਕੈਦੋਬੋਲਿਆ ਨ
ਮੂਲ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਕਿਥੋਂ ਲੱਥੀ ਆਨ ਕੁੰਜਾ ਵਾਲੀ ਡਾਰਵੇ॥
ਨਾਲਆਵਲੱਗਦਾਨਾਸੰਗਿਆਕੁਵਾਰੀਆਂਤੇ ਸਾਡੇਸਿਰ ਦੇਸ
ਲੰਬਾਆਪਬਦਕਾਰਵੇ॥ਸੱਥਵਿੱਚਪਤਮੇਰੀ ਲਾਹੀ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਅੱਜ ਘਰ ਕੂਚਕ ਸਿਆਲ ਦੇ ਨਘਾਰਵੇ॥ ੧੮੭॥
ਕਬਿੱਤ॥ ਨਾਈ ਤਾਈਂ ਸੱਦਕੇ ਸੁਣਾਯਾ ਹਾਲ ਕੂਚਕੇ ਨੇ
ਲੱਖ ਕੰਮਛੱਡਕੇਤੂੰਰੰਗਪੁਰਜਾਹ ਓਇ॥ ਅੰਜੁ ਸਰਦਾਰਦਾ
ਪੁਛਾਵੀਂ ਘਰਥਾਰ ਜਾਕੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰਦੀ ਮੈਂਪੁੱਛ ਲਈ
ਸਲਾਹ ਓਇ॥ ਵੀਰਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਰਾਤਲੈਕੇ ਆਵੇ ਐਥੇ
ਸਾਵਲ ਦੀ ਤੇਰੁਵੀਂਦਾ ਦੱਸਨਾ ਨਕਾਹਓਇ॥ ਹੁਣੇ ਪਵੀਂ
ਰਾਹ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਖੇੜਿਆਂਦੇ ਚੇਰ ਧਾਰਠੱਗਦਾਨਕਰੀ
ਤੂੰ ਵਿਸਾਹ ਓਇ॥ ੧੮੮॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ

*

(੫੭)

ਨਾਈ ਪਹਿਚਿਆਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਅੰਗੇ ਅੰਜੁਰੇਧਰੀਸੀਖੁਹੋਉਤੇ
ਨ੍ਹਾਉਂਦਾ ॥ ਜਾਇਕੇ ਸਲਾਮ ਕੀਤੀ ਦੇਧਰੀ ਨੂੰ ਬੈਠ ਪਾਸ
ਲਿਖਿਆਸਿਆਲਾਜੇੜਾਖੋਲ੍ਹਕੇਸੁਨਾਉਂਦਾ ॥ ਪੰਨਸਾਡੇਛਾਕ
ਸਾਨੂੰ ਚੁਚਕੇਨੇ ਸਾਦਕੀਤਾ ਨਾਲਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਨਾ
ਸਮਾਉਂਦਾ ॥ ਹਵੇਲੀਆਨੂੰ ਆਏਦੋਵੇ ਚਲਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਡਾਹੁ ਕੇ ਪਲੰਘ ਉਤੇ ਨਾਈ ਨੂੰ ਬਠਾਉਂਦਾ ॥ ੧੮੯ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੀਰ ਖੰਡ ਭੋਜਨ ਅਨੇਕ ਪਕਵਾਨ ਹੋਰ ਲੁੱਢੀ
ਪੂਰੀ ਪਾਪੜ ਪਕੌੜੇ ਇਕ ਜਾਤ ਦੇ ॥ ਪਲੰਘ ਸਰ੍ਹਾਣੇਲੇਰ
ਰੋਸਮੀਅਪਾਰਖੁਬਦੁੱਧਬੁਰਾ ਨਾਈਤਾਈਂਵਾਸਤੇਹੀ ਰਾਤਦੇ
॥ ਹੋਯਾਸਾਸਵੇਰਾਸਭ ਕੋਠਾਪਰਵਾਰਕੀਤਾਮਿਸਰੀਲਿਆਈ
ਵਿਚਘੱਤਕੇਪਰਾਤਦੇ ॥ ਨਾਈਨੂੰਬੁਲਾਇਆਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਖੁਸ਼ੀਨਾਲ ਹੱਥਉਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਸਾਥ ਮੁਲਾਕਾਤਦੇ ॥ ੧੯੦ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੱਦ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਛੁਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਮੁਖ ਵਿਚ
ਰੋਪਨਾਪੁਵਾਈਨਾਲਨਾਈਧੁਮਥਾਮਦੇ ॥ ਇੱਕੀ ਮੋਹਰਾਂ ਦੇਖ
ਕੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਈ ਕੋੜਮੇਨੂੰ ਧੰਨ ਕਰਤੂਤ ਜਸਚੁਚਕੇਦਾ
ਗਾਉਂਦੇ ॥ ਮੰਗਤੇਕੰਗਾਲਦੇ ਬੁਲੇਲਪਈਕੰਨਵਿਚਮੁੰਡਿਆ
ਸਮੇਤਘਰਅੰਜੁਦੇਜੋਧਾਂਵਦੇ ॥ ਅੱਕਰਵੰਡਾਈਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਖੋੜਿਆ ਨੇ ਬੁੱਕਾਂਬੁੱਕਾਂ ਨਾਲ ਪਾਈ ਬੋਲੀ ਆਮ ਮਾਸ ਦੇ
॥ ੧੯੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਈਨੂੰ ਵਿਦਾਇਕੀ ਦਿਵਾਈ ਖੁਸ਼
ਖੋੜਿਆਨੇ ਸੌਣ ਵਈ ਤੇਹਰਵੀਂਨੂੰ ਜਾਂਈ ਬਠ ਆਵਣਾ ॥
ਪਿੰਡਵਿਚ ਰੋਬਰਾਂਨੂੰ ਆਖਦਿੱਤਾਖੋੜਿਆਨੇਕਰਨੇਡਿਘਰੀ

(੫੮)

ਭੁਇਓ ਭਿ ਬਿਨਾਉਣਾ ॥ ਸੈਦੇਦੀ ਬਰਾਤ ਨੂੰ ਤਮਾਮ
ਬੰਨ੍ਹਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੈਠੇ ਦੁਬਕੇ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕੱਲਾ ਸਮਝਾਉਣਾ ॥
ਦੁਬਕੇ ਦੇ ਪਾਸ ਨਾਈ ਆਇਆ ਭੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਹੀ ਸਿਰੀ
ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਲਾਭਿ ਭਿ ਭਿਓਉਣਾ ॥ ੧੮੨ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਅੰਸੂ
ਈ ਬੰਨ੍ਹਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁ ਪਾਸ ਦੁਬਕੇ ਦੇ ਖੇੜੇ ਤਾਲ ਜਾ ਮੰਦਭਾਗ
ਭੁਲੇਖਾ ਹੀਰਾ ॥ ਜਿਹੂੰ ਕੁਝ ਦੇਖਿਆ ਸੁਨਾਇਆ ਜਜਮਾਨ
ਭੀਓ ਫਿਰ ਬੁਝੀ ਨਾਈ ਨੂੰ ਨਜ਼ੀਕ ਜਾ ਅਸੀਰ ਦੇ ॥ ਦੁਬਕ
ਜਿਥੇ ਲਿਖ ਲਿਖੀ ਦੇ ਬਡੇ ਰਾਹੇਇਆ ਸੁਨਕੇ ਬਡਾਈ ਵਿਚ
ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਚੰਦ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੇਦਾ ਪੁਤ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਦਿਖਾਇਆ ਭੀਓ ਤਾਂ ਨਾਲ ਖੰਡ ਖੀਰ ਦੇ ॥ ੧੮੩ ॥ ਕਥਿਤ ॥
ਲਹਿ ਪੀਰ ਖੰਡ ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਫੇਰ ਲਾਇ ਹੋਰ ਪਕਵਾਨ ਬੁਝੀ
ਭੁਲੇਖਾ ਕਾਉ ਦੇ ॥ ਸੁਠੀਆ ਕਚਰੀ ਵੜੇ ਪੂਰੀਆ ਪਸ਼ੋਰੀ
ਬਡੀਆਂ ਕਚਰੀਆਂ ਵਿਚ ਖੰਡ ਦੇ ਰਲਾਉ ਦੇ ॥ ਅੰਦ੍ਰੇ ਸੇਖਾਣੇ
ਲਿਖਾਇਓ ਭੀਓ ॥ ਨਾਲ ਬਰਫੀਆ ਬਦਾਮ ਨਾਲ
ਫਰਿਫਰਾਉ ਚਾਨ੍ਹ ਜਾ ਹੀਰਾ ਖੰਡ ਪਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਭੁਲੇਖਾ ਭੁਲੇਖਾ ਭੁਲੇਖਾ ਭੁਲੇਖਾ ॥ ੧੮੪ ॥
ਭੀਓ ਤੇ ਸਾਧਨ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ
ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ
ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ
ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ
ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ ਭੀਓ

(੫੬)

ਖਾਨੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਥਾਈਂ ਆ
 ॥ ੧੯੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਰਬਤ ਸਲੋਕ ਆਇਓ ਆਇਓ
 ਗਾਂਜੇ ਨੀਰੇ ਦਾਨੇ ਕੋਠ ਸਭ ਲਾਕੇ ਰਬੀ ਪ੍ਰਾਸਾਦੀ ਲਾਗਲ
 ਗਲਾਂ ਅਚਾਰ ਬੇਸੁਮਾਰ ਤਸਾਰ ਰਖੇ ਸਭ ਧਿੰਨੀ ਆਇਓ ਆਇਓ
 ਆ ਕੁੰਦ ਚਾਵਲ ਨਿਸਾਸਤੇ ॥ ਚੁੰਚਕ ਸਿੰਘ ਲਿਖਿਓ ਨਾਇਕ
 ਫਿਰੇ ਮਾਨ ਮੱਤਾ ਬੋਲੇ ਨਾ ਬੁਲਾਇਆ ਨਿਗਾਹੇ ਫੁੱਲੀ ਹੈ ਅਜੀਬ
 ਤੇ ॥ ਮਿੱਠੇ ਖੰਦੇ ਭੋਜਨ ਬਨਾਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤੀਕ
 ਵਾਨ ਆਮ ਖੇਤ੍ਰ ਆਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ॥ ੧੯੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ਚੌਥੀ
 ਦਿੱਤੀ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਚੁਹੜੇ ਵੱਧੜੇ ਦੇ ਚੁਚਕੇ ਸੁਧਾਲ ਆਇਓ
 ਆਪਨੇ ਬਹਾਲ ਜੀ ॥ ਚਾਹੀ ਪਾਲੀ ਹਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਆ
 ਨ ਰਹੇ ਮੈਥੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇ ਕੋਈ ਮੰਗਤਾ ਕੀ ਆਲਿਸ਼ੀ ॥
 ਸਾਰੇ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਹਾਰੋਟੀ ਵਤ ਜਾਵੇ ਫੇਰ ਲਾਈ ਆਇਓ ਆਇਓ
 ਨੂੰ ਲਵਾਂਗੇ ਸੰਭਾਲ ਜੀ ॥ ਹੋਕਾ ਦੇਕੇ ਚੁਚਕ ਬਝਾਏ ਚੁਚਕੇ
 ਸਿੰਘ ਹੱਥ ਵਿਚ ਥਾਲ ਉੱਤੇ ਨੁਲ ਦਸਰਮਾਲ ਸੁੰ ॥ ੧੯੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੇਲ ਨੇ ਮਚਾਈ ਧੂਮ ਚੁਚਕੇ ਦੇਖੀਓ ਫੇਰ ਲਾਇਓ
 ਨੱਚ ਕੁਆਰੀ ਆਂ ਬਜਾਇ ਕੇ ਤੇਤਾਲੀਆਂ ॥ ਕੋਈ ਕੀਓ ਭਾਵੇ
 ਕੋਈ ਤਾਲੀਆਂ ਬਜਾਵੇ ਕੋਈ ਧੂਮ ਦੀ ਰੁਝੇ ਲਾਏ ਇਸੇ ਰਿਸਾਈ
 ਭਵਾਲੀਆਂ ॥ ਨਾਨਕਿ ਆਇ ਮੇਲ ਕਹੇ ਸੁਚਕਿ ਲਾਏ ਕੀ ਰਸੀ ॥
 ਸਿੱਠਣੀ ਦੇ ਵਿਚਲ ਮਲ ਖਦੇ ਲਗਲੀ ਆਇਓ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ
 ਪੋਲ ਤੇ ਮਖੋਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅੰਖੀਆਂ ਲਾਏ ਲਾਏ
 ਜੀਜੇ ਸਾਲੀਆਂ ॥ ੧੯੮ ॥ ਲਾਏ ਲਾਏ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ

(੬੦)

ਭੰਗੀਆਂ ਦੇ ਅੰਧੇ ਨਾਲ ਫੌਜ ਚਲੇ ਭਾਨਣੀ ਪਰਾਡ ਓਲੇ ਤਵਾ
ਵੇਲੇ ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਚਾਲੀਆਂ ਬਗੋਦੇ ਮੇਲ ਨਾਨਕੇ ਨੂੰ ਨਾਨਕੀਆਂ
ਦਾ ਮੇਲ ਮਿਦ ਸੁਚੀਆਂ ਦਾਰਵਾਵੇ॥ ਲੰਮੀ ਦਾਹੜੀ ਵਾਲੇ ਭਾਈ
ਪਰਮਪਰੇ ਮਠਾਲ ਦਾ ਹਜ਼ੀਰ ਵੇਲੇ ਸਾਨੂੰ ਆਉਤ ਦੇਖਾਂ ਹਵਾ
ਵੇ॥ ਬੁੱਢੇ ਦੇ ਜੋਰੇ ਅੱਜ ਨੱਚਦੀ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭੇ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਕੇਹਾ ਪਿਆ ਚੁਕਾ ਵੇ॥ ੧੯੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੁੰਦਰ
ਭੀਲ ਫੇਲ ਬੁੱਢਾ ਸਾਡਾ ਸੋਹਲਾ ਸੀ ਹੀਰੇ ਤੇਰੀ ਨਾਨਕੀਆਂ
ਲੇ ਚਾਲੀਆਂ ਹੋ ਉਧਾਲਨੀ॥ ਅੱਧੀ ਗਰਮ ਗੋਭੇ ਲਾਵੇ ਲਾ ਨਹੀਂ
ਦੇਖਦਾਰੀ ਬੁੱਢਾ ਸਾਡਾ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਾ ਸੁੰਭਾਲਨੀ॥ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ
ਦੀ ਲੋੜ ਭਾਂ ਪਰੇਮ ਨੂੰ ਮੰਗਾਇਲਈਏ ਪਤਲਾ ਜੇ ਚਾਹੀਦਾ
ਵਜ਼ੀਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਲਨੀ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਤਾਨੇ ਮੇਹਣੇ ਦੇ ਨਭ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਸੋਧਣਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਲਨੀ॥ ੨੦੦॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਢੇਲ ਕੇਹਾ ਵੱਜਦਾ ਬੁਲੇਲ ਪਈ ਹੀਰ ਕੰਨ
ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੀ ਨਜੀਬ ਹੀਰ ਆਲਕੇ॥ ਮੱਲੋ ਮੱਲੀ ਨਾਲ
ਮੇਰੇ ਵੇਰਕੀਤਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੋਲ ਦੀ ਹੈਨ ਢੀਬਿਆਹ ਆਪਨਾ
ਪਡਾਨਕੇ॥ ਭਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਪੇ ਭਾਨ ਸੁੰਦੇ ਨਵ ਕੀਨੇ ਦੇਖ
ਭਾਲੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਨੂੰ ਹੋਰਾਨਰ ਹੋ ਨਾਨਕੇ॥ ਬੈਠੀ ਹੋ ਉਦਾਸ ਪਾਸ
ਬੈਠ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੇਰ ਤੁਸਾਂ ਕੀਡਾ ਬੁੱਢ ਜਾਨਕੇ
॥ ੨੦੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹਾਲੀਆਂ ਤੇ ਪਾਲੀਆਂ ਸੁਲਾਸਾ ਜਾਕੇ
ਰਾਹੇ ਭਾਈ ਹੀਰਦਾ ਨਿਕਾਹ ਜਾਣੇ ਹੋਵਣਾ ਹੈ ਅੱਜਦਾ॥ ਕਰ
ਨੂੰ ਚੀਦਾਰ ਧਾਰ ਤੇਰੇ ਜੇ ਨਸੀਬ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਹੋਵੇ ਦੇਖਨਾ

(੬੨)

ਮੁਹਾਲਤੈਨੂੰ ਹੋ ਜਾਵੇ ॥ ਮੇਲ ਕੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ॥ ਸਜਾਇ ਦਾ ॥ ਸਜਾਵ
 ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਲ ਬਾਰ ਚੁਕਦੇ ਵੱਲਦਾ ॥ ਸੁਭਿਚਿਯਾ
 ਹੀ ਸਾਰਮੀਆ ਰਾਵ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੱਥੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਘਰ
 ਨਾਈਆਂ ਦੇ ਭੱਜਦਾ ॥ ੨੦੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਿੱਠੀ ਏਕ ਮਿਲਾਪ
 ਆਪ ਹੀਰਦਾ ॥ ਕਰਾਈ ਮੇਰਾ ਵਾਸਤੇ ਚਸੂਲ ਦੇ ਤੂੰ ॥ ਮੇਰੇ
 ਆਖੇ ਜਾਈਂ ਨੀ ॥ ਹੋਊਗਾ ਅਸਾਨ ਤੇਰਾ ॥ ਏਸਨੀ ਜਧਾਨ ਵਿਚ
 ਅੰਗੇ ਤੇਨੂੰ ਦੇਊਗਾ ਮੁਰਾਦ ਸੱਚਾ ਜਾਈਂ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਝ ਆਠ
 ਕੇ ਮਿਲਾਵੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਠ ਕੋਈ ਬੇੜੀਆਂ ਗਰੀਬ ਦੀਆਂ ਪਾਸ ਤੂੰ
 ਲੰਘਾਈਂ ਨੀ ॥ ਮਿੱਠੀ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰੇਂਦਾ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਹੀਰਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਤੂੰ ਖੇਰ ਸਾਨੂੰ ਪਾਈਂ ਨੀ ॥ ੨੦੩ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਂਵੇ ਪਈ ਹੀਰ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਮਿੱਠੀ ਰਾਬੇ ਪਾਸ
 ਬੋਲਦਾ ਰੰਬੇਵਾ ਹੀਰੇ ਕੇ ਹੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ॥ ਭੁੱਲ ਗਈ
 ਨੱਚੀਏ ਪਛਾਲਦੀ ਨਾ ਸਾਡੇ ਡਾਈਂ ਯਾਦਕਰ ਵੇਲੇਨੂੰ
 ਲਿਜਾਂਦੀ ਕੁੰਦ ਚੁਰੀਆਂ ॥ ਲਾਠਾ ਦੇ ਕੇ ਮੱਥੀਆਂ ਚਰਾਈਆਂ ਤੇਰੇ
 ਬਾਬਲੇ ਨੇ ਕਿਸਨੂੰ ਸੰਭਾਲਾ ਹੁਣ ਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਬੁਰੀਆਂ ॥ ਤੇਰੇ
 ਪਾਸ ਹੋਏਹਾ ਉਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਿੱਸੀ ਰੁੱਖੀ ਪਾਇਓ
 ਹੰਡਾਈਆਂ ਭੂਰੇ ਭੂਰੀਆਂ ॥ ੨੦੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਿਸਨੇ
 ਮੁਹਾਗਨਾਲ ਵਸਨਾ ਹੈ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਹੁਣੇ ਇਕੋ ਲੱਖੀ ਲੋਊ
 ਚਾਹ ਬੈਠਾ ਵੇਰੀ ਵੇ ॥ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਚੁਕਿਆ ਹੈ
 ਉਧਮੁਲਕਾ ਜੀਏ ਨਜ਼ੀਕ ਵਾਹ ਚੱਲਦੀ ਨਾ ਮੇਰੀ ਵੇ ॥ ਭੈਰੀ
 ਦੇਸਕੰਦ ਉਸੀ ਬਡਾ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਘੱਟੇ ਆਈ ਮੱਥਾ ਕਰੇ

(੬੨)

ਭਾਗੁਭਾ ਭਲੀਰੀਏ। ਏਰਦੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਹੀਰ
 ਮੱਛੀ ਭੀਰ। ਭਏਭਾ ਭਲਾਬੀ ਚੇਰੀ ਸੁਦਾ ਭੇਰੀਵੇ ॥ ੨੦੫ ॥
 ਭਾਭਿੱਤ ਬਾਜਿੰਦ ਭਾਈ ਖੇੜੇ ਦੀ ਮਲੁਮ ਹੋਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ
 ਭਾਭਰੁਭ ਮਾਭਉ ਠੰਦੇ ਭਣੇ ਭੁੱਜਦੇ ॥ ਹਾਥੀ ਨਾਲ ਭਰਾਏ
 ਭਾਪੇ ਭੇਸਠ ਹੋਯਾਏ ਘੋੜੇ ਵਰਯਾਈ ਕਾਗੁ ਬੰਦਲਾਏ ਗੱਜਦੇ ॥
 ਭੰਬਰ ਸਥਾਨ ਇਕੋ ਹਾਨ ਦੇ ਬਾਤੀ ਆਏ ਦੇਖ ਮੁੱਖ ਜੰਦਦਾ
 ਭਮਾਭ ਲੋਕ ਭੋਜਦੇ ॥ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਇਕ ਆਏ ਭਗਵਾਨ
 ਹੁੰਸਿੰਘਾ ਚੁਚਕ ਸਿਆਲ ਦੇ ਨਗਾਰੇ ਬਾਰ ਵੱਜਦੇ ॥ ੨੦੬ ॥
 ਭਾਭਿੱਤ ॥ ਬੈਹਲ ਬੱਘੀ ਕੋਤਲ ਹਜ਼ਾਰ ਉਠ ਨਾਲ ਆਏ
 ਹੋਰਨਾਈ ਬਾਹਮਨਾਦਾ ਕੁਛ ਨਾ ਹਿਸਾਬ ਹੈ ॥ ਪੇਚਦਾਰ ਪੱਗਾਂ
 ਉਤੇ ਚੇਸ਼ਮੀ ਚੁਪ ਦੇ ਬੱਧੇ ਚਾਦਰ ਸੁਫੈਦ ਵਿੱਚ ਰਖਿਆ ਗੁਲਾਬ
 ਹੈ ॥ ਤੁਲਕੇ ਕਲੀਚੇ ਖੇੜੇ ਬੈਠੇ ਧੁਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਜਿਉ
 ਕੁਸ਼ਹਿਰੀ ਪਾਸ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਵਾਬ ਹੈ ॥ ਭੁੱਜਦੇ ਕਬਾਬ ਸੀਖਾਂ
 ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗਾਉਂਦੇ ਮਿਰਾਸੀ ਪਾਸ ਉਡਦੀ ਬਰਾਬ
 ਹੈ ॥ ੨੦੭ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਤ ਸ਼ਬਾਜੀਆਂ
 ਅਨੇਕ ਤੋਂ ਭਾਭਾਇ ਗੱਪ ਰਾਕੇ ਹੋਰ ਲੱਖ ਸਰਨਾਈਆਂ ॥ ਚੱਲਦੇ
 ਆਠ ਰਵਿ ਸਗੋਂ ਪਾਈ ਗੋਲਿਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਚਕ ਚੁੰਦਰਾ ਤੇ ਨਾਲ
 ਯੋਹ ਰਾਈਆਂ ॥ ਹਾਥੀ ਹੋਰਨੇ ਦੇ ਮਿਰਗ ਚਿਤਰੇ ਸਹੋਦੇ ਯਾਹੋ
 ਪਿਛਨ ਮਤਾਬ ਹੋਰ ਲੱਖ ਚਤਰਾਈਆਂ ॥ ਬਰਜ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ
 ਭਿਝਾਏ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਾਗ ਦੁਰੋਂ ਦੇਵਨ
 ਭੰਬਰਾਈਆਂ ॥ ੨੦੮ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਕੰਜਰ ਅਪਾਰ ਸਰਤਾਰ ਦੇ

(੬੬)

ਹਿਸਾਬ ਵਾਲ ਮੇਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤਾਰ ਉਤੇ ਨ ਰੇ ਕੋ ਜੋਗ ਸ ਚਲੁਕ
ਤੋ ਬੁਰਾ ਬੀ ਨ ਕਾਰ ਫਫ ਫਫ ਇਰਹਿ ਬੀਸਰੀ ਸਤਾਰ ਚੋਰ ਬੀ
ਢਡ ਖੰਜਰੀ ॥ ਥੈਵ ਤਰੀ ਧਾਰ ਥੋਡ ਮਧਮ ਬਜਾਵੇ ਸੁਰ ਪਿਛਿ
ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਵੇ ਬੈਠ ਨਾਮ ਮੰਜਰੀ ॥ ਫੀਦੇ ਰਾਗ ਬੋਲੇ ਕੁਝ ਵਾਨੀ
ਸਿੰਘਾ ਸਭਾ ਵਿਚ ਖਿਚ ਖਿਚ ਮਾਏ ਤਾਨ ਰਹਾ ਨਾਰ ਚੰਜਰੀ
॥ ੨੦੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜਾਇਕੇ ਸਹੇਲੀਆ ਸੇਵਾਯੋ ਚਾਲ
ਹੀਰ ਤਾਈ ਚੋਕੀ ਉਤੇ ਬੈਠਾ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੁਹੇਬਾਣੀ ॥
ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਕੇ ਖਰਾਬ ਹੋਯਾ ਬੱਲਾ ਵਿਚ ਹੀਰ ਸਾਡੀ ਸੇਵੇ
ਰੰਗ ਦੇਖੇ ਰੱਬ ਭਾਣੇ ਦੇ ॥ ਵਿਆਹ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸਭ
ਖੁਸ਼ ਹਾਲ ਹੋਏ ਕੋਈ ਨ ਖਲੋ ਦਾਖਲ ਚਾਹਣੇ ਲਿਜਾਣੇ ॥
ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ ਹੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਾਧਿਆਨੀ ਕੋ ਜੋਗ
ਨੱਚੀ ਮਗਰ ਲਾਈ ਸੇਵੇ ਕਾਣੇ ਦੇ ॥ ੨੧੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥
ਹੀਰ ਕਹੇ ਦੇਹੇ ਨੀ ਅਸੀਸ ਸਈਓ ਮੇਰੇ ਤਾਈ ਚੰਜਰੀ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਹੋਵੇ ਜੋ ਨਸੀਬ ਦੇ ॥ ਬੀਰਾ ਵਿਚ ਮੱਥੀਆਂ
ਚਰਾਈਆਂ ਵਿਚ ਬੋਲਿਆ ਦੁਹਿਵੇ ਕਈ ਵੇਲੇ ਕਸਬ ਕਲ
ਜ਼ਰੀ ਬਦੇ ॥ ਭੰਗਿਆਨੁ ਸੋਗ ਵਿਚ ਸੇਵੇ ਦਾਲ ਮੁੰਡ ਕੰਢਾ
ਦਾਰੂ ਨਹੀ ਲੱਗੇ ਬਾਬ ਕਾਮਲ ਤਬ ਬਦੇ ॥ ਚੰਬੀ ਮਗਰ ਮਰੀ
ਅਰਜੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਚੀ ਲਿਤ ਸੰਹਮਦ ਨਾ ਅਖਿਦ
ਹਬੀਬ ਦੇ ॥ ੨੧੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰੋਧਰੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾ ਵਿਚ
ਸੇਵੇ ਚਿਤਾਰਾ ਕੀਤਾ ਤੁਝ ਸੁਖ ਚੰਜਰੀ ਹੀਰ ਖਲੋਕਾ ਸੁਖ ਦੁਖ
॥ ਲੇਵ ਤੇ ਨਿਹਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਇਕ ਕਾਵੇਸਾ ਸੁਖ ਦੁਖ

(੬੪)

ਸਕਾਰੈ ਨਾਲ ਬੈਠਦੇ ਅਰਖਾਏ ॥ ਸੇਜਬੰਦ ਰੇਬਾਮੀ ਕਸਾਏ
 ਘਾਨ ਚਾਕਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕੁਛ ਮੰਚੋਜੇਹਾ ਵਿਚ ਦਰਕਾਰਦੇ ॥
 ਕਾਫ਼ੀਆਨੂੰ ਚੁਸਕ ਪੁਕਾਰੇ ਫਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਖਸੀਦੇ ਅਕੁਸੇ
 ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਬਜ਼ਾਰ ਦੇ ॥ ੨੯੨ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਕਾਫ਼ੀ ਨੂੰ
 ਸੁਲਾਇਕੇ ਸੁਲਾਖੀ ਚਾਲ ਚੁਕਕੇ ਨੇ ਹੀਰ ਤਾਈਂ ਸੱਦੋ ਕਿਸੇ
 ਕਸਤਰੀਸੀਦੇ ॥ ਅਸੀਜਦੋਂ ਬੋਲਦੇ ਉਭਾਰ ਦੇ ਦੀ ਪਤ
 ਕਾਫ਼ੀਉਂ ਪੜਦੀ ਹੋਵਾਏ ਸੁਲਤਾਨ ਸੱਕੇ ਵੀਰਦੇ ॥ ਰਾਬੇ ਬਿਨਾ
 ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਸਾਧੋ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਮੱਛੀ ਜਿਉਂ ਅਲੱਗ ਹੋਵੇ
 ਭਿਨਾ ਨਿਧਨੀਰਦੇ ॥ ਮਲਕੀ ਦੀ ਪੱਟਦੀ ਗਤੂਰੀ ਫਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਕੋਰਸੇ ਦਾ ਕੋਰਕੁਰੇ ਪਾਸ ਨੱਚੀ ਹੀਰਦੇ ॥ ੨੯੩ ॥
 ਕਥਿਤ ॥ ਕਾਫ਼ੀ ਕਰੇ ਬੈਠਕੇ ਦਿਲਾਸੇ ਨਾਲ ਹੀਰ ਤਾਈਂ
 ਸਿੰਘਾ ਕੋਰੇ ਦਲੀਰੇ ਦੀ ਸਿਖ ਚਾਮੁਤਨੀ ॥ ਅਸੀ ਉਸਤਾਦ
 ਕੇਰੇ ਦਾ ਬੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਸੋਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਗੀ
 ਉਂ ਚੁਮੁਤਨੀ ॥ ਸਾਮਸਰਦਾਰ ਤੇਰਾ ਪੱਛ ਪੁਰਵਾਜ਼ਦੀ ਹੋਵੀਰ
 ਉਲਾਸਕ ਉਨ੍ਹੇ ਜਾਨਦਾ ਸਚਤਨੀ ॥ ਬਿਨਾ ਹੀ ਨਿਕਾਹੀ
 ਨਹੀਂ ਕੁਛ ਕਰਵਾਉ ਸਿੰਘਾ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੁੰਮੁਖਾ ਜਪੜ
 ਲੇ ॥ ੨੯੪ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਹੀਰ ਕਰੇ ਕਾਫ਼ੀਆ ਦੁਖਾਈ
 ਉਹੀ ਸਾਨਮੇਰੀ ਤੇ ਹੀਰ ਗੱਲ ਆਵੇਰੀ ਜਾਈਆ ਦੇ ਅੰਗੇਵੇ ॥
 ਫਲਮ ਕਸਾਈ ਸੋਕੇ ਮਾਰਿਆ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਅੰਗ ਤੇਰੇ
 ਕੁਸਮੀਆ ਧਿਆਨ ਮਾਨੇ ਲੱਗੇਵੇ ॥ ਤੇਨੂੰ ਮੋਰਾਵੇ ਅਲਹੋਈ
 ਸਾਡਾ ਪੁੱਜੇ ਮੱਛਰ ਕਾਫ਼ੀ ਸੋਕੁਨ ਮੁਖਿ ਆਦੇ ਮੰਚੇਵੇ ॥

* .

(੬੫)

ਨੇਹਾਂ ਹੋਨ ਰੇਡੀਆਖਰਾਬਡਗਵਾਨਸਿੰਘੀਆਖਰਾਬਡਗਵਾਨ
ਤੂੰ ਲਿਖੇ ਕਾਗਤ ਬੰਗੇਵੇ ॥ ੨੧੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਹੀਰ ਨੂੰ
ਬੁਲਾਇਕੇ ਨਿਕਾਹਦੀ ਤਿਆਰੀਕੀਤੀਸਾਰਾਪਰਵਾਰ ਨਾਲ
ਬੈਠਾ ਮਾਨ ਤਾਲ ਦੇ ॥ ਰਸਮਰਸਮ ਕੀਤੀ ਬੈਠਕੇਨਿਕਾਹ
ਵਾਲੀ ਰੱਖੀਆਂਕਿਤਾਬਾ ਲੋਕੇਆਦ ਸੰਕਰਾਨ ਦੇ ॥ ਸਾਹਦੀ
ਗੁਵਾਹੀ ਸਾਰੇਸੱਦਬਠਲਾਏ ਖਾਸ ਹੋਰਸਭਆਦਮੀਸੇਵਾਕਫ਼
ਜਹਾਨਦੇ ॥ ਪੜ੍ਹਿਆਨਿਕਾਹ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘੀ ਚੁਚਕੇਨੂੰ ਪੁੰਨ
ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਰਾਹ ਆਪਣੇਇਮਾਨਦੇ ॥ ੨੧੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
ਦਾਜ ਦਿੱਤਾ ਖੇੜਿਆਨੂੰ ਚੁਚਕਸਿਆਲਦੇਖੇ ਉਠਘੋੜੇ ਬੈਲ
ਗਾਈਆਂਮੱਥੀਆਂਲਵੇਰੀਆਂ ॥ ਰੇਸ਼ਮੀ ਦੁਪਟੇਖੇਸ ਲੁਕੀਆ
ਦਸ਼ਾਲੇ ਯਾਰੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੀ ਬਾਦਲੇ ਲਗਾਏ ਆਨ ਵੇਰੀਆਂ ॥
ਕੰਕਨਾਂ ਸਮੇਤ ਸੈਦੇਲਾਲਨੂੰ ਪੁਸ਼ਾਕਦਿੱਤੀ ਜਾਵੀਆਂਨੂੰਪੱਗਾਂ
ਇਕ ਇਕ ਤੋਂ ਚੰਗੇਰੀਆਂ ॥ ਬਾਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਤੋਰ ਹੋਰ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘੀ ਹੀਰਦੀ ਤਵਾਜਿਆਨੂੰ ਲੱਖਲੱਖ ਚੇਰੀਆਂ ॥
੨੧੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਡੇਰੀਏ ਦੁਪਟੇ ਰੋਪ ਚੰਗੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ
ਲਾਇ ਤੇਵਰ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਦਾਰ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ॥ ਫਾਇਲ
ਚੰਗੀਨ ਤੇ ਮਹੀਨ ਥਾਨ ਲੱਠਿਆਂਦੇ ਖੁਬਰੰਗ ਸੀਨ ਹੀਰ
ਕਾਲੀਆਂ ਸਲਾਰੀਆਂ ॥ ਬੁੱਧ ਬੰਦਚਿਸ਼ਮੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਖੰਡ
ਚਾਦਲਾਂ ਦੇ ਕੁੜਤਿਆਂਦੇ ਨਾਲ ਲੱਥੇਗੋਟਾਂ ਤੇ ਕੰਠੀਆਂ ॥
ਘੋਰੇਦਾਰਘੰਗਰੇਵਿਫਾਏ ਬੁਧਵਾਲਸਿੰਘੀ ਪੁੰਨ ਦਾ ਸੁਰਮੀ
ਏ ਨਾਲ ਚੁਲਕਾਰੀਆਂ ॥ ੨੧੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥

ਪਿਆਜੀ ਸੁਹੇ ਸੋਸਨੀ ਗੁਲਾਬੀ ਕਾਲੇ ਕਾਸਨੀ ਕਪੂਰੀ ਹੋਰ
 ਲੱਖ ਗੁਲਾਨਾਰੀਆਂ ॥ ਗੰਧਕੀ ਜੰਗਾਲੀ ਕਾਹੀ ਕੇਤਕੀ
 ਲੰਗੂਰੀ ਰੰਗ-ਖਾਕੀ ਤੇ ਬਦਾਮੀ ਰੰਗੇ ਬੈਠਕੇ ਲਿਲਾਰੀਆਂ ॥
 ਵੈਂਗਣੀ ਬਸੰਤੀ ਲਾਜਵਰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਰ ਰੰਗ
 ਲਾਇਨਾਲਸਾਖਾਹੀਨਜਾਰੀਆਂ ॥ ਮੂੰਗੀਏ ਉਨਾਬੀ ਛਾਕ ਡਾਈ
 ਭੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਖ ਦੇਖ ਸਾਨਸਭ ਵਿਆਹੀਆਂ ਤੇ ਕੁਵਾਰੀਆਂ
 ॥ ੨੧੯ ॥ ਕੀਤ ॥ ਬਾਲੀਆਂ ਕਟੋਰੇ ਕੌਲ ਬੇਲੂਏ
 ਬੁਖੇਰੇ ਸਾਰੇ ਕੜਵੀਆਂ ਪਤੀਲੇ ਪਾਸ ਸੋਹਦੇ ਪਰਾਤ ਦੇ ॥
 ਚੌਲਨੇ ਬਣਾਏ ਕਾਰੀਗਰਾਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਲ ਤਾਸੀਆਂ ਤਬਾਕ
 ਫਿੱਤੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੁਗਾਤ ਦੇ ॥ ਦੇਗ ਚੋਟਿਕਾਏ ਪਾਸ ਗੜਵਿਆ
 ਦੇ ਰੀਝ ਨਾਲ ਹੋਰ ਗੰਗਾਸਾਗਰ ਬਣਾਏ ਇਕੜਾਤ ਦੇ ॥ ਲੁੱਟ
 ਲਈ ਕਸੇਰਿਆਂ ਦੀ ਹੱਟ ਭੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗਾਗਰਾਂ ਵਲ ਦੇਹੇ
 ਤੇ ਕੜਾਹੇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ॥ ੨੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪਲੰਘ
 ਸੁਗਾਣੇ ਸੋਸਬੰਦ ਡੋਰੇ ਰੇਬਮਾ ਦੇ ਸੁਜਨੀ ਗਲੀਚੇ ਹੋਰ ਸੀਸੇ
 ਸੁਰਮੇ ਚਾਣੀਆਂ ॥ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕਰੇਲੇ ਹੋਰ ਕੰਘੀਆਂ ਜੜਾਉ ਨਾਲ
 ਹੱਥ ਲਾਕੇ ਦੇਖਣ ਨਿਆਣੀਆਂ ਸਿਆਣੀਆਂ ॥ ਰੋਗਨਦਾਰ
 ਪੀੜ੍ਹੇ ਤੇ ਚਰੱਖੇ ਸੋਹੇਦਾਜ ਵਿਚ ਮੀਨਾ ਕੁਰੀ ਮੁੰਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ
 ਕੋਕਮਾਣੀਆਂ ॥ ਹਾਥੀਆਂ ਸਮਿਤ ਸ਼ਾਜ ਦਿੱਤਾ ਭੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਰੰਗਤੇ ਸਿਆਲ ਵਿਚ ਤੁਰਗਈਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ॥ ੨੨੧ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਾਲੀਆਂ ਬਬੂਕੇ ਲੁਚਲਾ ਚੋਰੀਆਂ ਕਨੈਕੇ ਬੰਦੀ
 ਰੇਸ਼ਮ ਬੁਝੇ ਦੇ ਫੁਲਵਲ ਚਮਕਦੇ ॥ ਚੰਦੀਆਂ ਸੁਲਾਸ ਦੇ

(੬੭)

ਬੁਝਲੀ ਬਹਾਰਵਾਲੀ ਕੰਡੀ ਸੋਭਾਦਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰਬਰੀ ਹੀਰ ਦੇ
॥ ਹੋਕੀਆ ਤਵੀਤ ਬਾਜੂ ਬੰਦ ਬਛਾਇ ਰਹੇ ਹੋਸ ਤੇ ਹਮੇਲ
ਬਾਂਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਰਤਾਰ ਦੇ ॥ ਰੁੜੀਆਂ ਸਜਾਉ ਮੀਨਾ ਕਾਰੋਬਾਰ
ਨਸਿੰਘਾ ਬਾਂਸਰਾ ਅੰਗੂਠੀ ਲੋਗ ਆਰਸੀ ਧੁਕਾਰ ਦੇ ॥ ੨੨੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ
ਸਾਹੁ ਰੇਤੇ ਪੇਕੇ ਭਾਵੇਂ ਹੁਣੇ ਮਰ ਜਾਨੀ ॥ ਖੇੜਿਆ ਦਾਨ ਰਾਨ
ਹਸੁਲ ਹੀ ਕਬੂਲ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਾ ਰਾਬੇ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਕੁਸਾਨ
ਨੀ ॥ ਖੇੜਿਆ ਦੇ ਵੱਸ ਮੈਨੂੰ ਪਾਵੇ ਨਾਗ ਰੀਬ ਨੀ ਨੂੰ ਰਾਬੇ ਨਾਲ
ਭੇਜ ਦੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੀ ॥ ਰਾਬੇ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਸਾਨੂੰ ਮੱਥਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਖੇੜਿਆ ਦੀ ਡੋਲੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿਸਦੀ ਬਿਬਾਨ ਨੀ ॥
੨੨੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਵੇ ਹੋਥ ਜੋੜਕੇ ਫਲੇਟੀ ਰੱਖੀ
ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਗਲ ਸਾਡੇ ਪੱਲੂ ਮੁੱਖ ਕੱਲਰਾ ਦੇ ਘਾਨੀ ॥ ਪੰਜ
ਸੱਤ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਮੰਗਾਇ ਪੱਲਾ ਭੇਰੇ ਤਾਈ ਮੇਰਾ ਚੁੱਬ ਰੇ ਪਿਥਾ ਤੁ
ਰਾਜੀ ਹੋਕੇ ਜਾਹ ਨੀ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬਸਨੂੰ ਕਹਾਉਂਦੀ ਅਸਾਡੇ
ਪਾਸੋਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬਗੀਰ ਸਾਂਡੀ ਮੈਰੇ ਹੀ ਸਲਾਹ ਨੀ ॥ ਚੱਲ ਵਾਨ
ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਾਨ ਬੁਝਲਾਉਂਦੀ ਕਲੇਸ਼
ਸਾਂਡੇ ਦਾਹਨੀ ॥ ੨੨੪ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਗਾਉਨ ਸਹੇਲੀਆਂ ਅਪਾਰ ਗੀਤ ਗੀਤ ਨਾਲ
ਕੋਟ ਡੈਰੀ ਬਾਬਲਾ ਕਟਾਵੇ ਅੱਜ ਦਿਲ ਦੇ ॥ ਖੇੜਿਆ ਦਿਲ
ਦੱਕ ਪਾਈ ਹੀਰ ਰੁਚਕ ਨੇ ਹੀਰ ਭਾਵੇਂ ਡੋਲੀ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੀ ਦੇ
ਦੇ ॥ ਡੋਲੀ ਬਿਠਲਾਈ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਰਵਾਜ ਨੂੰ ਦਿਸਾ ਦੇ ਰੁਚਕ

(੬੮)

ਖਲੋਤੇਲੋਂ ਭਾਈ ਅਤੇ ਬੈਠਵੇ ॥ ਕਿਸਨੂੰ ਸੁਨਾਵੇ ਹਾਲਵੰਸ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਬੰਦਲਾਦੇ ਵਾਗ ਦੇਵੇ ਬਰਸਰਹੇ ਨੈਣਵੇ
 ॥ ੨੨੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤਿੰਵਨ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਫੋਲੀ ਦੇ
 ਠਜੀਕ ਬੈਠਾ ਬੁਕਲਦੇ ਵਿਚ ਲੈਕੇ ਸੱਭੇ ਸਹੀਆਂ ਰੁਨੀਆਂ ॥
 ਹੀਰਕਰੇ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਹੀ ਓਟ ਜਵੇਰ ਕੋਨ ਮਿਏ ਕੂਜਾਂ
 ਚਾਚਾ ਤੋਂ ਵਿਛੁਨੀਆਂ ॥ ਇਕਨਾਂ ਫੜਾਈਆਂ ਛਲੇਫਾਪਾਂ ਲਾਹ
 ਹੀਰਭਾਈ ਇਕਨਾਂ ਵਟਾਈਆਂ ਲਾਹ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰੁਨੀਆਂ ॥
 ਜਾਂਦੀਵਾਰ ਸਹੀਆਂ ਨੇ ਸੁਨਾਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਛੱਡ ਫੋਲੀ
 ਨੱਢੀਏ ਚਵੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਨੀਆਂ ॥ ੨੨੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਫੋਲੀ
 ਵਿਚ ਪਾਇਕੇ ਲੈਵੇ ਲੇਖੇ ਹੀਰਤਾਈ ਮੁੜਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ
 ਨੇ ਏਹੋ ਕੀਤਾ ਗਾਉਣਾ ॥ ਸੁੱਖਵਸੇ ਬਾਬਲਾ ਗਰਾਮ ਤੇਰਾ
 ਜੁਗਜੁਗ ਅਸਾਂ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨੇ ਆਵਣਾ ਨ ਜਾਵਣਾ ॥ ਛੱਡ
 ਚਲੀ ਪਲੰਘ ਸਰ੍ਹਾਣੇ ਵਿਚ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਊ ਤੈਨੂੰ ਨਿਤ
 ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਨੁਵਣਾ ॥ ਬੰਨ੍ਹਦੀਸੈਂ ਦਾਹਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਮੁਚਤਾਂ ਦੇ ਓਹੋ ਬਾਗ ਬੇਲ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਦਿਖਾਵਣਾ ॥ ੨੨੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦੀਆਂ ਬਢੇਰਾ ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਰਹੇ
 ਹਾਰ ਕੇ ਖਲੋਤੇ ਜੇਹੜੇ ਕਰਨ ਸੰਭਾਲ ਜੀ ॥ ਮਲਕੀਨੇ ਪੁਛਕੇ
 ਲਾਨਾ ਨੂੰ ਏਹੋ ਰਾਬਲੇ ਦਾ ਹੋਥ ਅੱਗੇ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿਤੇ
 ਭਾਉ ਭਾਉ ॥ ਇੰਮਰ ਜੁਗਾਇਆ ਸਿਰ ਰਾਬਲੇ ਦੇ ਬੁਸਕੇ ਨੇ ਅੱਗੇ
 ਰੋਇਆ ਲੱਭਾ ਮਿਛੇ ॥ ਆਵਣਾ ਹੀ ਮਾਲਕੀ ॥ ਹੀਰਨੂੰ ਮਲੂਮ
 ਹੋਇਆ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥

(੬੬)

ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ॥੨੨੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇਡਦੇ ਸ਼ਬਾਰ ਖੇਡੇ ਛੇਲੀ
ਬੀਧ ਬਾਦ ਵਿਚ ਖਿਚ ਖਿਚ ਦੂਰ ਤੋਂ ਬੰਦੂਕ ਪਏ ਮਾਰਦੇ॥
ਤਿੱਤਰ ਸਹੋਦੇ ਲਾਏ ਨੌਜਵਾਨੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਦੂਰ ਦੇ
ਸ਼ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਾਗ਼ ਦੇ॥ ਪੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ
ਬਠਾਏ ਬਾਜ਼ ਖੁਲ੍ਹ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਪੇਸ਼ਬੋਧੀ ਦਸਤਾਰ ਦੇ॥ ਛੇਲੇ
ਨਜ਼ੀਕ ਜਾਂਦੇ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਖਿਆਲ ਬੇਟਾ ਪਾਸ ਬੈਠਾ
ਹੀਰ ਨਾਰ ਦੇ॥੨੨੯॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਝੇ ਤਾਈਂ ਮਾਰਨੇ ਦੀ
ਖੇੜਿਆਂ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਖਿਚ ਖਿਚ ਪੈਦਾ ਸੈਦਾ ਤੇਜ਼ ਜੋ
ਕਟਾਰੀ ਹੈ॥ ਆਖਦੀ ਹੈ ਹੀਰ ਖੁਲ੍ਹ ਹੋਊ ਏਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਰਾਝੇ
ਦੇ ਸਰੀਰ ਸੱਟ ਫੁੱਲ ਦੀ ਜੇ ਮਾਰੀ ਹੈ॥ ਟੁਟਿਆ ਸੀ ਬੋਰ ਮੇਤੀ
ਸਾਭ ਨੇ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲ ਹੋਰ ਧਾਰੀ
ਹੈ॥ ਦੂਰ ਹੋਏ ਖੇਡੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਬਣੇ ਤੋਂ ਹੀਰ ਜ਼ਰੇ
ਭੋਲੇ ਵਿਚੋਂ ਬੋਲ ਕੇ ਪੁਕਾਰੀ ਹੈ॥੨੩੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਵੀ
ਮਾਵੀ ਹੋਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਹੋਦਾਰੀ ਜਿਥੇ
ਜਿਦੀ ਪੋੜੀਆਂ ਭਜਾਇ ਕੇ॥ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਸੰਵਾਏ ਚੀ
ਬਹਾਰ ਵਿਚ ਦੁਬਕੇ ਦੇ ਦਾਜ਼ਦਾ ਸੁਨਾਸਾ ਬਾਲ ਜਾਇ ਕੇ॥
ਅੰਦਲ ਸੁਲਾਈ ਗੱਲ ਸੇਰੇਈ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨ
ਯੋਧੇ ਸੇਲੇ ਬਤਾਂ ਬਜਾਇ ਕੇ॥ ਸੱਤ ਦੇਸ਼ ਰੱਖੀ ਸੀ ਬਰਾਤ ਬਰਾਤ ਨੂੰ
ਸਿੰਘਾ ਦਾ ਜਬੂਬ ਵਿੱਤਾਰਾ ਚੀ ਖੇੜਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਇ ਕੇ॥੨੩੧॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਗੀਤ ਨੂੰ ਬਿਆਲਾ ਕੀਤੀ ਆਏ ਸੇਰੇ ਬਰਾਤ ਵਿਚ
ਪਾਲੀ ਪੀਤਾ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾ ਉੱਤੇ ਹੁਲਾਸੇ ਮਾਰਦੇ॥

(੭੦)

ਬਠਾਈ ਉੱਤੇ ਚੌੜੇ ਦੇ ਗੋਦੀ ਚਕ ਆਈ ਹੀਰ ਡੋਲਿਓ
ਉਤਾਰੇ॥ ਦੇਖਨ ਕੁਵਾਰੀਆ ਬਿਆਹੀਆਂ ਸਲੇਟੜੀ ਨੂੰ ਹੋਨ
ਪਰਸੰਨ ਸਭ ਮੁਖ ਜਾਨਿ ਹਾਰਕੇ॥ ਅੰਜੂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਨ ਭਾਈ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਨਾਲ ਚੁੱਬ ਦੇ ਪੁਕਾਰਕੇ ॥
੨੩੨ ॥ ਕ ਬਿੱਤ ॥ ਮੱਝੀਆਂ ਸਿਭਾਲੀਆਂ ਦੰੜੇ ਦੇ ਪਾਸੇ
ਖੇੜਿਆਨੇ ਇੱਤਾ ਹੈ ਜਵਾਬ ਕਿਤੇ ਰਾਤ ਹੋਰ ਕੱਟ ਜੀ॥ ਚੌਧਰੀ
ਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਲਾਯਾ ਤੈਨੂੰ ਨੀਵੀਂ ਕਹੀ ਪਾਈ ਦੇਖ
ਅੱਖੀਆਂ ਪਲੱਟ ਜੀ ॥ ਨਹੀਂ ਵੇਰ ਮਾਰਕੇ ਉਡਾਵਣਾ ਤੁਸਾਨੂੰ
ਲੋਕਾ ਖੇੜਿਆ ਦੇ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਬਿੰਦ ਬੰਦ ਜੀ॥ ਉਠ ਪਵੀਂ
ਰਾਹ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਖੇ ਹਾਂ ਖੇੜਿਆ ਦੇ ਬੂਹੇ ਜਮ ਦੂਤ ਬੂਤ
ਜੱਟ ਜੀ ॥ ੨੩੩ ॥ ਕ ਬਿੱਤ ॥ ਉੱਠ ਕੇ ਰੰਝੇਣਾ ਰਾਹ ਪਿਆ
ਛੱਡ ਖੇੜਿਆ ਨੂੰ ਸੋਚਕੇ ਖਲੋਤਾ ਕੇੜੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਸਿਧਾਰੀਏ ॥
ਬੋਲਾ ਜੇਹੜਾ ਰੋ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਵਿਚ ਦੇਣ ਤਾਨੂੰ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਹੋਰ
ਵਿਚ ਬੰਗ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਏ ॥ ਵੇਰ ਕਿਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹੀਰ ਦਾ
ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੇ ਬੋਝੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਨ ਜਿਤ ਮੂਲ ਹਾਰੀਏ ॥
ਚੌਲਿਆ ਸਿਆਲਾ ਵਲ ਰਾਬਾ ਭੁਭ ਵਨ ਸਿੰਘਾ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ ਹੋਰ
ਮੰਗੂ ਦੁਚਕੇ ਦਾ ਚਾਰੀਏ ॥ ੨੩੪ ॥ ਕ ਬਿੱਤ ॥ ਸੁਖ ਸਾਂਦ
ਪੁੱਛਨ ਉਥੇ ਬੋਲੇ ਹੀਰ ਵਾਲੀ ਮਲਕੀ ਸਮੇਤ ਚੋਰ ਲੋਕ
ਮੁਢ ਵਸਦੇ॥ ਤਿਉਲ ਸੁਰੇਲੀਆਂ ਦੁਆਲੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਠਾਕੇ
ਪਾਸੇ ਪੁੱਛਨ ਸਨੇਹੀ ਰਨ ਭਏ॥ ਕਦੇ ਆਉ ਰਾਇਆ ਬੁਝੇਲੀ
ਸਾਈ ਮੰਗ ਵਿਚ ਜੇਹਿਆ ਦੇ ਦੇਸ ਕੀਰੁ ਬੋਲਕੇ ਪੁਕਾਰਦੇ

(੨੧)

ਬੁਲ੍ਹਾਉ ਤੇ ਫੇਰਦਾ ਜੁਬਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦਾ ਨਾ ਮੁਲ
ਲੋਕ ਪੁਛ ਪੁਛ ਹਾਰਦੇ ॥ ੨੩੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਈਆ ਤੇ
ਭਾਈਆ ਹਵਾਲ ਸੁਣਿਆ ਰਾਬਣੇ ਦਾ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਲੋਂ
ਭੇਜੀਆ ਜੋ ਚਿੱਠੀਆ ॥ ਸਾਨੂੰ ਨਿਤ ਨਿਦ ਕੇ ਪਸੰਦ ਨਾ ਲਿਆਉਂ-
ਦਾ ਸੀ ਕਹੀਆਂ ਵੇ ਪਰੀਤਾਂ ਜਾ ਸਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਛਿੱਠੀਆ ॥
ਬਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਮੱਥੀਆ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਉਡੰਤ ਹੋਈ ਮੇਸ ਕੀਤਾ
ਰਾਂਬਿਆ ਸੁਨਾ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਮਿੱਠੀਆ ॥ ਦੁਖ ਹੋਵੇ ਪੁੱਜ ਏਦੂੰ ਦੁਨਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਵਾਗੋਣ ਅਸੀਂ ਵੇ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਿਚ ਸਿੱਟੀਆ
॥ ੨੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਸ ਫੁਲ ਕਾਰਨੇ ਤੂੰ ਦੁਖ ਭੁਖ
ਜਾਲਦਾਸੀ ਸੋਈ ਫੁਲ ਖੇੜੇ ਅੱਜ ਲੈਗਏ ਉਜਾੜ ਕੇ ॥ ਚੌਧਰੀ
ਦਾ ਪੁੱਤ ਤੂੰ ਸਦਾ ਯਾਰਾ ਕਰੁ ਰਕੇ ਦਾ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਤੈਂ ਵੱਢੀ
ਵੇ ਉਖਾੜ ਕੇ ॥ ਅਨਕੇ ਸਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਨਛਾ ਕੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ
ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀ ਸੀਸ ਨਾਗਾਂ ਦੇ ਲਤਾੜ ਕੇ ॥ ਹੀਰ ਜਵੇਂ ਡੋਲੀ
ਘੱਤ ਤੇਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰੁਚਕ ਸਿਆਲ ਨੇ ਬਠਾ ਯਾਇ ਬ
ਥਾੜ ਕੇ ॥ ੨੩੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਸ ਕਰਤੂਤ ਦਾ ਤੂੰ ਦਿੱਸਦਾ
ਸੀ ਮੀਆਂ ਰਾਂਬਾ ਸੋਈ ਕਰਤੂਤ ਤੇਰੀ ਦੇਖੀ ਅਸੀਂ ਹਾਰ
ਵੇ ॥ ਗੁੰਡੀ ਜੇਹੀ ਨਾਰ ਚੋਹਣੂੰ ਜਾਇ ਕੇ ਬਨਾਯਾ ਯਾਰ ਸੋਈ
ਖਦਕਾਰ ਤੈਨੂੰ ਦਿਸਦੀ ਪਹਾੜ ਵੇ ॥ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰ ਕੇ ਤੂੰ
ਬੈਠਾ ਉੱਤੇ ਚੌਕੜੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਬਾਰ ਨੇ ਲਾਯਾ ਆਉ
ਪਾੜ ਵੇ ॥ ਬਾਗ ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਵਿਚਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੁਟਾ
ਲੀਤਾ ਮਾਲੀ ਯੇਕੇ ਭੇਜਿਆ ਦਾ ਧਾੜ ਵੇ ॥ ੨੩੮ ॥

(੭੨)

ਕਬਿੱਤਾ ਦਿਨਾ ਵਿਚ ਰਾਇਆ ਭੁਵਾਇਆ ਮੁਖ ਭਾਈਆ
ਤੋਂ ਸਾਇਕੇਸਿਆਲੀ ਦੋਕ ਦੇਵੀ ਕੀਤੀ ਪੈਦਵੇ ॥ ਚੱਪੇ ਜਿੰਨਾ
ਪਾਲਿਆ ਬਹਾਲਕੇ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ ਭਾਣੇ ਤੇਰੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਅੱਜ
ਕੋਈ ਕੋਨ ਵੇ ॥ ਦੂਚਕੇ ਦੀਨੰਦੀ ਪਿਛੇ ਚਾਰਦਾਸੀ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ
ਅਸੀਂ ਨਾ ਲਗਾਈ ਤੈਨੂੰ ਤੱਤੀ ਕਦੀ ਪੈਦ ਵੇ ॥ ਲਾਡ ਦੇ
ਲਿਭਾਵਣੇ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਨਾਮ ਸਾਨੂੰ ਸਗੋਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਹੋਈਆ ਆਗ਼ਾਗੋਨ ਵੇ ॥ ੨੩੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੁੱਧ ਤੇ ਮਲਾਈ
ਬਿਨਾ ਮੁਖ ਨ ਲਗਾਉਂਦਾ ਸੀ ਖੰਡ ਖੀਰ ਖਾਉਂਦਾ ਸੀ ਦੋਵੇ
ਵੇਲੇ ਘੋਲਵੇ ॥ ਕੀਤੀਆਂ ਬਹਾਰਾਂ ਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੀਆ ਪਰੇਮ
ਠਾਲ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਰਿਹਾ ਤੁੰਤ ਹਕੀਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੇ ॥ ਮੱਖਣਾ ਦੇ
ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪਾਲਿਆ ਸਰੀਰ ਤੇਰਾ ਸੋਈ ਹੀਰ ਨ ਚੜੀ ਨੇ ਲਿਆ
ਹੈ ਵਿਰੋਲ ਵੇ ॥ ਅਜੇ ਤੂੰ ਪਸੰਦ ਨ ਲਿਆਵੇਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਸਹੇ ਤੇਰੇ ਬੋਲ ਤੇ ਕਬੋਲ ਵੇ ॥ ੨੪੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਆਉ ਘਰ ਆਪਣੇ ਦਸੰਦੇ ਕਾਹਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਡੇਰ ਨ ਲਗਾਈ
ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਵੇ ॥ ਦਾਦਕਿਆਂ ਦੇ ਖੇੜੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਤੂੰ
ਬਹਾਰ ਨਾਲ ਲੱਖ ਹੀਰਾਂ ਹੋਰ ਤੈਨੂੰ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਕਾਈ ਵੇ ॥
ਸੋਭ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕਿਸੇ ਮੁਲ ਨਾ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ਲੱਖ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰ
ਫੁੱਲ ਭਾਰੀ ਪਰਾਈ ਵੇ ॥ ਅਸੀਂ ਸੱਭੇ ਭਾਈਆਂ ਗੁਲਾਮ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਡੇ ਘਰ ਬਾਰ ਹੋਕੇ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਭਾਈ ਵੇ
॥ ੨੪੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਸ ਫੁੱਲ ਕਾਰਨੇ ਮੈਂ ਮਗਰ ਲੱਗਾ
ਮੱਥੀਆਂ ਦੇ ਸੋਈ ਫੁੱਲ ਲੱਭ ਕੇ ਦੇਵੇਰ ਨਾਲ ਭਾਲ ਵੇ ॥

*

(੨੩)

ਕੀਤੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰੀਆਂ ਨਾਂ ਜਾਨ ਖਾਲੀ ਭਾਬੀਓਨੀ ਲੰਮੀ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕੀ ਲੇਖੇ ਹੋਣ ਸਾਲਸਾਲ ਦੇ ॥ ਆਉਗੀ ਬਹਾਰਤਾਜੇ
ਫੁੱਲ ਹੋਣ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ ਅੱਜ ਰੱਲ ਸੱਕੀ ਰੁੱਤ ਖਿੜਾ ਵਾਲੀ
ਜਾਲ ਦੇ ॥ ਕੋਈ ਰੋਸ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਲ ਧੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਕੁੰਜ
ਜੇਹੀ ਹੀਰ ਅਸੀਂ ਲਿਆਇਕੇ ਦਿਖਾਲ ਦੇ ॥ ੨੪੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਤੁਸਾਂ ਕਿਹਾ ਪਾਲਿਆ ਅਸਾਨੂੰ ਭਲਾ ਭਾਬੀਓਨੀ
ਰੋਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਾਂ ਜਵਾਨਨੀ ॥ ਤੁਹਾਡਾ ਵੱਸਲੰਗੇ
ਤਾਂ ਸਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਕੁਢਾਓ ਆਨ ਮੋਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸਾਰ ਜਾਲ ਦੇ
ਜਹਾਨਨੀ ॥ ਘਰ ਬਾਰ ਰੋਕੇ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ
ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੁਣ ਬੈਠੇ ਹੋ ਘਰਾਨਨੀ ॥ ਤੁਸੀਂ ਕਾਸੇ ਜੰਗੜੇ ਸੁ
ਹੁੰਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਬੇ ਜੇਹੇ ਲਾਲ ਫੇਰ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਉਂ
ਜਾਨ ਨੀ ॥ ੨੪੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਇਕੇ ਪਰੀਤ ਨੀਤ
ਰੱਖੀਏ ਅਗਾਹਾਂ ਤਾਈਂ ਇਕ ਪੈਰ ਮੁਲ ਨਾ ਪੁਛਾਹੀ ਕਦੇ
ਸੱਟੀਏ ॥ ਇਸ਼ਕ ਲਗਾਵੇ ਕੋਈ ਸੂਰਾ ਪੂਰਾ ਜੰਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ
ਹੈ ਸੁਖਾਲਾ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਲਾਲੇ ਜੱਟੀ ॥ ਇਸ਼ਕ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚੋਂ
ਸਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵਾ ਇਸ਼ਕ ਮਿਜ਼ਾਜੀ ਭਿਰਖ ਦੀ ਝੂਠ ਵਿਦੀਏ
॥ ਅਕੇ ਹੀਰ ਬਿਆਹਕੇ ਲਿਆਈਏ ਹੀਰ ਮੁਖਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰਾ ਭਾਲ ਰੱਦੀਏ ॥ ੨੪੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਰਾਬਾ ਕਹੇ ਭਾਬੀਓਨੀ ਆਉਣਾ ਮੁਹਾਲ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਜਾਲ
ਦੇ ਜੇ ਦੂਰ ਹੋਣ ਜੰਗਤੋਂ ॥ ਜਾਇਕੇ ਪਿਛਾਹ ਮੁਕਤ ਕਾਸਨਾ
ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਆਸ਼ਕੀ ਦੀ ਰੀਤ ਪੁਰੇ ਜਾਇਕੇ ਪਤੰਗ ਤੋਂ ॥

ਸੈਈ ਅਸੀ ਇਸਕ ਕਬੂਲ ਬੋਲੀ ਘਤਿਆ ਹੈ ਲਿਆ ਮੈ
 ਖਰੀਦ ਜਾਣ ਪਿਛੇ ਸਿਆਲ ਬੰਗਤੋ ॥ ਤਾਂਹੀ ਰਾਂਝਾ ਆਵੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬੰਗ ਵਿਚੋ ਮੁਰਦਿਆ ਦੇ ਹੱਡ ਅੱਡ ਹੋਣ
 ਨੀਰ, ਗੰਗ ਤੋ ॥ ੨੮੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥

ਹੀਰਦੀ ਸਲਾਹ ਵਿਚ ਹੋਈ ਪਿੰਡ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣੇ ਵਿਚ
 ਕਾਗਦਾਂ ਦੇ ਕੱਚ ਕੇ ਲਿਆਈ ਹੈ ॥ ਕਾਲੇ ਹਰਨੇਟੇ ਜੇਹੇਨੈਲ
 ਹੋਨ ਬਹੁਟੜੀਦੇ ਬੋਲਨ ਕੁ ਆਰੀਆ ਉਦਾਲੇ ਸੋਨਾਰਾਈ ਹੈ
 ॥ ਸੁਰਤ ਅਪਾਰ ਨ ਸੁਮਾਰ ਆਵੇ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਬੋਲਦੀ ਨ
 ਮੂੰਹੋ ਜਾਣੀ ਬੈਠੀ ਸਰਮਾਈ ਹੈ ॥ ਰਾਬੇਦੇ ਵਿਜੋਗਦਾ ਹੈ ਰੋਗ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰਦੇ ਕਲੇਜੇ ਪੀੜ ਨਿੰਮੀ ਨਿੰਮੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ॥
 ੨੮੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਘਾਨੇ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜਕੇ ਗਹਾਲ ਹੋਯਾ
 ਖੇੜਿਆਵਾ ਲੱਸੀ ਵਿਚ ਮੁੰਦਰੀ ਪਵਾਈ ਨਾਲ ਚਾਉਦੇ ॥
 ਚੱਕ ਲੈਂਦਾ ਸੈਦਾ ਹੀਰਬਾਹਨਾ ਪਸਾਰਦੀ ਹੈ ਰਾਂਝੇ ਵਲ ਧਜਾਨ
 ਰਾਤ ਇਨੇ ਵਿਚ ਚਾਉਦੇ ॥ ਪਾਸ ਬੈਠੀ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਰਾਨ ਪਟੇਸ਼ਾਨ
 ਹੋਈ ਚਾਕਦੇ ਬਸੀਰ ਕੁਝ ਬਨੇ ਨ ਉਪਾਉ ਦੇ ॥ ਆਖਰ ਨੂੰ
 ਹੋਉ ਮੁਸਹੂਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਇਸਕ ਮੁਸਕ ਵਿਚ ਰਹੇ ਨਾ
 ਲੁਕਾਉਦੇ ॥ ੨੮੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਹਿਤੀਕ ਹੋਹੀ ਰੇਕੇ ਹੀਰਿਤ
 ਮੁਰਬਾਨੀ ਬੈਠੀ ਜਦੋਂ ਦੀ ਤੁਆਈ ਅਸੀਂ ਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਸਦੀ ॥
 ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇ ਪਾਣੀ ਪੀਵੇ ਨਾ ਪੁਮਨਾਲ ਮੰਨਦੀ ਨ ਇਕਤੁ
 ਨਿਰਾਨ ਅਤੇ ਸੋਸਦੀ ॥ ਬੈਠਕੇ ਅਕੇਲੀ ਰਾਜੀ ਹੋਦੀ ਤੂੰ ਬਿਮਾਰਾ
 ਭਾਰੀ ਆਵੇ ਕੋਈ ਪਾਸ ਜਿਵੇਂ ਕੀਰੋ ਬਾਰਨ ਸੋਸਦੀ ॥ ਬੇਹੁਰੇ ਹੁ

ਹਾਲ ਜੇਹ ਮੇਸਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਏ ਹੀਰ ਜੋਰੀ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਦੇ
 ਨ ਵੱਸਦੀ ॥ ੨੪੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ
 ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਖੇੜਿਆ ਨੇ ਹੀਰ ਮੁੜ ਪੇਕਿਆ ਨਾ ਮੁਲ ਕਦੀ
 ਘੱਲਣੀ ॥ ਮੱਤ ਪਾਵੇ ਹੱਥ ਰਾਬਾ ਡੋਲੜੀ ਨੂੰ ਆਣ ਕੇ ਤੇ ਹੋਊ ਗੀ
 ਮੁਹਾਲ ਗੱਲ ਸਾਕਦੀ ਉਥੱਲਣੀ ॥ ਮਾਰੇ ਮਰ ਬਿਨਾ ਫੇਰ ਆਵੇ
 ਨਹੀਂ ਹੱਥ ਹੀਰ ਹੋਊ ਗੀ ਕਹਾਨੀ ਵਿਚ ਜੁਗ ਦੇ ਕੁਦੱਲਣੀ ॥
 ਦੁਰ ਕੇਵੇ ਬਾਰ ਖੁਨ ਹੋਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਏਹੇ ਬਦਨ ਮੀ ਘੁਸੀ
 ਫੇਰ ਕਦੇ ਝੱਲਣੀ ॥ ੨੪੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨੇਹਾ ਪੀਆ
 ਖੇਡਲ ਬਹਾਰ ਨਾਲ ਘਰਾ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨੀ ਸਈ ਏਹੀ ਰੇਸਾ ਝਾ
 ਹੋਸਲਾ ਤੈਂ ਤੇੜਿਆ ॥ ਜਿਸ ਦੇ ਵਰਾਗ ਨਾਲ ਹਾਲ ਤੇ ਬੇਹਾਲ
 ਹੋਈ ਕੋਲ ਤੈਂ ਪਿਆਰਾ ਪਿਛੋਆ ਪਦੇ ਵਿਛੋੜਿਆ ॥ ਦਰਾਣੀਆਂ
 ਜਠਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਉ ਤੇਰਾ ਦੇਖਣੇ ਦਾ ਦੁਕਨ ਨ ਨੇੜੇ ਸਦੇ
 ਮੁਖ ਤੈਂ ਮਰੋੜਿਆ ॥ ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਬੇਰੇ ਉੱਤੇ ਬੁਰਬਾਰ
 ਜਾਵੇ ਕਿਸੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹਟਕਿਆ ਨਾ ਹੋੜਿਆ ॥ ੨੫੦ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਉੱਠਕੇ ਸਵੇਰੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਭੀਤਾ ਕੁਹੂ ਵਲੀ ਨੇ
 ਬਾਰਾ ਮਾਹ ਬੋਲਦੀ ਪੈਸਾ ਕਦੇ ਵਿਸੇਗਦਾ ॥ ਸਾਈਂ ਜੇ ਮਿਲਾਵੇ
 ਕਿਵੇਂ ਮਾਹੀ ਜੇ ਅਸਾ ਭੜੇ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਹੋਹੀ ਰਕੰਡਾ ਮੋਲੁ ਸਾਡੇ
 ਸੋਗਦਾ ॥ ਓਸਦੀ ਮਜ਼ਰੀ ਕਦੀ ਮੁਲੁ ਪਦੇ ਸਾਡੇ ਮਾਸੇ ਏਹੀ
 ਝੱਲਾ ਵਿਚ ਵਿਛੋੜੁ ਮੁਝੁ ਖੁਛੁਦਾ ॥ ਸੁਰੇ ਚਿਤੁ ਚਾਉ ਤੇਰੇ ਆਉ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬੁਠਕੇ ਤੁਝੀ ਬਦਾਰੁ ਆਵੇ ਮੇਰੇ ਰੋਗ ਕਾ ਮੁਖ

(੭੬)

ਅਬ ਬਾਰਾਂ ਮਾਸਾ

ਕਬਿਤ ॥ ਚੇਤਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸਾਖੇ ਲੱਦ ਗਏ ਨਗੀਨੇ ਯਾਰ
ਬਦੇ ਹਨ ਮਿਲੀ ਮੈ ਤਾਂ ਅਸੀਆ ਹੀ ਖਾਉਂਦੀ ॥ ਹੋਈਹਾਂ
ਉਦਾਸੀ ਬਾਬੁਰ ਕੇ ਦੇਚਾ ਕਪਿਛਿਤ ਮੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ
ਨਹੀਂ ਖਾਉਂਦੀ ॥ ਜਿਸਦੇ ਵਿਛੁੰਨੇ ਸੁਨੇ ਮੰਦਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ
ਸੋਜਓ ਤੇ ਚੇਨ ਚੇਨ ਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ॥ ਰਾਬੇ ਬਾਬੁ ਹੋਰ
ਨ ਖਿਆਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪੀਰ ਤੇ ਫਕੀਰ ਜਿਸ ਕਾਰਣੇ
ਮਨਾਉਂਦੀ ॥ ੨੫੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚੜ੍ਹੇ ਜੈ ਵਿਸਾਖ ਅਖ
ਕਿਸਨੇ ਹਵਾਲ ਦੱਸਾ ਕੋਨ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਦੀ ਪਛਾਣੇ ਬਾਬੁ ਰੱਬ
ਦੇ ॥ ਇਕ ਵਾਰ ਆਈਹਾਂ ਬਿਸਾਰ ਯਾਰ ਆਪਣੇਨੂੰ ਵੇਰਹੋਉ
ਮਿਲਾਬਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਬਬਦੇ ॥ ਪੁਛਦੀ ਗੁਵਾਢਣਾਨੂੰ ਹੀਰ
ਪੁਰਿਸ਼ਾਨ ਹੋਈ ਮਾਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਤੱਬਦੇ
॥ ਆਵੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੁਖਿ ਦਿਖਾਵੀ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨ ਤੇਰੇ ਬਾਬੁ
ਮੇਰੀ ਹੋਈ ਉਤਲ ਬਦੇ ॥ ੨੫੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜੇਠ ਜੋਰ ਅਸਾ
ਦੁਨ ਪੁਜਾਇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਆਪਦੁਖ
ਜਾਲੀਏ ॥ ਬੋਈ ਨਵੀਂ ਪੀੜ ਬਠ ਕੇ ਨਿਮਾਣਿਆ ਦੀ ਬਿਨਾ
ਦਿਲਦਾਰ ਦੇਖ ਕਿਸਨੂੰ ਵਖਾਲੀਏ ॥ ਚਿਤ ਚਿਤ ਉਤਰੇਨਾ
ਮਿਲ ਮਿਲ ਮੇਰੀ ਰਾਬਾ ਕੇ ਹੀ ਪਾਈ ਭੋਰੀ ਜੇਬ ਬੇਰਾ ਅਸੀ
ਟਾਲੀਏ ॥ ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੁਖਿ ਵੇਖਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੋਈ
ਚੁੱਬ ਆਖਣੀ ਸੁਰੀਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੀਏ ॥ ੨੫੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥
ਚੁੱਬ ਚੁਲ੍ਹੇ ਦੇਖ ਮੇਰੀ ਕੰਢੇ ਆਨ ਚਿਤ ਕੀਦਾ ਭੁਲ ਗਈਆ

ਚਾਵੜਾ ਅਸਾਥੇ ਅੱਜ ਸਾਰੀਆਂ॥ ਫੁਟਕਾਈਆਂ ਤੋਰਾ ਘਾਜ ਉੱਚ
 ਅਸਮਾਨ ਚਲੇਖਲੀ ਮੈਂ ਉਡੀਕਾਂ ਵਾਰੂੰ ਮੀਰ ਹੈ ਸਿਕਾਰੀਆਂ॥
 ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਸਾਨੂੰ ਘਰ ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁੱਬਦਾ ਹੈ ਕੁੱਦਦੀ ਚਮੇ ਸਾ ਮੈਂ
 ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਹੀ ਭਾਰੀਆਂ॥ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਬਰੀਰ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਕੌਨ ਕਰੇ ਆਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਦਿਲਦਾਰੀਆਂ॥ ੨੫੫ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਵਣ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੀਆਂ ਖੇਡਦੀ ਲੀ
 ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਹੁਲਾਰੇ ਪੀਂਘ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨ ਦੇ ॥ ਹੱਥੀ ਮਹਿੰਦੀ
 ਰੰਗਲੀ ਲਗਾਈ ਆਨ ਰਾਬਣੇ ਨੇ ਦੇਵੇਂ ਵਿਚ ਬਾਗ ਦੇ ਹਮੇ ਸਾ
 ਮੇਜਾਂ ਮਾਨਦੇ ॥ ਬੂਟਨ ਸਹੇਲੀਆਂ ਅਨੇਕ ਤੋਰ ਪੀਂਘ ਉੱਤੇ
 ਲੈਂਦੀਆਂ ਹੁਲਾਰੇ ਵਾਗਹੁੰਦੀਆਂ ਕਮਾਨਦੇ ॥ ਮਾਰ ਕੇ ਲਿਆਇ
 ਸਾਨੂੰ ਖੇੜੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਏਹੋ ਜੇਹੇ ਚਾਕਚਾਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਸਾ
 ਜਾਨਦੇ ॥ ੨੫੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਦੋਂ ਭਾਹਰ ਭੜਕਦੀ ਬੁਝੇ ਨੂੰ
 ਮੇਰੇ ਰਾਬਿ ਆਵੇ ਆਨ ਕੇ ਬੁਝਾਵੀਂ ਪਾਵੀਂ ਪੁਲੀ ਪਾਫੇ ਛੰਡ ਵੇ ॥
 ਬਾਹਾ ਵਿਚ ਸੱਤ ਨਹੀਂ ਦੋਤ ਨਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੇਖ ਫੰਗ
 ਮੇਰਾ ਸੁੱਕ ਹੋਈ ਹਾਂ ਪਲੰਡ ਵੇ ॥ ਬੁਝਿਆਂ ਦੇ ਵਾਗ ਮੈਂ ਝੰਕੋਰੀ
 ਫੜੀ ਹੱਥ ਵਿਚ ਬੁਲਦਾ ਸਰੀਰ ਤੇ ਜੁੜ ਲੈ ਗਈ ਚੁੰਝ ਵੇ ॥
 ਦਰਦ ਤੁਸਾਡੇ ਕੀ ਤਾਜ਼ਰ ਬੁਝ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਾਲ ਸੇਦੇ ਉੱਚ
 ਹੈ ਵਿਛੋੜੇ ਵਾਲੀ ਗੀਤ ਵੇ ॥ ੨੫੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅੱਜ
 ਅਸ ਰੱਖੀ ਤੇਰੇ ਦੇਖਨੇ ਦੀ ਬੁਰ ਬਾਲੀ ਹੋਰ ਸਰਬ ਹਾਥੀ
 ਜੰਗ ਉੱਤੇ ਢੇਰੀਆਂ ॥ ਰਾਸਿ ਸੇਸਿ ਅਲਾਹਿ ਕਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲਾ
 ਬੈਠਾ ਸੁਆਹੈ ਰੰਨੇ ਹੋਰ ਚੁਕ ਮਿਲੀਆਂ ਚੰਦਰੀਆਂ ॥ ਵਿਚ

(੭੮)

ਲੱਗਾਇਕੇ ਅਲੱਗਬੈਠਾਮੀਆਂ ਰਾਬਾ ਦੇਬੋਢੇਬੋਹੀਥਾਈ
ਬਾਈਹੀਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ॥ ਮੇਜ਼ਬੈਠੋਂ ਮੁਖ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ
ਪਾਸੋਂ ਦਰਦਛਿਰਾਕਵਿੱਚਮੈਂਹਾਂ ਨਿੱਤ ਘੇਰੀਆਂ ॥ ੨੫੮ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੱਡਕ ਕਮਾਲ ਦੁਖ ਤੇਰੇ ਵੇ ਵਿਛੋੜੇ ਵਾਲਾ
ਲੱਗਿਆਅਸਾਨੂੰ ਕੌਨ ਬੰਨ੍ਹੇ ਆਨ ਧੀਰਵੇ ॥ ਖੜਨੀਬਨਾਈ
ਗਲਪਾਈ ਵਾਗ ਜੋਗੀਆਂਦੇ ਤੇਰੇਪਿੱਛੇਰਾਇਆਮੈਂਹੋਈਹਾਂ
ਫਕੀਰਵੇ।ਰਾਤਦਿਨਹੋਂ ਵਦਾਬਤੀਤਨਾਲਨਾਰਿਆਂਦੇਤਾਕਤ
ਨ ਮਾਸਾ ਹੋਇਆਪਿੰਜਰਸਰੀਰਵੇ ॥ ਦੇਈਂਤੂੰਦੀਦਾਰ ਸਾਨੂੰ
ਆਨਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਤੇਰੇਮੀਆਂਕਾਰਣੇ ਮਨਾਵਾਂ ਪੰਜ ਪੀਰ
ਵੇ ॥ ੨੫੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੱਘਰ ਮਹਾਲ ਹੋਇਆ ਕੱਟਣਾ
ਸਯਾਲਸਾਨੂੰਰੋਵਦੀਜਦੇਟੀਕੋਲਸੁਣੇ ਮੇਰੀਗੱਲਵੇ॥ ਕੱਤਣਾਤੇ
ਹੁੰਬਣਾ ਬਿਸਾਚਬੈਠੀਤੇਦੇਪਿੱਛੇ ਇਕਮੀਆਂਰਾਬਣਾਧਿਆਨ
ਤੇਰੇਵਲਵੇ ॥ ਹੋਸਣਾ ਤੇ ਖੇਡਣਾ ਤਮਾਮ ਦੂਰ ਹੋਯਾ ਮੇਰਾ
ਤੇਰੇਬਾਬ ਆਵੇਨ ਅਰਾਮਘੜੀ ਪਲਵੇ ॥ ਆਬਕੀ ਦਾ ਬੇਰ
ਤੂੰਜਗਾਕੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇਵਲਦੇਖਕੇਹਾਹੋਯਾਤੂੰ ਮਚਲ
ਵੇ ॥ ੨੬੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੋਹ ਪੈਂਦੇ ਪਾਲੇ ਨੂੰ ਹਟਾਵੇ ਤੇਰੇ
ਬਾਬਕੋਲਰਾਤਾਹੋਨਲੀਮੀ ਆਨਜਾਨਸਾਥੇ ਜਾਲੀਆਂ ॥ ਸੋਜ
ਲੈਂਦੇਤੋੜਐਂਗੇ ਲਾਉਂਦੀ ਸਰੂਪਿਅਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਲੋਛ ਸਰ
ਪਲਿਘਤੋਂਨਹਾਲੀਆਂ ॥ ਮਿੱਠੀਆਂਖਜੂਰਮਿਦਿੱਖਕੇਕੋਢਿਆਰ
ਛੇੜਵਾਸੁਣੇ ਟੁੱਝਡੇ ਅਸਾਮਸਾਮਸਾਂਪਾਲੀਆਂ ॥ ਸੁੰਦੀਆਂ
ਬਾਲੀ ਭਰਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੁੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੋਕ

(੭੬)

ਵਿਚੋਂ ਕਿਸਮਤਾਂ ਨਿਰਾਲੀਆਂ ॥ ੨੬੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਘ
ਮੋਤਾਵੇਤਾਂ ਤਕਾਦੇਸਭ ਚੁਕਜਾਂਦੇ ਮੁਕਸਾਂਦੇ ਏਕੇ ਜੇਕੇ ਮੇਰੇ
ਨਾਲ ਬੀਤਦੇ ॥ ਕਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਵਾਂ ਪਾਵਾਂ ਬਾਰਬਾਰ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਕ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਜੁਗੜੇ ਬਤੀਤਦੇ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੜ੍ਹਾ
ਮੈਂ ਨਮਾਜ਼ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਬੈਠਕੇ ਅਕੇਲੀ ਵਿਚ ਦਾਇਰੇ
ਮਸੀਤ ਦੇ ॥ ਧਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਅਸ਼ਕੀ ਦੇ ਰਾਇਆ ਨਿਬਾਹੁਣੀ ਪਰੀਤ ਦੇ ॥ ੨੬੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਫੱਗਲ ਫੁਹਾਰੇ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗਡਾਵੇ ਉਡਨ
ਗੁਲਾਲ ਰੁੱਤ ਆਈ ਹੈ ਬਸੀਤ ਦੇ ॥ ਚਾਨਚਕ ਚੱਕਰੇ ਦਸੇ ਦੇ
ਪਾਏ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਧੰਨ ਤਕਦੀਰ ਸਾਈਂ ਬਡਾ ਹੈ ਬੇਅੰਤ ਦੇ ॥
ਬੈਠੀ ਆਵਿਚਾਰੀਆਂ ਨਜ਼ਾਰੀਆਂ ਜਗਤ ਵਿਚੋਂ ਮੁਢੇਂ ਹੀ ਵਿਛੁਨੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਤ ਦੇ ॥ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਾਲ ਮੈਂ ਲੰਘਾਯਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਹੁ ਕਿਉਂ ਜੀਵਦੀ ਮੈਂ ਏਦ੍ਰ ਉਪਰੀਤ ਦੇ
॥ ੨੬੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਇਕ ਜੱਟੀ ਆਲ ਕੇਨਜੀਕ ਬੈਠੀ ਰਹੁਟੜੀ ॥
ਦੇ ਹੀਰਤਾਈਂ ਆਖਦੀ ਸਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਾਨੀ ॥ ਦੱਲ ਤੂੰ ਹੀ
ਸਨੇਹਾ ਜੇਹੜਾ ਦੱਸਾ ਤੇਰੇ ਮੁਪਿਯਾ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ
ਜੇਰਦਾ ਧਿੜਕਾਨੀ ॥ ਮੁਪਿਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਕ ਨਹੀਂ ਝਾੜਾ
ਜੀਉ ਦਿਆਂਦਾ ਚਾਕ ਪਾਸੁ ਜਾਈ ਕਿਤੇ ਪੁਰਖੋਂ ਵਿਚੁਲਾਨੀ ॥
॥ ਆਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਜਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਕਿਥੋਂ ਚੁਲ੍ਹੇ ਵਿਚ
ਬਾਰ ਘੇਰੇ ਬੈਠਾ ਨਿਤਾਨਾਨੀ ॥ ੨੬੪ ॥ ॥ ੨੬੫ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਇਕੇ ਜੁਦੇਹੀ ਜੇਕਰ ਪੁਰਖੀ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ

ਨੀ ਗੁਣਾਂ ਵਲੋਂ ਰੋਏ ਦਾ ਕਿਥੇ ਹੋਵੇ ॥ ਭਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਾਲਾ
 ਮਾਹੀ ਜੇਹਾ ਚੁਚਕੇ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਸੇਹਣਾ ਸਾਵਰਾ ਜੇ ਮੁੰਡੜਾ
 ॥ ਵੇਸਲੀ ਵਸੀ ਦੇ ਨਾਲੇ ਚਾਰ ਦਾ ਸੀ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਾ
 ਸੁਲੈ ਚਰੀ ਮੋੜਾ ਬੁੰਦੜਾ ॥ ਚਾਕ ਦੀ ਨਸ਼ਾਨੀ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਤੇਜ਼ ਸੂਹੀ ਲੁੰਝੀ ਤੇ ਫੁਲੇਲ ਭਿੰਨਾ ਜੁਭੜਾ ॥ ੨੬੫ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਭੇਚਾ ਭਾਲੇ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਸੁਨੇਹੇ ਦੱਸੇ ਹੀਰ ਵਾਲੇ
 ਮਚਦੀ ਮਜ਼ਾਕੇ ਜੱਟੀ ਛੋਟੇ ਜੇਹੇ ਕੱਦਵੀ ॥ ਦੱਸਾ ਕੀ ਹਵਾਲ
 ਤੈਨੂੰ ਚਾਂਬੀਆਂ ਸਲੇਟੜੀ ਦਾ ਸੁੱਕ ਕੇ ਤਵੀਤ ਮਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ
 ਬਿਥੋਂਦਵੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਹੋਰ ਨ ਮਿਲਾਪ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦਾ
 ਜਿਥੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬੋਲੇ ਕਦੇ ਨਾ ਉਲੱਦਵੀ ॥ ਕਿਸੇ ਹੀਰ ਦੇ ਗ
 ਨਾਲ ਘੁੰਚ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰ ਹੈ ਸਲੇਟੜੀ ਸਰੂਰ ਤੈਨੂੰ
 ਸੱਦਵੀ ॥ ੨੬੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਂਝਾ ਕਹੇ ਚੁਚਕੇ ਦਾ
 ਨਾਸ ਕਰੇ ਚੌਥ ਸੱਚ ਬੰਬਾ ਮਰੇ ਐਤਰਾ ਜੋ ਪਿੱਟਨ ਸਲੇਟੀਆ
 ॥ ਮੱਥੀਆਂ ਤੇ ਖੇਹ ਕੇ ਮਚਦੂਰੀ ਦੇਣ ਹਾਕਮਾਨੂੰ ਬਛੇ ਬੈਠੀ ਮਾਨ
 ਨਿੱਕੁ ਖਾਉਂਦੇ ਲਪੇਟੀਆਂ ॥ ਲਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਮੱਥੀਆਂ ਚਰਾਉਂਦੇ ਨੇ
 ਲੋਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਜੇਹੇ ਠੰਗ ਚਰ ਧਾਰ ਬੈਠੇ ਅਰ ਬੈਟੀਆਂ ॥ ਬਾਰਾਂ
 ਵਰ੍ਹੇ ਬੰਬੀਆਂ ਚਰਾਈਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਵਾਰ
 ਚੌਥਾ ਨਿਪਾਉਣਾ ਅਲਾਮਤੀਆਂ ॥ ੨੬੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਸੇਹਣੀ ਕੰਥੇ ਫੁਰਕੇ ਤੇਰੇ ਅਸਾਂ ਨੇ ਮਲੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਤੂੰ
 ਨਾ ਜਾਣ ਤੈਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਅਲਾਮਤ ਨੀ ॥ ਸਾਡੇ ਪਾਸ
 ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੇਰੇ ਹੋਰ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਰੋਣੀ ਕਰਾ

•

(੮੧)

ਨਾ ਖਰਾਬ ਨੀ ਮ ਤੇਰੇ ਜੇਹੀ ਪੀੜ ਹੀਰੇ ਸੈਨੂੰ ਹੈ ਮੁਰਾਦ ਵਾਲੀ
 ਤਾਂਹੀ ਮੈਂ ਮਲੂਮ ਕੀਤੀ ਆਸ਼ਕੀ ਦੀ ਤਾਬਨੀ ॥ ਕਰਾਂ ਮੈਂ
 ਮਿਲਾਪ ਤੇਰਾ ਆਪ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਰੀਦ ਸੈਨੂੰ ਦੱਸ
 ਤੂੰ ਸਿਤਾਬ ਨੀ ॥ ੨੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਕਹੇ ਭਾਬੀਆ
 ਨਿਠਾਨਾ ਦਾਹੈ ਮੇਲ ਮੁੱਢੇ ਸਹਿਤੀਏਨੀ ਮਾਹੀਜੇ ਨੇ ਸੰਦਕੇ
 ਮਿਲਾਈ ਨੀ ॥ ਅਜੇਤੀ ਕਰਾਂ ਬਾਹੈ ਸਿਆਲਾ ਵਿਚ ਸੈਹਤੀਏ
 ਨੀ ਕੋਈ ਤੂੰ ਮ ਲਾਗੀ ਪਾਸ ਓਸਦੇ ਪੁਚਾਈ ਨੀ ॥ ਮੇਰੀ ਜੇ
 ਨਿਠਾਨ ਆਨ ਮੇਲੀ ਸਾਡੇ ਮਾਹੀਜੇ ਤੂੰ ਸਿਦਕ ਦਾ ਹਿਸਾਨ ਸਿਰ
 ਸਾਡੇ ਤੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਨੀ ॥ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰੇ ਜੇ ਹਿਸਾਨ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਸੈਹਤੀਏ ਮੁਰਾਦ ਤੂੰ ਵੇ ਵੇਸ਼ਾਂ ਸਾਈ ਨੀ ॥ ੨੬੯ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਹਤੀਏ ਬੁਲਾਯਾ ਬਮੁਦੇਵਾ ਨਾਲ ਆਦਰਾਂ ਦੇ
 ਜਾਈ ਤੂੰ ਸਿਆਲੀ ਦਾ ਦਭੇ ਜਦੀ ਹੋਹੀ ਰਵੇ ॥ ਲਿਖ ਕੇ ਫੜਾਈ
 ਚਿੱਠੀ ਹੱਥ ਜਜਮਾਨ ਦੀਨੇ ਰਾਬੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ
 ਤਦ ਬੀਰਵੇ ॥ ਪੰਜ ਮੁਹਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਨਾਮ ਬਮੁਦੇਵ ਤੇਨੂੰ
 ਹੋਸਨ ਖੁਲਾਯਾ ਭਰਥਾਲੀ ਖੰਡ ਖੀਰਵੇ ॥ ਰਾਬੇ ਪਾਸ ਜਾਇ
 ਕੇ ਸੁਣਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੀ ਭਾਵੇ ਹੋਇਓ
 ਵਕੀਰ ਵੇ ॥ ੨੭੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਇ ਬਮੁਦੇਵੇ ਨੂੰ ॥
 ਰਿਸ਼ਦੇ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਕੀਤੀ ਖੋਹਲ ਕੇ ਫੜਾਈ ਚਿੱਠੀ ਰਾਬੇ ਦੇ
 ਨਾਉਂ ਵੀ ॥ ਕਾਜੀ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕੇ ਦਿਖਾਈ ਚਿੱਠੀ ਰਾਬੇ ਦੇ ਨੂੰ
 ਕਾਜੀ ਨੇ ਬਝਾਯਾ ਤੇਲੀ ਰੀਰ ਪੈਥਲ ਉਦੀ ॥ ਸੁਖ ਸਾਇ ਪੁੱਤ੍ਰੀ
 ਤੇਲੀ ਬੈਠੀ ਸਭੇ ਰਾਬੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਤੁਲਾਈ

ਕਾਉਂਦੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਧ ਹੋਈ ਹਾਉ ਭਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਨ
 ਮਿਲੀ ਸੁੰਜਨਾ ਦੇ ਹੋਰੇ ਮਨ ਆਉਂਦੀ ॥ ੨੭੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਹੋਈ ਕੀਤੀ ਗਾਂਥੇ ਨੇ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਰੀਝ ਨਾਲ ਖੰਡ ਖੀਰ ਮੰਡੇ
 ਦਾਲ ਚੁਕਲ ਉਬਾਲ ਕੇ ॥ ਸੋਧਦਾ ਮੰਗੁ ਧਾਪਾ ਲੀ ਬਾਹਮਲ
 ਵਿਚਾਰੇ ਤਾਈਂ ਭੋਜਨ ਖਵਾਯਾ ਉਤੇ ਚੌਕੇ ਦੇ ਬਹਾਲ ਕੇ ॥
 ਦੋਫਲਾ ਰੁਪਏ ਪੰਜ ਦਿੱਤੇ ਬਮਨੇ ਵੜੇ ਨੂੰ ਚੱਖੀ ਅੱਖੀ ਸਾਹਮਣੇ
 ਪਰੀਤ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕੇ ॥ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਬਾਹਮਲ ਰੰਬੇ ਟੇਭ ਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਮੁੜ ਆਯਾ ਗਾਂਥਾ ਰਾਹ ਝੰਗਦਾ ਦਿਖਾਲ ਕੇ ॥ ੨੭੨ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਾਹਮਲ ਨੇ ਜਾਇਕੇ ਸੁਣਾਯਾ ਜਸ ਰਾਂਝਣੇ ਦਾ
 ਪੰਨ ਤੇਰਾ ਮਾਰੀ ਹੀਰੇ ਪੰਨ ਕਰਤੂਤ ਨੀ ॥ ਕਦਰ ਪਛਾਣੇ
 ਜਾਣੇ ਆਸਮੀ, ਨੂੰ ਬੰਦ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਛਬੀਲਾ ਠੱਢਾ ਅੱਭਾ
 ਕਜ ਪੂਤ ਨੀ ॥ ਤੇਜ਼ ਕੇ ਪਰੀਤ ਆਪ ਐਠੀ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ
 ਗਾਂਥਾ ਬੁਰੇ ਥਾਲ ਹੋਸਾ ਸੁੱਕ ਕੇ ਰਬੁਤ ਨੀ ॥ ਤੇਰੀ ਤਦ ਬੀਰ ਬੋਝੀ
 ਜਾਣੇ ਬੁਕੁਦਾ ਨ ਸਿੰਘ ਗਾਂਥਾ ਅਜੇ ਠੀਕ ਵਿਚ ਆਭ ਕੀਤ ਸਿਬੁਤ
 ਨੀ ॥ ੨੭੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਜੀ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ ਲਿਖਾਈ
 ਚਿੱਠੀ ਚੁਸਕੇ ਹੋ ਗਲ ਤੇ ਸਿਹਾਲ ਸਾਰਾ ਦੱਸਿਆ ਸੁਨਾਇਕੇ
 ॥ ਹੋਈ ਤੁਸੀਂ ਬੁਝ ਕੇ ਸਿਧਾਈ ਨਾਲ ਖੇੜਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀਕ
 ਜਤਾ ਬੁਝੇ ਸੁੰਝੀ ਅੰਝਰਾਇਕੇ ॥ ਹੋਇਕੇ ਵਜੀਰ ਲੇਹੇ ਅੰਝਰੇ
 ਜੇਕਰ ਮੁਖਿ ਸੁਣੇ ਆਈ ਭਿਨਮ ਭਾਸੇ ਕੰਢੇ ਕੀ ਕੁਝਾ ਬਿਕੇ ॥
 ਚਿੱਠੀ ਸੁਣੇ ਸੀਕ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਬੁਝਾਓ ਨ ਸਿੰਘ ਆਸਦਾ ਸੁਨਾਇਕੇ
 ਕੰਢੇ ਕੀ ਕੁਝਾ ਬਿਕੇ ॥ ੨੭੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਲਦੀ ਕੰਢੇ

(੮੩)

ਰਾਏ ਨੇ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਜੋਗ ਦਲੀਤਕਸਿ ਮਿਲੇ ਸਾਥ ਦੀ
 ਰਵਾਜਿਆਗੁਜਾਰੀਏ॥ ਔਰਤ ਬੁਲਾਵੇਦੇਚਾਰੁਲਾਭੇਦੁਖਾਵੇ
 ਸਾਨੂੰ ਸੋਈਗੁਰੂ ਚਾਇਕੇ ਪਰੀਤ ਨਾਲ ਧਾਰੀਏ॥ ਖੇਡਿਆ
 ਵਿਚ ਭੀਖ ਮੰਗੀਏਭਿਖਾਰੀ ਹੋਕੇਏਇਕੇ ਰਕੀਰ ਅੱਗੇਧੀਰਦੇ
 ਪੁਕਾਰੀਏ॥ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਹੀਰਦਾਦੀਦਾਰਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਡਾ
 ਬਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰੀਏ॥ ੨੭੫ ॥ ਕਬਿੱਤ॥
 ਹੋਕਾਏਵੇਰਾਬਣਾਜਹਾਨਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਨਾਲ ਆਰਿਯਾਰੋਕਿਸਿਜੇ
 ਛਕੀਰਅੱਜਪੇਵਣਾ॥ ਜੰਮਜਾਦੀਬਾਦੀਨਾਲ ਹੋਲਨਾਖੁਬਹਾਲੇ
 ਭਾਈ ਮੋਧਾਗਿਆ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਨਹੀਂ ਦੇਵਣਾ॥ ਅਲਖ
 ਜਗੀਰਧਨਮਾਲਸਭਫੱਕਰਾਂਦਾਬੈਠਨਾ ਸੁਖਾਲਾ ਕੁਛ ਚਾਰਨਾ
 ਨਾ ਦੇਵਣਾ॥ ਆਪਣੀਸਲਾਹ ਸਦਾ ਜਾਗਨਾਅਮੀਚਾਦਾਰੀ
 ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੋਵਣਾ॥ ੨੭੬॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਦਿੱਲੇਜਾਕੇ ਨਾਬਨੂੰ ਅਦੇਸਕੀਤਾ ਰਾਬਦੇਨੋਬੈਠਕੇ ਨਾਜੀਕ
 ਨਾਲਅਦਸਅਦਬਦੇ॥ ਬਾਲਨਬੈਠਾਅੱਗੇਬੁਲਾਏਪਲੰਘ
 ਉੱਤੇ ਪੁਸ਼ੀ ਸਿਵੇ ਮਸਤਨਾਲਰੰਜਿਆਸਰਾਬੰਦੇ॥ ਏਥਕੇ
 ਸੁੰਦਰੇ ਕੁਲ ਪੁੰਨਦਾਪਰੇਅਨਾਲ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏਹੁੱਲਅੱਜਸੁੰਦਰ
 ਗੁਲਾਬਦੇ॥ ਹੱਥਬੰਨ੍ਹਰਾਇਲਖਲਿਤਾ ਭੁਯਾਵਾਨਸਿੰਘਾਭੀਲ
 ਨਾਭ ਤਾਈਅੱਗੇ ਸੋਲਦਾ ਜਵਾਬਦੇ॥ ੨੭੭ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਨਾਥਕਹੇਰਾਸਿੰਘਾਪਿਛਲੀਕੁਲੇਜਾਹਭਾਈਸੋਧੀਅਦੇਚਾਰ
 ਸੁਭੇ ਮੁਸਕਲਾਕੁਮਧਾਰੇ॥ ਉੱਪਤੇ ਅਲਾਬੀਨਾਲ ਚਾਰਨਾ
 ਆਪਣੇਨੂੰਏਥੇਏਥੇਮੁੰਦਰਾਅੱਗੇਸਾਥੀਦੇਸਾਥੀਦੇ

ਪਾਲੀਤੇਸਮੀਨਉਤਿਲੇਟਨਾਹੈਖੱਲਮਿਰਗਾਨਭੂਰੇਭੂਰੀਆ
 ਚੰਡਾਵਣੇ ॥ ਖਾਕ ਵਿਚ ਖਾਕ ਹੋਕੇ ਰਹਿਣਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਲੱਭਣੇ ਨ ਏਥੇ ਬੱਚਾ ਪਲੰਘ ਬਿਛਾਵਣੇ ॥ ੨੭੮ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਐਖਾਹੈ ਸੰਭਾਲਣਾ ਜੰਜਾਲ ਦਾ ਪੰਦਾਲ ਸਾਨੂੰ
 ਸੁਠਦਾ ਪਸਾਰਾਸਾਰਾ ਜੱਗਉਤੇਜੀਵਨਾ ॥ ਬੰਦਲਾਦੀਛਾਈ
 ਬੁਠਿਆਦਖਸਾਬੰਦਿਆਂਦੀਨਿੱਤਕਿਸੇਬੰਦੇਨਾ ਅਟੱਲ ਏਥੇ
 ਥੀਵਨਾ ॥ ਨਦੀਨਾਉਮੇਲਹੈਸੰਜੋਭਦੀਸਹਾਨਉਤੇਆਖਰਾ
 ਵਿਜੋਭ ਵਿਚ ਖਾਕਦੇਮਿਲੀਵਨਾ ॥ ਅੰਤਨੂੰਉਡੇਤਏਥੇ ਹੋਣਾ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਆਬਜੇ ਹਧਾਤਲੱਖ ਘੋਲ ਘੋਲ ਪੀਵਨਾ ॥
 ੨੭੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਗਾਨੀਆ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆ ਹੀਛਾਉਨਾ ਹੈ
 ਖੁਸ਼ੀਨਾਲਕੀਨਾਵਿਚਸੋਹਨਸੁਨਹਿਰੀਕੇਤੇਬੰਦਜੇ ॥ ਛੱਲੇਦਾਰ
 ਬੰਦੀਆਮੁਲਾਈਨਾਲਪਾਲੀਆਸੀਏਥੇਕੋਚੀਮਾਰਕੇਉਤਾਰ
 ਦੇਣੇਤੇਬੰਦੇ ॥ ਮਾਪਿਆਦੇਸੀਸਉਤੇ ਮੋਜਸਦਾਮਾਨਭਾਈਤੇਰੇ
 ਜੇਹੇ ਕਦੇਵਿਚਖਾਕਦੇਰੁਲੀਦੜੇ ॥ ਹਾਸੀਨਯੋਜੋਗਦਾਸਮਾਨ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਤੁਸਾਂਜੇਹੇਬੰਬਲੇਫਕੀਰਨਹੀਹੋਦੜੇ ॥ ੨੮੦ ॥
 ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੋਈ ਰੋਜ ਜਗਤ ਸਰਾਉ ਹੈ ਖੁਸ਼ੀਛਰਾ ਦੀ
 ਕੋਇਲਦਾਸਾ ਕੱਟਣਾ ਹੈ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ॥ ਪੰਛਤ ਹਕੀਮ
 ਚਾਨੇਬਾਦੁਬਾਹਵਲਾਇਰਾਦੇਖਾਕਮੇਸਮਾਇਸਿਲੀਹੋਇਨ
 ਚਾਰਦੇ ॥ ਰੇਤਦਾਮੁਨਾਰਾਸਾਰਾਜੀਵਣਾਹੈ ਆਦਮੀਦਾਬੰਦਤੇ
 ਪੁਰਖਦੇਸੁੱਖਕੇ ਪੁਕਾਰਦੇ ॥ ਤੇਤੇ ਵਰਖਾਚ ਸੰਗਾ ਹੋਯੋ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚੰਡਾਵਣੇ ਖਾਕਦੇਰੁਲੀਦੜੇ ॥

(੬੫)

॥ ੨੮੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਥ ਕਹੇ ਜੇਕੁ ਏ ਮਹਿਮੁ ਸਾਧੀ
ਸਾਲਣਾਹੈ ਤੇਥੇ ਨਾਉਲਧੇਦੇਸੁ ਆਪਕਦੇ ਹੋਵਣੇ ॥ ਨਿਮ
ਏਤੇਜੇਗਦਾ ਕਮਾਉਣਾ ਮਹਾਲਬਥਾ ਹਾਰਤੈ ਸਿਕਾਰ ਤੇਨ
ਬਣਨਸਭੇਖੋਵਣੇ ॥ ਨਾਦਸਿੰਗੀਖਪਰੀਬਿਭੁਭਕਦੇਲਕੁਲੀ
ਤੇਜੇਗੀਆਦੇ ਪਰਤੈਨੀਐਖੋਹੇਨ ਧੋਵਣੇ ॥ ਕੰਨ ਪੂਰ ਜਾਂਦੇ
ਆਵਾਗੇਨ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਨਾਥਕਹੈ ਬਨਨ ਤੇਨ ਪਿਰਕਰ
ਰੋਵਣੇ ॥ ੨੮੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਛੱਡਕੇ ਸੁਦਾਦੇ ਸਾਧ ਸੁਇਕ
ਕੀਖੰਟਣਾਹੈਦਸਮੈਨੁਗਬਿਐਹੈਨਾਥਲਲਕਾਰਦਾ ॥ ਕਹਤੈ
ਦੁਖ ਨਾਲਤੂੰ ਫਕੀਰ ਹੋਣ ਲੰਕਿਆਹੈ ਜੇਗਦਾਹੈ ਜਾਲਣਾ
ਨਿਗਲ ਲੈਣਾ ਸਾਰਦਾ ॥ ਮਾਪਿਆ ਨ ਘਰਿਆ ਤੇਉਨ
ਭੰਨਾਟਿਲੇ ਵਲ ਦਿਸਦਾ ਤੂੰ ਪਤਸਾਨੁਕਿਸੇਸੁਰਦਾਰਦਾ ॥
ਦਿੱਤੀ ਨਾਥ ਘੁਰ ਦੁਰ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਛੱਡਕੇ ਭੁਭਕ
ਜੇਗ ਕਾਸਨੂੰਹੈ ਧਾਰਦਾ ॥ ੨੮੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਗੁਰਾ ਬਿਨਾ
ਗਤ ਨ ਜਗਤਵਿਚਘਾਦਮੀਦੀਗਰਾਬਿਨਾਪਦੀਅਧਿਕਾਰ
ਗਲਵਾਸੀਆ ॥ ਗਰਾਬਿਨਾਗਹੇਨਬਿਐਵਰਸੁਪਾਕਦੇਦਾ
ਗਰਾਬਿਨਾਜਾਦੀਆਨਮੈਲਕਰਸਨਾਸੀਆ ॥ ਕੁਰਾਬਿਨਾ
ਸਾਵੇਨ ਅਧੇਗ ਅਭਜਾਨ ਵਾਲਾ ਗਰਾਬਿਨਾ ਕਦਾ ਨਹੀ
ਪੁਦੀਆਬਲਾਸੀਆ ॥ ਗਰਾਬਿਨਾਹੋਵਨਕਿਆਨ ਕੁਧਾਰ
ਸਿੰਘਾ ਗਰਾਦੇਬਗੈਰ ਲਖ ਭਗਾਇਰਕਾਸੀਆ ॥ ੨੮੪ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਥ ਬਿਐ ਅਕ ਦੁਖ ਦੁਖ ਆਦਿ ਸਾਧਿਕ
ਹੋਏਕੇਸਿੰਘਾਤੂੰਪਿਰਾਪਥਰਸਮਲੀਆ ॥ ਬੁਧਾਧਿਕਾਰ

(੮੬)

ਤੂੰ ਘਟਾਤ ਸਾਨੂੰ ਆਨਲੰਗ ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਵੀਠ ਅਸਾ ਦੇਖਿਆਨਾ
ਬਾਲਿਆ ॥ ਬਡਾ ਤੂੰ ਗਦੁਦਉ ਤੁਭੁਤ ਸੇ ਗਾਮ ਵਿਚ ਡਾਂਹੀ ਤੇਨੂੰ
ਮਾਪਿਆ ਨਿਪਰਾ ਤੇ ਨਿਕਾਲਿਆ ॥ ਬਲਨ ਤੇ ਬੰਦਨ ਹੀ ਹੁੰਦਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਜ਼ ਸੁੰਦਰ ਦੋਹੈ ਬੇਰਾ ਤੇਨੂੰ ਵਾਲਿਆ ॥ ੨੮੫
॥ ਕਬਿਤ ॥ ਬੈਠਾ ਸੁਲੀਨਾਥ ਜੀ ਮੈਂ ਆਯਾ ਤੇਰੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ
ਬਾਲਨਾਥ ਅੰਜਨ ਗਤ ਤਾਈਂ ਤਾਰਦਾ ॥ ਤਾਂਹੀ ਤੇਰੇ ਦਾਇਰੇ
ਮੈਂ ਆਲਕੇ ਮੁਹਤਾਜ ਹੋਯਾ ਰੋਯਾ ਭਰ ਅੱਖੀਆਂ ਦਿਲਾਂ ਦੀ
ਆਹੀ ਮਾਰਦਾ ॥ ਕੰਨ ਮੇਰੇ ਪਾੜਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਚਾੜ੍ਹ ਜੋਗੀਆ ਦੇ
ਕੰਧੇ ਨਹੀਂ ਬਾਲਨਾਥ ਜੀ ਅਸਾ ਡਾਕਾਰ ਸਾਰਦਾ ॥ ਅਸੀ ਪਰ-
ਦੇਸੀ ਬਲ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਲਨਾਥ ਅੰਗੇ ਮੀਏਂ ਰਾਬੇ
ਨੂੰ ਪਕਾਰਦਾ ॥ ੨੮੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜੇਗ ਬੁਰਾ ਜਾਲਣਾ
ਮਹਾਲ ਤੇਸਾ ਜੇਹਾਨੂੰ ਜੇਗ ਜਾਲੇ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਧਾਰੇ ਜੱਤ ਮੱਤ
ਨੂੰ ॥ ਜੇਗ ਜਾਲੇ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਸੁਰਾ ਪੁਰਾ ਮਰਦ ਹੋਵੇ ਜੇਗ ਜਾਲੇ
ਸੋਈ ਜਾਣੇ ਜੋਗੀਆ ਦੇ ਮੱਤ ਨੂੰ ॥ ਜੇਗ ਜਾਲੇ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਇੰਦੀ-
ਆਨਿ ਵਸੇ ਰੱਖੇ ਜੋਗ ਸੋਈ ਧਾਰੇ ਜੇਹੜਾ ਮਾਰੇ ਪੰਜ ਤੰਤ ਨੂੰ ॥ ਤੁਸਾਨੇ
ਕਮਾਉਨਾ ਕੀ ਜੋਕ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨਾ ਬਕਹੇ ਬੰਨ੍ਹ ਪੱਲੇ ਕੁਝ
ਕਰਤ ਤੇ ਨੂੰ ॥ ੨੮੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜੋਗੀਆ ਦੇ ਅੰਗੇ ਪਾਣੀ
ਭਰਨ ਮਹਾਲ ਤੇਨੂੰ ਮਰਾਹੀ ਉਖੇਰਾ ਹੋਉ ਪੁਆ ਤੇਨੂੰ ਪਾਉਦਾ ॥
ਲਿਖਤ ਨਿਹਾਲੀਆ ਕਿਉਂ ਫੱਡਕ ਫੱਡਕੀਰ ਹੁੰਦਾ ਏਥੇ ਪਾਸ
ਜੋਗੀਆ ॥ ਸੁਲੀਦਾ ਡਿਫਾਉਣਾ ॥ ਤੀਰਥ ਪਰਾਗ ਗੰਗਾ
ਕਧਾ ਇਸਨਾਨ ਅਖਾਹਿ ਗਾਮ ਮਹਾਲ ਤੇਨੂੰ ਮਾਕਦਾਲ ਗਾਉਕਾ
ਦਾ ਬਨ ਨਾਉਣ ॥ ਅਲਾਸ ਨਾਉਣ ॥

(੮੭)

। ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇ ਜੀਵਦਾਮਨੁ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੇਧਾ ਬਰਾ ਰਾਇਨਾ
ਹੈ ਜੇਗ ਦਾ ਕਮਾਉਣਾ ॥ ੨੮੮ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਵੇਲਾ ਪਾਨੀ
ਨਾਥ ਜੀ ਮੈਂ ਕਰੁੰਗਾ ਫਕੀਰਾ ਅਗੇ ਜੇਹਾ ਕੰਮ ਐਥਾ ਸੋਈ
ਕਰੁੰਗਾ ਕਬੂਲ ਜੀ ॥ ਹਾਸਰ ਗੁਲਾਮ ਸਦਾਰਹੁ ਘਰ ਬਾਰਤੋਰੁ
ਜੇਹੀ ਫਰਮਾਓ ਸੋਈ ਕਰੁੰਨਾ ਅਦੂਲ ਜੀ ॥ ਦਇਆ ਕਰੇ ਨਾਥ
ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਾਰੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜੇਗੀਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਮੈਨੂੰ ਹੋਵੇ
ਵਸੂਲ ਜੀ ॥ ਨਾਥਨੂੰ ਤਰਸ ਜਦੋਂ ਆਇਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਚੇਲਿਆਨੇ ਆਨਕੇ ਮਥਾਯਾ ਉਧਮੂਲ ਜੀ ॥ ੨੮੯ ॥ ਕਥਿਤ
॥ ਕੋਲ ਚੱਲ ਆਯਾ ਅੰਜ ਜੇਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਨਾਥ
ਦੀਆ ਮੱਤਾ ਮੂਲੇ ਮੁਢੇ ਗਈਆ ਮਾਰੀਆ ॥ ਬਾਰਾ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ
ਪਾਲੀ ਭਰਦਿਆਨੂੰ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਲਖ ਕੰਟੀਆ ਮੁਸੀਬਤ
ਭਾਰੀਆ ॥ ਬਾਲਕਯਾ ਤੋਂ ਬੁਢੇ ਤੇਰੇ ਥੀਏ ਦਰਬਾਰ ਹੋਏ
ਸੇਵਕੀਏ ਵਿਚ ਅਸਾਉ ਮੇਰਾ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆ ॥ ਗੱਲ ਬਿਨਸਾਫ਼
ਦੀ ਨ ਹੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੇਗ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਦੇਖ ਲੈ ਡਿੱਖੀ
ਚੀਦਾਰੀਆ ॥ ੨੯੦ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਉਠ ਨੱਠੇ ਚੇਲੇ ਬਾਲਾ
ਨਾਥ ਕੋਲੋ ਗੁਸੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਚੱਲੇ ਮੁਢੇ ਸਭ ਮੰਦਰ ਤੇ ਮਾੜੀਆ
॥ ਕਿਤੇ ਘੱਏ ਰਾਹ ਧਾਹ ਮਾਰਕੇ ਸਬਰ ਵਾਲੀ ਬੈਠੇ ਬਾਰ ਬੈਠੇ
ਲਾਕੇ ਮੁਦਤਾ ਦੀ ਤਾੜੀਆ ॥ ਰਾਬੋ ਦੇ ਨਸੀਬ ਦਾ ਨਾ ਕੋਈ
ਰਾਹਰੇ ਪੁਰਦਾ ਹੋ ਦੁਧ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਅੰਬ ਦੀਆ
ਫਕੀਆ ॥ ਉਜੜ ਉਡਾਰ ਜਦੋਂ ਹੋਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਨਾਥ ਲੇਖੀਆਂ ਨਾਲ ਆਯਾ ਉਧਮੂਲੀਆ ॥ ੨੯੧ ॥

(੯੮)

ਕਹਿਓਨਾ ॥ ਮੰਚਰਾ ਬਨਾਉ ਬੀਨੀ ਪਾਰਿ ਏਸ ਫੇਕਰੇ ਦੇ ਯੇਵੇ ॥
ਅਭਾਗੀਨੁ ਠਹੀ ਕਾਰਜ ਬਿਗਾਢੀਏ ॥ ਮਾਰੀਏ ਜਮੀਨ ਦੇ ਨਾ
ਕੁਝ ਚਿਹ੍ਰਾ ਸੰਜਨਾ ਨੂੰ ਰਾਡ ਦਿਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ
ਲੁਝਾਈਏ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉਤੇ ਬੱਲਲਈਏ
ਪ੍ਰੇਮੀ ਲੁਝੇ ਰੁਖ ਦੇ ਰੁਖੁ ਲਠਾਉ ਖਾਢੀਏ ॥ ਆਦਤ ਅਸੀਲਾਂ ਦੀ
ਸਿਰਨੁ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਪਦਾ ਵਸੇ ਬਾਪਾ ਸਵਸਦਿਆਂ
ਉਜਾੜੀਏ ॥ ੨੯੨ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਨਾਥ ਵਲ ਦੇਖਕੇ
ਸੁਧਾਏ ਚੇਲੇ ਆਪੋ ਆਪ ਮਿੱਟੀ ਲਿਆਰੇ ਸੁਰਬਲੀ ਸੀ ਮੁੰਦਰਾਂ
ਬਨਾਈਆ ॥ ਅਮੀਦਾ ਮੰਗਿਆ ਮਾਣੀ ਮੁੰਦਰ ਬਨਾਵਟੇ ਨੂੰ ਹੁਰਾਂ ॥
ਪੁਸ਼ ਬੈਠਕੇ ਸੁੀ ਮਿੱਟੀ ਆਰਲਾਈਆ ॥ ਚਰਚੇ ਜਥੇ ਪਵਿਰ
ਕੰਮੀ ਮੇ ਮੇ ਮਨਾ ਲੁਖੀ ਪੀਰਾਂ ਬੈਠਹੋਈ ਆਪਨੀ ਸੁਕਾਈਆ ॥
॥ ਸੁਚਖ ਮਨੁ ਆਸਾ ਲਠਾਥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੁੰਦਰਾਂ ਸਕਾਰ
ਨੂੰ ਜਲਦੇ ਦੇ ਆਈਆ ॥ ੨੯੩ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਪਾਸ
ਏਨੇ ਆਪਾ ਰੰਝਾਨੁ ਬਣੇ ਪਿਆਕਨਾਲ ਫੇਰ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਜੇਥਾ
ਜਗਨੁ ਬਾਲੀ ਸੁੰਮਿਯੂ ॥ ਅਲਖ ਜਗਾਇਕੇ ਗਰਮ ਵਿੱਚ ਪੈਰ
ਧਰੀਏ ਸੇਸੇ ਰੁਦਾਈ ਰੁਨਿਤ ਮੰਗਿਆ ਲੀ ਭਿਖਿਆ ॥ ਐਕਤ
ਥਿਕਾਨੀ ਮੇਥੇ ਵਿਰਭ ਰੁਗਾਨੀ ॥ ਸੱਚਾ ਸੱਚਾ ਹੋਰੇ ਖੇਡਨਾ ਹੀ ॥
ਨੇਕੀਆਂ ਆਇਆ ॥ ਦੇਖਦਾ ਕਾ ਕਾ ਕਾ ਨਾ ਲੱਖੀ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਮੇਥੇ ਲਾਭ ਹੀ ਦੇ ਸੁਕਾਨਾ ਲਾਭੇ ਦੇ ਭੁਖਿਆ ॥ ੨੯੪ ॥
ਕਥਿਤ ॥ ਨੇਕੀਆਂ ਲੀ ਰੀਤ ਨਾ ਲਾਭੇ ਸੱਚਾ ਪਰੀਤ ਲਾਭ
ਕਰਾਏ ਰੁਖੇ ਰੁਖੇ ਮੰਗੀਆ ਭੁਖੇ ਭੁਖੇ ॥ ਮੰਗੀਆ ਰੁਖੇ

*

(੯੯)

ਉਤੇ ਰੱਖਨਾ ਕਦਮਨੀ ਸੋਧਾਤ ਨ ਆਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯਾਤ
 ਰੇਰਦੀ ॥ ਦੁਪਈ ਮਲਾਈ ਵੀ ਗੰਢੇਟ ਨਾ ਸੁਭਾਤੀ ਤੇਰੀ ਮਈ
 ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਢਾ ਰੇਰਦੀ ॥ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਾ ਜੁ ਨਾਲ
 ਰਹਿਣਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਆਨੰਦ ਲੱਖ ਖੋਜੇ ਮਰ ਕਈ
 ਦਕੋਰਦੀ ॥ ੨੯੫ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਕਹੇਰ ਮੁਖ ਆਨਾ ਆਈ
 ਲਾਈ ਜੋਗੀ ਆਨੰਦ ਦੇਖ ਕੇ ਗਗੀ ਬਾਸਾ ਕਈ ਤੇਰੀ ਲੇਟ ਜਾਇ
 ਪੰਜਤਤ ਮਾਰਕੇ ਅਸੰਤ ਜਾਣ ਲੋਕਾਈ ਫੁਰੀ ਲੇਕੇ ਵਧ
 ਸੁਭ ਮਾਸਦੀ ਏਹ ਬੋਟੀ ॥ ਕੰਨ ਮੁਖ ਲੇਵੇ ਸਿੰਘੇ ਮੁਖੀ ਲੇ
 ਕਹਾਣੀ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਵਲ ਦੇਖਣਾ ਨਾ ਆਖੇ ਰੱਖ ਖੋਜਦੀ ॥
 ਪੁਰ ਪਰੀ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਰੋਲਦਾ ਕਦੇਤ ਬੰਗਾਨੀ ਬਕਾਨ ॥
 ਸਿੰਘਾ ਸਾਸਤ ਲੰਗੋਟਕੀ ॥ ੨੯੬ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥ
 ਲੰਗੋਟੀ ਕਦੇ ਹੋਈ ਜੋਗੀ ਮਾਣਿ ਆਤੀ ਰੁਚਕ ਸਿੰਘ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈ
 ਖੋਲੀ ਆਖਿ ਰਿਚਾਰਦਾ ॥ ਕੰਨਾ ਤੇ ਪਛਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਜਾਇ
 ਸਾਨੂੰ ਆਵਦਾ ਸੀ ਹੋਦਾ ਨਾ ਸਿੰਘ ਆਖਿ ਦੇ ਰਿਚਾਰ ਆਜ ਕਦੇ
 ॥ ੨੯੭ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਕਹੇਰ ਮੁਖ ਆਨਾ ਆਈ
 ਦਾ ਭੇਸ ਫੇਰ ਕਾਸਨੁ ਸਵਾਰਦਾ ॥ ਆਖੀ ਤੇ ਲੇਖੇ ਤੇ ਮੇ
 ਰਹਿੰਦਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਖੇ ਮੈਥੋਂ ਤੇ ਸਾ ਕਾਸਨੁ ਰੁਚਕ
 ਲ ॥ ੨੯੮ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਕਹੇਰ ਮੁਖ ਆਨਾ ਆਈ
 ਰੁਚਕ ਲੇਖੀ ਮੈਂ ਹੋਕਨੀ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ
 ਏਕਾਨੀ ਜੋਗੀ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ
 ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ

((੯੮))

*

ਅਗੈਸਾਗੈ ਲਹੀ ਸਦਸਿਤਰੀਲਿਆਉ ਸਰਕਰਿਦਾ ॥ ਚੰਨੀ
ਦੀਤੁਅਗੈਸਾ ਉਦਸਿਤਰੀਲਿਆਉ ਰਾਬਕਹੇ ਨਥਿਜੀ
ਮੇਲਾਪਲਾ ਨੀ ਗੁਜਾਰਦਾ ॥ ੨੮੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚੰਗਾ
ਕਰਿਤੁਬਾ ਸਭ ਦਸਦਾ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ ਲੁਥੇ ਲੁਭੇ ਵਾਗੈ ਸਿਰ
ਪਥਿਦਾ ਨਾ ਫਰਿਆ ॥ ਦੇਖਕੇ ਭਰੀਬ ਅਸੀ ਜੇਗ ਦਿਉ
ਤਰਿ ਭੁਝੀ ਹਰਿ ਨਹੀ ਧਰੀਆ ਤੁਸਾਡੇ ਪਾਸੋ ਬੇਰੀਆ ॥
ਲਖੇ ਵਾਰ ਘਿਣਕੇ ਅਕਾਉ ਦਾਸੀ ਸਾਡੇ ਤਾਈ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ
ਕੰਨਸਵਰ ਮੇਦਰੀ ਨ ਸੋਰੀਆ ॥ ਆਦਤ ਪਰਾਬ ਨਹੀ ਜਾਈ
ਭਰਨਿਸੰਘਾ ਆਦਮੀ ਦੀਕਦੇਵੇਦੇਖੋਰੀ ਪੋਰੀਆ ॥ ੨੮੯
॥ ਕਬਿਤ ॥ ਲੁਥਿਕੇ ਬਿਭੁਤ ਵਿਚ ਸੰਗਲੀਦੇ ਲੋਟਨਾਰੀਆ
ਰਹਿਤੁਨ ਹਨ ਅਖੀਆ ਫਕੀਰੀਆ ॥ ਜੇਗਦਾ ਮਹਾਲ ਉਸੀ
ਜੀਹ ਅੰਤ ਨ ਜਾਲਨਾ ਹੋਜੀਆਦੇ ਪਥਵਿਚ ਅਸਕਲ ਜੀਹੀ
ਰਹਿ ॥ ਅਸੀ ਪਚਦਸੀ ਜਾਣ ਜੇਗਦਿਤਾਇ ਰੇਤੁਇ ਕਦੇਤੁਕ
ਹੁਣਿਆਕੇ ਗਲਾਤੀ ਅਮੀਰੀਆ ॥ ਹੁਕਮੀ ਨ ਬਿਰੇ ਕ ਮਸ਼ਾਤ
ਭਰੀਵਨਿਸੰਘਾ ਗੰਦਿਆਦੇ ਪੁਤਰਾਨੂੰ ਪਰਦ ਨਹੀ ਪੀਰੀਆ ॥
੨੯੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਧੀਰਤੇਫਕੀਰਗਾਈ ਦੇਖਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਨਾ
ਦੇਵੇਦਾ ਸਰਤੀਨੂੰ ਸੀਸਚਾ ਨਿਵਾਵਨਾ ॥ ਹੋਕੇ ਜੇ ਬਗਾਨਾ
ਸਭਿਬੀਖ ਅਸੀਨਸੀਨ ਅੰਤਾਦੇ ਵੱਲੇ ਮਲ ਪਥੇਸਾਨ ਲੀ
ਲਗਾਵਨਾ ॥ ਰਾਗੁਇਨ ਚੰਬਦਾ ਖਿਅਲ ਚੰਬੀ ਸਰਤਵਿਚ
ਦਹਰੀਅੰਤਤੀਨ ਕਾਸਨੂੰ ਪਵਦਾ ॥ ਅਨਿਭੰਨ ਸੀਨ ਚੰਦ
ਮੁਖਿਕੇ ਬੰਦੀ ਅੰਧਾ ਅੰਧਾ ਅੰਧਾ ਅੰਧਾ ਅੰਧਾ ਅੰਧਾ

॥੨੦੧॥ ਕਥਿਓ ॥ ਮਨੀ ਬਿਰਾਜਦੀ ਸਭਾ ਮਨੀ ਕੁ
ਜਾਨੀ ਨਾਸਾਨੀ ਰਈ ਨ ਮਥਿਓ ਮਥਿਓ ਰੋਸ ਜਾਭਾਉ ॥੨੦੨॥
ਈਦ ਅਕਲੀਦ ਕਾਸਤੀ ਨ ਰੱਖਤੀ ਹੈ ਇੰਸਾਫਤੀ ਰੁਖਾਉ
ਉਕਿਅਥਿਫਾਵਨਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਖੁਨ ਖੁਨ ਕਾਲ ਖੁਨ
ਹੋਏ ਗੁੰਗਾ ਸੁਲਤਾਨ ਬੈਰੋ ਭੂਤਨ ਮਨਾਵਣਾ ॥ ਪੰਡਤਾ ਲਾਨੇ
ਜੁੜਪੈਂਦੇ ਹੈ ਧਿਯਾਨੇ ਭਗਵਾਨ ਧਿਯਾ ਅਧਕਾਨੇ ਸੋਈ ਹੈ
ਛੁਡਾਵਨਾ ॥੨੦੨॥ ਕਥਿਓ ॥ ਨਾਥ ਪਾਸ ਬੈਠਕੇ ਰੰਗੇਲਾ
ਤਾਹਨੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਸੰਗਦਾ ਨਾ ਰਤੀ ਗੱਲਾ ਮਾਮਲਾ ਤੀ
ਖੁਲੀਆ ॥ ਤੁਥਾਤੇ ਮਹੰਤੀ ਤੇਰੀ ਸਾਥੇ ਨ ਸੰਗਲੀ ਜਾਯੋ
ਬਾਡਾਸਾ ਬੋਏ ਸਆਸਕੀ ਦੀਆਂ ਭੁਲੀਆ ॥ ਪੁਰਦਾ ਹੈ ਲਸਕਨ
ਖਲੋਤਾਰਾ ਬਾ ਗੁੰਸੇਨਾਲ ਦੀਆਂ ਰਾਖਾਵੇ ਨਾਲੇ ਜੱਜੇ ਨੱਥ
ਬੁਲੀਆ ॥ ਐਰਤੀ ਤੋ ਮਨੇ ਜੋਹੜੇ ਕਰਨ ਭਗਵਾਨ ਧਿਯਾ
ਐਹਾ ਜੋਹਾ ਕੁਰਾਂਤੇ ਨਾਲਵਨੀ ਆਜੁਲੀਆ ॥੨੦੩॥ ਕਥਿਓ ॥
ਗਿਆਨਰੂਪੀ ਘੋੜੇਨੂੰ ਵਿਚਾਰੈ ਲਗਮ ਦੇਣਾ ਸਬਰੁਈ ਤੇ
ਉਂਝੇ ਚਾਰਜਾ ਮਾਪਾਈਏ ॥ ਮਿਮਾਦੀ ਰਕਾਬ ਵਿਚ ਪੈਏ ਆਏ
ਰੱਖਨਾ ਹਿੰਦੂ ਰਾਵਾਲੀ ਪੁੰਜੀ ਜੋਰ ਭੰਦ ਲੁਕਾਈਏ ॥ ਜਾਯੋ
ਸੱਤ ਭਾਰਵਕੇ ਅਮੋਰਨ ਬਨਾਵਣਾ ਹੈ ਸਾਬਤ ਅਮੀਰੀ
ਦੇਨਾਲ ਸਫਾਈਏ ॥ ਜੋਗ ਮਸਫਾਈ ਰਹੇ ਆਏ ਰੁਕਾਉ
ਸਿੰਘ ਭੋਗਾਈ ਪੁਰਾਣੀ ਅਸੀਂ ਰੁਕਾਉ ਰੁਕਾਉ ਹੈ ॥੨੦੪॥
॥ ਕਥਿਓ ॥ ਮਨੀ ਕੁਰਾਂਤੇ ਨਾਲਵਨੀ ਆਜੁਲੀਆ ॥੨੦੫॥
ਕਥਿਓ ॥ ਮਨੀ ਕੁਰਾਂਤੇ ਨਾਲਵਨੀ ਆਜੁਲੀਆ ॥੨੦੬॥

ਕੋਪੜੇਈ ਕੰਮ ਦੇ ਨਲਕ ਕੰਠੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਆਪਣਾ ਨਾ ਆਉਂਦਾ
 ਪਛਾਣੀਏ ॥ ਜੇਗ ਜਾਲੇ ਸਿਈ ਜੇਹੜਾ ਚੁਰਾਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ
 ਗੁਰਾਬਾਬ ਯੇਵੇ ਅਵਾਰੇ ਲਿਖਾ ਕਛਾਣੀਏ ॥ ਛੱਡੀਏ ਬੁਰਾਈ
 ਜਦੋਂ ਆਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਜਾਇਕੇ ਨਿਸੰਗਰੀਗ
 ਮਾਣੀਏ ॥ ੨੦੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਆਖਦਾ ਹੰਝੇਟਾ
 ਨਾਲ ਆਜਜੀਦੇ ਹੀਥੇ ਬਗੈਰ ਯੈਰਗੈਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ॥
 ਜਿਸ ਪਿਛੇ ਜਾਲਦਾ ਦਸੋਟਾ ਵਿਚ ਰੋਹੀਆਂ ਦੇ ਹੋਇਕੇ ਨਿਮਾਨਾ
 ਵਿਚ ਆਯਾ ਤੇਰੇ ਭੇਖਦੇ ॥ ਤਾਰੇ ਜੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚੋਂ
 ਆਜਜਾ ਨੂੰ ਆਰੇ ਵਿਚ ਮਿਖ ਮੇਰੇ ਕਰਮ ਵਾਲੀ ਰੇਖਦੇ ॥
 ਆਸਰਾ ਤੁਸਾਡਾ ਤਕ ਆਇਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਹੋ
 ਖਾਂ ਅਸੀਸ ਹੀਰ ਹੋਵੇ ਵਿਚ ਲੇਖਦੇ ॥ ੨੦੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਨਾਥ ਨੇ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਆਸ਼ਕੀ ਦਾ ਰੋਗ ਲੱਗਾ ਤਾਂਹੀ ਮੇਰੇ
 ਦਾਇਰੇ ਮੁਤਾਜ਼ ਹੋਯਾ ਆਨਕੇ ॥ ਕੀਤੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹੀਰ ਮੰਗ
 ਕਰਤਾਰ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਬਾਲ ਨਾਥ ਨੂੰ ਪਛਾਣਕੇ ॥
 ਜਾਇਕੇ ਬੇਸ਼ਕ ਬੱਚਾ ਸਾਡਾ ਮਾਲ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵੇਲੇ ਆਯਾ
 ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮਾਨ ਤਾਨਦੇ ॥ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਜੇਗ ਤੇਨੂੰ ਦਿੰਦੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਸ਼ਕੀ ਦਾ ਰੋਗ ਤੇਰਾ ਅਵਲਾਹੀ ਜਾਣਦੇ ॥
 ੨੦੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਹ ਬੱਚਾ ਰਾਂਬਿਆ ਸੁਤਾਬੀ ਉੱਠ
 ਖੇਡਿਆ ਨੂੰ ਬਾਲ ਨਾਥ ਆਖੇ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਤਾਈਂ ਜਾਨਣਾ ॥
 ਵਿਚ ਪਰਦੇਸ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਸੁਖ ਤੇਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਰਖਕੇ ਬਚਨ
 ਸਿਰਾ ਮਾਨਣਾ ॥ ਨਾਥ ਨੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਕੇ ਰਾਬਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੀਤਾ

(੬੩)

ਕੋਟਕੇ ਭਰਮਤੇ ਅੰਧੇਰੇ ਹੋਯਾ ਚਾਨਣਾ ॥ ਅੰਧੇਰੇ ਭਰਮਤੇ
 ਬਨਾਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਵਾ ਪੈਰ ਵਿਚ ਭੈਨੂੰ ਹੀਰਨੇ ਪਛਾਨ-
 ਣਾ ॥ ੩੦੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਵੇ ਹੋਥ ਜੇਕਰੇ ਅਦੇਸ਼ ਕੀਤੀ
 ਨਾਥ ਜੀਨੂੰ ਖੇੜਿਆ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਚਿਤਾਰਕੇ ॥ ਸਿੰਝੀ
 ਮਿਰਗਾਨ ਨਾਦ ਵੰਝਲੀ ਪਰੇਮਵਾਲੀ ਛੈਣੇ ਘੜਿਆ ਲਭੁਰੀ
 ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਡਾਰਕੇ ॥ ਤਾਂਦਲ ਅਲੇਹਾ ਬੂਈ ਭੱਖੜਾ ਚੁਲਾਈ
 ਪੰਨੀ ਹੋਰ ਰਤ ਮੁੰਢੀ ਖਾਕ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਿਭਾਰਕੇ ॥ ਮਸਤ
 ਦੀਵਾਨਾ ਹੋਸਿਧਾਨਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਖੇੜਿਆ ਦੀ ਵੱਲ ਸੁੱਝੀ
 ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਉਲਾਰਕੇ ॥ ੩੦੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਸ ਪਿੰਡ
 ਜਾਵੇ ਲੋਕ ਹੋਸਨ ਮਜਾਖਾ ਨਾਲ ਇਹਤਾਂ ਹੁਣੇ ਨਾਥ ਜੀਨੇ
 ਨੱਥਿਆ ਹੋਇਤੜਾ ॥ ਗੋਭਰੂ ਜਵਾਨ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਸੇਠਾ
 ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਅਜੇਸਜੇ ਨ ਲੰਗੋਟੜਾ ॥ ਕੋਈ ਕਹੇ ਛੱਡਿਆ
 ਧੰਦਾਲ ਜਾਲ ਟੋਬਰਾਦਾ ਖੂਬ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸਿਰੋਂ ਲਾਹਿਆ
 ਭਰੋਟੜਾ ॥ ਚੰਚਲ ਚਪਲਰਾਂਬਾ ਜੋਗੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬੱਢ
 ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਹੋਥ ਸੋਹੰਦਾ ਨ ਸੋਟੜਾ ॥ ੩੧੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਚਾਰਦਾ ਅਯਾਲੀ ਭੇਡਾ ਖੇੜਿਆ ਦੀ ਜੂਹ ਵਿਚ ਕਿੱਥੇ ਆਏ
 ਸਾਈਂ ਨਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਮਿਲਾਪਦੇ ॥ ਮਾਪਿਆ ਦਾ ਖੇੜਾ ਕੇਹੜਾ
 ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਛਕੀਰ ਸਾਈਂ ਹੋਵਦਾ ਮਲੂਮ ਜਾਣੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖੇ
 ਜਾਪਦੇ ॥ ਕਿੱਥੇ ਚੱਲ ਆਯਾ ਅੱਗੇ ਜਾਵਦਾ ਕਦੂਰ ਨਾਥਾ ਕੰਨ
 ਗੁਰਦੇਵ ਜੀਨੇ ਕੰਨ ਪਾੜੇ ਆਪਦੇ ॥ ਇਕ ਵੇਰੀ ਜਿਹਨੂੰ ਦੇਖ
 ਲੈਂਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਭੁਲਦੇ ਨਾ ਮੂਲ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਪਰਤਾਪਦੇ

(੬੪)

॥ ੩੧੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭੁਲਗਿਆ ਪਾਲੀਆ ਗਏੜੇ ਕਾਧਨੂੰ
ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ ਲੱਖ ਬੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਨ ਏਕਸ ਨੁਹਾਰਦੇ ॥ ਏਸਦੇਸ
ਵਿਚਕਦੇਆਏਨ ਖੁਆਬ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪਰਦੇਸੀਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ
ਤੋਂ ਪਾਰਦੇ ॥ ਬਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰਦਿਆ ਜਹਾਨ
ਵਿਚ ਮੁੰਦਤਾ ਦੇ ਜੋਗੀ ਲੋਕ ਭੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਦੇ ॥ ਖੁਸ਼ੀ ਜੇਹੜਾ
ਸਾਡੀਆ ਨਲਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਸਦਾ
ਬਹਾਰਦੇ ॥ ੩੧੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਨ
ਬਿਰੁਤ ਵਿਚ ਛੱਪਦਾ ਹੈ ਆਦਮੀ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਗੁੱਝੇ ਕਦੇ ਕੰਮ
ਭਾਰਦੇ ॥ ਚੋਧਵੀ ਦਾ ਚੰਦ ਬੰਦ ਹੋਂ ਵਦਾਨ ਤਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲੱਛਨ
ਮਲੂਮ ਹੁੰਦੇ ਨਾਰ ਬਦਕਾਰ ਦੇ ॥ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰ ਵਿਚ
ਲਾਲੜੀ ਨ ਰਹੇ ਗੁੱਬੀ ਕਾਗ ਨ ਛਿਪੇ ਦਾ ਵਿਚ ਭੋਤਿਆਂ
ਦੀ ਭਾਰਦੇ ॥ ਅੱਗ ਵਿਚ ਛਪੇ ਨਾ ਬਰੁਚ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਨ ਨੈਲੇ ਠੰਗ ਚੋਰ ਯਾਰਦੇ ॥ ੩੧੩ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਖਦਾ ਅਯਾਲੀ ਤੂੰ ਤਾਂ ਚਾਕ ਹੋਗਾ ਚੁਚਕੇ ਦਾ
ਹੀਰ ਪਿੱਛੇ ਮੱਝੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੈਂ ਚਾਰਕੇ ਖੜਿਆ ਦੀ ਛੋਲੀ
ਚੁਕ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਚੁਚਕੇ ਨੇ ਰਿਹਾ ਕੁਰਲਾਂ ਦਾ ਦੂਰ ਬੈਠਾ ਨਾਰੇ
ਮਾਰਕੇ ॥ ਟੇਮਕ ਚੁਕਾ ਯਾਲਾਯਾ ਮਗਰ ਵੇਰ ਖੋਲੀਆਂ ਦੇ ਖੇੜੇ
ਜਦੋਂ ਪੁੱਨਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਛਿਛਕਾਰਕੇ ॥ ਅਵਲੋਂ ਮਲੂਮ ਤੇਰਾ
ਹਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਗਿਆ ਨਾਹੀ ਵੱਸਤਾ ਫਕੀਰ ਹੋਯਾ ਹਾਰ
ਕੇ ॥ ੩੧੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਇਧਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸਲਾ
ਭਾਰਨੇ ਦਾ ਨਾਥ ਕਹੇ ਪਾਲੀਆ ਤੁੰਬੁਠਕਿਉ ਪਦੇਤਰਾ ॥

(੯੫)

ਮੁਦਤ ਬਤੀਤ ਕਿਨ੍ਹਾ ਵਿਲਿਆ ਦੇ ਨਾਥ ਹਮੀ ਦੋਬਕੇ ਨਾ
ਲਾਯਾ ਕਦੇ ਵਾਹੀਆ ਨੂੰ ਜੋਤਰਾ ॥ ਨਾਥ ਦੁਖ ਭੀਜਨ ਹੈ
ਜੋਗੀਆ ਮੇਂ ਨਾਉ ਮੇਰਾ ਰਿਧਸਿੰਧ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਦਾ
ਪੋਤਰਾ ॥ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਲਾਵੇ ਜੋਪਰੇ ਮਛਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੁਧ ਨਾਲ
ਨ੍ਹਾਵੇ ਨੈਨੀ ਨੀ ਦਸੁਖ ਸੋਤਰਾ ॥ ੩੯੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਹੀਰ ਤੇ ਨ੍ਹੀ
ਛੱਡਕੇ ਜੋ ਖੇੜਿਆ ਨ੍ਹੀ ਜਾਵੇ ਲਾਸੀ ਅਵਲਾ ਪਰੀਤ ਬਿਲਕਲ
ਨਾ ਲਗਾਉ ਦਾ ॥ ਲਾਈ ਜੋ ਪਰੀਤ ਫੇਰ ਜੋਗੀ ਕਾ ਹਨ੍ਹੀ ਹੋਵੇ ਲਾ
ਸੀ ਖੇੜਿਆ ਦੀ ਡੋਲੜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਅਵਕਾਉ ਦਾ ॥ ਅਕੇ ਹੀਰ
ਸਾਭ ਕੇ ਅਲੋ ਗਹੁ ਦਾ ਖੇੜਿਆ ਤੇ ਨਹੀ ਬਾਰ ਰੁਚਕੇ ਦੇ ਧੂਖੜੀ
ਮਚਾਉ ਦਾ ॥ ਜੀਉ ਦੇ ॥ ਖੇੜੇ ਲੈ ਕੇ ਨੇਠੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਿਕਉ
ਨਹੀ ਚਾਕਾ ਬੈਠ ਕੇ ਤੂ ਦਾ ਹੜੀ ਨ੍ਹੀ ਮੁਨਾਉ ਦਾ ॥ ੩੯੬ ॥ ਕਬਿਤ
॥ ਰਾਬੇ ਨੇ ਮਲੂ ਮਕੀਤਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀ ਛੱਡ ਦਾ ਹੋ ਦੇਵੇ ਚੋਖ
ਜੋੜਕੇ ਮੁਨਾਵੇ ਖਾਜੇ ਪੀਰ ਨ੍ਹੀ ॥ ਮਲੇ ਮਲੀ ਦੇ ਸਸਾਨ੍ਹੀ ਲਾਉ ਦਾ ॥
ਨਿਮਾਨਿਆ ਨ੍ਹੀ ਕੋਟ ਹੁੰਦਾ ਰਾਬਾ ਅਸੀ ਜਾਦ ਦੇ ਨਹੀ ਰਨ੍ਹੀ ॥
ਇਧੜ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਈ ਪਾਈ ਬਘ ਜਾੜ ਤਾਈ ਆਨ ਕੇ ਅਧਾੜ
ਲੀ ਅਰੇ ਰੋਕਿਆ ਛਕੀਰ ਨ੍ਹੀ ॥ ਰਾਬੇ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਹੋਈ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਗਲ ਗਚਲੀਆ ਅਧਾਲੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨ੍ਹੀ ॥
੩੯੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਲ ਤਕਦੀਰ ਦੇ ਬਘਿਆੜ ਪਿਆ
ਛੇਲਿਆ ਨ੍ਹੀ ਸਾਧ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਅਖੀਆ ਉਧਾੜੀਆ ॥
ਜੋਗੀ ਵਲ ਦੇਖਕੇ ਅਧਾਲੀ ਛਿੱਗ ਪੈਰਾਉ ਤੇ ਰੱਖ ਲੈ ਛਕੀਰ
ਕਰਾਮਾਤ ਅਸਾ ਹਾੜੀਆ ॥ ਛੇਦਾ ਦੇ ਕੇ ਪਾਨੀ ਦਾ ਉਠਾਈਆ

(੯੬)

ਏਕਾਕਿਏਨੀਕੀਤੀਆਂ ਸੁਖੁਤਸਰ ਖਾਸੀਆਂ ਤੇ ਪਾੜੀਆਂ ॥
ਨਾਂ ਬਨੇ ਸੰਤਾਸਾ ਬਖਿਆਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰਦੇ ਹੋ ਸੇਵੇ
ਏਕਾ ਮੰਜਰੀ ਭਾੜੀਆਂ ॥ ੩੯੮ ॥ ਕਥਿੰਤਾ ਜਾਇਕੇ ਬੇਬਕ
ਭਾਵੇ ਸੁਭਿਖਿ ਪੇਦਿਅੰਦਾ ਬੋਲਦਾ ਅਧਾਲੀ ਸੈਦਾ ਧਾਰ ਨਹੀ
ਲੰਬੀ ॥ ਭੁਲ ਗਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ਮੁਖੋਲਕੀਤਾ ਤੁਸਾਂ ਤਾਈਂ
ਬਖਸ਼ ਗੁਨਾਹ ਵਾਂਗ ਖੁਸੀਆਂ ਕਿਉਂ ਦੱਗਦਾ ॥ ਮਿਲੇ ਜਾਕੇ
ਏਕਾ ਨੂੰ ਵਜੀਰੀ ਕੀਤੀ ਮੋਰਨਾਲ ਮਗਰ ਚਿਲਾਂਭਾ ਜੀਦਾ ਜਾਲ-
ਦਾਇ ਜਾਗਦਾ ॥ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਰੁਨ ਬਿਆਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਬਖਿਰੇ ਅਗੰਦ ਪਿੱਛੇ ਫੇਲੀਆਂ ਦੇ ਭੱਜਦਾ ॥ ੩੯੯ ॥
ਕਹਿੰਦਾ ॥ ਤੇਰੇ ਭਰਵਸੇ ਉਤੇ ਅਧਾਰ ਵਿਚ ਬੇਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਦੇਖੀਂ
ਖੋਲੀ ਆਨੁ ਕੇ ਅਰਥੀਂ ਚਾ ਕਲੰਦਰਾ ॥ ਐਸੇ ਦੇਖ ਅੱਖੀਏ
ਫਾਉਂਦਾ ਮਨੁ ਖਸੁਰਾ ਪਾਉਂਦਾ ਫਤੁਰ ਜੇਕਦੀ ਮੇਂ ਹੋਵੇ ਚੰਦਰਾ
॥ ਭੁੱਲੇ ਦੇ ਤੁਝਾਨੇ ਕਿਤੇ ਬੈਠੀਏ ਅਲੱਗ ਹੋਕੇ ਭਾਲਕੇ
ਮੁਹੰਜ ਵਿਚ ਭੁੱਖੀ ਜੇਹੀ ਕੰਦਰਾ ॥ ਫੇਦ ਨ ਸੰਦੁਕ ਮੁਲ ਦਿੰਦਾ
ਭਾਸਨ ਸਿੰਘਾ ਭਾਵੇ ਰੋਦ ਜਾਵੇ ਨਿੰਦ ਗਾਨੀ ਆਦਾ ਬੰਦਰਾ ॥
ਕੁਝ ਭਿਖਿੰਦਾ ॥ ਕਸਮ ਸੁਰੀ ਵਲੋਂ ਕੇਨੁ ਬਜੀਰ ਵਾਨਾ ਹੋਸੁ
ਜੇਹੀ ਆਂਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾਇਕੇ ਸੋਸਿਆ ॥ ਹੋਵੇ ਸਾਗ ਕਰਮ
ਕਾਮ ਭੋਲੇ ਦਾ ਭੋਲੇ ਮੇਨੂੰ ਕਲਾ ਕਰਮ ਭੋਲੇ ਕਰ ਕੁ ਵੇਲਿਖੁ
॥ ਅਧੁਨ ਵਾਸ ਮੁਕਸਿ ਜਾਹੈ ਮਲੁਭ ਜੀਦਾ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਭਾਗੀ
ਕੇ ਸਿਖ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇ ਸਿਖ ਸਾਨ ਨਾਨਕੀ ਭਾਗ ਸਾਨ
ਕਿਸੇ ਭਾਗੀ ਦਿਨ ਦੇਖੀ ਸੁਖੇ ਭਾਗ ਸਾਨ ਸਿੰਘ ॥ ੪੦੦ ॥

*

(੮)

ਕਬਿਤ ॥ ਗਾਨੀਆਂ ਤੇ ਹੋਲੀਆਂ ਬਲਬੰਧੁ ਜੀ ਦੇਹਾਵਲੀ
ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਬੇਸਕੇਸ ਖੁਲੀਆ ਜਟੂਰੀਆ ॥ ਬੇਲਮਿਤਿ ਮਿਦੀ
ਜੁਹਕੋਲ ਚਲਦਾ ਸੀ ਖੁਹਪਾਣੀ ਭਰਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੀਲੀ
ਸੁਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆ ॥ ਰਾਬੇ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਘੇਰੇ ਘੱਤ ਪਰਚਾਰ
ਵਾਗੂ ਦੇਖਕੇ ਮਿਥ ਗਜਿਵੇਂ ਤਾਜੀਆਂ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ॥ ਸਾਬੇ ਤੁਧੀ
ਦੇਖਦੇ ਨੂੰ ਨਾਰਾਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੂਰੇ ਦੂਰੇ ਬੈਠ ਗਏ ਹੀਥੀਆਂ
ਸਿਧੂਰੀਆਂ ॥ ੩੨੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਮੁਛਲੇ ਫਕੀਰਾਂ ਤੇ
ਕੇਹੜਾ ਹੋਵਤ ਨਾਮੀਆਂ ਹੀ ਆਕਿ ਕ੍ਰਿਕੀਤਾ ਤੋਰਾ ਸੇਧੀਆਂ ਦੇ ਉਪ
ਨੂੰ ॥ ਭੁਝੀ ਉਹ ਭੈਲ ਜੀਵਾ ਵੀਰਨੀ ਫਕੀਰ ਹੋਸੀ ਕੋਰ ਮੇ
ਦੀ ਪੱਟ ਆਯਾ ਮੁਛੇ ਜਹੁ ਮੇਖਨੂੰ ॥ ਸਈਉਂ ਦੇਸਾਨ ਚੜੀਏ
ਭੰਦਰੇਨ ਸੀਬ ਦੇਖੇ ਮਾਧੇ ਮਰ ਜਾਣ ਫੇਰੇ ਅਚੀ ਉਸਰਲੀ ਬ
ਨੂੰ ॥ ਲਿਖੀ ਰਾਖ ਜੋਕਲਾ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸਤ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਾਈਆ
ਕੋਲ ਆਵੇ ਜੇ ਮਿਦਾਵੇ ਵੱਡੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ॥ ੩੨੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥
ਪੈਹਨ ਫਕਰਾਂ ਦਾ ਬਾਲਾਨੀ ਨਿਤ ਚਲੇ ॥ ਅਲਿਖੇ ਲਿਖੀ
ਜਾਣਾ ਦੇਸਨੂੰ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਠੀ ॥ ਵੱਡੇ ਸੋਫੇ ਚੁਲਾਈ
ਹੈ ਭਬੁਤ ਨੀਰਮਾਈ ਉਡਦੇ ਖੋਕਰ ਰੁਠ ਹੁਲ ਮਿਲੀ ਫੈਲਾਇ
ਨੀ ॥ ਮੋਲਦਾ ਮਕੀਨ ਤੇ ਸੁਕੀਨ ਫੇਰਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ॥ ਵੀਸੇ ਨ
ਸਰਵੇਰੇ ਬਜਾਵੇ ਨਾਦ ਬੀਨ ਨੀ ॥ ਫੇਰੇ ਆਂ ਕਿਉਂ ਕੁਝੀ
ਹਜੂਰ ਨੱਲੇ ਜੋਗੀਏ ਦੇ ਮੁਛੇ ਫਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਥਾਈਆ
ਆਸੀਨ ਨੀ ॥ ੩੨੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਲੇਖਕ ਮਹਿਕਾ ਲੇਖਕ
ਲਾਈਆਂ ਫੇਰੀਏ ਮੇਰੇ ਮੁਖਿ ਮੇਰੇ ਮੁਖਿ ਮੇਰੇ ਮੁਖਿ

(੮੧)

॥ ਤਿਥਾਹੀਐਭੇਦੁਵਾਕੀਯਾ ਅਨੇਕ ਮੁਟਿਯਾਰਾਂਨਾਰਾ ਘੇਰਕੇ
 ਘੜੋਰੀਆਸਿਉਇਦਤਾਈਚੇਰੀਆ ॥ ਐਹੇਜੇਹੇਆਦਮੀ
 ਤੁਰੇਲਦਾਹੈ ਖੁਕੇਵਿਚ ਆਖਨ ਤਮਾਮ ਜੀ ਰਜਾਈ ਸਾਈ
 ਫੇਰੀਆ ॥ ਵੱਟਕੇਖਮੋਈਰਬਾ ਬੈਠਾ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਨਾਲ
 ਮਭਾਹੁਰੀ ਸਗਾ ਅੱਖੀਆਂ ਨ ਫੇਰੀਆ ॥ ੩੨੫ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਅਸਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਬਾ ਆਖਦਾ ਜਦੇਟੀਆਨੂੰ ਛੋਛੇਮੇਰਾ
 ਮਾਲ ਤੁਸੀ ਕੰਮਨੋਕਵਉਨੀ ॥ ਖਾਕਦੇਵਛੋਟੇਨੀ ਨਸੀਬ
 ਚਿਠੁ ਜੋਸੀਆਦੇ ਲੱਠਾ ਖਾਸਾ ਨੈਨੁ ਤੁਸੀ ਮਲਮਲਾ ਪੰਡਾਓ
 ਨੀ ॥ ਮਿਠਦਾਕੀਛਾਸ ਅਤੇਕਿਸਨੇ ਅਬਫਕੀਤਾਇਤਨੀਕੁ
 ਬਫਾਤਾ ਸਮਾਰੇ ਕੰਨ ਪਾਉਨੀ ॥ ਰੁਪਕਿਆ ਹੀ ਜਹਿਲਾ
 ਜਹਿਲਾ ਮੰਨਜੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਪਿੰਡਵਿਚ ਜਾਕੇਮੇਰਾਹਾਲ
 ਕਾਭਾਰੀਨੀ ॥ ੩੨੬ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਸੁਣਦਿਆ ਹੀ ਗੱਲ
 ਜੱਠ ਖੁਹਕੇ ਸਭਾਬ ਜਾਈਆ ਪੂਰਕੇ ਘੜੋਟੇ ਤੇ ਤਿਥਾਰੀ
 ਘੀੜੀਪਰਾਨੂੰ ॥ ਜੋਗੀਵਲਦੇਖ ਕੇਉਦਾਸੀਲੰਗੀਨਾਰੀਆਨੂੰ
 ਚਿਠਿਯਾਫੜੀਗਛੱਛਦੋਲਤਾਤੇਸਰਾਨੂੰ ॥ ਵਹੁਟੀਭਾਈਪਿੱਟੀ
 ਨਾ ਜਾਹਲਾ ਕਿਸਹਾਲ ਜੁਝੇ ਬੈਠਗਈ ਵਿਸਾਰਕਿਜੇਐਰਿਆ
 ਨੇਹਿਆਵੈਲਾਨੂੰ ॥ ਪਿੰਡਵਿਚਜਾਕੇ ਪਿੰਡਗਈਆ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਹਿੰਜਿਉਯਾਛੋਲੇਪੋਂਠ ਛੱਡਕੇਤੇਸਰਾਨੂੰ ॥ ੩੨੭ ॥
 ਕਥਿਤ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸੱਭ ਭਾਈਕੇ ਬਿਖਾਲ ਕੀਤੋਲਕਕੀਆ
 ਕੋਧਲੇ ਆਖਿਯੋਗੀਓਕਾ ਦੇਖਲੇਉ ਆਈਆ ॥ ਨਕਸ਼ੇਸਾਰੇ
 ਮੇਰੇਭਾਈ ਮਭਾਹੁਰੀ ਸਗਾ ਅੱਖੀਆਂ ਨ ਫੇਰੀਆ

(੬੬)

ਕੁਲ ਖਾਈਆਂ॥ ਬੋਲੀਓ ਭਾਖਾਸੰਨੀ ਉਦਮਚੇਕੀ ਅਲਾਸੀਠੀ
 ਜਾਣੇ ਏਸ ਜੋ ਕੀੜੇ ਨੇ ਦੋਲਤਾ ਗਏ ਏਸੀ ਆਖੀ ਖੋਰੇ ਰੀਝੀਓ ਰੇ
 ਮਲੰਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਰੇ ਏਸ ਪੇਸ਼ਾ ਕਰੇ ਰੋਦਾਈ ਦੁਰਮ
 ਏੀਆ॥ ੩੨੮॥ ਕਥਿਓ॥ ਝੋਲ ਢੀਓ ਹੀਰਬਈ ਚਿਖਿ ਚੋਰੇ
 ਛਕੀਰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਤਦ ਬੀਰ ਹੋਸਕੀਰ ਕਿਸਰੀਗਨੀ॥ ਕੈਸੀ ਕਿ
 ਜੜਾਉ ਸਾਰਾ ਵੇਸ ਤੂੰ ਬਤਾਉ ਮੈਨੂੰ ਮਧਰਾਜ ਦਾਨ ਅਕੇਖ ਡਲਾ
 ਪਤੰਗਨੀ॥ ਨਾਥ ਨਿਰਮਲਾ ਉਦਾਸੀ ਜੋਗੀ ਜੀਗਮ ਸੀਨਕਾਸੀ
 ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਖਾਂ ਬਤਾਬੀ ਅਕੇ ਛੱਬਰ ਮਲੰਗ ਨੀ॥ ਸਾਫ਼ ਏੀ
 ਜਵਾਬ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗੀਰਕ ਹੋ ਜੋਹਤੀਏ ਤੂੰ ਮੀਰ
 ਨਾ ਨਿਸ਼ੰਗ ਨੀ॥ ੩੨੯॥ ਕਥਿਓ॥ ਸਹਿਤੀ ਲੇ ਸੁਨਾਘਾ
 ਹੀਰੇ ਜੋਗੀ ਇਕ ਆਸਾ ਹਿਠ ਆਸਠ ਬਿਛਾਯਾ ਉੱਤੇ ਚੁਰਦੀ
 ਹੋ ਡੇਰਾ ਨੀ॥ ਅਕੇ ਕੋਈ ਚੋਲਾ ਬਲਠਾ ਯਦਾ ਹੋ ਖੁਰਾ ਖੁਰਾ
 ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਥਾ ਰੇਵਾਲਾ ਮੰਡਾ ਯਾਰ ਚੋਰਾ ਨੀ॥ ਸਲਾਧਰ ਮੈਸਲਾ
 ਓਥੇਰ ਹੋਗਾ ਸੁਖਾਲਾ ਓਸ ਚਿੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ॥ ਅਸੀ ਆਖਿਯਾ
 ਬਥੇਰਾ ਨੀ॥ ਰਾਜਪੁਤ ਜੋਹ ਨਿਸ਼ਰ ਆਏ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘਾ
 ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਰੂਪ ਤੇਥੋਂ ਭੀ ਬੀਚੋਰਾ ਨੀ॥ ੩੩੦॥ ਕਥਿਓ॥
 ਬਾਬੀ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਨੀ ਅਨੁਮਰੂਪ ਚਾਬ ਏਕੀ ਬੰਦਲਾ ਪਤੰਗ
 ਜਾਣੀ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਰਹੀਏ ਨੀ॥ ਚੁੰਨੀ ਚਾਲੀ ਖੋਲੀ ਚੁਲੀਓ
 ਭਿੰਨੇ ਜੁਠੇ ਚਿਸ ਜੋਹਟੇ ਜੋਹਟੇ ਚਿਸੀ ਚਿਸ ਚੀਰੇ ਚੀਰੇ ਚੀਰੇ
 ॥ ਚੁੰਨੀ ਖੋਲੀ ਚਾਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ
 ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ ਚੋਲੀ

(੧੦੦)

ਨਿਖਿਲਾਈ ਲਾਬਿਭੁਤ ਵਾਕੇਦੁਵਾਏਭਿੰਗਰਹੀਏਨੀ ॥੩੩੧॥
ਭੁਕਿਐ ॥ ਸੁਹਿਤੀ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰੇ ਹੀਰ ਵੀਰਦੀ ਸੁਰੀਦ ਦੇਕੇ
ਸੱਭ ਨੀਲਿਲਾਨੇਜੇਬਹਾਨੇਕਿਸੇ ਆਵਦਾ ॥ ਮਾਲਵੇਪਹਾੜਦਾ
ਠਾ ਆਦਮੀਖਲੁਮਹਿਦਾਲਭਲਵਾਠੀਕਨੀਵਸੀਕਜੇਬਨਾਉ
ਬਾ ॥ ਕਿਸਤਦੇਬੀਰਨਾਲਖੇਡਦਾ ਜਹਾਨਵਿਚ ਕਿਸਰੰਗਰਾਗ
ਨਾਲ ਖਿਸਰੀ ਬਜਾਉਂਦਾ ॥ ਮੈਂਭੀਲਵਾਦੇਖ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ
ਸਾਕਰੇਨੂੰ ਸੁਰਤਅਪਾਰਨੀ ਜਗਤ ਅਤਗਾਉਂਦਾ ॥ ੩੩੨॥
ਭੁਕਿਐ ॥ ਚੱਲੀਆ ਨਿਨਾਨ ਪਾਸ ਨਾਥ ਦੇ ਹੁਲਾਸੇ ਨਾਲ
ਸੁਹਿਤੀ ਹੋਏਜੋੜਕੇ ਪੁਕਾਰਾਰਾਮਸੱਤਵੇ ॥ ਛੱਕਰਾਂਦਾ ਆਸਰਾ
ਆਸਨੂੰ ਪਾਪੀਵਿਚਿਆਨੂੰ ਰੋਬਦੇਪਿ ਆਰੇਤੁਸੀਂ ਤਾਰਦੇ ਜਗਤ
ਵੇ ॥ ਬੰਦਗੀਬਸ਼ੀਰਪੈਰਰੱਖੇ ਨ ਜਮੀਨਉਂਤੇਲਾਉਣਾਬਿਭੁਤ
ਏਰਾ ਨਿੱਤ ਕਰਤੱਤਵੇ ॥ ਚੱਲ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਸੁਹਿਤੀ ਹੋਥ
ਜੇਸ਼ੀਰੇ ਸਾਬੇਵੇਹੜੇ ਨਾਥਜੀ ਚਰਨ ਅੱਜਘੱਤਵੇ ॥੩੩੩॥
ਭੁਕਿਐ ॥ ਆਖਵਿਚ ਰਮਜ਼ਾ ਚਲਾਵਨ ਪਰੀਤ ਨਾਲ ਹਾਲ
ਮਸਕਾਨੀਆ ਫੁਵਾਨਾ ਸੱਭੇ ਗੋਰੀਆ ॥ ਨੀਵੀਂ ਧੌਲ ਦੇਖਦਾ
ਜਵੇਦੀਆ ਨੂੰ ਚੀਝ ਨਾਲ ਲਾਇਕੇ ਸਮਾਧ ਦਿਲਵਿਚ ਰੱਖੇ
ਛੱਕੀਆ ॥ ਰੋਗੇਬਨਾ ਆਨੂੰਹੋਰਕੁਝਨਹੀਂ ਸੁੱਬਦਾ ਹੈ ਆਖਣ
ਕਮੁਖੀਸਿਰਖਿਏਆਸਾਫੇਭੋਰੀਆ ॥ ਮੜਕਮਜਾਜਨਾਲਏਠਾ
ਬੁਕੁਆਲੀਪੁਸ਼ੈਨਚੁਕੇਨਾਲਨੈਲਖੇਲਰਹੋਹੋਰੀਆ ॥ ੩੩੪॥
ਭੁਕਿਐ ॥ ਭਿੰਨਭਿੰਨਭੀਭਿਯਾਵੇਕਦੇ ਠਾਣ ਨੂੰ ਬਜਾਵੇਜੇਗੀ
ਨਚੇਭਿੰਨਭੀਭਿਯਾਵੇਕਦੇ ਠਾਣ ਨੂੰ ਬਜਾਵੇਜੇਗੀ

(੧੦੧)

ਕਦੇ ਸੋਵੇ ਮਖਰੀਦ ਜੇਹਾ ਕਦੇ ਰੁਪਰਾਪ ਕਦੇ ਨੀਬਤਾ ਬਜਾਈਆ
॥ ਕਦੇ ਖਾਕ ਲਾਵੇ ਕਦੇ ਅਲਖ ਜਗਾਵੇ ਖਲਾਕ ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀ
ਚਿਤਾਰਦਾ ਹੈ ਭਾਈਆ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਲੱਖ ਨਿਖਾਵੇ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਨਾਇ ਕੇ ਆਈਆ ॥ ੩੩੫ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਖੋ ਸਈਓ ਮਸਤ ਦਿਵਾਨਾ ਜੋਗੀਆਇ ਏਠਾ
ਬੋਲਦਾ ਕਸੂਤਾ ਨ ਜਬਾਨੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਰਨੂੰ ॥ ਲਾਇਕੇ ਬਿਭੂਤ
ਭੂਤ ਵਾਂਗੂੰ ਅਵਧੂਤ ਹੋਯਾ ਲੱਗੀਆ ਉਦਾਸੀਆ ਤਾ ਖੋਯਾ
ਘਰ ਬਾਰ ਨੂੰ ॥ ਭੈਣ ਭਾਈ ਛੱਡਕੇ ਅਲੱਗ ਬੈਠਾ ਜੋਗ ਵੱਲੋਂ
ਰਾਵਲਾ ਕਿਉਂ ਪੱਟਕੇ ਤੂੰ ਆਯਾ ਪਰਵਾਰਨੂੰ ॥ ਦੰਮਾਦਾਨਾ
ਲੋਭੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਸੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਮੂਲਨ ਭੁਲਾਵੇ
ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ॥ ੩੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੀਕੂੰ ਏਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ
ਨਾਥ ਜੀ ਖਿਆਲ ਹੋਏ ਆਖਣ ਜਦੋਂ ਟੀਆ ਬਤਾਈ ਸਾਈ
ਗੱਲਵੇ ॥ ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਆਈਆ ਤੂੰ ਭਵਾਇ ਬੈਠਾ ਮੁਖਿ ਨੂੰ
ਬੋਲਦਾ ਨਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੇਹਾ ਹੈ ਮਚੱਲਵੇ ॥ ਆਪਣੇ ਸੁਕਮ
ਸਾਈ ਦੱਸਿਆ ਨਾਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਹੋਯਾ ਤੂੰ ਚੁਖਾਤਾ ਅਸੀ ਪੰਛ
ਰਹੀਆ ਗੱਲਵੇ ॥ ਹੋਸਖਿਡ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਏਠੀਆ ਚੁਫੇਰੇ ਦੇਖ ਰਹੀਆ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇ ॥ ੩੩੭ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੰਨੀ ਨਾਲ ਹੋਸਲਾ ਫਕੀਰੀ ਦਾ ਕੀ ਵਾਸਤਾ ਹੈ
ਫੋਲੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੋਚਰਾ ਲਿਓ ਜਨੀ ॥ ਚੰਦੋ ਅੰਤਿ
ਗਈਆ ਦਾ ਮੇਲ ਖਿਹਾ ਜੋਗ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ
ਬਏਰਿਆ ਦਾ ਬੀਜਨੀ ॥ ਚੰਦ ਸੇਨੂੰ ਆਦਰ ਨਾ ਏਨੀ ਨਾਲ

(੧੦੨)

ਬੋਲਦੇਦੀ ਗੁੰਸੇਮੈਨੂੰਹੋਵੇ ਮੇਰਾਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਨੀ ॥ ਭੱਜਣਾ
ਸਿਪਾਹੀਆਨੂੰਰਣੋਂ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਤੇਹੀ ਜੇਹੀ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ
ਚੰਨਾ ਨਾਲ ਲਾਸ ਨੀ ॥੩੩੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੱਬ ਦੇ ਸਬੰਧ
ਨਾਲ ਏਸ ਦੇਸ ਪਾਇਆ ਫੇਰਾ ਦਾਣਾ ਪਾਣੀ ਚੁੱਕ ਕੇ
ਲਿਆਯਾ ਜੋਰਾਜੋਰਨੀ ॥ ਬਾਪ ਦਾਦਾ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ
ਸੀਖੇੜਿਆਨੂੰ ਸਾਈਂਹੋਬਿਅੰਤ ਹੱਥਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਝੋਰਨੀ ॥
ਸਾਨੂੰਨਿਤਤੀਰਥਾਂਦਾਰਹਿੰਦਾਹੋਖਿਆਲਚੰਨੋਂ ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ
ਜਾਂਦਾਨਾਧਿਆਨਕਿਤੇਹੋਰਨੀ ॥ ਰੱਬਦੇ ਜਪਣਦਾ ਸੀ ਸ਼ੋਕ
ਮੈਨੂੰਮੁੰਦਤਾਂਦਾ ਲੱਗੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਜਗਦੀ ਦਕੋਰਨੀ ॥
੩੩੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਘਰਬਾਰਹੁੰਦਾਛੱਕਰਾਂਦਾ
ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਹੁੰਦਾ ਇਕ ਦੇਸਨੀ ॥ ਬਾਲਨਾਥ
ਵਿੱਲੇਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਸੂਰਾ ਜਿਸਨੇ ਬਨਾਯਾ ਸਾਡਾ
ਜੋਗੀਆਂਦਾ ਭੇਸਨੀ ॥ ਜਾਤ ਗੋਤ ਵੱਲਜੋ ਛਕੀਰ ਧਿਆਨ
ਰੱਖਦਾਹੋਦੁਨੀਦਾਰਜਾਨੋਨਹੀਂ ਮੂਲ ਵਰਵੇਸ਼ਨੀ ॥ ਕੌਨਸਾ
ਮੁਕਾਨ ਤੈਨੂੰਦੱਸਾਂਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚਿਕਇਕਘਰਮੇਰਾਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਹਮੇਸ਼ ਨੀ ॥ ੩੪੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਹਿਤੀ ਕਰੇ ਰਾਵਲਾ
ਗਿਰਾਮਵਿੱਚਕਰੇਭੋਰਾ ਮੇਰਾਹੈਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਲਤੇ ਕਰਾਰ
ਦੇ ॥ ਹੱਥਜੋੜਮਿੰਨਤਾਂਕਰੇਦੀਕਿਨ੍ਹਾਵੇਲਿਆਨੀ ਪਾਉਂਦੇਨ
ਸੀਰਬੁਧੇਅੰਜੁਸਬਦਾਚਰੇ ॥ ਅੰਨ ਪੰਨਲੱਛਮੀਦੀਲੋੜ ਨ ਚੁੰ
ਆਵਲੇਨੂੰਸੋਈਭੀਜਦੇਏ ਚੋਹੜੀਵਿੱਚਦਰਕਾਰਦੇ ॥ ਇਥੇ
ਲਾਏ ਮਾਤਿਕ ਕੁਆਰਾਂ ਭੁਗਾਏਸਿੰਘਾਜਿੰਭੇਵੇਕਰਭੋਂ ਭਾਲ

(੧੦੩)

ਕੱਟੋਂ ਤੂੰ ਬਹਾਰ ਦੇ ॥ ੩੪੧ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਔਜ ਤਕ ਭੋਰਾ ਮੇਰਾ ਰਿਹਾ ਵਿੱਚ ਰੋਹੀਆ ਦੇ
ਘਰੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜੇਹੀ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਂਵਦਾ ॥ ਆਸਨ
ਛਕੀਰਾਂ ਵਾਲਾ ਸੋਹਿੰਦਾ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਛੇੜਦਾ
ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਬੁਲਾਂਵਦਾ ॥ ਉਹੀ ਸਰਦਾਰ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਸਦਾ ਜਹਾਨ
ਵਿੱਚ ਮੰਗਨ ਗਿਆ ਨੂੰ ਜੇਹੜਾ ਛੀਖ ਆਣ ਪਾਉਂਦਾ ॥
ਹਲਕਿਆ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲਲਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹਾਥੀਆਂ ਨੂੰ
ਕੌਣ ਰੋਸ ਛੰਨਾਂ ਰੰਨੇ ਛਾਉਂਦਾ ॥ ੩੪੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਵੇ
ਸਿਧ ਸਾਧ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ਕ ਪਾਸ ਚਲੇ ਜਾਈਏ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਸਾਡਾ ਨਹੀਂ ਪਰਸੰਗ ਨੀ ॥ ਰਹਿੰਦੇ ਮਸਤਾਨ ਗਲਤਾਨ ਵਿਚ
ਘੋਟਿਆਂ ਦੇ ਅੱਖ ਨਾ ਉਘਾੜਦੇ ਪਿਆਲਾ ਪੀਕੇ ਭੰਗ ਨੀ ॥
ਜੜੀਸਤੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਰੱਖਦੇ ਮਿਲਾਪ ਜੇਹੀ ਗੰਦੀ ਮੰਦੀ
ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਜਾਵਣਾ ਨਿਸੰਗ ਨੀ ॥ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਲੱਗ ਅਸੀਂ
ਨਾਥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਨਕੇ ਜਗਤ ਹੈ ਕਰੇਂਦਾ ਸਾਨੂੰ ਤੰਗ
ਨੀ ॥ ੩੪੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਧ ਹੈ ਬੇਗਾਰ ਅਰਬ ਮੰਨਦੀ
ਨਾ ਮੂਲ ਸਹੀ ਉਂ ਕਰੇ ਨਾ ਕਬੂਲ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਬਿਸ਼ਕ ਵੇ ॥
ਕੱਲ ਦੇ ਸਵੇਰੇ ਦੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਚੁਫੇਰੇ ਅਸੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਦਾਬ
ਸਵੇਂ ਚਾਈਆਂ ਸੱਭੇ ਬਕਵੇ ॥ ਕੀਹ ਤੂੰ ਕਰੋਂ ਰਹਿੰਦਾ ਜੇਹੀਆਂ
ਜਗਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਦਗਾ ਸੁਭਾ ਕਸਿਦੇ ਸਹਿਕਦਾਰ ਮੰਨਦੇ ॥ ਚੁੱਸੇ
ਨਾਲ ਚੱਲੀਐ ਤੁਆਲ ਭੰਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਵੇਦੇ ਸਿੰਘੀ ਜੇਹੀਆਂ
ਘਰੁਲਿਆਲ ਰਹਿੰਦੇ ॥ ੩੪੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ੩ ਪਾਈ

(੧੦੪)

ਆਕੇ ਹੀਰਨੂੰ ਸੁਨਾਯਾਹਾਲਬਾਝਣੇਦਾ ਜੋਗੀਬੇਸੁਹਤਾਜਮੈਜ
ਆਪਣੀਗੁਜਾਰਦਾ ॥ ਬਾਹੋਂਫੜਥੱਕੀਆਬਬੇਰਾਓਸਰਾਵਲੇ
ਨੂੰਕੀਤਾਨਧਿਆਨਇਕਤੋਬਹਹੀਪੁਕਾਰਦਾ ॥ ਲਾਲਚੀ
ਲਖੇਦਨਹੀਹੋਵਦਾਮਲੂਮਸਾਨੂੰਨਿਗਾਅਸਮਾਨਨਧਯਾਨ
ਕਿਸੇਕਾਰਦਾ ॥ ਆਸ਼ਕੀਦਾਹੋਗੀਜੋਗੀਦਿੱਸੇਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾਦਰਦਫਿਰਾਕਨਾਲਬੈਠਾਨਾਹਰੇਮਾਰਦਾ ॥੩੪੫॥
ਕਥਿਤ ॥ ਅਲਖਜਗਾਇਕੇਬਿਭੂਤਲਾਈਨਾਥਜੀਨੇ
ਬੰਨ੍ਹਕੇਰੁਮਾਲਭੀਖਚੱਲਿਆਚਤਾਰਨੇ ॥ ਗੋਰਖਮਨਾਯਾਪਿੰਡ
ਵੜਦਿਆਪਰੇਮਨਾਲਦੇਖਿਆਰੀਬੇਦਾਤਾਜਗਭਰੂਤੇਨਾਰਨੇ
॥ ਪੁੰਫਨਤਮਾਮਲੋਕਜੋਗੀਆਬਤਾਈਸਾਨੂੰਏਸਦੇਸਵਿਚਤੁ
ਭਾਆਯਾਕਿਸਕਾਰਨੇ ॥ ਦਿਤਾਨਯਵਾਬਰਲਰਤੀਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾਸਗੋਪਿੰਡਵਾਲਿਆਨੂੰਸੋਦੇਆਵੇਮਾਰਨੇ ॥ ੩੪੬ ॥
ਕਥਿਤ ॥ ਜਿਥੇਨਾਥਜਾਵੇਉਥੇਐਰਤਾਅਨੇਕਆਵੇ
ਆਖਨਤਮਾਮਹੋਸਾਕਾਸਤੋਂਮਲੰਗਵੇ ॥ ਮਾਪੇਕੀਕੁੰਜੀਵਚੇ
ਵਿਸਾਰਤੇਨੂੰਅਖਾਓਦੇਖਤੇਰਾਮੁਖਅਸੀਂਹੋਈਆਸੱਭੇ
ਇਕਥੇ ॥ ਕਿਸੇਚਿੰਨ੍ਹਭਾਰਨੇਪੁਛਾਏਕੰਨਸੱਜਰੇਤੇਹੁੰਦਾਨਾ
ਸਦੁਖਤੇਰਾਜੋਗੀਆਦਾਏਗਵੇ ॥ ਦੱਸਤੇਨਦੱਸਸਾਨੂੰਸੱਭ
ਭਗਵਾਨਲਿੰਪਾਖੇਤਿਆਦੇਵਿੱਚੋਂਹੀਨਯੱਛੋਂਗਾਠਿਸੰਗਵੇ ॥
੩੪੭ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਕੋਈਦੇਖਰਾਖੇਨੂੰਅਨੀਲਹੋਵੇਦੇਵ
ਖਾਨ੍ਹੇਸੁਖਸੇਖਰਾਭਆਰਾਬੇਲੀਥੱਲਾਪੁੱਛੀ ॥ ਕੋਈਕਰੇ
ਭੀਖਦਾਉਂਦਾਉਂਦੀਉਂਦੀਬੋਲੀਆਦੇਕੋਈਦੇਖਨਾਭਉਂਦੀ

(3984) 1

Sri Satguru Jagjit Singh Ji Library

NamdhariLibrary@gmail.com

NamdhariLibrary@gmail.com

(੨੪੮)

ਦੁਖਨਾਥਨੇ ਹਮਾਨਣਾ ॥ ਕੋਈ ਮਨੁ ਭੁਲੀਆ ਭੁਲੀਆ
 ਸੁਹਾਗਭਰੀਆ ਕੋਈ ਮਦਮਾਤੀਆ ਚਪਤੀਆ ਗਮਾਨਣਾ ॥
 ਕੋਈ ਮਸਤਾਨੀਆ ਦੀਵਾਨੀਆ ਹਰਾਮ ਬਰੇ ਕੋਈ ਭਰ-
 ਦਾਨੀਆ ਤੇ ਦਾਨੀਆ ਇਮਾਨਣਾ ॥ ਸਦਰੁ ਆਪਿ ਰੰਨਿਕ
 ਪਾਕਾਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੋਈ ਮਾਲਸ਼ਦੀਆ ਰਸਾਇਆ
 ਸ਼ੀਤਾਨਣਾ ॥ ੩੫੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੋਈ ਆਨ ਜੀਕੁ ਨੀਕ
 ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਰਾਵਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਸੋੜ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਬੈਠਤਾ
 ਗੁਜ਼ਾਰਦੀ ॥ ਕੋਈ ਕਹਿਰਾਵਲਾ ਕਿਉ ਆਪਿ ਤੁਬਿਗਾਨੀ ਦੇਸ
 ਲਾਇਕੇ ਬਿਰੂਤ ਰਾਬੇਨਾਥਨੂੰ ਮਿਗਾਰਦੀ ॥ ਸੰਹਤੀ ਨੈਲਿ
 ਚਾਰੜ ਦੁਪਾਤੀ ਪਾਸ ਆਨ ਬੈਠੀ ਮਾਰਕੇ ਹਲਥਾ ਸਿਰੇ
 ਸੇਹਲੀਆ ਉਤਾਰਦੀ ॥ ਨਾਥਕਹਕੋਟਕਮਸ਼ਾਤ ਹੋਯਾਤ
 ਨੱਢੀ ਲੁੱਥੀ ਬਦਕਾਰ ਕਿਸੇ ਫਕੀਰੀ ਦੇ ਧਾਰਦੀ ॥ ੩੫੬ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਕੋਲ ਤੂੰ ਚੰਡਾਲ ਠਾਲ ਮੇਰੇ ਆ ਬੈਥਕੇਦਾ ਹੈ
 ਤਿਵਲਾਦੇਵਿਚ ਤੂੰ ਕੀਤੀ ਨਾ ਮਨਾਹੀਵੇ ॥ ਹੋਵੇਜੇਮਲੁਮ
 ਕਿਸੇਆਦਮੀ ਅਸਾਭਕੇ ਨੂੰ ਮਾਰਸਦੇ ਚਾਨੇ ਫੈਰ ਭਾਲੇ ਗਾ
 ਪਨਾਹੀਵੇ ॥ ਮਲੇਮਲੀ ਆਟਕੇ ਖਲੋਤਾ ਵਿਚ ਤਿਵਲੀ ਫ
 ਆਪਣੇਹੀਆਪਤੁਤਾਹੋਇਆਹੈ ਗਨਾਹੀਵੇ ॥ ਫੱਭਕੇ ਰਿਹਾਥੇ
 ਪਰੇਜਾਈ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਕੁਤਾਵਜਾ ਭਰਾ ਤੇ ਗੀ ਜਗੀਆ
 ਦੀ ਨਾਹੀ ਵੇ ॥ ੩੫੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਥ ਬਰੇ ਸੁਹਿਤਾਇ
 ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਰ ਕੇਹਾ ਚੰਗਾ ਚੰਡ ਸਾਦਕਾ ਸਾਭਨਾ
 ਹੁਮੀਦ ॥ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲਨਾ ਮਾਲੁ ਕੋਈ ਫਕੀਰੀਆ

(੨੪੫)

ਸਾਧੁ ਸੇਵਾ ਸੁਵੇਦੇ ਆਨੁ ਅਮੀਏ ॥ ਆਪਣੇ ਮਥਾਜ ਨਾਲ
ਬਨੀਸੀ ਬਾਰਿਕ ਸਿਰ ਨਿਵਿਰਾਇ ਨਿਤ ਕੰਤੀਏ ਤੇ ਤੁਮੀਏ
॥ ੨੪੬ ॥ ਹੋਰ ਲਾਜੇ ਬਾਤ ਕਰ ਸਰੇ ਬਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੋਥ ਜੋੜ
ਨਾਸਦ ਮਨੁ ਆਲੁ ਤੁਮੀਏ ॥ ੨੪੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਗੰਥਾ
ਅਧਾ ਨਾਥ ਨੂੰ ਨਾ ਵਸ ਕੁਲੁ ਕੁਲਦੀਹੈ ਚੀਰਸੁਟਾਂ ਫੰਨੇ ਜੋ
ਖਲ ਤਾਕਾ ਕੋਲ ਲੀਐ ॥ ਮਾਰਕੇ ਚਪੜ ਮੈ ਉਧੇੜ ਸੁਟਾ ਖੱਲ
ਤੇਰੀ ਬੋਲਦਾ ਕਰੇ ਧੁਨਾਲ ਜੋਗੀ ਦੇਂਦਾ ਗਾਲੀ ਆਂ ॥ ਆਖਦਾ
ਕੋਝਾ ਰੇਵਾ ਲਾਸਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੇ ਰਾਵੇ ਰੇਜੇਹੀ ਆਂ ਅੰਗੇ ਲੱਖ
ਵਾਟੀ ਅਭਿਕਾਲੀ ਆਂ ॥ ਸਾਹ ਬਿਨੁ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਬਤਾ ਬੀਬਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਜੁਹਿਰ ਦੇਸ ਮਾਨ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਨੀ ਦਿਖਾਲੀ ਆਂ ॥ ੨੪੮ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਸੁਕ ਕਤੇ ਚਰਖਾ ਬੋਲੀ ਸੋਹਤੀ ਘਰ ਆਪਣੇ ਨੂੰ
ਜੋਗੀ ਆਉਂਦੇ ਆਂ ਮੁਵੇਤਿਐ ਧਿਛਾ ਲੇਵੇ ॥ ਹੱਥ ਗੋਢੇ ਬੰਨਕੇ
ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਥ ਵਿਚਤ ਦੇਂਦੇ ਸੱਚੇਤਾਈਂ ਇਕਤ੍ਰਿ ਪਛਾਣੇ
ਦੇ ॥ ਬਿਨੁ ਬਮੁਲਾ ਕਵਾਂਗੀ ਵਿਨੋ ਵਿਚ ਕਰਿ ਆਇ ਕੋਈ ਡਾਂਗ
ਮਾਰਕੇ ਨ ਮੁਕਵਾ ਮੁਹਾ ਲੇਵੇ ॥ ਆਵੇ ਜਦੋਂ ਬੁਹੇ ਸਾਡੇ ਚੱਲ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੋਹਤੀ ਕਹੇ ਗਵਲਾ ਤੁਰਾਹੀ ਮੰਨੇ ਜਾਣੇ ਵੇ
॥ ੨੪੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਮਜ਼ਹਬ ਰੋਥਾ ਬੁਹੇ ਲੋਧਰੀ ਜੋ
ਅਨੁ ਖਲਾ ਅਲਮੁ ਜਗਾਈ ਨਾਲ ਕਜਿਐ ਹੈ ਜੋਰ ਦਾ ॥
ਕੁਮਾਰੀ ਅਭਦੀ ਸੁਲੇਟਕੀ ਨੂੰ ਪਰਿਆਦੀ ਵਜ਼ਦਿਆਂ ਹੀ
ਸੁਹੇਦਾ ਕਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਰਹਾ ॥ ਸੋਹਤੀ ਨ ਮਲੁਮ ਕੀਤਾ ਜੋਗੀ
ਅਸਾ ਮੁਕਾਵਿਤ ਮੁਕਾਵਿਤ ਮੁਕਾਵਿਤ ਕੁਲੁ ਗਾਲੀ ਖੋਰਵਾ ਮ

(੧੦੯)

ਬੋਲੇ ਮੰਦੇ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਵਲੇ ਨੂੰ ਹੋਯਾ ਹੈ ਸੁਬੂਨ
 ਬਿਲਕੁਲ ਜੰਗ ਸਰਦਾ ॥ ੩੬੪ ॥ ਕੁਸੰਤ ॥ ਨਿੱਕ
 ਮੈਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਤਦੀ ਨੂੰ ਅਜ ਕੜੇ ਸੁਭ ਤੂੰ
 ਖਲੋਤਾ ਬੂਹਾ ਮੱਲਕੇ ॥ ਮੇਰੀ ਭਾਖੀ ਨਾਲ ਤੂੰ ਅਖੌਲਤੀਲ
 ਆਉਂਦੇਨੇ ਸਮਝਵਿਥਾਰ ਕੋਈ ਮਾਰਗ ਪੁੱਲਕੇ ॥ ਪਿੰਡ ਹੈ
 ਬਤੇਰਾ ਜਾਕੇ ਮੰਗ ਭੀਖ ਜੋਗੀਆ ਤੂੰ ਏਸ ਬੂਹੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ
 ਲਏ ਨਾ ਮਚੱਲਕੇ ॥ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸੈਹਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਰਾਵਲੇ ਨੂੰ ਅਜੇ ਚੰਗਾਵੇਲਾ ਏਥੋਂ ਜਾਈ ਨਾ ਚਾਹੱਲਕੇ ॥ ੩੬੫ ॥
 ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਬੂਹਾ ਦੇਖ ਵੇਸਦਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਸੈਹਤੀਏ ਨਾ ਤੇਰੀਏ ਫਕੀਰ ਤਾਈਂ ਖਾਲੀ ਨੀ ॥ ਨੇਰ ਧਾਭੁ
 ਹੋਵਦੀ ਮਲੁਮ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇਤਾਈਂ ਬੜੀ ਬਦਕਾਰ, ਭੈਲੀ ਚੰਦਰੀ
 ਰਚਾਲੀ ਨੀ ॥ ਹੁੰਦੇ ਸੰਦੇ ਤੇੜੀਏ ਨਾ ਹੋਸਲਾ ਨਿਮਾਭਿਯਾ ਚਾ
 ਮੋੜੀਏ ਨ ਮੂਲ ਥੋੜੀ ਚੀਜਦਾ ਸਵਾਲੀ ਨੀ ॥ ਨਹੀਂ ਪਰਵਾਹ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਸ਼ਕਾ ਨੂੰ ਆਪ ਸੱਚਾ ਸਾਈਂ ਨਿੱਕੁ ਤਿੱਕੁ
 ਦਾ ਹੀ ਵਾਲੀ ਨੀ ॥ ੩੬੬ ॥ ਕੁਸੰਤ ॥
 ਨਹੀਂ ਪਰਵਾਹ ਕਾਹਨੂੰ ਮੰਗਦਾ ਜੁਯਾਨ ਵਿਚੋਂ ਸੈਧਲੀ ਤੁਧੇ
 ਜੋਗੀਆ ਤੂੰ ਬਡਾਚੈਂ ਨਿਲੱਜਵੇ ॥ ਕਲੂਦੇ ਪੜਾਏ ਕਿਨ ਤੂੰ ਬਲੇ
 ਮਲੁਮ ਸਾਨੂੰ ਨੱਢੀ ਕਹੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਲੋਗ ਬੋਲਾਵੇ ॥
 ਖੇੜਿਆਂਦੇ ਵਿਚ ਤੇ ਮਚਾਈ ਬੁਖ ਆਵਾਗੋਲੁ ਰੰਨਾ ॥ ਚਿੱਠੇ
 ਦੇਖਦਾ ਤੂੰ ਮੰਗਣੇ ਦੇ ਪੱਸਵੇ ॥ ਮੰਗ ਮੇਰੇ ਆਸੇ ਸਰੇ ਰੁਖ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੋਲਦੀ ਹੈ ਸੈਹਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਚੰਦਰੀ

੩੬੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਜ ਫੱਭ ਭਰਬਰੀ ਛਕੀਰ
 ਹੋਯਾ ਸੋਹਤੀਏਨੀ ਘਰੋਘਰੀ ਮੰਗਨੇਨੂੰ ਅਲਖ ਜਗਾਉਂਦਾ ॥
 ਗੋਪੀਚੰਦ ਭੀਖਨੂੰ ਚਿਤਾਰਿਆ ਪੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਭੀਕ ਜੰਗ
 ਨਾਮ ਚਿਸਦਾ ਹੋਗਾਉਂਦਾ ॥ ਬਲਦੇਦੁਆਰੇ ਭੀਖ ਆਪ ਭਗਵਾਨ
 ਮੰਗੀ ਰਾਵਲ ਭਿਖਾਰੀ ਹੋਕੇ ਸੀਤਾਨੂੰ ਚੁਰਾਉਂਦਾ ॥ ਛੱਕਰਾਨੂੰ
 ਮੰਗਣਾ ਨਾ ਮੇਹਨਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੰਜਰੀਨੂੰ ਧਾਰੀਦਾ ਉਲਾਭਾ
 ਲਹੀ ਆਉਂਦਾ ॥ ੩੬੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜੋਗੀਆ ਦੀ ਰੀਸ
 ਤੇਥੇ ਹੋਰਣੀ ਕਦੰਤ ਨਹੀਂ ਸੋਹਤੀ ਕਹੇ ਰਾਵਲਾ ਪੜਾਏਕੰਨ
 ਠੀਕ ਵੇ ॥ ਦਾਹੜੀ ਮੁਛਾ ਮੁੰਨਕੇ ਵਟਾਯਾ ਭੇਖ ਜੋਗੀਆਦਾ
 ਦਾਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਨੂੰ ਤੁਲਾਈ ਨਾਥਾ ਲੀਕਵੇ ॥ ਭੁਬੀਕਰਤੁਤ
 ਤੇਰੀ ਜੋਗੀਆ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਤੂੰ ਕਸੂਤਾ ਕਿਸੇ ਬੁਰੇ ਦੇ
 ਨਸ਼ੀਕਵੇ ॥ ਹੋਯਾ ਤੂੰ ਮਲੰਗ ਹੈਂ ਨੰਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੋਹਤੀ
 ਕਹੇ ਨਾਥਾ ਕੇਹੀ ਹਾਰੀ ਤੇਂ ਤਛੀਕਵੇ ॥ ੩੬੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਰਬਤੋ ਛਕੀਰਦਾਨਾ ਬੇਤ ਦੁਜਾ ਹੋਵਦਾ ਹੈ ਛੱਕਰਾ ਦੀ ਬਾਤ
 ਨੂੰ ਨ ਬਿਲਕੁਲ ਹੋਸੀਏ ॥ ਆਖਦੇ ਛਕੀਰ ਜੇਹੀ ਸੋਈ ਜੰਗ
 ਹੋਵਦੀ ਹੈ ਛੱਕਰਾ ਦੇ ਬੋਲਤੋਂ ਨ ਮੂਲ ਕਦੇ ਨੱਸੀਏ ॥ ਅਸੀ
 ਕਾਏ ਹੀਰਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਦੋਂ ਟੀ ਹੀਰ ਭੁਲਗਈ ਮੱਢੇ ਤੂੰ
 ਠਿਆਈਏ ਨੀ ਸੱਸੀਏ ॥ ਛੱਕਰਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਮੇਰੀ
 ਭੁਕਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪੁਜੀਏ ਜੇ ਪੈਰ ਭਾ ਸਖਾਲੇ ਹੋਕੇ ਵੱਸੀਏ ॥
 ੩੬੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸੋਹਤੀ ਕਹੇ ਜੋਗੀਆ ਪਖੰਡ ਕਿਉ
 ਪਸਾਰਦਾ ਹੈ ਜਾਦੇ ਮਾਰ ਪਸਾਰਦਾ ਤੂੰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬਰਾਬਰੀ ॥

(੧੧੧)

ਕੇਹੜੇ ਲਾਡ ਨਾਲ ਖੇਰ ਮੰਗਦਾ ਅਸਾਉ ਕੇਲੋ ਕੀਤੁ ਕੀ
ਹੋਸਾਨ ਜਿਥੇ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਨਾਥਰੀ ॥ ਲਖਿਕੇ ਬਿਬੁਤ ਉ
ਡਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਝੁਡਵਾਰੀ ਆਸਾਜੇ ਕਰੇਧ ਸਿਉ ਪੈਦ ਸੁਦੀ
ਸਾਵਰੀ ॥ ਅਮਲ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਤੁਛ ਡੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾਹੜੀ
ਅਜ ਕੱਲ ਵਿਚ ਹੋਈ ਬੱਗੀ ਬਾਵੜੀ ॥ ੩੬੯ ॥ ॥ ਕਬਿਤਾ ॥
ਸੈਹਤੀ ਕੇਲੋ ਪੁਛਦਾ ਰੇ ਬੇਟਾ ਮਲਾ ਖਾਰ ਵਿਚ ਕਸਨੀ ਦੁਖ ਦੇ
ਵਾਲੀ ਕੈਲ ਤੇਰੇ ਪਾਸਨੀ ॥ ਮੰਜੇ ਨਾਲ ਦਾਸ ਲਾ ਕਿਉਂ ਲਾਯਾ
ਏਸ ਵਹੁਦੜੀ ਨੇ ਬਿੜਕਦਾ ਗਲੇ ਦਾ ਏਦ ਆਉਂਦਾ ਨਾ
ਰਾਸ ਨੀ ॥ ਅੱਖੀਂ ਬਰਦਾਈ ਤੇ ਸਰੀਰ ਸਾਰਾ ਕੀ ਬਦਾ ਹੋਲੁਈ
ਕੰਡਿਆਈ ਕਿਉਂ ਮਰੇੜਦੀ ਹੈ ਨਾਸਨੀ ॥ ਔਲੇ ਗਰੀਬ ਦਨ
ਜਬਾਨ ਹੈ ਸਿਆਲਿਆ ਦੀ ਤਾਹੀ ਡੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪੁਛਦਾ
ਜਵਾਬਨੀ ॥ ੩੭੦ ॥ ਕਬਿਤਾ ॥ ਮਿਟੀ ਕੱਲ ਦੀ ਲੜਾਈ
ਅਜ ਨਾਲ ਕੇ ਜਗਾਈ ਕੱਲ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਰਾਵਲਾ ਦੇ ਅਜੇ
ਕਰ ਗਲਾਵੇ ॥ ਵਾਦੇ ਪੜਦਾ ਦੇਈ ਤੂੰ ਪਤਨੂੰ ਉਤਾਰਦਾ ਹੈ
ਬੱਥ ਫੜਲਾਠੀ ਕਰਾਤੇਰਾ ਸੁਖ ਹਾਲਾਵੇ ॥ ਹੋਯਾ ਜੇ ਫਕੀਰ
ਸੀਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬੇਠ ਹੋਇਕੇ ਨਿਡਾਤਾ ਦੇਖ ਸਾਲੀ
ਸੁਲੀ ਅਲਾਵੇ ॥ ਫੱਡ ਸਾਢਾ ਬਾਰਖਾਰ ਹੋਈ ਡੁਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਕਿਧਰੇ ਤੂੰ ਅਗਿਆ ਧਨੈ ਲਲਾਟ ਮਲਾਵੇ ॥ ੩੭੧ ॥
ਕਬਿਤਾ ॥ ਹੋਵੇ ਹੁਲਾਸਾ ਅਸਾਉ ਨਸ਼ਟਰ ਸਦੇਵ ਨਿਕਲਿਓ
ਬਾਰ ਅਕੇ ਸੋਜੀ ਮੇਰੇ ਦੇਵੇ ਜੇ ਦੁਹਾਈ ਨੀ ॥ ਸਿੰਘੀ ਗੁਰੂ
ਦੇਸਾ ਸੁਰ ਕੁਰੀ ਬਿੰਨ ਕਿੰਨ ਯੱਖੀ ਸੋਝਾਨਾ ਰਿਸ ਦੁਖੀ

ਭਿਯਾਈ ਨੀਃ ਫੁੱਲਭਿ ਆਕੇ ਤਿਲਾਇ ਸਣਾਵਾ ਇਕ ਵੱਟਨਾ
ਈਹੁ ਰਹੇ ਨ ਚੁੰਨੀ ਕਦੇ ਮੁਖ ਉੱਭੇ ਛਾਈਨੀ ॥ ਸਿਵੇ ਗੋਰ
ਉੱਚੇ ਕੇਵਾਂ ਤੋੜ ਬਥਾਵਾ ਨ ਸਿੰਘਾ ਫੁੱਲਾ ਤੇ ਬਿਛੋੜੇ ਮੇਰਾ ਵੱਸ
ਨਿਯੋਂ ਕਾਈ ਨੀਃ ॥ ੨੭੧ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਹੋਏ ਮੁਖ ਭੰਗ ਠਾਂ
ਭਿਯਾਈ ਮੇਰੇ ਪੁਸ਼ ਆਵੇ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਇਕ ਆਤਸ਼ੀ ਮੈਂ ਤਿਸਨੂੰ
ਉੱਚਖਾਵਾਨੀ ॥ ਏਏ ਫਿਰ ਮੁਹੀ ਦਾ ਭਿਯਾਨ ਕਰਾਂ ਬਟਪਟ
ਭਿਯਾਨ ਮੇਲਾ ਬਿਯ ਮਲੁਮ ਬਨਾਵਾ ਨੀਃ ॥ ਕਰੇਜੇ ਭੁਯੰਗ
ਨੀਃ ਆਨਕੇ ਨਿਸਿੰਗ ਕਦੇ ਵੇਵੇ ਨ ਉਦਾਸ ਸਾਸ ਫੇਰ ਮੁੜ
ਭਿਯਾਨੀ ॥ ਏਥਨੀ ਤੋੜੀ ਕ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪੰਦ੍ਰਾਂ
ਨਿਦਾਹਿ ਭੀਕ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਚੀਵਾਨੀ ॥ ੨੭੨ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥
ਭੁਯੰਗ ਭਿਯਾਨੀ ਆਸ਼ੀਸ ਦੁਖੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਜਾਦੁ ਆਵੇ ਨਾਲ
ਭਿਯਾਨੁ ਦੁਖੀ ਭਾਵੁਦਾ ॥ ਹੱਡੀ ਆਵੇ ਪਾਗਾਏ ਜੁਲਾਵੇ ਵਿੱਚ
ਭਿਯਾਨੀ ਆਵੇ ਤਿਸਨੂੰ ਪਿਲਾਵਾ ਮਾਣੀ ਕੇਵਲ ਰਵਾ ਰੂਦਾ ॥ ਮੱਖਣੀ
ਦੇ ਭਿਯਾਨੁ ਮੇਰੇ ਖੁਲਾਵੇ ਨਿੱਤ ਹੋਵੇ ਅਨਰੋਗੀ ਰੋਗੀ
ਭਿਯਾਨੀ ਕਾਭਾ ॥ ਭੀਨੁ ਕਦੇ ਮੁਆ ਬੋਲਾ ਬੋਲ ਸੁਣੇ ਮੱਛਰਾ
ਭੁ ਮਿਥਾ ਭੁਯਾ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਸੋਪਹਾੜਦਾ ॥ ਰਿਕਮਤੀ
ਭੁਯਾਨੀ ਭੁਯਾਨੀ ਭੁਯਾਨੀ ਸਿੰਘਾ ਰੋਗਨੂੰ ਘਟਾਵਾ ਦੁਖ
ਭੋਰ ਨ ਭੀ ਸੁਖ ਰਸਾ ॥ ੨੭੩ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਆਦਰ ਕ ਲੁਭਨੂੰ
ਭਿਯਾਨਾ ਭਿਯਾਨੁ ਸੁਰਾ ਭੰਡਾਨ ਆਪਾਨ ਵਿੱਚ ਰੀਝਿ
ਭੀਨੀ ਭੁਯਾਨੀ ਆਪਾਨ ਭਿਯਾਨੁ ਰੋਗਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ
ਭੁਯਾਨੀ ਭੁਯਾਨੀ ਭੁਯਾਨੀ ਭੁਯਾਨੀ ਭੁਯਾਨੀ ਭੁਯਾਨੀ

*

(੩੨੨)

113

ਏਕੁਸਾਮ ਠਾਕੁ ਭੂਰਾ ਧੋਲੁ ਅੰਧੇ ਖੰਡੀ ਜੰਡੀਨਕੀ ਕੰਧ
 ਦਿਵਾਂਹੀਰਨੁ ॥ ਉੱਠ ਬੇਧਤਾ ਸੀ ਧੋਲੁ ਏਮ ਨਾਕਾ ਭੁੰਮਿ
 ਮਹਿਤੀਏ ਤੇ ਅੰਜ ਮਿਲੀ ਬਾਮਲੀ ਕਲੀਕ ਹੁੰਦੁ ਕੇਹੁ ਭੀ
 ਕਥਿਤੁ ॥ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਆਦਰੇ ਮਹਾਦੀ ਪੁੰਮਾਗਰ ਤਿੰਨ
 ਕਿਸਨੇ ਬੁਲਾਸਾ ਤੇਨੇ ਘੱਤ ਮਚਦਾਸਦੇ ॥ ਦੁਆਈ ਮੁੰਡਾ
 ਤਿੰਬਦੇਖੀਨਲਕੀਦਰੀ ਤੇ ਸਿੰਬਾ ਪਹੁ ਮੁਕਾਇ ਤਿੰਨਤਨ ਮੁਕਾ
 ਵੇ ॥ ਸੱਜਰੇ ਪਛਾਇ ਕੰਨ ਹੋਵੇ ਮਹੁ ਮਾਨੁ ਏਵੇ ਮਹੀ ਜੋਸੀ
 ਜੇਹੜਾ ਜਗਤ ਤੇ ਉਦਾਸਵੇ ॥ ਸੀਰਕਾ ਅਢਾਰੇ ਵਿਕਤ ਸੱਸ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੱਕਰਾ ਏ ਠਾਲ ਮੇਠੀ ਯਤਨ ਮਾਯਾਸਦੇ ॥
 ੨੭੫ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥ ਹੋਇਕੇ ਰੇਰੰਨ ਮੰਨ ਮੱਧ ਮੇਠੀ ਯਤਨ
 ਰੇਨੇ ਮਕਰਾ ਦੇ ਵਾਰੁ ਤੇਨੇ ਕੁਸਲ ਪੁਰਾਣੀ ॥ ਤਿੰਨਤਨ ਮੁਕਾ
 ਕੰ ਤੇ ਸੁਲਾ ਤੇ ਸੁਰਵਾ ਭਾਂਨਾਨੁ ॥ ਬਧਿਅਦੇ ਸਿੰਘ ਨ ਲਾਏ
 ਦਿਨ ਚਾਰਨੀ ॥ ਭੱਧੁ ਅੰਗੀ ਮੁਕੇ ਪੁਰ ਮੱਧ ਭਾਠੀ ਏਕਾ ਧਨੀ ॥
 ਬਤਕਾ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦਿੱਤ ਲਈ ਤੁੰਨ ਖੇਰਨੀ ॥ ਸਿੰਘੀ ਸੁਰਾ
 ਚਾਰਾ ਕਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰੁ ਸਾਂਝ ਭੀ ॥ ਏਕਾ ਸਿੰਘੀ ਭੁਕਾਨ
 ਸਿੰਘੀ ਧਾਰ ਨੀ ॥ ੨੭੬ ॥ ॥ ਸਿੰਘੀ ॥ ਧਰੁੰਗਾ ਨੀ ॥
 ਏਕੀ ਬੇਠ ਕੇ ਪਦੇ ਮਨ ਲਾ ਏਕਾ ਸੇਵਾ ਏਕੀ ॥ ਏਕੀ ਧਰੁੰਗਾ
 ਨੀ ॥ ਕਾਲਦਿ ਆਠੀ ਦੇਸਨ ਏਕੀ ਧਰੁੰਗਾ ॥ ਏਕੀ ਧਰੁੰਗਾ
 ਲਏਰ ਸਿੰਘੀ ਧਰੁੰਗਾ ਪੇਸਦੀ ॥ ਏਕੀ ਧਰੁੰਗਾ ॥ ਏਕੀ
 ਏਕੀ ਧਰੁੰਗੀ ਸਕਲ ਕੋਰਨ ਤੇ ॥ ਏਕੀ ਧਰੁੰਗਾ ॥ ਏਕੀ
 ਏਕੀ ॥ ਸਿੰਘੀ ਧਰੁੰਗਾ ॥ ਏਕੀ ਧਰੁੰਗਾ ॥

114

[illegible]

(雙龍)

[illegible]

ਜੇਗੀ ਮੀਥੀ ਸੋਲ ਬੋਲ ਦੀ ਸੋਲੀ ਦੀ ਬੀਬੀ ਆਖਦੀ ਸੁਰਾਹੀਆਂ ॥
 ਠਹੁਰੀ ਉਸਕਿਲਾਏ ਠਹਿਰਾ ਦੇਲੀ ਸੀ ਬੋਲੇ ਵਿਚ ਸੋਧੀਆਂ
 ਅਸੀਸੀਆਂ ਸਿਰੁਤੀ ਕਰਾਰੀਆਂ ॥ ਰੋਚ ਸੇਰੇ ਨਾਲ ਸੁਰਦੀ ਮਕ
 ਇਥੇ ਚੁਪਾ ਮਿਸੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਡ ਨਾਲ ਰਲਿਆ ਸਦਾਰੀਆਂ ॥
 ਸਿਤਲੀ ਹੋਠੀ ਜਿਹਾ ਗੁਣ ਸਿੰਘ ਮੁਦਤਾਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਓਹਲ
 ਦੱਸੀਆਂ ਮਿਸਾਏ ਪਸਾਰੀਆਂ ॥ ੨੯੧ ॥ ਕਬਿਤ ਸ ਇਕ
 ਵਾਗੁਡਿ ਰਦੇਖੇ ਜੋਗੀ ਆਨ ਜੁਮਤਾਈ ਕੇ ਹਜੇ ਵਤਨ ਵੱਲ ਗਿਆ
 ਹੁਦ ਬੋਲਕੇ ॥ ਨਾਥਕ ਹੋਹੀ ਰਨੁ ਛਕੀ ਰਹੋਧਾ ਰਾਇ ਨਹੀ ਬੈਠੀ
 ਲਿਖੇ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਰਲਕੇ ॥ ਅਜ ਵਿਚ ਬੇਜ਼ਿਆ
 ਵਿਚੋਂ ਵਦਾ ਮਲੂਮ ਸਾਫ਼ ਅੰਗੇ ਨਹੀ ਲੰਘਿਆ ਤੁਸਾਡਾ ਬੁਢਾ
 ਹੋਲਕੇ ॥ ਜਿਸ ਹਮਦੇ ਰਸਾ ਛੇਰਾ ਬਧੈ ਠਾਡ ਗਵਾਨ ਮਿਥਿਆ ਅੱਖੀ
 ਸਿਧ ਅਭਿ ਸਾਰ ਘੁੰਡੇ ਉਥੋਂ ਲਕੇ ॥ ੨੯੨ ॥ ਕਬਿਤ ਸ
 ਸਾਧਕਾਂ ਤੇ ਘੁੰਡਾ ਬੁਢਾ ਕੰਢ ਨਾ ਮਸੂਕਾ ਤਾਈਂ ਤਾਪ ਚਾਲੇ
 ਸੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਵਾਉ ਨੀ ॥ ਸੁਰਗ ਜੇਠ ਹਿਰੇ ਤੇ
 ਚਿਸਕ ਘੁੰਡੇ ਭੱਠ ਲਈਏ ਅਧਕਾ ਦੇ ਹਾਏ ਘੁੰਡੇ ਚੁਰੀ
 ਬੇਕਲ ਅਭਿਨੀ ॥ ਬੇਸਾਧੁ ਭਰਪੋਛੇ ਰਾਬੀ ਚੀਰ ਨਾਮਿ ਤਾਇਆ
 ਸਿਧੇ ਚੁਪੀ ਛੁੱਕੀ ਦੇ ਤੇਜ ਸਰਬੰਧ ਖਾਇਲੀ ਨ ਛੁਡਾ ਕਾ ਅਸੀਸ
 ਉਥੋਂ ਚੁਪੀ ਸੁਜਾਦ ਸਾਵੇਂ ਭੀ ਚੁਪਾਏ ਹੋਏ ਨਾਮੀ ਬੇਜੇ ਦੇ ਚਮਾਉ
 ਟੀਸਾ ॥ ੨੯੩ ॥ ਕਬਿਤ ਸ ॥ ਘੁੰਡੇ ਚੁਕਾਈ ਪਿਛਾ ਲਿਖੇਲ ਸਾਧੀ
 ਸਾਧੇ ਬਿਤਾਏ ਬੀਬੀ ਨਿਰਾਣੀ ਮਿੱਤਾ ਸਰੀ ਨ ਅਭਾਇਆਂ
 ਸਿਧ ਚੁਪੀ ਪਾਸ ਨੂੰ ਹਨੁ ਤਾਈ ਭੀ ਛਕਿਸੇ ਸਾਰਤਾ ॥ ਅੰਧਾ

✽

(੧੨੧) 121

ਘੋੜੇ ਜੋ ਗੀਆਨੁ ਆਵਾਗੋਨ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਤਾਜ ਦੀ ਕਿਉਂ ਲਾਲੀਆਨੁ
 ॥ ਆਉਂਦੀ ਨ ਲਾਜ ਮੂੰਹੋਂ ਏਲ ਦੀਨੁ ਸੈਹਤੀਏ ਨੀ ਜਾਦੀ
 ਅੰਗੇ ਪੂਰਕੇ ਲਿਆਈ ਸਾਨੁ ਬਾਲੀਆ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜਨਾ ਬਨੁ
 ਬਹਾਈਏ ਅਦਬ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਅੱਲਾ ਵਾਲਿਆਨੁ ਦੀ ਜੀਏਨਾ
 ਗਾਲੀਆ ॥ ਮੂਲ ਨਾਜਵਾਬ ਆਣਵੇਈਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਨਾਥ ਕਹੇ ਸੈਹਤੀਏ ਨੀ ਦੇਖਕੇ ਸਵਾਲੀਆ ॥ ੪੦੧ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਗੋਲੀਏ ਸਤਾਬੀ ਉੱਠ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ
 ਕਦੇਂਦਾ ਖਲੋਤਾ ਪਾਵੀਂ ਭਿਖਿਆ ਫਕੀਰਨੁ ॥ ਅਲਖ ਵਸਾਦ
 ਦੀ ਤੂੰ ਵੱਢ ਖਾ ਹਰਾਮਜ਼ੇ ਨੀ ਸੋਚਦੀ ਕੀ ਬੈਠੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ
 ਤਦਬੀਰਨੁ ॥ ਜਦੇਂਦਾ ਖਲੋਤਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਅਸਾਢੇ ਨਾਲ
 ਜਾਇਕੇ ਅਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਦਿਲ ਦਿਲਗੀਰਨੁ ॥ ਤੇਰੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਬਾਦੀਏ ਮਲੰਗਤਾਈ ਬੈਠੀ ਕਿਉਂ ਪਲੰਘ ਕੱਢ ਦੇਧਰੀ
 ਬੇ ਪੀਰ ਨੁ ॥ ੪੦੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਉੱਠਕੇ
 ਖਲੋਤੀ ਬਾਦੀ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੁੱਕ ਪੂਰ ਚੀਟੇ ਦਾ ਹੇ ਨਾਥ ਨੁ
 ਉਲੇਰਿਆ ॥ ਧੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਨਾਥ ਨੁ ਪਿਛਾੜੀ ਕੀਤਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚੇ
 ਹੱਥ ਬਾਦੀ ਲਾਡ ਨਾਲ ਜੋਗੀਝੇ ਨੁ ਫੇਰਿਆ ॥ ਥਾਨੁ ਦੇਕੇ
 ਬਾਦੀ ਨੇ ਗੁਲੱਥਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋਗੀਝੇ ਨੁ ਪਰੇ ਜਾ ਵੇ ਨਾਥ ਮੁਖ
 ਕਾਸਤੋਂ ਅਦੇਰਿਆ ॥ ਅੰਗੇ ਜਾਕੇ ਮੰਗਤਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਿੰਘ
 ਵਿੱਚ ਬੁਹਾ ਕਿਉਂ ਅਸਾਡਾ ਆਣ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਘੋਰਿਆ ॥ ਸੁਚਤਾ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਚੀਨਾ ਦੇਦਾ ਮੇਰਾ ਮੰਦਾ ਜੋਗੀਆ ਨੂੰ ਸੈਹਤੀਏ ਨੀ
 ਹਲਕਿਆਨੁ ਪਾਣੀ ਅੰਗੇ ਰੱਖ ਦੇਦਾ ਆਗਿਆ ॥ ਹੁਕਮੀ

ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਮੇਸਲ ਮਨੀ ਭਾਈ ਮੰਦਾ ਜੋਗ ਸੁਦਤ
 ਹੈ ਲੋਗ ਵੀ ਮਲਾਵਣਾ ॥ ਰੁਹਿਯਾ ਨੂੰ ਮੰਖੀਆ ਮੰਦੇਰਾ
 ਵੇਲਾ ਗੋਚੀਏਨੀ ਮੰਗਹੈ ਮੰਦੇਰੀ ਜਾਨੇ ਲੁਭਿਓਣੀ ਸਾਮਣਾ ॥
 ਮੇਮਨਾ ਨੂੰ ਨਾਦਵੀ ਅਵਾਜ਼ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਧਾਹੈ ਮੰਦੇਰੀ
 ਜਿਵੇਂ ਪੰਡਤਾ ਤੇ ਬਾਹਮਣੀ ॥ ੪੦੪ ॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥
 ਬਾਦੀਏਫ਼ਕੀਰ ਅਜੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਦਲਾਨ ਵਿਚ ਭਿੱਖਿਆ ਤੂੰ ਪਾਈ
 ਸੇਹਤੀ ਫੇਲਦੀ ਹੋ ਗਰਬੇ ॥ ਹੋਰ ਬੁੱਧ ਚੀਣੇ ਦਾਲਿਆਈ ਬਾਦੀ
 ਗੰਮੇਨਾਲ ਭੀਖ ਲੈ ਦੇ ਜੋਗੀਆ ਭਾਵਦੀ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ॥ ਝੋਲੀ
 ਹੱਥ ਫੜਕੇ ਖਲੋਤਾ ਨਾਥ ਗੁੰਮੇ ਨਾਲ ਹਿੰਨ ਦਿੱਤਾ ਕਾਸਾ ਸੀ
 ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ॥ ਖੜੇ ਹੋਯਾ ਜੋਗੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਾਦੀ
 ਉੱਤੇ ਖੜਿਆ ਦੇ ਬਾਰ ਬੈਠਾ ਮਕਰ ਪੰਸਾਰ ਕੇ ॥ ੪੦੫ ॥
 ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਫਕੀਰ ਉੱਤੇ ਬਾਰ ਫਿਰ
 ਹੀਰ ਫਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਅੰਖੀਆ ਫਪਾਇਕੇ ॥ ਹੋਵੇ ਕੁਰਲਾਵੇ
 ਹੋਵੇ ਮਾਰ ਕੇ ਪਫੇਸ ਨਾਲ ਹੋਧਰੀ ਦੇ ਬਾਰ ਬੈਠਾ ਅਸਨ
 ਲਭਾਇਕੇ ॥ ਸੇਹਤੀ ਫੇਲ ਦੇਖਕੇ ਰੋਸਾ ਦੇ ਜੋਗੀ ਫੇਰੀ ਚੀਰ
 ਸੁੱਟਾ ਜੋਲੀਏ ਹੈ ਅਮਰਾ ਮੁਲਾਇਕੇ ॥ ਫਲਦੁਲਾ ਜੋਗ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਵਲੇ ਦਾਖਾ ਰੋਸ ਚੀ ਚੀਆ ਮਛੋਤਾ ਨੀਵੀਂ
 ਪਾਇਕੇ ॥ ੪੦੬ ॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਉਠ ਘੋੜੇ ਗਤੀ ਮਰਜਾਯਕੇ
 ਸੁਦਰਾ ਲਾਏ ਮੰਟੀਆ ਦੇ ਨੂਠੇ ਉੱਤੇ ॥ ਭੋਭਾ ਕੀਤੀ ਚੋਰ ਦੇ ਪੀ
 ਦੇਸੇ ਬਭਿਅਲੀ ਚੋਰੀ ਫਿਰ ਸੇ ਨੇਹੀਂ ਚੁਣਨੀ ਯੋਭਾ ਲੁਣਾ ਸੇ
 ਜੋਗੀ ਸਾਧਿਕ ਖੁੱਸਾ ਕਿਉਂ ਹੋਰ ਦੇ ॥ ਨਾਉਂ ਪਰ ਕਾਧ ਭੁਭ

ਠੁਠਿਆਂਦੀ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਵਿੰਦੀਆਂ ਮਿਗਾਇ ਤੈਲੁ ਪੰਜ ਸੌਤ ਹੋਰ ਦੇ
 ॥ ਛੱਡ ਤੂੰ ਖਿਆਲ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਹਿ ਭੀ ਕਹੇ
 ਜੋਗੀਆ ਤੂੰ ਠੱਗ ਹੈਂ ਕਿ ਚੋਰ ਵੇ ॥ ੪੦੨ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥
 ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਦਿੱਤਾ ਮੈਨੂੰ ਕਾਸਾ ਕਰਮਾਤ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵਾਰਾ
 ਪੂਰਿਆ ਨਿਖੁਟ ਦਾਨਾ ਮੁਲਨੀ ॥ ਕਲਪ ਬਿਛ ਜੇਹਾ ਧੇਨ ਜੇਹਾ
 ਕਾਸਾ ਮੇਰਾ ਏਨੀ ਐਸਾ ਭਰ ਖੁਰ ਠੂਠਾ ਹੋਵੇ ਨਾ ਵਸੁਲਨੀ ॥ ਠੂਠਾ
 ਮੇਰਾ ਭੰਨ ਕੇ ਬਨਾਯਾ ਲੀਰਾ ਸਹਿ ਭੀ ਏਨੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜੋਗੀ
 ਕਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਵੁਲਨੀ ॥ ਦਿੱਧੀ ਸਿੱਧੀ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਕਾਸਾ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੇਈ ਚੀਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਜੇਹੜੀ ਹੋਵਦੀ ਕਬੂਲ
 ਨੀ ॥ ੪੦੩ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਨਕੇ ਮਚਾਯਾ
 ਕੇਹਾ ਭੇੜ ਨਾਥਾ ਬੁਹਾਜਾ ਕੇ ਮੱਲ ਦੇ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਘੁਮਿਆਰ ਦਾ ॥
 ਚਾਂਦੀ ਸੋਨੇ ਵਾਲਾ ਠੂਠਾ ਲੋਝੀਓ ਜੇਤੇ ਰੇ ਤਾਈਂ ਬੁਹਾਜਾ ਕੇ ਮੱਲ
 ਦੇ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਨਿਆਰ ਦਾ ॥ ਕਾਂਸੀ ਠਾਥਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜੇ ਸਾਡੇ
 ਪਾਸ ਜੋਗੀਆ ਦੇ ਬੁਹਾਜਾ ਕੇ ਫੇਕ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਠਠਿਆਰ ਦਾ ॥
 ਖੋਸੜੇ ਦੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਠੂਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਜੋਗੀਆ
 ਕਿਉਂ ਖੁਲਵੇ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਾ ॥ ੪੦੪ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਠੂਠਾ ਮੇਰਾ
 ਭੰਨ ਕੇ ਅਲੱਗ ਬੈਠੀ ਜੱਟੀ ਏ ਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕਦੇ
 ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਪੈਂਦੀਆਂ ॥ ਚੀਨਾ ਯਤੋ ਕੰਡਾ ਡਕੀਰਾਂ ਤਾਈਂ
 ਖੈਰ ਘਰੇ ਆਖ ਦੇ ਕਰ ਸਿੱਤ ਖੰਡ ਖੀਰ ਖਾਈਆਂ ॥ ਤੇਹੀਆਂ
 ਚੁਧਰਾਈਆਂ ਹਰਾਮ ਦਾ ਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਜੇਹੀਆਂ ਅੰਗੇ ਹੋਣ
 ਬਦਕਾਰਾਂ ਲਾਗੂ ਖਾਈਆਂ ॥ ਫਕਰਾਂ ਦੇ ਲਾਲ ਲਾ ਬਿਘਾਬਨ

ਮਹਾਂਨਿਵਿਸਮਿਈਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਆਵਾਗਉਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ॥
 ੮੯੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ
 ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਹਿਤੀਕਹੇਰਾਵਲਾਤੇ ਚੰਦਰਾਫਕੀਰਦੇ ॥ ਪੰਜ
 ਵੱਤਿਆਨੇ ਹੋਰਹੱਥੋਂ ਅਸੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਾਂ ਫੁੱਲ ਗਿਆ ਠੂਠਾ
 ਆਖੇ ਨਾਲ ਤਕਦੀਰਦੇ ॥ ਤੇਰੇਜੇਹਾ ਠੇਠੜਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
 ਬੋਲਦੀਸਾਂ ਅੰਗੇਲੱਖਵਾਰਕੱਢਫੱਡੀਸੀਲਕੀਰਦੇ ॥ ਬੋਲ ਨਾ
 ਉਠੇਰਾ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਗੀਦਿਆਤੂੰ ਸੋਹਤੀਕਹੇ ਭਾਬੀਮੇਰੀ
 ਦਿਲ ਦਿਲਗੀਰ ਦੇ ॥ ੮੯੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਗੀਦਾ ਤੇਰਾ
 ਕੇਤਮਾ ਬਬੀਲਾ ਪਰਵਾਰ ਸਾਰਾਗੀਦੀਤੇਰੀਸੱਸੁਨਾਲੇਗੀਦੀ
 ਦੇਚੀਮਾਈਨੀ ॥ ਗੀਦਮੰਦਬੋਲਦੀਤੂੰਸੋਹਤੀਏਫਕੀਰਤਾਈ
 ਮੱਟਸੱਟਾਗੁੱਤਜੇਹੜੀਸੱਸਰੀਕਰਾਈਨੀ ॥ ਭੇਨਦਿੱਤਾਕਾਸਾ
 ਫੇਖਰਾਬ ਕੀਡਾ ਚੀਦਾ ਸਭ ਫਕਰਾਦੇ ਨਾਲ ਫੇਰ ਬੱਧੀ ਤੂੰ
 ਭੁਝਾਈਲੀ ॥ ਅਸੀਂ ਰੁਪਕੀਤੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਬੋਲਨੇਤੋਂ
 ਸਹਿਤੀਏ ਤੂੰ ਦੇਈਸਾਬੋਂ ਦੂਨਹੀਂ ਸਵਾਈ ਨੀ ॥ ੮੯੨ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਕਹੇ ਸੋਹਤੀਏ ਫਕੀਰਨੂੰਕਿਉਂ ਮਾਰਦੀਹੈ
 ਚਾਨਦੇਰਿਹਾਕੇਕੇਹਾਲਕਬੱਧਪਾਪਤੇ ॥ ਦਿੰਦਿਆਨੂੰ ਦਾਨ
 ਨਾਹਲਾਈਏ ਮੂਲ ਪਾਪਦੇ ਨੀ ਲਈਏ ਨਾ ਉਲਾਭਾ ਕੁਝ
 ਸਹਿਤੀਏਅਘਤੇ ॥ ਫਕਰਾਦੇਨਾਲਦਮ ਮਾਰੀਏਨਾ ਨੱਚੀਏ
 ਸੀਉਮਕੇਕਦਮਨੀਤਰੱਖੀਏਮਿਲਾਪਤੇ ॥ ਜੇਗੀਨਾਲਬੋਲਕੇ
 ਉਲੇਲਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੱਟਦਾ ਕੀ ਆਵਾਗੀਨ ਕੁਝ
 ਲਾਭਮਾਏ ॥ ੮੯੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭੁਹਾ ਦੇਖ-ਦੱਸਕਾ

ਸਵਾਲ ਪਾਧਾਜੋਗੀਜੇਨੇ ਸਗੋਂ ਅੱਗੋਂ ਸੋਚੀਏ ਤੇ ਖੁੰਬਰਾ
 ਮਚਾਈਆਂ॥ ਜੋਗੀਆਂਦੀਚੁਪਮਾਰਜਾਉਕੀਹਰਾਮਜੇਨੀਡੰਗ
 ਜਾਨ ਨਾਗਜਿਨ੍ਹਾਂਕੀਤੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ॥ ਹੋਵੇ ਘਾਪਜੇਹਾਡਾ
 ਬੇਸ਼ੱਕਦਾਹਵਾਬੰਨ੍ਹਲਈਏਆਜਸ਼ਾਦੇਨਾਲਕਿਉਂ ਸਹੇਈਆਂ
 ਲੜਾਈਆਂ॥ ਹੱਥੋਂਸਹੇਬੇਰਤਾ ਅਸੀਸ ਲਈਏ ਛੱਕਰਾ ਤੇ
 ਕਰਨ ਨਾ ਬਖੇੜਾ ਭਲੇਮਾਨਸਾਂਦੀਆਂਜਾਈਆਂ॥ ਚਿਨ੍ਹਾ ਵੇਰ
 ਕਾਸਨੂੰ ਲਗਾਧਾ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਖ ਆਪਣੇ ਨੂੰ
 ਮਿੱਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ॥ ੪੧੪॥ ਕਥਿੱਤ॥ ਦੇਖੋ ਨੀ
 ਨਿਲੱਜਅੱਜ ਚੱਜਕੀ ਖਿੰਡਾਉਂਦਾਹੈ ਪਾਸ ਬੇਠੀ ਹੀਰੇ ਤੁੰਬੀ
 ਪੂਰਦੀਹਮਾਇਤਾ॥ ਬਿੰਦਬੱਟ ਆਪਣੇਲਿਹਾਜ਼ਨਾਲਦੇਖਦੀ
 ਹਾਂ ਕਰੁੰਦੇਸਨਾਲਸਭ ਜਾਨਨ ਵਲਾਇਤਾ॥ ਸੋਹਲੀਆਂ ਨੂੰ
 ਪੱਟਕੇ ਬਚੁਰ ਸੁੰਦ੍ਰੇ ਵਾਲ ਵਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਨੱਲਣ
 ਹਕਾਇਤਾ॥ ਜੋਗੀਦੀ ਮਜਾਲਮੂਲ ਨਹੀਂ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਸੋਹਤੀ ਕਹੇ ਭਾਬੇ ਸਭ ਤੇਰੀਆਂ ਅਨਾਇਤਾ॥ ੪੧੫॥
 ਕਥਿੱਤ॥ ਜੋਗੀਨਾਲ ਰਲਕੇ ਹਮਾਇਤਾ ਤੇ ਪੂਰਦੀ ਹੈ
 ਆਵੇ ਘਰੀ ਵੀਰਤੈਨੂੰਪਰਾਤੈ ਕਵਾਦਸਾ॥ ਜੋਹੀਆਂ ਬੋਹੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਨਧੜਕ ਹੋਕੇ ਧਾਏ ਚੱਖੀ ਫਿਲੇ ਸੋਲੀ
 ਰੜਕਮੈਂ ਗਵਾਦਸਾ॥ ਜਿਸ ਕਮਾਤ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਭੋਲੀ
 ਮਾਰਦੀਹੈ ਅੱਖੀਂਹੁਣਦੇਖੜੋਕੇਸਾਮੁਦੇਭਵਾਦਸਾ॥ ਵੇਖਾਂਤੂੰ
 ਮਰੇਜਦੀਕਾਡੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੋਹਤੀਕਹੇਲਾਲ ਚੰਦਰੂਨੇ
 ਦੇਰਲਾਭਸਾ॥ ੪੧੬॥ ਕਥਿੱਤ॥ ਕੰਠ ਸਦਾਦਾ ਚਿੰਤਾ

'ਘਲਾਉ' ਕੰਢਾਨਵਾਈ ਗੁੰਸੇ ਨਾਲ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸੇਹਤੀਤਾਈ
 ਆਖਿਨੀ॥ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਲੋੜਦੀ ਹੈ ਦੁਸਿਰੇ ਮਨੁਖ ਤਾਈਂ ਜਾਣੇ
 ਕੋਈ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਉਸਦੀ ਜਗੀਰ ਨੀ॥ ਸੱਪ ਵਾਂਗੂੰ ਵਿਸ ਘਲੀ
 ਘੋਲਿਦੀ ਕਰੋਧ ਨਾਲ ਬੁਢੇ ਜਦੋਂ ਆਨਕੇ ਖਲੋਤਾ ਹੈ ਛਕੀਰ
 ਨੀ॥ ਲੱਖ ਭਾਇ ਕੀਜੀਏ ਛਸਾਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਾਰੇ ਨਾ
 ਕਦੇ ਖੁਫੀਏ ਬਿਨਾ ਭਕਦੀ ਰਨੀ॥ ੪੯੭॥ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਥ
 ਸੁਰਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਧ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ਭੋਗਲ ਤੇਰਾ ਲੁੰਡੀ ਲੁੰਚੀ ਦਾ ਕੀ
 ਚੰਬੇ ਧਿਰੇ ਜਾਵਣੀ॥ ਛੱਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇ ਲੋਭਾਈ ਲਾਈ ਚੰਦਰੀ
 ਲੀਜੀ ਦੋ ਕੀ ਰਿਹਾਜ਼ ਕੁਝ ਖੰਦਨਾ ਨੀ ਖਾਵਣਾ॥ ਜੋਗੀਆ ਦੇ
 ਨਾਲ ਨਾ ਬਖੇੜੀਏ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਜਾਨੇ ਨਾਲ ਜਾਦੂਆ
 ਠੇਕਾ ਜਣਾ॥ ਰੱਖੀਏ ਅਦਬ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਛੱਕਰਾਂ ਦਾ ਹੀਰ
 ਆਖੇ ਸੇਹਤੀਏ ਨਾ ਮੂਲ ਹੋਈਏ ਸਾਮੁਣਾ॥ ੪੯੮॥ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਤੇਲੀਆਂ ਹਮਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਿਤਦਾ ਹੈ ਆਖਦੀ ਨੂੰ ਮੂੰਹੋਂ
 ਨਹੀਂ ਆਂਦਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨੀ॥ ਆਪ ਘਰਾਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਨੂੰ ਚਾ
 ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣੀ ਪਿਛੋਂ ਲੱਦਕੇ ਲਿਆਈ ਸੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੀ॥
 ਠੇਕ ਭੋਈ ਆਪੋ ਦੀ ਏਸੇ ਸੱਚ ਤੂੰ ਪੁਛਾਵਨੀ ਹੈ ਦੱਸਖਾ ਛਕੀਰ
 ਹੈ ਅਲੋਚਨੇ ਜੋ ਕਾਜ ਨੀ॥ ਚਿਤ ਜਾਂ ਦੇ ਉਠੇ ਜਦੋਂ ਪੈਨ ਜੋਏ
 ਤੋਂ ਛੱਤਾ ਸੁਭਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਲਉ ਦੇਖ ਭਾਲ ਲੀ॥ ੪੯੯॥
 ਕੁਬਿੱਤ ॥ ਬਾਦੀ ਏਤੋਂ ਉਠਾ ਭਾਖਾ ਖੋਹਦੇ ਖਵੀ ਹੈ ਭਖਕਦਾ
 ਠੇਕਾ ਸੁਣੇ ਦੁਆਰਿਆਂ ਉਹ ਖੰਡਿਆ॥ ਜੋਧਕੇ ਸਰੀਰ ਤੋਰਾ
 ਕੁਝ ਕੀ ਰਸਾਹ ਲੀਓ ਭੁਲਿਆ ਨ ਹੋਏ ਲੱਭੇ ਬੇਈ ਬੇਈ

ਵੰਡਿਆ ॥ ਕਾਸਨੂੰ ਸ਼ਰੀਰ ਚੁੱਲ ਖਾਖਰਾ ਸੁਰਾਈ ॥ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਬੋਲੀ
 ਕਿਨਾਰੇ ਤੂੰ ਸਥਾਨ ਸਾਭ ਲੁੰਡਿਆ ॥ ਕੋਈ ਚੋਖ ਨੀਵ ਜੇਵੇ ਬੱਠ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਤਲਵਾਰ ਨਰੀ ਪਿਆਰ ਹੋ ॥ ਛੰਡਿਆ ॥
 ੪੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਤੇ ਰੁਮੇਲ ਥਾਂ ਦੀ ਉੱਠੀਆ
 ਚੁੜੇਲ ਵਾਰੀ ਚਾਹਲਿਆ ਰਲਦੇ ਹਾਂ ਦੇਖ ਮੁਸਟੀਆਂ ॥ ਭੋਲੇ
 ਵਾਂਗੂੰ ਜੂੜ ਕੇ ਘਸੀਟਿਆ ਚੁਗਾਨ ਵਿੱਚ ਬਕਰੇ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਨਾਲ ਪਾਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ॥ ਦੇਖਦੀ ਰੇ ਹੀਰ ਕੋਈ ਦੱਸਣਾ ਹੀ
 ਚਲਦਾ ਹੈ ਮਾਰ ਕੱਢਿਆ ਜੋਗੀ ਏਹਨਾਂ ਚਲ ਦੇਹਾਂ ਲੁੰਡੀਆਂ ॥
 ਚੀਣੇ ਵਾਰੀ ਕੁਟਿਆ ਫਕੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚੜੀ ਮੁੱਛ ਮੁੱਛ
 ਕੇ ਬਨਾਈਆਂ ਖੁਬ ਸੁੰਡੀਆਂ ॥ ੪੨੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੁਧੇ ਚਿੱਠੇ
 ਕੱਚਿਆ ਫਕੀਰ ਨਾਲ ਧੌਕਿਆ ਦੇ ਰੋਂਦਾ ਕੁਰਲਾਂਦਾ ਸੁਆਲੇ
 ਬਾਗ਼ ਵਲ ਚੱਲਿਆ ॥ ਮਾਰ ਕੁਟ ਮਾਇਕੇ ਬਿਭੂਤੇ ਮੰਗਲਾਇ
 ਲਈ ਸੁਦਾ ਮਿਰਗਾਨ ਨੂੰ ਮਦਾਨ ਆਨ ਮੱਲਿਆ ॥ ਮੱਲੀਆਂ
 ਮਸਾਲ ਲਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਟੇ ਪਨਾਲ ਹਾਲਤੋਂ ॥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰੋਂਦਾ
 ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ ॥ ਹਾਹੁ ਕੇ ਰੇ ਨਾਲ ਨਾਹੀ ਮਾਰੇ ਕੁਰਲਾਂਦਾ
 ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ ਮਾਲ ਨੀ ਰਨੈ ਠਾਣੇ ਉੱਜਲਿਆ ॥ ੪੨੨ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਜੁਮੇ ਵਾਲੇ ਰੋਜ ਉੱਠ ਤੇਵਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਜਾਲ
 ਬਾਗ਼ ਵਲ ਆਸਾ ਨਾਲ ਮੋਜ ਦੀ ਬਰਾਬ ਦੇਖ ॥ ਮੱਕੇ ਖਿੱਟੇ ਉੱਡਿ ਕੇ
 ਪਰੇ ਦਬੰਦੀ ਨਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸਦੇ ਤੰਬੂ ਆਂਜ ਸਾਗ ॥ ਸਰਕਾਏ
 ॥ ॥ ਸਿੰਘਾ ਵਿੱਚ ਜਾਇ ਬਿਖਾਸੀ ਮੁੰਡੀਆਂ ਜੋ ਹਾਲ ॥ ਜਾਇ
 ਨਾਲ ਚੀਆਂ ਚਿੰਤਾਰ ਕੇ ॥ ਖੇਡੇ ਆਨੇ ਕੇ ਚੌਥੇ ਚੌਥੇ

ਸਿੰਘਾ ਜੇਗੀ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗੁਲਸ਼ਾਰ ਦੇ ॥ ੮੨੩ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਜੇਗੀਨੇ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਉੱਠਿਆ ਕਰੋਧ ਨਾਲ
 ਸ਼ੇਰਵਾਰੇ ਗੱਜਿਆ ਹੈ ਦੂਰੇ ਲਲਕਾਰਕੇ ॥ ਹੀਰ ਦੇ ਕਬੀਲੇ
 ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੜੀ ਇਕ ਘੇਰਲੀ ਤੀਮਾਰ ਦਾ ਹੋਫੜੀਆਂ ਕਰੋਧ ਦਿਲ
 ਧਾਰਕੇ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜ ਆਖਦੀ ਪਰੇਮ ਨਾਲ ਹੋਸਕੇ ਤੇ ਬਾਹੁੜੀ
 ਵੇਜੇਗੀਆਂ ਤੁਫੋਹੜੀ ਨਾਮਾਰੇ ॥ ਜੇਹੜੀ ਗੱਲ ਦੇਸੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਬਾਂਦੀ ਭਾਈ ਸੇਈ ਪਾਸ ਹੀਰ ਦੇ ਮੈਂ ਕਹੂੰਗੀ ਪੁਕਾਰਵੇ ॥
 ੮੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੌਲਾ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਗਿਰਾਮ ਵਿੱਚ
 ਫੁੱਕਰਾਵੇ ਹੀਰ ਮੇਰੀ ਚਾਚੀ ਹੈ ਕਬੀਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਦੀ ॥ ਬਾਗ
 ਵਿੱਚ ਆਈ ਸਾਂਸ ਹੋਲੀ ਆਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਬੈਟੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਅਜਕਲ
 ਲਾਖਦੁ ਭੋਪੱਗਦੀ ॥ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਮਲੁ ਮਤਿ ਰਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਗ ਦੇ
 ਹੈ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਰੰਦ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਮੈਂ ਅਲੱਗਦੀ ॥ ਫੋਹੜੀ ਦੀ
 ਚੋਟ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕੌਲਾ ਬਦਨਾਮੀ
 ਹੋਉਂ ਜੱਗ ਦੀ ॥ ੮੨੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੰਬਦੀ ਖਲੋਤੀ
 ਅੱਗੇ ਰਾਵਲੇ ਦੇ ਸੂਰ ਵਾਰੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵੱਸ ਚਲੇ ਨਾ
 ਬਣੀਨਿਆ ॥ ਆਨ ਜਮ ਦੂਤ ਜਦੋਂ ਬੁਹਾ ਮੱਲ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਫੁੱਛਦਾ
 ਨਾਸਾ ਵਿਜਿੰਦ ਨਾਲ ਜੋ ਬਹਾਨਿਆ ॥ ਅਸੀਂ ਜਾਤ ਰੰਨਾ ਦੀ ਤਾਂ
 ਆਏ ਦੁਸਰਾਜ ਹੁੰਦੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਬੈਠੀ ਕਦੇ ਮਾਨਸਾਂ
 ਬੈਠੀਨਿਆ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕੌਲਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਮਾਚਨਾ ਆਸਾਨੂੰ ਬੱਸ ਮੀਆਂ ਮਸਤਾਨਿਆ ॥ ੮੨੬ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਖ ਜੇਗੀ ਨੂੰ ਤਰਸ ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਕੀਤੀ

*

(੪੨੬)

129

ਮਾਰਨ ਤੇ ਦੱਸ ਕੋਲਾ ਅਸਾਂ ਕੀ ਬਿਕਾਰਿਆਸੀ ਹੀਰਦਾ ॥
 ਸੋਹਤੀ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਕੁਵਾਧਾ ਮੈਨੂੰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸੋਟਿਆਵੇ
 ਨਾਲਨਾਸਕੀਤਾਸੀਸਰੀਰਦਾ ॥ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਦੱਸਣਾ ਹਵਾਲ
 ਮੇਰਾਤੱਤੜੀਨੂੰ ਬਾਗ਼ਵਿੱਚ ਬੈਠਾਹੈ ਭਲੇਵਾਂ ਠੇਰੇ ਵੀਰਦਾ ॥
 ਬੈਠੀਹੈਸਵਾਲੀਰਾਨੀ ਅੰਦਰ ਹਵੇਲੀਆਂਦੇ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਹਾਲ ਤੂੰ ਛਕੀਰ ਦਾ ॥ ੪੨੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਰਾ
 ਦੇਕੇ ਮਾਹੀ ਮੈਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਸੁਖਾਲਾਵਿੱਚਐਖਾਹੈਪਰੇਮ ਰਸ
 ਵਾਲਾ ਰਸ ਚਾਖਣਾ ॥ ਨਾਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਈ ਮਾਲਾ ਵੇਰਦਾਹੈ
 ਰਾਤਦਿਨੇ ਭੁਲਦਾਨਾਮੂਲਏਹੈ ਬੋਲ ਸਦਾ ਭਾਖਣਾ ॥ ਤੇਰੇ
 ਬਾਬ ਸੰਜਨਾ ਮੁਹਾਲ ਹੋਈਜਿੰਦਗਾਨੀਨੇਹੈਮਰਦੇਸੀਆਂਦੇ
 ਨਾਲਨਿੱਤਰਾਖਣਾ ॥ ਹੰਗੀਮਿਲੇਨਾਲ ਰੁਸਾਕੀਤੀਫੁਕਵਾਲ
 ਸਿੰਘਾ ਕੋਲਾਂਜਾਕੇਹੀਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਢੇਰੇ ਆਖਣਾ ॥ ੪੨੮ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਾਚੀਏ ਸੁਲਾਵਾ ਤੇਨੂੰ ਗੱਲ ਇਕ ਰਵੇਲੇਈ
 ਮਸਤਦੀਵਾਨਾਜੇਹੜਾਬੈਠਾਵਿੱਚਬਾਗਦੇ ॥ ਹੀਰ ਸੈਨੂੰਮਿਲੇ
 ਕਿਵੇਂ ਆਣਕੇ ਸਬੰਬਨਾਲ ਰੱਸਦੀ ਸੁਰੰਬ ਸਾਥਿ ਆਖਿਆ
 ਵਰਾਗਦੇ ॥ ਸੁਰਤਅਪਾਰਨਾਸੁਮਾਰਕੁਥਾਉਦਿਐਥੇਲਾਕਾ
 ਹੈਮੂੰਹੋ ਨਾਲ ਬਡੇਹੀਦੁਮਾਕਾਥੇ ॥ ਬੈਠੀਏਬਿਥਾਰਕੇਨਾਯਾਰ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਏਹੇ ਜੇਹੇ ਆਰਮੀਏਯੋਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗਏਖ
 ੪੨੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਏਖੀਤਜੇਯੋ ਈ ਰਸਮ ਸੰਸਾਰਾਈ
 ਹੈ ਰਸਮ ਮੈਨੂੰਰੱਬ ਦੀ ਰਸਮ ਮੇਲਾਸੇਭਿਐਲਿ ਭੋਝੀਤੀ ॥
 ਜਿੰਨਾ ਰਸ ਤੇ ਜਵਾਬ ਏਥੇ ਭੋਝੀਏਯੋਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗਏਖ

ਰਸਮ ਪਠ ਜਾਣਕੇ ਉਂ ਚੋਈਨੀ ॥ ਕੀਤਾ ਕਾਸਤੋਂ ਨਿਕਾਰਾ
 ਵਰਦਾਸਦੀ ਸਿਰਚਾ ਤੇਨੂੰ ਦੁਖ ਕੀ ਸੀ ਚਾਚੀਤੁ ਬੇਥਰਮ
 ਕਾਹੁੜੇ ਹੋਈ ਨੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਯਾਰੇ ਯਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਬਿਸਾਏ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਨ ਕਦੰਤ ਮਿਲੇ ਵੇਈ ਨੀ ॥
 ੮੩੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਨੰਦ ਮੁਖ ਚੋਧਵੀਂ
 ਦਾਦੇਡੀਲ ਸੁਰਸਿਉ ਬੁਲੰਦਦੰਦ ਦਾਲੇਜਿਉ ਅਨਾਰਦੇ ॥
 ਸੋਹਲੀ ਸੁਰਤ ਬਲਾਈ ਵਿਚ ਫਰਕਨਹੀਂ ਕਾਈ ਹੈ ਜਲੇਂਦੀ
 ਬੰਲਾਈ ਘੱਖੀ ਦੇਖਿਆ ਨਿਹਾਰਕੇ ॥ ਸੋਹਣਾ ਫੁਲ ਹੈ ਗੁਲਾਬੀ
 ਧੋਲ ਮੋਰ ਜਿਉ ਪੰਜਾਬੀ ਨੈਨ ਨਰਗਸ ਬਰਾਬੀ ਗੋਲੀ
 ਅਸਦੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਾਨੀ ਗਲ ਸੋਹਲੀ
 ਮਿਠਕਾਨੀ ਦੇਖ ਹੋਈ ਮੈਂਦੀ ਵਾਨੀ ਰੰਗ ਦੇਖ ਤੇਰੇ ਯਾਰਦੇ ॥
 ੮੩੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੁੱਝ ਕੀਤਾ ਰਾਬਲੇ ਨੇ ਸੱਥ ਵਿਚ
 ਪੇਸ਼ਿਆ ਦੇ ਸੋਹਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਕੇ ਵਿਗਾੜਿਆ ਬਿਹਾਰਨੀ ॥
 ਸੱਚੀ ਖੋਜੇ ਆਨੁਕੇ ਲਪੇਟ ਗੱਲ ਰੱਖਲੀ ਸੀ ਉਠਿਆ
 ਅਲਖਿਆ ਆਖੇ ਕਿਆ ਖਾਕੇ ਮਾਰਨੀ ॥ ਦੇਸਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
 ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੰਗੇਰੀ ਹੁਈ ਬੋਲੀਏ ਨ ਮੂੰਹੋਂ ਕੋਈ ਆਖ ਜੇ
 ਰਾਬਲੀ ॥ ਚੁੱਖਕੁੰਪਕੁੰਪੀਏ ਜੁਥਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ
 ਨਾਲ ਬੋਲਨਾ ਆਪਸਾਈ ਕਾਰਨੀ ॥ ੮੩੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੱਲ ਦੇਈ ਸੋਖੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕੇਹੀ ਜੇਹੀ ਪੌਣ
 ਕੇਖੀਏ ਤੇਰੀ ਉਚਕੀਸੀਏ ॥ ਬੋਲਸਾਸਿ ਉਡਾਤਾ ਬਠਾਯਾ
 ਖਿਠੀ ਸਿਰ ਦੇਹੇ ਫਾਕੇ ਲਾਏ ॥ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੀਜੀਏ ॥

ਖੁਰੇਵਾਲੀਛਾਉਂਦਾਗੁਰੂਵਿਚੋਵਿਚਉਪਰਲੀਏਅਥਿਤੀ ਸਭਾਚਿ
 ਉਤੇਆਪਨੂੰ ਪਤੀਜੀਏ ॥ ਪੰਛਮਾਸਭੂਤ ਕੁਲੇਰੋਖੀਏ ਸੀਧੂਕ
 ਵਾਗੁ ਜੋਈ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਚਾਹੀਏ ਸੋਈਲੀਜੀਏ ॥ ਭੁਤਾਯ
 ਕਬਿਤ ॥ ਸੈਹਤੀਪਾਸ ਹੀਰ ਨੇ ਸੁਲਸਾ ਚਲ ਰਾਏਦੇਦਾ
 ਮਿਨਤਾਂਕਚੋਈ ਨਾਲ ਆਜਸੀਏ ਬੋਲਕੇ ॥ ਸੋਇਆਦੇਨਾਲ
 ਤੁਸਾਂਕੁਟਿਆਫਕੀਰਜੇਝੁਸੋਈ ਚਾਕਮੇਰਾ ਗੱਲਆਖਈ ਹੈ
 ਖੋਲ੍ਹਕੇ ॥ ਅੱਜ ਬਾਗ ਆਪਣੇਏ ਵਿਚਬੈਠਾ ਪਾਪਣੇਨੀ ਭਲ੍ਹ
 ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਕਿਤੇ ਉਠਜਾਵੇ ਭੋਲਕੇ ॥ ਇਕਵਾਰਮੇਲ ਮੇਰਾ ਹੋਵੇ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਦੁਖਸੁਖਦੋਸਾਂ ਸੋਭੇਓਸਨੂੰਫਰੋਲਕੇ ॥ ੪੩੪
 ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਪੱਲੂ ਗਲ ਪਾਇਕੇ ਖਲੋਤੀ ਹੀਰ ਸੈਹਤੀ ਆਸੇ
 ਅੱਜ ਬੀਬੀ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਤਾਂ ਲਾਜ ਦਾ ਜਹਾਜ ਨੀ ॥ ਵੱਡੀਆ
 ਨਿਨਾਨਾਜਾਨਵਿੰਦੀਆ ਜੋ ਭਾਬੀਆ ਨੂੰ ਸੈਹਤੀਏ ਤੂੰ ਅੱਜ
 ਕੱਲ ਸਿਰਾਂ ਦਾ ਹੈਂ ਤਾਜ ਨੀ ॥ ਸਾਈਂ ਰੱਬ ਮੋਲਸੀ ਮੁਰਾਦ
 ਤੈਨੂੰਨੱਢੀਏਨੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੋਈ ਮੈਂਠਾਂ ਆਜਸ਼ ਸੁਤਾਜਨੀ ॥
 ਕਿਸੇਵੰਗਮੇਲਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਬਦੇਨੂੰਆਖੇਹੀਰਮੇਰਾਅੱਜ
 ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਕਾਜਨੀ ॥ ੪੩੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚੱਲ ਉਠ ਬਾਗ
 ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਕਾਹਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਨੀ ਹੈਂ ਕਿਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਲਗਾਈ
 ਅੱਡੀ ਵੇਰ ਨੀ ॥ ਤੇਰਾਹੈਦੀਦਾਰ ਖਾਨੇਕਾਬੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਾਨੂੰ
 ਵਲੀਗੋਸਕੁਤਬ ਪੀਰ ਖਾਜਾ ਅਜਮੇਰ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ
 ਸੈਹਤੀਏਉਦਾਸਰਹੋਚਿਤਮੇਰਾ ਜਾਨੂੰਨਿੱਝਦਿਸਈਕੇਲਾਜੁ
 ਸੁਮੇਰਨੀ ॥ ਤੇਰਾਮੁਖਦੇਖ ਖੁਖਲ੍ਹਦੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੋਈ

ਤੀਤਾ ਵਿਚ ਮੇਲ ਲਿਆ ਚੁਪ ਰੇਰੇਲੀ ॥ ੮੩੬ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਮੈਹਤੀਲਿ ਕਿਨਾਰੇ ਬੈਠਾ ਮਭਾ ਕੀਤਾ ਹੀਰ ਨਾਲ ਜੋਗੀ ਪਾਸ
 ਜਾਏ ਬਾਬਲਾਉਂਦੀ ਹੀ ਪੈਸਨੀ ॥ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਕੇ
 ਚੋਰੇ ਚੋਰ ਬੈਠ ਕੇਤੇ ਮਿਠੀ ਸੀਭ ਨਾਲ ਦੱਸੇ ਹੀਰ ਵਾਲਾ ਚੰਜ
 ਨੀ ॥ ਮੰਜੇ ਉਤੇ ਹੁੰਗਦੀ ਬਿਸਾਚ ਨਾਲ ਜੋਹ ਮਤਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਤਾਂ
 ਲਜਵਾ ਮੈ ਬਚੀਓ ਵਿਚ ਅੰਜਨੀ ॥ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਚੰਗੀ ਹੀਰ
 ਜੱਟੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਵਿਸਵਨਾਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਜੀਵਨੇਦਾ ਹੋਜ
 ਨੀ ॥ ੮੩੭ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਮਾਏ ਘਰ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਮੰਜ ਨਾਲ
 ਖੇਡਦੀ ਸੀ ਦੇਖੋ ਜਦੋਂ ਆਈ ਤੁਸਾਂ ਭੋਰੇ ਰੁਕ ਪਾਈ ਨੀ ॥
 ਚਿਠ ਮੁਰਬਾਣੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਲੱਗੇ ਨਾ ਚੰਗੇਰੀ
 ਘੱਲ ਆਪਣੀ ਪਰਾਈ ਨੀ ॥ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਲਾਡ ਨਾਲ ਲੈਂਦੀ
 ਸੀ ਬਹਾਰ ਜੋਟੀ ਨਿਕਲੀ ਨਾ ਆਇਰੋਂ ਜਦੋਂ ਕਣੀ ਹੈ ਆਈ ਨੀ ॥
 ਕੋਹੀ ਜਿੰਦ ਬੰਨ੍ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤੀ
 ਮਾਏ ਰੁਸਾ ਚੁਕ ਕੇਦੀ ਜਾਈ ਨੀ ॥ ੮੩੮ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਧੀਏ
 ਏਸ ਵਹੁਟੇ ਜੀਨੂੰ ਕਦੋਂ ਅਸਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀਨੂੰ
 ਕੋਟਹੀ ਹਟਾਉਂਦਾ ॥ ਸੈਵਾ ਸੁਦਾਰ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦਾ ਨਾ ਮੈਹਤੀਏ
 ਨੀ ਅੰਜੁ ਸਰਦਾਰ ਜਾਨ ਘੋਲ ਕੇ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ॥ ਕੋੜਮਾ ਤਮਾਮ
 ਨਿੰਡ ਉਠ ਕੇ ਸਲਾਮ ਕਰੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਮੂੰਹੋਂ ਕੋਈ ਮੂਲ ਨਾ
 ਬੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ਸਭੇ ਚਿਤ ਚਾਉ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਖੇਡਣੇ ਦਾ
 ਏਥੇ ਨਸ਼ੀਕ ਕੋਈ ਬੋਲਦਾ ਨਾ ਭਾਉਂਦਾ ॥ ੮੩੯ ॥
 ਕਥਿਤ ॥ ਸਿਹਤੀ ਏ ਸਦੇਈ ॥ ਹੁੰਦੇ ਝੱਲੀਆਂ ਰੰਗੇ ਰਲ

ਬਾਲਪੁਰ ਪੀਰਦਾ ਰਲਾਈ ਬੰਡ ਭੇਰਕੇ ॥ ਪਉੜ ਕੇਲਿ ਆਰ
 ਹੀਰਬਾਗਨੁਤਿਆਰ ਹੋਈ ਸੈਹਤੀਨੁ ਲੱਛਣੀ ਕੋਲੀ ਆਪਨੇ
 ਹੀ ਭੇਰਕੇ ॥ ਰਾਬਣੇ ਸਲੂਮਕੀਤਾ ਬੰਦਲ ਬਧਾ ਬਦਲਾ ॥ ਅੰਗ
 ਜੋੜ ਆਇਆ ਮੇਰੇ ਵਲ ਘਨ ਘੇਰਕੇ ॥ ਹੀਰ ਸਭੀ ਪੁਦੀਹੈ
 ਮਲੂਮ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਖਦਾ ਖਲੋਤਾ ਨਾਲ ਨਿਗਹ ਦੇ
 ਟਕੋਰ ਕੇ ॥ ੪੪੦ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਹੋਵਦੀ ਜੇ ਹੀਰ ਤਾਂ
 ਅਕੇਲੀ ਕਦ ਆਵਦੀ ਸੀ ਤਿਵਲ ਸਹੇਲੀ ਆਦਾ ਹੋਵੇ ਸਾਰਾ
 ਨਾਲ ਹੀ ॥ ਘਟਾ ਜੋੜ ਬੰਦਲਾਨੇ ਘੁਕ ਬੱਧੀ ਮੇਘ ਵਾਲੀ ਸ਼ੇਖਾ
 ਕੇਹੜੇ ਦੇਸਨੂੰ ਕਰੇ ਦਾਹੈ ਨਿਹਾਲ ਹੀ ॥ ਅਕੇ ਕੋਈ ਪਰੀਹੈ
 ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਆਨ ਬੈਠੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਰਾਬੇ ਤਾਈ ਗੁੜ ਬਦੇ
 ਖਿਆਲ ਹੀ ॥ ਜੋਗੀਨੂੰ ਗਲੱਫੀ ਜਾਕੇ ਪਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਹੋਰ ਕੁਛ ਰਹੀ ਨਾ ਸਰੀਰਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਹੀ ॥ ੪੪੧ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਸੈਹਤੀ ਕਹੇਰਾ ਵਲਾ ਕੀਰਖਿਆ ਹੋ ਬਾਲ ਵਿਚ ਦੱਸ ਦੇਖਾ ਬੂਰੇ
 ਸਭ ਭੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਤ ਨੂੰ ॥ ਹੀਰ ਆਖੇ ਪੀਰਹੈ ਛਕੀਰ ਵਿਚ
 ਬਾਗ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀ ਉਠਕੇ ਸਿਧਾਈਆ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ॥
 ਕੱਲਦੀ ਦੁਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਹੋਈ ਹੈ ਰਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਸੋਣ ਨਹੀ ਸੋਜ
 ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਮੂਲ ਰਾਤ ਨੂੰ ॥ ਦੱਸੇ ਗਾ ਤੂੰ ਜੋਗੀਆ ਤਾਂ ਜਾਨੂੰ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੋਉ ਤੋਰੀ ਬਾਦੀ ਜੇ ਪਛਾਨੂੰ ਕਰ ਆਤ ਨੂੰ ॥
 ੪੪੨ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਕਹਿਓ ਹੈ ਜੇ ਬੰਦੇ ਬਲਾ
 ਸਹਿਤੀ ਏਨੀ ਉਟ ਲੈਕੇ ਭੇਖਦੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਭੋਗਨੀ ॥
 ਗਵਲਾਂ ਦਾ ਬਾਲ ਲਾਲ ਬੂਰਾ ਹੈ ਮਿਲਾਪ ਕੀਤਾ ਆਉਂਦਾ

ਘਰੀਨ ਜਾਕੇ ਦੇਖਲੈ ਲਿਭੰਗਨੀ ॥ ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ
 ਰੁਮਾਲ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀਏਨੀ ਏਹੋ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
 ਭੀਭਨੀ ॥ ਅਸੀਂ ਦਰਵੇਸ਼ ਜੋਗੀ ਸਾਡਾ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਰਾ-
 ਮਾਤ ਜਾਕੇ ਸਾਈਂ ਸੱਚੇ ਪਾਸੇ ਮੰਗਨੀ ॥ ੪੪੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਵੇਜਿਆਸੀ ਮੇਰ ਨੂੰ ਜੋ ਆਦਮੀ ਗਰਾਮ ਵਿਚ ਕਲਮ ਦਵਾਤ
 ਲਿਆਂਦੀ ਮੁਰਖ ਉਠਾਇਕੇ ॥ ਛੱਡਿਆਸੀ ਕਾਜ ਪਿਛੇ ਤਿੱਤਰਾ
 ਦੇ ਜੋਗੀ ਆਵੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਪਤਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲਗਿਆ ਹੈ ਜਾਇਕੇ ॥
 ਖੀਰ ਖੰਡ ਨਾਲ ਥਾਲ ਪੂਰਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਹੀ ਰੁਪਏ
 ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਹੋ ਟਿਕਾਇ ਕੇ ॥ ਆਵਾਗੋਲ ਬੋਲ ਤੇਰਾ ਹੋਯਾ
 ਭੁਕਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੇਹਤੀ ਆਖੇ ਗਵਾਲੇ ਨੂੰ ਖੂਬ ਸਮਝਾਇਕੇ ॥
 ੪੪੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਹਿ ਕੇ ਰੁਮਾਲ ਥਾਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ
 ਗਵਾਲਾ ਦਾ ਹੋਇਕੇ ਹੈਰਾਨ ਪੈਰਾਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੀ ਆਨਕੇ ॥
 ਅੱਗੇ ਭੈਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਕਚਾਯਾ ਨਾਲ ਸੋਟਿਆ ਦੇ ਜਾਣਿਆਂ ਨਾ
 ਜੋਗੀ ਆਵੇ ਅਸਾਨੇ ਪਛਾਨਕੇ ॥ ਬਖਸ਼ ਗੁਨਾਹ ਸਾਨੂੰ ਵਾਸਤੇ
 ਰੁਮਾਲ ਵਾਲੇ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਕਬੂਲ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰ ਜਾਨਕੇ ॥
 ਬਖਸ਼ ਮੁਰਾਦ ਭੁਕਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਜਿਸਦੇ ਵਿਛੋੜੇ
 ਨੇ ਕਲੇਜਾ ਦਿੱਤਾ ਛਾਣਕੇ ॥ ੪੪੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਖਕੇ
 ਖਲੋਤੀ ਸੇਹਤੀ ਕਰਾਂ ਮਾਤ ਗਵਾਲੇ ਦੀ ਉਠ ਗਈ ਆਹੋਰ ਸਭ
 ਖਿਲੋ ਵਿਲਕੀਰੀਆਂ ॥ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਬ ਹੋਈਗੇ ਗੁਲਾਮ ਅੱਜ
 ਰਾਵਲੋਂ ਦੀ ਦੇਖਕੇ ਸ਼ਕੀਰ ਕੋਲੋਂ ਬਾਹਰਾਨੀ ਪੀਰੀਆਂ ॥ ਅੱਜ
 ਸੇਫ਼ ਹੋਯਾ ਹੈ ਮਿਲਾਪ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰਾ ਦਾ ਛੱਡ ਸੋਨੀ ਖੁਸ਼ਹੋ

ਮੈਂ ਜੰਡ ਤੇ ਕਰੀ ਰੀਆ॥ ਹੋਈ ਹਾਂ ਮੁਰੀ ਦਤੇਰੀ ਨਾਥ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਭਰਮਦੀਆ ਤੁਸਾਂ ਗਲੋਂ ਕੱਟੀਆ ਜੀਜੀਆ ॥ ੪੪੬॥ ਰੀਆ
 ਕਬਿੱਤ॥ ਮੱਥਾ ਦੇ ਕਨਾਥਨੂੰ ਸਿਧਾਈ ਸੋਹਤੀ ਘਰਾਂ ਵਲ ਰਲ
 ਮਿਲਰਾਇ ਬਾਂਤੇ ਸਾਇਬਾਂਭੀ ਆਈਆ॥ ਬੈਠੀਆ ਨਜ਼ਦੀਕ
 ਪਾਸ ਹੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਭਾਬੀਏ ਨੀ ਤਾਜੀਆ
 ਵਧਾਈਆ ॥ ਬਾਗਵਿੱਚ ਜਾਇਕੇ ਅਨੰਦ ਹੋਈ ਭਾਬੀਏ ਨੀ
 ਬੈਠਕੇ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਅੱਜ ਖਾਧੀਆ ਮਲਾਈਆ ॥ ਅੱਜ ਜੇਹੂੰ ਬਾਗ
 ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੂੰਹੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗੀਆ ਮੁਰਾਦਾ
 ਠੀਕ ਪਾਈਆ ॥ ੪੪੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅੱਜ ਤੇਰਾ ਰੰਗ ਹੈ
 ਗੁਲਾਬ ਵਾਂਗੂੰ ਭਾਬੀਏ ਨੀ ਬਾਗਵਿੱਚ ਹੋਯਾ ਤੇਰਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ
 ਮੇਲਨੀ ॥ ਦੂਰਕੀਤਾ ਤੇਲੀ ਘਾਲੀ ਰੋਕੀ ਆਲ ਗਾਧੀਆਂ ਨੇ
 ਫੋਗ ਸੁੱਟ ਚੱਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਕੇ ਫੁਲੇਲਨੀ॥ ਪੁੰਘਾਂ ਪਾਣੀ ਪਾਇਕੇ
 ਫਰੰਗੀ ਬੈਠੀ ਰੀਬ ਨਾਲ ਕਲਾ ਨੂੰ ਮਰੋੜਕੇ ਚਲਾਈ ਤੇਰੀ
 ਰੇਲਨੀ ॥ ਮੰਨਤੇ ਨਾ ਮੰਨ ਭਾਵੇਂ ਮੂਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਗ
 ਵਿੱਚ ਹੋਯਾ ਹੈ ਸ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਖੇਲਨੀ ॥ ੪੪੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਚੰਦ ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਉਤੇ ਭਾਬੀਏ ਤੂੰ ਸਾਥੇ
 ਭਲਾ ਚੱਖਦੀ ਹੈਂ ਚੇਰੀਆ ॥ ਤੌਰ ਤੇਰਾ ਐਰ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਸਦਾ
 ਕਾਸੂਤਾ ਜੋਹਾਂ ਖਾਧੀਆ ਉਧੇੜ ਕਿਸੇ ਖੰਡ ਦੀਆ ਬੋਰੀਆ ॥
 ਚੋਲੀਆ ਦੇ ਬੰਦ ਸਭ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਏ ਬਾਗਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਕਲ ਦੇ ਵਿੱਚ
 ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਲੋਗੀਆ ॥ ਦੱਸਤੇ ਨਾ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਸਾਡੇ ਭਾਈ ਬਾਗਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਖੇਲੀਆ ਤੂੰ ਚੇਰੀਆ

॥੪੪੯॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਏਹੋ ਜੇਹੀ ਵਜਹ ਤੇਰੀ ਕਦੇ ਨ ਮਲੂਮ
 ਹੋਈ ਜੇਹੀ ਅੰਜ ਭਾਬੀਏ ਤੇ ਬੈਠੀ ਨਾਲ ਆਬਦੇ ॥ ਕਿਸੇ
 ਹਿੰਕਨਾਲ ਤੇਰੀ ਹਿੰਕ ਜੇੜੀ ਭਾਬੀਏ ਨੀ ਘੁੱਟ ਲਏ ਬਿਥਾਰੇ
 ਵੇਵੇਂ ਫੁਲ ਜੋ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ॥ ਦਿੱਲੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੇੜ ਢਾਹ
 ਦਿੱਤੇਕੀ ਗਰੇਨੀ ਮੱਲ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਅੰਜ ਤਖਤ ਨਵਾਬ ਦੇ ॥
 ਰੁਸਲਈਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਨਚੇੜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੇੜ ਦਿੱਤੇ
 ਕੁਝ ਅਤੇ ਸੀਸੇ ਜੋ ਸਰਾਬ ਦੇ ॥ ੪੫੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਿਸੇ ਨੇ
 ਕਮਾਨ ਬਾਨ ਤਾਣਕੇ ਚਲਾਈ ਆਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਖੇੜੇ ਤੇਰੇ
 ਮੋਢੀਆਂ ਦੇ ਬਾਲਨੀ ॥ ਪੱਟਾ ਉੱਤੇ ਵੱਟ ਤੇਰੇ ਪਾਏ ਕਿਨ੍ਹਾ
 ਬੋਲੀਆਂ ਨੇ ਬੁਠ ਹੈ ਜੇ ਬੋਲੇ ਨਾਲਾਖੇ ਲੂਕੇ ਦਿਖਾਲਨੀ ॥ ਮੁਖ
 ਉੱਤੇ ਦਾਗ ਲਾਨੂੰ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦੇ ਸੱਚ ਦੱਸੀ ਭਾਬੇ ਅੰਜ
 ਹੋਸਾਕੀ ਬਿਲਾਸਨੀ ॥ ਬਾਗਦਾ ਹਵਾਲ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਜੇਈ ਦੱਸ ਭਾਬੀ ਜੇਈ ਬੀਤੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲਨੀ ॥ ੪੫੧ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਦੋਸ ਨ ਲਗਾਓ ਮੈਨੂੰ ਤੱਤੜੀ ਨੂੰ
 ਬੋਲਦੀ ਸਲੇਟੀ ਹੱਥ ਫੇੜਕੇ ਸਵਾਲੀਆ ॥ ਇਕ ਵੱਲੋਂ ਗਇਬਾ
 ਤੇ ਆਪਿਬਾ ਤੇ ਤੰਕ ਕੀਤੀ ਜੁਜਾ ਮੀਏ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਮੈਂ
 ਰੰਝਾਈਆਂ ॥ ਕੁਝ ਦੋਸਤਾਂ ਬਾਗਵਿੰਸ ਦੇਖੀ ਸਾਂ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ
 ਤੁਝ ਮੇਰੇ ਕਰੋਲ ਆਵਾਗੋਲ ਛੱਧ ਖਾਲੀਆਂ ॥ ਰੁਪਹੀ ਰੁਪਾਤੀ
 ਪੁਸ਼ਪੈਠੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੁਖ ਆਈਆਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁਸੀ ਬੋਲਦੀ-
 ਆਂਡੇ ਲਈਆਂ ॥ ੪੫੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤੇਤੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਸਾਂ
 ਖੇਡੀਓ ਰੁਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਖਿ ਤੇਰੇ ਬਾਗੀ ਭੁਲਯੋ ਅਕਾਰ ਨੂੰ ॥

ਪਟੀਆ ਦੇ ਬਾਲ ਮੈਂ ਬਖੇਰੇ ਆਪ ਮੈਂ ਨਾਲ ਪਾਸੇ ਦੇ ਥਾਂ ਆਏ
 ਚੋਟਲ ਗੀ ਮੇਰੇ ਹਾਰਨੂੰ ॥ ਇਵਾਣੀ ਹਮੇ ਕੁੜੀ ਪੇਲਾਂ ਗੁੱਡੀਆਂ
 ਪਰੇ ਮਨਾਲ ਕਦੇ ਮੈਂ ਪਛਾਣੀ ਭੁਲਾ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਾਰਨੂੰ ॥
 ਆਵੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਰੀ ਚਿੰਨੀ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ
 ਸੀਂ ਦਕੇ ਚੜ੍ਹਾਉ ਨਹੀਂ ਭਾਰ ਨੂੰ ॥ ੮੫੩ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥
 ਕੀਨਿਆਂ ਕੁਵਾਰੀਆਂ ਕਿਉਂ ਜਾਣਡਾ ਬੋਧਾ ਗਵਿੱਚ ਰਾਇ ਬਾਂਤੇ
 ਸਾਹਿਬਾਂ ਪੁਕਾਰਨ ਖਲੋਤੀਆਂ ॥ ਤਾਂਹੀ ਤੇਰੇ ਵਾਲ ਨਾਲ ਮੈਂ
 ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਏ ਦੁੱਟ ਗਿਆ ਹਾਰ ਤਾਰ ਪਾਈ ਜਦੋਂ ਮੋੜੀਆਂ ॥
 ਮਾਨਸਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਨੂੰ ਗਵਾਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ
 ਬੈਠੀਆਂ ਅਲੱਗ ਦੁੱਧ ਧੋਤੀਆਂ ॥ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦ ਚੰਗ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣੋ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਦੀਆਂ ਪੋਤੀਆਂ ॥
 ੮੫੪ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਇਕ ਰੋਜ਼ ਸਹਿਤੀਨੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ
 ਖੇਤ ਵਲ ਚੱਲ ਭਾਬੇ ਹੀਰੇ ਪੰਜ ਦੱਲੀਏ ਕਪਾਹ ਦੇ ॥ ਅੱਜ
 ਕੱਲ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰਾਬਣਾ ਮਿਲਾਉਂ ਆਲ ਵਿਨੇ ਰਾਤ ਵਿੱਚ
 ਹੀਰੇ ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ॥ ਮੱਦਕੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਤੀਨੇ
 ਵਹੀਰ ਪਾਸਾ ਲਾਸਾ ਅੱਗੋਂ ਹੀਰਨੂੰ ਮਾਨਿੰਦ ਸਾਦ ਬਾਹ ਦੇ ॥
 ਹਰਨੀਆਂ ਸਮਾਨ ਅੱਜ ਜਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬੁੱਧੇ ਖੁਸ਼ਾਈ
 ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਵਲੋਂ ਰਾਹ ਦੇ ॥ ੮੫੫ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਸੰਨ੍ਹੀ
 ਅਲੱਗੋਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਦੇ ਤਮਾਮ ਸਹੀਆਂ ਖਿੰਡ ਚਲੀਆਂ ਚੁੱਕਨ
 ਕੁਆਹ ਨੀਤ ਧਾਰਕੇ ॥ ਹਾਰ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਸਹਿਤੀਨੇ
 ਦਰੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਰ ਹੋਮ ਖੋਤੀ ਸੀਤਾ ਮੇਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ॥ ੮੫੬ ॥

ਗਿਆ ਭੀ ਅਜਹੁ ਰਜੀਨੂੰ ਵੇਰਨੇ ਨੀਕੋਠੇ ਬੀਤੇ ਲੋਕ ਹਾਲ
 ਹਾਲੀ ਖੁਕਾਰਕੇ ॥ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਚੁਭੀੜ ਹੀਰਭਿੰਗੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਹੋਈ ਬੇ ਸਿਭਾਲ ਨਾਲ ਮੱਕਰ ਅਜਾਰਦੇ ॥ ੪੫੬ ॥
 ਕੀਬੱਤ ॥ ਸਹਿਤੀ ਕਹੀ ਕੀਰੁ ਜਾਕੇ ਵਡੁ ਮੈਂ ਕਰਾਮ ਵਿਚ
 ਭੀਸੇ ਚਾਨਚੋਕ ਚੋਕ ਆਸਾ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨੀ ॥ ਕੇਹਾ ਬੀਜ
 ਫੂਲਕੇ ਮੈਂ ਪਾਸਾ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਦੇ ਚੰਦਰੇ ਨਸੀਬ ਕੋਈ ਪਾਪ
 ਰੋਧਾ ਹਰਾਨੀ ॥ ਘਰਾ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਮੈਂ ਤਾਂਕਾਸਨੂੰ ਲਿਆਉਨੀ
 ਸੀ ਆਉਣਾ ਸੀ ਬੁਰਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਨਾ ਜਰਾ ਨੀ ॥ ਮਾਰਕੇ
 ਨਿਸੰਗ ਭੰਗਨੋਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪਾ ਵਸੇਦਾ ਮੈਨੂੰ ਜਾਇ
 ਰੋਧਾ ਵੀਰ ਮਰਾ ਨੀ ॥ ੪੫੭ ॥ ਕੀਬੱਤ ॥ ਹੀਰ ਅੱਖੀ
 ਮੀਟਕੇ ਘਸੀਟ ਪਈ ਸਾਸ ਤਾਈ ਆਸ ਪਾਸ ਆਦਮੀ
 ਖਲੋਤੇ ਜਾਂ ਪਛਾਨਕੇ ॥ ਚੰਡੇ ਲਾਗਦੇ ਲਹੇ ਬੁਦੀ ਆਗਿਨਾ ਵੇ
 ਚੋਟ ਘੋਲ ਘੋਲ ਦਿੰਦੇ ਵਿਸਾਨਾਗ ਵਾਲੀ ਜਾਨਕੇ ॥ ਪੀਲਾ
 ਹੋਸਾ ਹਿਰਾਫੀਰ ਸੁਕਿਆ ਤਮਾਸ ਘੰਗ ਤੰਗ ਹੋਈ ਹੀਰ ਪੀੜ
 ਸੋਈ ਰੋਵੀਦਾ ਨਕੇ ॥ ਦੇਖਕੇ ਫਰੋਬਰੇ ਹੋਰਾਨਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੀਤਾਨ ਨੇ ਸੁਲਾਖ ਕੀਤਾਂ ਆਦਕੇ ॥ ੪੫੮ ॥
 ਕੀਬੱਤ ॥ ਖੁਫ਼ਰਾ ਸਹੇਲੀਆ ਨਸੀਕ ਆਲਾ ਵਡਦੰਡੀ ਕੇ
 ਬਿਰਾਡਾ ਕੇ ਸੰਘ ਜਿਸ ਮਹਿਰਾਮ ਸੀ ਚੰਗਈ ॥ ਆਦੇ ਫ਼ਾਰ
 ਨਾਈ ਪੁਲਾਹੋ ਸੁਭ ਤਮਾਸ ਚੰਗਕਰਾ ਮੈਂ ਇਲਾਜ ਹੋਵੇ ਸੋਚੀਆਂ
 ਦਿਉਗੀ ॥ ਇਲਾ ਪੀਲਾ ਬੁਧੇ ਲੰਗਾ ਬੇਯਾਰੀ ਭੁੱਖੁ ਹਾਂ ਯੁੱਧ
 ਮੰਦਰਾ ਮਿਲਾ ਦੁਖ ਮੰਦੇ ਬਲਾਈ ਭੁਖਿਯੋਈ ਪਾਹੁ ਕੋਈ ਚੰਗ ਤੰਗ

ਭੂਨਿ ਸੰਭਵ ਭਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਰਾ ਮੇ ਇਲਾਸ ਤੁਰੀ ਜਲਨ ਹੋਈ
 ਭੰਗ ਨੀ ॥ ੪੫੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਭੰਗੀ ਸਾ ਕੁਆਰ ਵਿੱਚ
 ਰਾਹ ਦੇ ਖਲੋਤੀ ਸਭੀਓ ਛੋਟਾ ਜੇਹਾ ਨਾਗ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਖਲੋ ਗਿਆ ॥ ਮੇ ਅਵਾਨੀ ਹੀਰ ਸਾਰ ਜਾਨੀ ਸਪੇਲੀਆ
 ਵੀਸੁ ਬੀਆਂ ਭੁਲਾਵੇ ਪੈਰੀ ਦੰਦੀਆ ਚੜੇ ਗਿਆ ॥ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ
 ਨਾਗ ਜੀਨੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਡੰਗ ਮੇਰੇ ਡੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਨ ਤੇ ਧਰਾਨ
 ਮੇਰੇ ਖੋ ਗਿਆ ॥ ਰੰਗ ਦਾ ਸੁਨੇ ਹਰੀ ਜੇਹਰੀ ਕੋਹਰੀ ਭਗਤ ਨ
 ਸਿੰਘਾ ਕੋਟ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟ ਪਰੇ ਹੋ ਗਿਆ ॥ ੪੬੦ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਮੰਜਾ ਰੁਕ ਹੀਰ ਦਾ ਲਿਖਾ ਦਾ ਘਰੀ ਖਿਜਿਆ ਨੇ
 ਮਾਂਦਰੀ ਅਨੇਕ ਦਾਰੁਆਨ ਕਰੇ ਕਾਰੀਆ ॥ ਚੋਕੀਆਂ ਭਰੀ ਤ
 ਧਾਗੇ ਰੀਝੇ ਕੀਏ ਕਾਜੀਆਂ ਨੇ ਜੇਹ ਲਾਯਾ ਹੋਰ ਰਲ ਖੰਡਤ
 ਪਸਾਰਿਆ ॥ ਜੋਤਸ਼ੀਨ ਜੁਮੀ ਸਭ ਕੰਠ ਕੀਏ ਖੋਜਿਆ ਨੇਹਾ ਭਾਸ
 ਹਕੀਮ ਜੋ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੇ ਭਰੀਆ ॥ ਦੂਰੀ ਸਾਦੁ ਰਲ ਲਾ
 ਫੁਲੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜਿਥੇ ਲਾਗੀ ਆਸ ਕੀ ਨੇ ਦੰਦੀਆ ਸੀ
 ਮਾਰੀਆ ॥ ੪੬੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸਾਧਿਆ ਦੇ ਖਾਸ ਚਿੰਤਿ
 ਭੋਲੇ ਮੇ ਗਲੀ ਬਣੀਈ ਜਿਨ੍ਹਾ ਨੇ ਸੀ ਲਾ ਭਲੀ ਅਨੇਕੀ ਚੋਖੀ
 ਕੁੜੀ ਨੀ ॥ ਨਬੰਬ ਮੇਰਾ ਮੁਖ ਆਲ ਦੇਖ ਲੈਲ ਕੀਉ ਸੁਣੀਆ
 ਲਿਖੀ ਰੁਕਦੀ ਰਸਮੀ ॥ ਚਲੀ ਕਦੇ ਮੁੜੀ ਨੀ ॥ ਸੋਚ ਦੀ ਵੀਰੀ
 ਰਿਸਕ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਰੋਸੇ ਬਾਝੇ ਖਿਲਾ ਹੀ ਸਾਧੂ ॥ ਮੰਜਾ ਜੀਵ
 ਜਾਣੀ ਰੁਕੀ ਨੀ ॥ ਚਾਕੇ ਬਾਝ ਮੇਨੂੰ ਨ ॥ ਅਰਮ ॥ ਭਾਗਵਤੀ ਆਪਣੇ
 ਜਿਲਾਪ ਸਿ ਭੰਮੀ ਜੇਹੇ ਭੁਭਾ ਭਾਈ ਭਾਈ ਭੀਲਾ ਭੀਲਾ

ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਧੀ ਆਖੇ ਸਾਬਲਾ ਫਕੀਰ ਇੰਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚ
 ਮਤਿਰਪਛਾਣੇ ਜਾਣੇਨਾਗਵਾਲੀ ਜਾਤਵੇ ॥ ਲਾਲਚੀ ਲਪੇਟੀ
 ਕਿਸੇਈ ਬਦਾਨਰਵਾਦਾਰਹੱਕ ਪਾਕਚੱਬ ਨੇਬਨਾਈ ਕਰਾਮਾਤ
 ਵੇ ॥ ਪਾਣੀਅੰਨਖਾਂਦਾ ਅਸੀਕਦੇਨਾ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਰੱਬ ਨੂੰ
 ਚਿਤਾਏਨਾਵਿਸਾਰੇਇਨੇਰਾਤਵੇ ॥ ਜੈਦੇਤਾਈ ਭੇਜਕੇਮੰਗਾਓ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਨਹੀ ਅੱਜਕਲ ਪਾਵੇ ਵਹੁਟੜੀ ਵਛਾਤਵੇ ॥
 ੪੬੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅੱਜੁ ਆਖੇ ਸੈਦਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਈ
 ਨਾਥ ਪਾਸ ਅੱਜਕਲ ਖਾਂਦਾਨੂੰ ਵਹੁਟੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ॥
 ਹਾਲਦੋਸੀ ਅਵਲਾਤੋਲਾਇਕੇਮਿੰਨਤ ਨਾਲ ਹੋਰ ਹੱਥ ਜੋੜ
 ਲੱਖ ਕਰੀ ਦਿਲਦਾਰੀਆਂ ॥ ਜਾਇਕੇ ਅਦਾਬ ਨਾਲ ਬੈਠੀ
 ਪਾਸਨਾਥਦੇਉ ਜੋਗੀਆਨੇ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟਾਹੈਨ ਬੱਚਾਤਾਰੀਆਂ ॥
 ਬੱਚਹੀ ਲਿਆਇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਜੋਗੀਜੇਨੂੰ ਵਹੁਟੀ ਪਾਸ
 ਆਨਕੇ ਸੁਤਾਬੀ ਕਰੇ ਕਾਰੀਆਂ ॥ ੪੬੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਬਾਪ ਪਾਸੋ ਪੁੱਛਕੇ ਸਿਧਾਇਆਸੈਦਾ ਜੋਗੀ ਵੱਲ ਜੁੱਤੀਆਂ
 ਸਮੇਤ ਚੋਂਕੇਉੱਤੇ ਖੜਾ ਜਾਇਕੇ ॥ ਜੋਕੀਨੇ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ
 ਦੇਖਕੇ ਕਰੋਧ ਨਾਲ ਜੁੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਉਂ ਖਲੋਤਾਂ ਦੇਬੇ
 ਆਇਕੇ ॥ ਮਾਰਿਆ ਸ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸੈਦਾ ਚੱਕ ਨਾਥ ਜੀਨੇ
 ਮਾਰੀਆਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਤਾਂ ਪਾਸ ਬਿਠਲਾਇਕੇ ॥ ਹੀਰਜੱਦੀ
 ਭੇਜਿਆਏਮੰਤ੍ਰਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਬੋਲਦਾਹੈ ਸੈਦਾ ਪਿੱਛੇ ਮਾਰ
 ਕੁੰਦ ਖਾਂਡਕੇ ॥ ੪੬੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਮ ਸੁਣ ਹੀਰ ਦਾ
 ਕਾਜੀਕੀ ਸੁਣਸੇ ਆਖਾ ਇੰਜ ਹੋਯਾ ਕੁੰਦਕੇ ਪਛਾੜੀ ਬੈਠਾ ॥

ਹਾਰਕੇ ॥ ਫੱਕਰਾਂ ਦੇ ਪਾਸਸਾਰੇ ਬੈਠੀ ਏਯਾ ਏਯਾ ਨਾਲ ਬੈਠੀ ਏ
 ਬਾਨ ਸਾਂਭ ਬੋਲੀ ਏ ਬਿਚਾਰਕੇ ॥ ਕਿਸਕੇ ਮਕਾਰ ਮੇਰੇ ਬਾਧ
 ਤੂੰ ਖਲੋਤਾ ਆਨ ਪੁਛਦਾ ਰੰਬੇਟਾ ਬੇਟਾ ਦੱਸ ਤੂੰ ਪੁਕਾਰਕੇ ॥
 ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਸੇਵਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨਾਥ ਭਾਈ ਦਰਦ ਫਰਾਕ
 ਨਾਲ ਨਾਹ ਰੇ ਭਾਰੇ ਮਾਰਕੇ ॥ ੪੬੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੇਵਾ ਮੇਰਾ
 ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਆਹਕੇ ਲਿਖਾ ਦੀਹੀ ਰਖੋਟੀ ਤੰਕ ਦੀਰ ਤਦ ਬੀਰ
 ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ ॥ ਭੰਗ ਮਾਰ ਵਹੁਟੜੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਸੱਪ ਨੇ ਹੈ
 ਘੂਕੀ ਵਿਚ ਆਈ ਮੁਖੇ ਬੋਲਦੀ ਨ ਕੋਲਦੀ ॥ ਪੀਲਾਲੀਲਾ
 ਰੰਗ ਅੰਗ ਸਭ ਬਦਰੰਗ ਹੋਏ ਤੰਗ ਕੀਤੀ ਬਿਖ ਨੇ ਹੈ ਜਾਨ
 ਘੜੀ ਪੋਲਦੀ ॥ ਸਾਨੂੰ ਕਰਲਾਪ ਪਾਪਭਾਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਨਾਲੇ ਹੈ ਬਿਚਾਰੀ ਹੀਰ ਆਪ ਦੁਖ ਬੋਲਦੀ ॥ ੪੬੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਜ ਕਰੋ ਆਸਾ ਆਜਾ ਦਾ
 ਹੋਸ਼ ਜੋੜ ਸੇਵੇ ਅੰਗੇ ਨਾਥ ਦੇ ਪੁਕਾਰਿਆ ॥ ਅੰਤ ਬਲੀ
 ਭੀੜ ਨੂੰ ਫਕੀਰ ਧੀਰ ਦੇਣ ਜੋਗ ਫੱਕਰਾਂ ਨੇ ਨਾਥ ਜੀ ਜਗਤ
 ਸਾਰਾ ਤਾਰਿਆ ॥ ਮਾਂਦਰੀ ਹਕੀਮ ਲੱਖ ਹੋਰ ਚੋਰਲਾਇ ਬੰਕੇ
 ਬੁਫ ਨ ਸਹਾਰਾ ਸਾਰਾ ਕੋੜਮਾਹੇ ਹਾਰਿਆ ॥ ਲੱਗਦਾ ਜੇਵੇਂ
 ਰਲ ਨੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਪ ਮੋਈ ਜਾਨੇ ਤੇ ਜਗਲੇ ਸਾਨੂੰ
 ਮਾਰਿਆ ॥ ੪੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਲਦਾ ਨਾ ਦੁਰਾ ਮੇਰਾ
 ਉਪਰ ਬਿਆਹੀ ਆਏ ਨਾਥ ਕਹੇ ਜੋਇਆ ਕਿਉਂ ਬੁਰਾ ਮਾਯਾ
 ਮੱਲਿਆ ॥ ਉਠ ਵਲਾ ਪਰਾਇ ਸਭਾ ਬਦੇ ਸਤਾ ਬਜਾਏ ਉਗਾ
 ਉਡੀਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੈ ਘੋਲਿਆ ॥ ਆਖੀ ਤੇ ਕੀਤੀ ਰੀਤ

NamdhariLibrary@gmail.com

ਬੈਠਾ ਮੁਖੜਾ ਮਰੇੜਕੇ ॥ ੪੭੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੋਹਣੀ ਆਖੇ
 ਬਾਬਲਾ ਸ਼ਭਾਬੀ ਜਾਵੀ ਜੋਗੀ ਪਾਸ ਸੰਦ ॥ ਮੰਗਰੂਰ ਨਹੀਂ
 ਕਿਸੇਤਾਈਂ ਬੁਝਦਾ ਜਦੋਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਵੱਠੀ ਪਲੰਘ
 ਉੱਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਸੁਝਦਾ ॥ ਜੋਗੀ
 ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਆਇਰਾਂ ਬਗੈਰ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ
 ਨਹੀਂ ਲੁਝਦਾ ॥ ਮਰਜਾਵੇ ਕੁਝ ਕੋਈ ਜਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਲੇਖ ਹੀਰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਤੁਝਦਾ ॥ ੪੭੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਨਾਥ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕੇ ਖਲੋਤਾ ਅੰਜੂ ਦੋਬ ਜੋੜ ਬਹੁ ਜੀਫ਼ ਕੀਰ ਤੁਸ
 ਖਲਕ ਤਾਈਂ ਭਾਰਿਆ ॥ ਹੀਰਤ ਕਦੀ ਚਤਾਈਂ ਡੰਗ ਸੁਣੀ
 ਨਾਗਨੇ ਹੀ ਭਾਗਸਾਡੇ ਦੀਥੇ ਚਲੇਤ ਸੀਕਰੇ ਕਾਠੀਆਂ ॥ ਵੰਦ
 ਜੇਹੀ ਨੂੰਹ ਮਾਰ ਮੱਧਨੇ ਬਿਮਾਰ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਆਵੁਲਾਇਤਾ
 ਦੁਹਾਈ ਦੇਕੇ ਹਾਰੀਆਂ ॥ ਹਾ ਰਕੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਆਏ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਰੱਖ ਲਈ ਨਾਥਾ ਕਚਮੁ ਬਕਲਾ ਹਮਾਰੀਆਂ ॥ ੪੭੪ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਦੋਂ ਦੀ ਬਿਥਾਕੇ ਲਿਆਈ ਅਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ
 ਸੇਵੇ ਪੁੱਤ ਖੇਰੇ ਨੇ ਨ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਮੁਖਜੀ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੀਜੇ
 ਉੱਤੇ ਬੈਰਨ ਉਤਾਰਣੀ ਹੀ ਹੋਵੇਨ ਮੁਲੁਮ ਕੇ ਹਾਲ ਗਿਆ ਹੈ
 ਦੁਆ ਜੀ ॥ ਜਲੀ ਕਲਹਾਰੀ ਰਾਜੀ ਹੀਈ ਹੈ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ ਪਾਸ
 ਫੁਲੀ ਜਗਿ ਕੋਈ ਅੰਰਤ ਮਨੁ ਮਜੀ ॥ ਭਲੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਸਾਸਤੇ ਰਸੁਲ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਪੁਰਤਾਮ ਨਾਲ ਹੋਂ ਵਲਦੇ ਮੁਖਜੀ
 ॥ ੪੭੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅਸੀਂ ਅੰਗ ਵੱਡੇ ਅਲਗੁ ਛੇਤੀ
 ਬਿਥਿਆ ਤੇ ਬਿਜੇ ਲੋਧਾ ਬਿਨ ਕੋ ਅਸਾਨੂੰ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੇ ॥ ੪੭੬ ॥

ਅਵਸੁਤਬੁਤ ਵੀਗ ਵਿਚ ਘੋਟਿਆਏ ਛੱਡਕੇ ਪੰਦਾਲ ਦੂਰ
 ਬੈਠੇ ਮੇਰਤੇਰਦੇ॥ ਅਸੀਂ ਵਿਚਜੋਗਦੇਵਿਜੋਗਨਹੀਂ ਪਾਓਂਦੇ
 ਹਾਂ ਲੋਕ ਐਵੇਂ ਆਨਕੇ ਹੋਚਿਤਨੂੰ ਪਰੇਰਦੇ॥ ਛੱਡਲੱਜਜੋਗ
 ਅਸੀਂ ਬੈਠੇ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਿਆ ਅਕ ਰਹੇ ਜੋਗੀ ਅਸੀਂ ਅਜ
 ਦੀ ਸਵੇਰ ਦੇ॥ ੪੭੬॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਪੱਗਪਗ ਉੱਤੇ ਰਖ
 ਅੰਜੁਨੇ ਪੁਕਾਰਕੀਤੀ ਚਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹੋਦੁਹਾਈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ॥
 ਵਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਕਬੂਲ ਕਰੋ ਬੋਲ ਮੇਰਾ ਹੋਏ ਹਾਂ ਲਾਚਾਰ
 ਮਾਨੋਂ ਬੇਨਤੀ ਗੁਲਾਮ ਦੀ॥ ਨਾਹਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ
 ਦਿਨ ਹੋਵਦਾ ਬਤੀਤ ਸਾਨੂੰ ਨਾਥ ਜੀ ਹੈ ਰਾਤ ਸਾਨੂੰ
 ਕਹਿਰ ਕਤਲਾਮ ਦੀ॥ ਹੀਰਦਿਲ ਕੀਰਪੀੜ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਅੰਜੁ ਆਖੇ ਅੰਜਹੈ ਪ੍ਰੇਹਨੀ ਸੁਬਹਾ ਸਾਮ ਦੀ॥ ੪੭੭॥
 ਕਬਿੱਤ॥ ਅੰਜਵਾਲੀ ਅਜਸੀ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਸਾਥ
 ਹੋਸਿਧਾਯਾ ਸੁਭ ਸ਼ਗਨ ਮਨਾਇਕੇ॥ ਬਾਵੇਂ ਹੋਬਤਿ ਤਰ ਅਵਾਧ
 ਤਿੱਤੀ ਮਿਜ਼ਦੇਸੇ ਖੇਡਿਆਏ ਬਾਰ ਜਾਖੀ ਪੁਰਮਸਰੀ ਜਾਇਕੇ
 ਜੋਰੇਖ ਰਿਤਾਰਵੇ ਸਿਸਾਰਕੇ ਕਰੋਧ ਨਾਲ ਅੰਜੁ ਤਾਈਂ ਆਯਾ
 ਹੈ ਸਿਕੂਤ ਅੰਗ ਲਾਇਕੇ॥ ਸੋਹਣੀ ਨੇ ਮਲੁਮ ਕੀਤਾ ਜੋਗੀ
 ਮਝਾ ਬਾਰਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਿਆ ਪਲੰਘ ਬਿਛਾਇਕੇ
 ॥ ੪੭੮॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਨਾਭੀ ਦੇਖਦਾ
 ਮਨੋਮਨੁਲ ਸੁਰਾ ਕੰਮ ਸੀਤਾ ਰੁਸਾ ਲਾਈ ਦੇਖੀ ਦੇਰਨੀ॥
 ਰੰਗ ਨੂੰ ਤੇ ਬੇਰੀ ਨੂੰ ਸਾਧੀਥ ਨਾ ਮਫਲ ਲਈਏ ਕੀਚੀਏ
 ਭਿਲਾਨੇ ਸਿਧ ਤੇਸਰੀ ਕਾਏਥ ਕੀ॥ ਕਹਿਮਤੀ ਚਾਹੁਲ ਰੁਸਾ

* (੧੪੫)

ਜਗ ਨਾ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਘਰਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਕੇ ਦਿਲ ਹੀ
 ਦਲੇਰ ਨੀ॥ ਅਜੇ ਅੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਸੀਂ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਰਾਜੀ ਹੋਈ ਹੀਰ ਦੇ ਖੋਕੇ ਤਾ ਹੋਵੇ ਫੇਰਨੀ ॥ ੪੭੯ ॥ ਕਬਿਤਾ ॥
 ਕੰਨਿਆ ਕੁਵਾਰੀ ਤੋਂ ਕਤਾਯਾ ਸੂਤ ਗੰਢਿਆਨੂੰ ਕੋਠਾ ਇਕ
 ਭਾਲਕੇ ਅਲੱਗ ਬੈਠਾ ਜਾਇਕੇ ॥ ਚਾਲ੍ਹੀ ਰੋਜ਼ ਪਿਛੇ ਵਿਚ ਹੀਰ
 ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਕੀਤਾ ॥ ਦਿ ਘਤੇ ਬਾਰ ਨਾਲ ਸੋਹਤੀ ਨੂੰ ਰਲਾਇਕੇ
 ॥ ਹੀਰ ਦਿਲ ਗੀਰ ਰਾਜੀ ਹੋਈ ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਬੜੀ ਡਰ ਬੀਰ
 ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਦੋਨੋਂ ਆਇਕੇ ॥ ਨੀਂਦਰ ਭਰ ਅੱਖੀਏਂ ਹੀ ਸੁੱਤੀ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਵਰੀ ਸਲੇਟੀ ਗਲ ਰਾਬ ਦੇਨੂੰ ਲਾਇਕੇ
 ॥ ੪੮੦ ॥ ਕਬਿਤਾ ॥ ਹੀਰ ਤੇ ਰੋਬੇ ਦੇ ਨੀ ਹੀ ਮਤਾ ਕੀਤਾ
 ਜਾਵਲੇ ਦਾ ਸੋਹਤੀ ਹੋਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖਲੋਤੀ ਵਿਚ ਬਾਰਦੇ ॥
 ਅਸੀਂ ਗੁਨ ਹਗਾਰ ਤੇ ਰੋਵੇ ਦਰਬਾਰ ਢੰਠੇ ਤੁਸੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸੀ
 ਜਗਤ ਤਾਈਂ ਤਾਰਦੇ ॥ ਜਿਸ ਤਦ ਬੀਰ ਹੀਰ ਆਲਕੇ ਮਿਲੀ ਈ
 ਤੇਨੂੰ ਤਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਈਂ ਤੂੰ ਮਿਲਾਈਂ ਨਾਲ ਯਾਰਦੇ ॥ ਮਿਲੇ ਜਾ
 ਬਲੇ ਰਸੋ ਰਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੋਹਤੀ ਹੀਰ ਨਾਥ ਅੰਗੇ ਬੁਲ
 ਕੂਕਦੀ ਬਹਾਰਦੇ ॥ ੪੮੧ ॥ ਕਬਿਤਾ ॥ ਦੋਵੇਂ ਹੋਥ ਜੋੜ
 ਖਲੋਤਾ ਰਾਂਬਾ ਰੋਬ ਅੱਗੇ ਧੀਨ ਕਰਤਾਰ ਬੇ ਸੁਮਾਰ ਲੀਲੀ
 ਤੇਰੀ ਆ ॥ ਤਿਵੇਂ ਦੇਸ ਸੋਹਤੀ ਨੂੰ ਮੁਰਾਦ ਆ ਮਿਲਾਈਂ ਸਾਈਂ
 ਜਿਵੇਂ ਆਨਕ ਵੀ ਆ ਮੁਸੀਬਤਾ ਹੀ ਮਿਚੀ ਆ ॥ ਅਜੇ ਬੀਰ ਬਲ
 ਅੱਸਰੇ ਦੇ ਮੇਰੀ ਸੁਸਾ ਅੰਗੇ ਸੋਭੀ ਤੇ ਜਥੇ ਦੀ ਸਦਾ ਦੇਸ਼ ਬੇ
 ਚੇਰੀ ਆ ॥ ਮੰਗਦਾ ਦੁਆਈਂ ਸਾਈਂ ਪਾਸੋਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ

(੧੪੬) ੧੫੬

ਆਸਕਾ ਦੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਲਗਾਓ ਨਹੀਂ ਦੇਰੀਆ ॥ ੪੮੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਯਾ ਹੋਥ ਦਾ ਫੁਲਲ ਤਾਂ ਮੁਰਾਦ ਨੇ ਦਿਖਾਯਾ
ਮੁਖ ਦੁਖ ਭੁੱਖ ਸਹਿਤੀ ਕੇ ਤਮਾਮ ਗਏ ਦੁੱਟਕੇ ॥ ਵੇਲ ਚਾ
ਚੜ੍ਹਾਈਸੈਹਤੀ ਡਾਢੀ ਵਾਲੇ ਫੋਕਦੇਨੇ ਨਾਲ ਹੀਰ ਰਾਂਬਣਾ
ਸਿਧਾਏਬੁੱਧੀਪੱਟਕੇ ॥ ਆਪਧਾਪਚਲੇਮਾਰਧਾੜਵੀ ਕੰਧਾਰ
ਤਾਈਂਦੇਖਦੇਜਹਾਨਮਾਲਖੇੜਿਆਂਦਾਲੁੱਟਕੇ ॥ ਖੇੜਿਆ ਨੂੰ
ਹੋਈਜਾਂਮਲੂਮਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਭਰੂ ਪਛਾੜੀ
ਵਾਗਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ॥ ੪੮੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹੇ ਹੋਈ
ਬਦਨਾਮੀਅੱਜਖੇੜਿਆਂਦੀ ਜਿੱਥੇਹੋਥ ਲੱਗੇ ਮਾਰ ਜਾਨ ਤੇ
ਗਵਾਈਏ ॥ ਕੇਤੇਕਹੇ ਜੋਗੀਦੀ ਪੁਜਾਈ ਆਸ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ
ਜਿੱਥੇਹੋਥ ਲੱਗੇ ਅਸੀਂ ਚੋਟ ਨਾ ਲਗਾਈਏ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹੇ
ਜਾਣ ਕੇਹੋ ਖੱਟਲਾ ਕੀ ਵੱਟਲਾ ਹੈ ਰਾਹਦੀ ਬਲਾਇਗਲ
ਆਪਣੇਕਿਉਂਪਾਈਏ ॥ ਲੱਖਲੱਖਉੱਠਨਦਲੀਲਾਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਕੇਤੇ ਕਹੇ ਰਹੂ ਕੀਜੇ ਐਵੇ ਘਰ ਜਾਈਏ ॥ ੪੮੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਤੇ ਮੁਰਾਦਦੀ ਨਾ ਖੋਜ ਲੱਗੀ ਖੇੜਿਆਨੂੰ
ਹੀਰਤੇਰੰਬੇਟਾ ਜਾਕੇ ਰੋਕੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਦੇ ॥ ਫੰਮਕਾ ਦੇ ਨਾਲ
ਚੰਮਲਾਲਕੀਤਾਰਾਬਣੇਦਾਬਲਦਾਨਵੱਸਰੋਂਦਾ ਨਾਲ ਉੱਚੀ
ਆਹਦੇ ॥ ਅਦਲੀਦੇਦੇਸਵਿੱਚ ਆਲਕੇ ਕਲੇਸ਼ ਹੋਯਾ ਰੋਂਦਾ
ਦਰਵੇਸ਼ਕੰਠ ਸੁਨਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹਦੇ ॥ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਫੌਜ ਨਾਲ
ਮੌਜ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਘੇਰਕੇ ਲਿਆਓਜਾਓਨਾਲਉਤਸ਼ਾਹ
ਚੇ ॥ ੪੮੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇੜਿਆ ਸਮੇਤ ਘੇਰ ਆਦਾ

ਸਭਨੋਂ ਕਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਨਾਲ ਧੂਮ ਧਾਮ ਦੇ ॥ ਰਾਬੇ
 ਕਿਹਰਾਜਿਆਜਹਾਨ ਵਿਚ ਚਿਰ ਜੀਵੇ ਧੂਮ ਤੇਰੀ ਪਈ ਅੱਜ
 ਵਿਚ ਫੂਮ ਸਾਮ ਦੇ ॥ ਖੇੜਿਆ ਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਜਹੀਰ ਕੀਤਾ ਅਸਾ
 ਤਾਈਂ ਖੋਹ ਕੇ ਛਕੀਰ ਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰੇ ਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂਵ ਦੇ ॥ ਤੇਰੇ ਰਾਜ
 ਵਿਚ ਮੁਹਤਾਜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰੱਖ ਲੈ ਲਿਹਾਜ਼ ਫੰਦ ਕੱਟ ਕੇ
 ਗੁਲਾਮ ਦੇ ॥ ੪੮੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਸ਼ੀ ਨੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ
 ਰਾਜੇ ਦੇ ਰੰਬੇ ਦੇ ਤਾਈਂ ਸ਼ਰਾਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖਲੋਤਾਜ ਦੇ ਆਨ ਕੇ
 ॥ ਕਿਸ ਤਦ ਬੀਚ ਹੀਰ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਚੱਲੇ ਤੈਥੋਂ ਦੱਸ ਤੂੰ ਹਵਾਲ
 ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ॥ ਸ਼ਰਾਏ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਬੁਠ ਨਹੀਂ
 ਬੈਠਨਾ ਹੈ ਸੱਚੇ ਸੱਚ ਦੱਸੀ ਦੀਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ॥ ਹੋਵੇ
 ਇਨਸਾਫ਼ ਤੇਰਾ ਸਭ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਵਾਗੋਲ ਨਹੀਂ ਕੋਈ
 ਮਾਰਨਾ ਰੰਵਾਲ ਕੇ ॥ ੪੮੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ
 ਥਾ ਰੰਬੇਟਾ ਬੇਟਾ ਇੰਦਰਾਮੀ ਹੀਰ ਹੂਰ ਹੋਇ ਕੇ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ
 ਆਵਦੀ ॥ ਰਿਖੀ ਦੇ ਸਰਾਪ ਨਾਲ ਆਇ ਵਿਚ ਮਾਤ ਲੋਕ ਹੋਈ
 ਗੱਲ ਸੋਈ ਜੇਹੜੀ ਸਾਈਂ ਤਾਈਂ ਭਾਵਦੀ ॥ ਫੇਰ ਪੰਜਾਪੀਰਾਂ ਨੇ
 ਨਿਕਾਹ ਮੇਰਾ ਆਪ ਕੀਤਾ ਸਾਰਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨਾਮ ਅੱਜ ਤੀਕ
 ਗਾਉਂਦੀ ॥ ਬਾਬਾ ਵਰੁ ਮੱਥੀਆ ਚਰਾਈਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਰਹੀ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀ ਖਿਡਾਉਂਦੀ ॥ ੪੮੮ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇੜਿਆ ਨੂੰ ਖੁੰਫੇ ਕਾਸ਼ੀ ਬੈਠ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ
 ਸ਼ਰਾਏ ਹਜ਼ੂਰ ਤੁਸਾ ਬੱਚੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ॥ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਆਨ ਕੇ
 ਸੁਣਾਓ ਤੁਸੀ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ਆਨ ਕੇ ਯਕੀਨ ਕੰਡਾ ਸਾਹਿਬੀ ਦਾ

ਤੋਲਨਾ ॥ ਬਿਨਾਇਜ਼ਹਾਰਹਾਲਰਤੀਨਾਮਲੂਮਹੁੰਦਾਔਵਲਾ
 ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਹੋਵੇਨਾਫਹੋਲਨਾ ॥ ਸੱਚਦੁੱਧਪਾਇਕੇਜਮਾਵੀ
 ਬਗਵਾਨਸਿੰਘਾਝੂਠਦਾਬਿਆਨਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਖੇਲੁਨਾ ॥
 ੪੮੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇੜਿਆ ਬਿਯਾਨ ਕੀਤਾ ਔਵਲਾ ਤੋਂ
 ਅੰਤਤਾਈਂ ਸੁਦੀਮੀਆਕਾਜ਼ੀਆ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਕੰਨ ਦਾ ॥
 ਸਾਹੁਦੀ ਵਕੀਲਸਭਜਾਣਦੇ ਨਿਕਾਹਤਾਈਂ ਹੋਰਕੀ ਹਵਾਲੇ
 ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾ ਸਾਰੀ ਜੰਨਦਾ ॥ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖਨੇਰੰਦਾਨਿਆਸੀ
 ਭੁੱਖਨਾਲਖੇਲੀਆਦਾਰਾਕਜੇਹੜਾਦਾਵੇ ਬੈਠਾਬੰਨੁਦਾ ॥ ਕਾਮਾ
 ਸੀ ਜਰੂਰ ਬਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚੁਚਕੇ ਦਾ ਸੋਈ ਗੱਲ ਆਪਣੀ
 ਬਬਾਨੀਂ ਬੈਠਾ ਮੰਨਦਾ ॥ ੪੯੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਗੀਦਾਰੀ
 ਕੀਤੇ ਪਰਸੰਨ ਬਾਰ ਚੁਚਕੇ ਦੇ ਹੋਰ ਲੱਖ ਆਦਮੀ ਨੂੰ
 ਕੀਤਾ ਪੁੰਨਦਾਨ ਹੈ ॥ ਨੌਬਤਾਨਗਾਰਿਆਂਦੇ ਨਾਲਹੈਵਿਆਹ
 ਆਦੀ ਗੱਲਸਾਹੁਰਕੀਤੀਜਾਨਦਾਜਹਾਨਹੈ ॥ ਰਸਮਰਸੂਮ
 ਸਾਰੀਕੀਤੀਸੀਨਿਕਾਹਵਾਲੀਚੱਖੀਆਂਕਿਤਾਬਾਂਲੈਕੇ ਆਦ ਜੋ
 ਕੁਛਨ ਹੈ ॥ ਮੁੱਛੇਬਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੁੱਦਕੇਮੁਲਾਣਿਆਂਨੂੰਹੋਰ
 ਬੰਨ੍ਹਵਿਚ ਜੇਹੜਾ ਹਿੰਦੂਮੁਸਲਮਾਨਹੈ ॥ ੪੯੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਫੇਰ ਚਕ੍ਰ ਨੰਮਕ ਚਲਾਯਾ ਖਿੱਛੇ ਖੇਲੀਆਂ ਦੇ ਖੇੜਿਆਂ ਮੇਂ
 ਆਸਾ ਹੋਕੇ ਰੁਮਰਾਹੀ ਹੀਰ ਦਾ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ
 ਨਾਲ ਆਵੇਹੀਰਪਾਸ ਅਸਲਾਜੇ ਰਹੀ ਭੇਸਧਾਰਿਆਛਕੀਰ
 ਦਾ ॥ ਰੁੱਖੇਵੇਲੇ ਬਾਰੀ ਹੋਕੇ ਜੰਨਦਾ ਫੋਗਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਰਾ ਮੇਂ
 ਮੁੱਛੇਵੇਲੇ ਨੀਕਰੀਜ਼ੀਰਦਾ ॥ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਬੰਨੀਲੈਕੇ ਬੰਨਾ

ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਸੋਈਦਾਵਾਕੀਤਾਅਸੀਆਪਨੀ ਜਗੀਰਦਾ॥
 ੪੯੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੋਤਕੀ ਫਕੀਰ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਸਭ
 ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪੰਖ ਮੁਰਦਾਰ ਲੈਕੇ ਕੁੱਕੜ ਬਨਾਉਂਦਾ॥ ਧੂਨੀ
 ਲਾਕੇਅੱਗਦੀਤੰਦੂਰਵਿੱਚਬੈਠਦਾਹੈਦੱਬਕੇਗਠੋਲੀਬੂਟਾ ਅੰਬ
 ਦਾਲਗਾਉਂਦਾ॥ ਬਿਨਾਬੈਲਵੱਛੇਖੂਹਰੇੜਦਾਹੈਪਾਲੀਆਂਦਾ
 ਹੋਕੇ ਅਸਵਾਰਘੋੜਾਕੰਧਦਾਭੁਜਾਉਂਦਾ॥ ਫੰਦ ਛਾਰੀ ਯਾਦ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਵਲੇਦੇ ਜ਼ਿਮੀਅਸਮਾਨਤਾਈਂ ਟਾਕੀਆਂ
 ਲਗਾਉਂਦਾ॥ ੪੯੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਇਕ ਹੋਜ਼ ਹੀਰ ਜੱਟੀ
 ਸੱਪ ਨੇ ਜ਼ਹੀਰ ਕੀਤੀ ਮੱਦ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਅਸਾਂ ਮਾਂਦਰੀ
 ਪਛਾਣਕੇ॥ ਲੈਂਦਾਹੀਸਲੇਟੀਨੂੰਵਹੀਰਪਾਯਾਰਾਂਬਣੇਨੇ ਤੇਰੇ
 ਦੇਸ ਵਿਚ ਅਟਕਾਯਾ ਅਸੀਂ ਆਣਕੇ॥ ਹੋਵੇਇਨਸਾਫ ਹੀਰ
 ਮਿਲੇਸਾਨੂੰਖੇੜਿਆਨੂੰਰਾਜੇਦੋਰਯਾਰਤਾਈਂਮਾਰਦੇਹੰਦਾਣਕੇ
 ॥ ਕੀਤੀਅਰਜੋਈਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਖੇੜਿਆਨੇਹੱਕਦਾਰਤਾਈਂ
 ਮਿਲੇਹੱਕਅਦਲਜਾਣਕੇ॥ ੪੯੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਆਖੇ
 ਰਾਜਿਆ ਧਿਝਾਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਤੋਰਦਾ ਹੈਂ ਐਵੇਂ ਚੱਕ ਆਵਾਰੋਂਦਾ
 ਮਾਰਿਆਨੂੰਮਾਰਦਾ॥ ਹੋਵੇ ਇਨਸਾਫ ਹੀਰ ਮਿਲੇ ਵਰਵੇਸ਼
 ਤਾਈਂ ਵੱਸੇ ਤੇਰਾ ਦੇਸ ਛੁਲ੍ਹਲ ਹੋਵੇ ਕਰਤਾਰਦਾ॥ ਮਾਰਕੇ
 ਫਕੀਰਤਾਂਜ਼ਹੀਰਕੀਤਾਖੇੜਿਆਨੇਕੀਤਾਨਾ ਖਿਆਲ ਸਾਈਂ
 ਕਾਦਰਗੁਫ਼ਾਰਦਾ॥ ਤੇਰੇਦਰਬਾਰਜੇਗੇਹੋਏਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਹੋਰਨਾਭਰੋਸਾਸਾਨੂੰਕਿਸੇਨਰਨਾਰਦਾ॥ ੪੯੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਕਾਜ਼ੀਆਖੇਰਾਬਿਆਤੰਜਾਣਦੇ ਰਿਹਾਜ਼ ਤਾਈਂ ਜੋਗੀਆ ਨੂੰ

ਮੈਰਤਾਂ ਦਾ ਖਣਾ ਹਰਾਮ ਹੈ ॥ ਦੰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਮੰਨਤ
 ਨਾ ਕਰੇ ਕੋਈ ਸਾਰੇਈ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਹੈ ॥ ਸਾਹਵੀ
 ਵਕੀਲ ਦੋ ਕਦੋਂ ਸਦੇ ਹੈ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾਰਾਂ ਝਾਪਿਛੇਲੋਂ ਗਾਐਵੇ ਕੋਈ
 ਖਾਸ ਆਮ ॥ ਜਾਣਦੇ ਬਖੇੜਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੋਗੀਆਂ ਤੋਂ
 ਖਰਾਹੋ ਕਢਾਰ ਹੀਰ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਬਾਮ ਹੈ ॥ ੪੯੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਰਾਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੇਖੋ ਇਨਸਾਫ ਅੰਜ ਦੂਰ ਹੋਯਾ ਡੁਬ ਗਈ ਅਦਲ
 ਸਮੇਂ ਆਈ ਕਲੁਕਾਲ ਦੀ ॥ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਰੀ ਆਸ਼ਕੀ ਨੂੰ
 ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਟੇਟੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੀ ॥
 ਜਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਪੋਲ ਬਾਸ਼ਕ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੀ ਸਲੇਟੀ
 ਵਿਚ ਬੇਲਿਆਂ ਦੇ ਭਾਲ ਦੀ ॥ ਬੰਦ ਕੋਟ ਹੁੰਦੇ ਜੋਗ ਉੱਤੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਚੰਦ ਸੂਰਦੇਣ ਗੋਗਵਾਹੀ ਮੇਰੇ ਹਾਲ ਦੀ ॥ ੪੯੭ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਹੀਰ ਆਖੇ ਰਾਜਿਆ ਜਹਾਨ ਤੈਨੂੰ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਚੱਕਰੇ ਬਖੇੜਾ ਮੇਰਾ ਵੱਸ ਪਾਸਾ ਕਾਜੀਆਂ ॥ ਵੱਢੀ ਖਾਕੇ ਦੇਨ
 ਇਨਸਾਫ ਲੋਕਾਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾਧਿਆਨ ਕੁਛ ਬੇਈਮਾਨਾਂ
 ਪਾਜੀਆਂ ॥ ਕਪੋਦਾ ਨਿਆਉਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇਰਾ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਸਾਡ
 ਨਾਲ ਰੋਲ ਦੀਆਂ ਖੇਲਦਾ ਤੁਬਾਜੀਆਂ ॥ ਕੰਡਾ ਬਦਲ ਅਦਲ
 ਦਾ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਜਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪ ਕਰੋ
 ਕਾਰਸਾਜੀਆਂ ॥ ੪੯੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਆਪ ਮਹਾਰਾਜ ਬੈਠ
 ਮੇਰੇ ਇਨਸਾਫ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਪਾਸਾ ਪਵੇ ਜੇ ਨਸੀਬ ਦਾ ॥
 ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦੁਖ ਹੋਲ ਆਦਮੀ ਦੇ ਲੱਗੇ ਨਹੀਂ ਦਾਰੂ
 ਕਈ ਕਾਮਲ ਤਬੀਬ ਦਾ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਾਂ ਮੁਲ

ਨਹੀਂ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਦੇਖਣਾ ਨਾਮੁਖ ਸੈਦੇ ਕੂੜਦੇ ਰਬੀ ਬਦਾ ॥
 ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਜੀਵਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਜੋਗਉਂਤੇ ਆਖਦੀਜਦੇਟੀ
 ਹੋਕ ਰਾਬਣੇ ਗਰੀਬਦਾ॥੪੯੯॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਖੜੇਹੋਕੇ ਖੇੜਿਆ
 ਛਰਿਆਦ ਕੀਤੀ ਰਾਜੇ ਅੰਗੇ ਰਾਜੇਚੇਰ ਧਾਰ ਤਾਈਂ ਮਾਰਕੇ
 ਮੁਕਾਉਂਦੇ ॥ ਦੇਸ ਪਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਸਾਡੀ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟੀ
 ਕੀਤੇ ਬਦਨਾਮ ਇੱਜਤਦਾਰ ਸਾਂ ਸਦਾਉਂਦੇ ॥ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
 ਕੋਲੋਂ ਭੀ ਹਸਾਬ ਰੱਬ ਮੰਗਣਾਹੈ ਬੇਦ ਤੇ ਕਤੇਬਰਾਤਦਿਨੇ
 ਫਰਮਾਉਂਦੇ ॥ ਹੋਕਦਾਰ ਹੀਰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਅਦਲੀ ਦੇ ਬਾਰ ਖੇੜੇਕੂਕਕੇਸੁਨਾਉਂਦੇ॥ ੫੦੦॥ ਕਬਿੱਤ॥

ਜੀਕਹੋਛੱਕਰਾਫਸਾਦਕਜੋ ਖਿੰਡਾਉਂਦਾਹੈ ਜਾਣਦੇਰਿਹਾੜ
 ਕਹਾ ਜੋਰ ਤੈਂਮਚਾਇਆਹੈ ॥ ਖੇੜਿਆਂਦੀਨੂੰਹਤੈਂਲਿਆਂਦੀ
 ਕੱਢੀ ਸੀਤਾਤਾਈਂਕੀਤੀਤੂੰਮੰਦੇਰੀਦਾਗਅੰਜੂਨੂੰਲਗਾਯਾਹੈ ॥
 ਉੱਧਲਾਂਦਾਦਾਵਾਹੈਹਰਾਮਸਦਾਵੱਸਨੇਦਾਸ਼ਰਾਦਾਤ੍ਰੀਕਾ ਅਸਾਂ
 ਆਖਕੇਸੁਨਾਯਾਹੈ॥ ਖੇੜਿਆਂਦੇਨਾਲਹੀਰਤੋਰਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਰਾਂਬਣਾ ਵਿਚਾਰਾੜਾੜ ਬੇਬਕੇ ਬਹਾਯਾਹੈ॥੫੦੧॥ ਕਬਿੱਤ॥
 ਆਖਿਆ ਰੰਬੇਟੇ ਹੁਨ ਵੱਸਨਹੀਂ ਚਲਦਾਹੈਪਾਪੀਆਂਨੇਪਾਯਾ
 ਸਾਨੂੰ ਜੋਰਾ ਜੋਰੀਵਾਇਦਾ ॥ ਮੋਧਾਂਦਾਮਿਲਾਪ ਹੁਣਹੋਊ ਤੇਰੇ
 ਨਾਲ ਹੀਰੇ ਸਿੱਧੀਹੋਕੇਜਾਇਕੇਹਾਰੇਵਣੇਦਾਛਾਇਦਾ ॥ ਦੁਖ
 ਸੁਖ ਸਮਕਰ ਜਾਨੀਏਂ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚਮੋੜੀਏ ਨ ਮੂਲ ਬੋਲ
 ਰੱਬਦੀ ਰਜਾਇਦਾ ॥ ਬਨੀ ਉਂਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜਾਰਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਰੇਵਣਾ ਤੈਪਿੱਟਣਾ ਨ ਆਸ਼ਕਾਂਦਾਕਾਇਦਾ॥੫੦੨॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਹੀਰ ਨੇ ਪੁਕਾਰਕੀਤੀ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਧੰਨ
 ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਚਿਤਾਰਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ॥ ਜੁਲਮ ਕਮਾਯਾ ਸਾਡੇ
 ਨਾਲ ਅੱਜ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਕਾਜੀਆਂ ਦਾ ਵੇਹੜਾ ਸਾਰਾ ਹੋਵੇ ਕਤਲਾਮ
 ਨੂੰ ॥ ਰਤੀ ਇਨ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦਾ ਜਾਣ ਬੁੱਝ
 ਪਾਪੀਆਂ ਨੇ ਖਾਧਾ ਹੈ ਹਰਾਮ ਨੂੰ ॥ ਆਖਦੀ ਹੈ ਹੀਰ ਧੀਰ ਬੰਨ੍ਹ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਈਂ ਅੱਗ ਲਾਈਂ ਏਸ ਚੰਦਰੇ ਗਰਾਮ ਨੂੰ
 ॥ ੫੦੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਧੰਨ ਕਰਤਾਰ ਸਾਰ ਜਾਣਦਾ ਨਿਮਾ-
 ਣਿਆਂ ਦੀ ਹੋਇ ਕੇ ਦਿਆਲ ਦੇਖ ਸਾਡੀਆਂ ਗਰੀਬਤਾਂ ॥ ਕੀਤਾ
 ਹੈ ਕਰੋਧ ਸੋਧ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕੰਸਤਾਈਂ ਕਾਨ੍ਹ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ
 ਦਿਖਾਈਆਂ ਤੈਂ ਅਜੀਬਤਾਂ ॥ ਰਾਮ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਤੈਂ ਮਾਰਿਆ
 ਲੰਕੇਸ਼ ਤਾਈਂ ਹਨੂਮਾਨ ਤਾਈਂ ਲੱਖ ਕੀਤੀਆਂ ਹਥੀਬਤਾਂ ॥
 ਜਿਵੇਂ ਗਜਗ੍ਰਾਹ ਤੇ ਛੁਡਾਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਝਾ ਆਖੇ
 ਤਿਵੇਂ ਕੱਟ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ॥ ੫੦੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਸ਼ਕਾਂ
 ਦੀ ਹਾਕ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਜਾਇ ਪੁੱਨੀ ਰੱਬ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਹੋਈ
 ਬੇਨਤੀ ਕਬੂਲ ਜੀ ॥ ਅੱਗ ਲੱਗ ਢੱਲੀ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਹਵੇ-
 ਲੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰੋਂ ਕੁਟ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਊ ਠਿਆ ਨਜ਼ੁਲ ਜੀ ॥ ਮੱਛ
 ਵਾਂਗ ਤੜਫਦਾ ਸਰੀਰ ਰਾਜੇ ਅਦਲੀ ਦਾ ਉਠਿਆ ਅਚਾ-
 ਨਕ ਕਲੇਜੇ ਵਿੱਚ ਸੂਲ ਜੀ ॥ ਆਨਕੇ ਬਤਾਯਾ ਲੋਕਾਂ ਪਾਸ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਝੇ ਨੇਨੂੰ ਅੱਜ ਅਦਲ ਹੋਯਾ ਨਾਵ ਸੂਲ ਜੀ
 ॥ ੫੦੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੁਨਾਯਾ ਬਤਲਾਯਾ ਲੋਕਾਂ
 ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਰੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕਰੋਹਾ ਸ਼ਰਫ਼ ਕੀਰਨੂੰ ॥ ਸਾਮ੍ਹਨੇ

*

(੧੫੩)

153

ਖਲੋਭਾਜਦੋਨਾਥ ਰਾਜੇ ਅਦਲੀ ਦੇ ਦੁੱਟ ਗਿਆ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ
ਹੋਯਾਹੈਸਰੀਰਨੂੰ ॥ ਚਾੜ੍ਹ ਅਸਵਾਰਪੰਜਚਾਰਰਾਜੇ ਅਦਲੀਨੇ
ਖੇੜਿਆਂ ਸਮੇਤਹੀਰਲਿਆਂਦਾਮੋੜ ਹੀਰਨੂੰ॥ਹੱਥਬੰਨ੍ਹਕੀਤੀ
ਅਰਜੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਜਾ ਕਹੇ ਨਾਥਾ ਬਖਸ਼ ਮੇਰੀ
ਤਕਸੀਰ ਨੂੰ ॥ ੫੦੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਇ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ
ਦਵਾਇਮੰਗੀ ਰਾਵਲੇਨੇਤੇਰਾਨਾਮ ਤਾਰਨਤਰਨ ਕਰਤਾਰ
ਹੈ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂਨੂੰ ਭਰੋਸਾਤੇਰੇ ਨਾਮਦਾ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਤਿਨ੍ਹਾਂਦਾ
ਜਹਾਜ਼ ਮਹਾਰਾਜ ਫੇਰ ਪਾਰਹੈ ॥ ਅੰਗਬੰਦ ਹੋਵੇ ਠੰਡ ਪਵੇ
ਸਾਰੀਨਗਰੀਨੂੰ ਹੱਥਜੋੜ ਬੇਨਤੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਗੁਨਹਗਾਰਹੈ ॥
ਬੰਦਿਆਂਦੇਵੱਸਨਹੀਂ ਕੁਬਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਬਾਘਾਖੇ ਸਾਈਂ
ਹੱਥ ਤੇਰੇ ਜੀਤ ਹਾਰ ਹੈ ॥ ੫੦੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਈਂ
ਪਾਸਬੇਨਤੀਕਬੂਲਹੋਈ ਆਸਕਾਂਦੀ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਹੁਕਮਹੋਯਾ
ਬਾਰਾਂਬਰਸਾਤਨੂੰ ॥ ਭਮਾਭਮਮੀਹਲੱਗਾਪੈਣਬਿਨਾਂਬੱਦਲਾਂ
ਦੇਕੀਤਾਹੈਸਲਾਮਰਾਜੇਛੱਕਰਾਂਦੀਜਾਤਨੂੰ ॥ ਅੰਗਨੂੰ ਬੁਝਾਯਾ
ਠੰਡਪਈਵਿੱਚਮੰਦਰਾਂਦੇਲੱਖਲੋਕਾਏਪਿੰਡਵਿੱਚ ਮੁਲਾਕਾਤ
ਨੂੰ ॥ ਰਾਜਾ ਹੋਯਾ ਆਨਕੇ ਮੁਰੀਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜ਼ਾਹਰ
ਛਕੀਰ ਨੇ ਦਿਖਾਯਾ ਕਰਮਾਤ ਨੂੰ ॥ ੫੦੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਖੇੜਿਆਂਤੋਂ ਖੱਸਕੇਦਵਾਈਹੀਰਰਾਬਦੇਨੂੰਉੱਠਕੇਲੇਖੇੜੇਬੇੜੇ
ਹੀਰਦੇਬਿਸਾਰਕੇ॥ ਕੀਤਾਹੈ ਬਿਛਾਲਾ ਹੀਰ ਬਖਸ਼ ਰਿੱਤੀ
ਰਾਵਲੇਨੂੰਖੇੜਿਆਂਨੇਰਾਜੇ ਪਾਸ ਆਖਿਆ ਪੁਕਾਰਕੇ॥ ਹੋਏ
ਜਾਲਚਾਰਸਾਰਲਈਨਾ ਅਦਾਲਤੀਨੇ ਖੇੜਿਆਂਦੇਰਾਹ ਖੇੜੇ

ਤੇਲੇ ਅੰਤਿ ਹਾਰ ਕੇ ॥ ਭੀਰਨੂੰ ਫਕੀਰ ਤਾਈ' ਦਿੱਤਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਮੇਰੇ ਪਰੀ' ਆਇਨਾ ਹਰੇ ਸਬਰ ਵਾਲੇ ਮਾਰ ਕੇ ॥ ੫੦੯ ॥
 ਕਥਿਤ ॥ ਭੀਰਤੇ ਰੰਬੇ ਦੇਨੇ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਅਦਲੀ ਨੂਰਾਜ
 ਡੇਰਾ ਰੇਵੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੁਗ ਚਾਰ ਮੇ' ॥ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ ਸਦਾ
 ਲੱਛਮੀ ਅਧੀਨ ਤੇਰੇ ਨੇਕੀ ਮਸਾਹੂਰ ਹੋਵੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇ' ॥
 ਬਿਨਾਧੀ ਕਲੇਸ ਦੇ ਸਵੇਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰਾ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਹੋ ਨਿੱਤ
 ਪਿਆ ਦੇ ਅਸਵਾਰ ਮੇ' ॥ ਲਬਕਰਾਂ ਸਮੇਤ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੁਖ
 ਹੋਵੇ ਦੁਖ ਦਾ ਕਲੇਸ ਲੇਸ ਹੋਵੇ ਨਾ ਦੀਦਾਰ ਮੇ' ॥ ੫੧੦ ॥
 ਕਥਿਤ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਦਾਬ ਕੀਤਾ ਰਾਵਲੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦਾ
 ਦੀਦਾਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਦਾ ਜਮਾਲ ਹੈ ॥ ਖੇੜਿਆ ਦੇ ਖੇੜ ਤੋਂ ਲੰਘਾ
 ਪਾਰ ਦੇ ਸਵਿੱਛੇ ਕਿਤਾ ਕੁ ਸਿੰਘਾ ਹੀ ਹਮਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਹੈ ॥
 ਹੋਰ ਅਸਵਾਰ ਹੋ ਬਿਅਰ ਸਰਕਾਰ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਬੰਦੂਕ ਨੇ ਜਾਫਲ ਹੈ ॥ ਦੱਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਅਸੀ' ਹਾਸਰ ਗੁਲਾਮ
 ਤੇਰੇ ਭੈਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੇਰਾ ਧਨ ਮਾਲ ਹੈ ॥ ੫੧੧ ॥
 ਕਥਿਤ ॥ ਪੁੰਡਨ ਪਹਾੜ ਨਾ ਫਕੀਰਾ ਕੁਥੇ ਦੇਸ ਡੇਰਾ
 ਸੱਚੀ ਰੋਗ ਲਾਈ ਸਾਈ ਕੁ ਥੇਲਿ ਆਲੀ ਗੋਰੀ ਆ ॥ ਸਟਾਜੂਰ
 ਜੁਝਲੇ ਬਣਾ ਰਿ, ਜੇ ਗੁਰੇ ਮਤੇ ਕਰੇ ਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਏ ਪਾਈ ਕਾਠ
 ਕੀ ਕਰੇ ਗੋਰੀ ਆ ॥ ਭੁ ਕੰਜ ਲੁਭੇ ਬੰਦ ਲੁ ਲਗਾ ਰਿਸ ਲਾ ਕੀਏ
 ਨ ਮੁਟਾ ਆ ਦੇ ਮਸੀਤੋਂ ਤੇ ਫੇਡ ਮੰਡੇ ਹੋਰੀ ਆ ॥ ਲਾਜੇ ਤੇਰੇ
 ਟੇਕੇ ਰਾਜਾਈ ॥ ਕੁਝ ਭਾਵ ਸਿੰਘ ਗੋਰੀ ਆ ਕਾਠ ਦੇ ਜੇਕੀ
 ਕੁਝ ਰੇ ਕੁਝ ਰੇ ਕੀਏ ॥ ਪਾਠੁ ਨ ਲਾ ਸੁਏ ਪਾਠ ਦੇ ਕੀ ਆ ਟੇਕੇ ਆ

ਰਖਕੇ ਸਿਰਧੈ ਬੰਨਾਮੋਂ ਫੁਲੜੁ ਪਾਈ ਦੇਖਾ ॥ ਲਾਈਕੇ
 ਬਿੰਦਲੁ ਪਾਈਕੇ ਕੱਜਲੁ ਜਾਈਕੇ ਬਾਗ ਮੇਂ ਫੁਲ ਸਦਾਦਾ ॥
 ਹੋਸੀ ਹੋਸੀ ਕਰਗਲੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਮਿੱਠੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਨੁਆ
 ਲਾਂਦਾ ॥ ਹਥ ਨਾਲਾਈਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਛਾਤੀ ਹੋਈ ਦਈ ਧਾਫੁਕ
 ਨਿਕਲੁ ਜਾਂਦਾ ॥ ੫੧੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੰਗ ਵਿਚ ਆਨਕੇ
 ਨਿਸੰਗ ਵਜੇ ਹੀਰ ਰਾਂਬਾ ਹੀਰ ਆਖੇ ਰਾਂਬਿ ਆਤੁ ਦੇਖ ਲੈ ਟਿਕਾਣੇ
 ਵੇ ॥ ਉਹੀ ਬਾਗ ਮੰਦਰ ਹਵੇਲੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਨ ਜਿਥੇ ਹੋਸ
 ਮੇਡਕੇ ਅਨੇਕ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ਵੇ ॥ ਏਸ ਲਵਿਚ ਆਪਾਰ ਰਵੇ ਸੇ
 ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਵੇਲੇ ਬਲਕੇ ਖੁਆਉਂਦੀ ਸਾਖਾਣੇ ਵੇ ॥ ਅੰਜਤੀ ਕ
 ਬਣੀ ਰਹੀ ਠੀਕ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅੰਗੇ ਮੇਰਾ ਸਾਈ ਸੱਚ ਮੋਲਾ
 ਪਾਕ ਜਾਣੇ ਵੇ ॥ ੫੧੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਬੋਲੇ ਰਾਂਬਿ ਆਖੇ ਰਾਂਬੇ ਨੂੰ ਜੇ
 ਵੱਲ ਦੀ ਗੰਭਾਈ ਆਖੇ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਬੈਠਣਾ ਮੁਹਾਲ ਵੇ ॥ ਬਿਨਾ ਜੇ
 ਨਕਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਲੀ ਜਾਵਈ ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਆਖੀ ਭਾਬੀਆ
 ਬਤਾਵਨ ਉਧਾਲ ਵੇ ॥ ਆਪਿਆ ਦੇ ਘਰੋਂ ਤੂੰ ਨਿਕਾਹ ਕੇ
 ਲਜਾਈ ਮੈਨੂੰ ਹੋਉ ਗਾਸ ਵਾ ਬਨਾਲੇ ਵੇ ਸਨਾਹ ਲਾਲ ਕੇ ॥ ਮੇਲ
 ਗੇਲ ਰਹੂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਸਿਮ ਆਵਾ ਬਾਹਰੀ ਵਕੀਲ ਬੰਬ
 ਕਾਦਰ ਜਲਾਲ ਵੇ ॥ ੫੧੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਘਰ ਆਖਿਆ
 ਦੇ ਆਈ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਚੁਬਕ ਸਿਆਲ ਨਾਲ ਸੀਲੇ
 ਲਗਾਉਂਦਾ ॥ ਅੱਠ ਸੱਤ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਾਤ ਸਭ ਆਵਣਾ ਤੂੰ
 ਚੁਰਚੁ ਸਿਆਲ ਮੀਥੇ ਰਾਖੇ ਨੂੰ ਸੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ਸੁਦਾਇਆ ਹੀ
 ਸਾਰ ਰਾਂਬਾ ਬੋਲਿਆ ਹਜ਼ਾਰੇ ਬੋਲ ਬਾਈ ਆਰਾਧਾ ਤੁਰੀ

ਸੁਖਸਾਇ ਭੀ ਦਾ ॥ ਰੋਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਲੋਗ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਕੁਸੀ ਮੁੰਡਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦੇਖ ਦੇਨੂੰ ਪਾਉਂਦਾ ॥ ੫੧੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਚੁਲਕੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਚੁਲਕੇ ਨੇ ਕੰਨ ਤਦ ਬੀਰ
 ਨਾਲ ਹੀਰਨੂੰ ਗੁਜਾਰੀਏ ॥ ਅੱਜ ਤਕ ਰਾਖਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ
 ਵਿਹਾਰ ਸਾਡਾ ਮੇਰੇ ਹੈ ਪਸੰਦ ਜਾਨੇ ਹੀਰ ਤਾਈਂ ਮਾਰੀਏ ॥
 ਨਿਕਲੇ ਫਸਾਦ ਏਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਏਤਨਾ ਸਰਾਪ
 ਪਾਪ ਰੋਬ ਦਾ ਸਹਾਰੀਏ ॥ ਦਿੱਤੀ ਤਦ ਬੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਚੁਲਕੇ ਨੂੰ ਏਹੋ ਗੱਲ ਦਿੱਤੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਾ ਬਿਚਾਰੀਏ ॥ ੫੧੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੀਰ ਵਿਚ ਪਾਇਕੇ ਖਵਾਈ ਬਿਖ ਹੀਰ ਤਾਈਂ
 ਜਾਨ ਬੁਝ ਮਾਖਿਆ ਮੁਕਾਈ ਨ ਛੀੜਾ ਨ ਤੇ ॥ ਕੋਈ ਬਹੇ ਤਾਪ ਨੇ
 ਬੇਤਾ ਬਸੀ ਯਾਹੀ ਹੀਰ ਤਾਈਂ ਬਿਲ ਕੁਲ ਬੁਠ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਜਹਾਨ
 ਤੇ ॥ ਦੁਰਦੇਵ ਕਰਤ ਜਾਨ ਯਾਦ ਕੀ ਡਾਢੇ ਬਣੇ ਨੂੰ ਆਪ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲੀ
 ਜੱਟੀ ਸਾਬਤ ਕੀ ਮੰਨ ਤੇ ॥ ਦੱਸਿਆ ਜਨਾਨਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਮਖਿਆ ਨੇ ਬੈਠਾ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾ ਲਭਾਈ ਸਾਰਾ ਆਨ ਕੇ ॥ ੫੧੮ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਸਦ ਨੇ ਜਾਇਕੇ ਸੁਣਾਯਾ ਹਾਲ ਰਾਬ ਦੇ ਨੂੰ ਹੀਰ
 ਕੁਸੀ ਹੀਰ ਨਾਲ ਪਈ ਹੈ ਵਫ਼ਾ ਤਜੀ ॥ ਰੋਜ਼ਿਆ ਜਹਾਜ਼ ਮਹਾਰਾਜ
 ਨੇ ਸੁਪ੍ਰੀਦ ਵਿਚ ਅੱਜ ਮੋਈ ਹੀਰਨੂੰ ਬਖੀਤੀ ਤੀਜੀ ਰਾਤ ਜੀ ॥
 ਚਾਨ ਚੌਕ ਬੈਠੀ ਵਾਂਗਲੇਟ ਗਈ ਕੁਝ ਰਾਂਦੇ ਹੋਈ ਨਾ ਮਲੂਮ
 ਕਿੱਥੇ ਮੁਈਏ ਮਛਾਤ ਜੀ ॥ ਸਾਕਸੀ ਸਰਪਾਰ ਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਹੋ ਸਾਈਂ ਸੁੱਚਾ ਆਪ ਪਾਥ ਜਾਤ ਜੀ ॥ ੫੧੯ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਹਾਥੁ ਕੇ ਇਕਲਾਵਾ ਹੀਰ ਜੀਵ ਰਾਂਬ ਦੇਵੀ ਮੋਈ

ਸੁਰਹੀਰਭੁਬਮਾਰੀਨਾਲਜੋਰਦੇ ॥ ਦਿਲਾਦੀਆਂ ਦਿਲਵਿਚ
 ਰਹੀਆਂ ਮੀਏ ਰਾਂਬਣੇ ਦੇ ਦੇਖੋ ਤਕਦੀਰ ਕੰਮ ਬਨਿਹੋਰਹਿਓ ॥
 ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਦੇਖਕੇ ਦੁਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਬ ਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝਾ
 ਕੋਲ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਹਾਥੋਰਵੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰਹੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਆਸ਼ਕ ਮਾਸੂਕ ਜਾਸਮਾਏ ਵਿਚ ਗੋਰਦੇ ॥ ੫੨੦ ॥
 ਕਥਿੱਤ ॥ ਰਾਂਬਾ ਕਲਬੂਤ ਹੀਰ ਰੂਹ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ
 ਸੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂਦਾ ਬਨਾਯਾ ਕਿੱਸਾ ਜੋੜਕੇ ॥ ਫਾਸਕਾ ਨੂੰ ਕੁਛ
 ਨਾ ਮਲੂਮ ਏਸ ਹੀਰ ਵਿਚ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਕੋਲਦੀ ਨਿਸ਼ਿਗਮੁਖ
 ਮੋੜਕੇ ॥ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਸੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਕੀਤਾ
 ਫੁਲੇਲਵਾਗੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਨਹੋੜਕੇ ॥ ਤਿਵੇਂ ਸਾਈਂ ਸੱਚਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਿਵੇਂ ਹੀਰ ਰਾਂਬਣ ਨਾਲ ਮੇਲੀ ਤੇ ਵਿਛੋੜਕੇ ॥
 ੫੨੧ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਕਈ ਏਸ ਜਗਉਂਤੇ ਆਨਕੇ ਬਝੀ ਤੇ ਹੋਏ
 ਕੇਤਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹੋਰ ਹੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ॥ ਨੇਕੀ ਬਦੀ
 ਰਹੂ ਗੀਸ਼ ਰੂਰਏ ਹਨਾਂ ਬੀਦ ਆਦੀ ਹੋਰ ਸਭ ਖਾਕ ਹੋਨ ਮੰਦਰ
 ਅਟਾਰੀਆਂ ॥ ਮੇਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਸਭ ਚਾਤਰ ਸੁਸਲ ਤਾਈਂ
 ਸਦਾ ਸਦਾ ਬੰਦ ਨਾਰੇ ਆਗਰ ਕਲਿ ਖਾਰੀਆਂ ॥ ਭੁਲੇ ਰੁਕ ਮਾਂਡ
 ਮੇਰੀ ਹੋਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮਿਲੇ
 ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ॥ ੫੨੨ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਬਿਲਾ ਤੇ ਫਰੋਬ ਖੁਰ
 ਮੇਰੀ ਦੀਤ ਸੀਲ ਸਭੀ ਥਾਨ ਚਲਿਯਾਨਾ ਨਾਮ ਪਿੰਡ ਦਾ ਮਰਾਜ
 ਹੈ ॥ ਨਾਭੇ ਪਟਾਲੇ ਕੇ ਤੇਰਾ ਜਿਹਾ ਹਮਾਰੇ ਦੇਓ ਭਾਜ ਸਿੰਨ ਸੀਸ
 ਮੇਰ ਮੁਕਟ ਕੀਓ ਰਾਜਹੀ ॥ ਕਿਸਮਤ ਨਾ ਹੋਰ ਕੀਤੀ ਮਾਲਵਾ

ਹੀ ਦੇਸ ਜਾਨੋ ਪੁਕਮ ਅੰਗਦੇਸ਼ਦਾ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਸਭ ਖਾਵਦੇ ਹੈਂ ਘਰੇਘਰੀ ਬਾਰਨਾ
 ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਹਤਾਜ ਹੈ ॥ ੫੨੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪੁਰਬ
 ਸੰਮਤ ਫੁਲ ਬਸੇ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਕੂਟਕੇ ਗਾਮਨ ਬਾਨਾ ॥ ਦੱਖਣ
 ਕਰਫਕੇ ਹੈ ਪੰਜਲਹਿ ਦੇ ਉੱਤਰ ਜਾਨ ਬ ਪਿੰਡ ਸਿਧਾਨਾ ॥
 ਇਨਹੂੰ ਸਭ ਕੋ ਮੋਊ ਬੀਚ ਬਸੇ ਜਿਹਨਾ ਮਨੁ ਆਰੇ ਕਰੇ ਮੈਂ ਬੰਖਾ-
 ਨਾ ॥ ਕਵਿਹਰਿ ਕੋ ਰੱਬ ਜਨਮ ਦੀ ਆ ਅੱਛਾ ਦੇਖ ਮਰੁ ਜ ਕੋ ਬਾਉ
 ਟਿਕਾਨਾ ॥ ੫੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਗਰ ਮਰੁ ਜ ਸਿਰਤਾ ਜ ਦੇਸ
 ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਆਜ ਜ ਮੁਹਤਾਜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦਾ ॥ ਫੁਲ
 ਦੀ ਔਲਾਦ ਨੇ ਅਬਾਦ ਕੀਤਾ ਨਗਰੀਨੂੰ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਆਲਾ
 ਕੀ ਬਿਆਨ ਤੇ ਹੋ ਜੋਸਦਾ ॥ ਸਿੰਧੂ ਆਂਦੀ ਜਾਤ ਵਾੜੀ ਵਧੀ ਕੌੜੀ
 ਵੇਲਵਾਂਗੂੰ ਮਾਛੀਦਾਰ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਭੁੱਖ ਦੇਖ ਨੱਸਦਾ ॥ ਨਗਰ
 ਅਨੁਪ ਭੁਪ ਵਾੜੀ ਹੈ ਮਰੁ ਜ ਪਿੰਡ ਤਿਸ ਵਿਚ ਬੰਬਲਾ ਕਢੀ ਸਰ
 ਜੋ ਵੱਸਦਾ ॥ ੫੨੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਈ ਮੂਲ ਹੰਦ ਦੀ
 ਔਲਾਦ ਵਿਚ ਜੰਮੇ ਰਾਵੇ ਹਰਾਸੁਨਾ ਮਜੀਦਾ ਬਡਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ
 ॥ ਖੱਤੀ ਦਾ ਬੰਸ ਅੰਸ ਭਾਰੀ ਮੈਂ ਬਜੁਰ ਗਾਵਾ ਆਉ ਮਰ ਛੱਤੀ ਸ
 ਸਾਲ ਬਿਨਾ ਮਗਰੁ ਹੈ ॥ ਬਿਦਿਆ ਬਬੇਰੀ ਮਗਰ ਇਲਮ
 ਪ੍ਰਭੂ ਫੁਲ ਸੀਚਾ ਭਰਮ ਅੰਗਿਆਨ ਸਭ ਕੀਤਾ ਚੱਕਰੁ ਹੈ
 ॥ ਬੁਧਵਾਨ ਅੰਗੇ ਹੈ ਪੁਕਾਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸੋਧ ਲੈ ਦੀ ਹੀਰ
 ਜਿਥੇ ਦਿੱਸਦਾ ਕਸੂਰ ਹੈ ॥ ੫੨੬ ॥

ਇਹੀ ਹੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸੰਪੂਰਣ

